Bundel - Raadsvergaderingen 2022-2026 van 28 oktober 2025

Agenda bijlagen

Agenda raadsvergadering 28 oktober 2025

1 Opening

2 Vaststellen agenda

3 Benoemingen en ontheffingen
De Commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven heeft de geloofsbrieven onderzocht en in orde bevonden. Het rapport van de commissie is bij dit agendapunt gevoegd.

1275055 - Rapport van de Commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven 28 oktober 2025

3.a Z/25/503274 Benoeming van H.J.G. (Erik) Lamers tot commissielid namens de VVD
Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk

Raadsvoorstel en -besluit 1274595 - Benoeming van H.J.G. (Erik) Lamers tot commissielid namens de VVD

3.b Z/25/503275 Benoeming van C.J.C. (Claudia) Meurs tot commissielid namens Lokaal Belang
Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk

Raadsvoorstel en -besluit 1274600 - Benoeming van C.J.C. (Claudia) Meurs tot commissielid namens Lokaal Belang

3.c Z/25/503210 Benoeming van M.F. (Marcel) Moes tot commissielid namens D66
Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk

Raadsvoorstel en -besluit 1274365 - Benoeming van M.F. (Marcel) Moes tot commissielid namens D66

4 Mededelingen

4.a Mededelingen raadsleden vanuit hun vertegenwoordigende rol in diverse gemeenschappelijke doelen

1273126 - Brief van Auditcommissie over interimcontrole 2025, 2e voortgangsrapportage 2025 en meerjarenbegroting 2026-2029

4.b Mededelingen college

5 Mondelinge vragen aan het college

6 Hamerstukken
Er zijn geen hamerstukken.

7 Bespreekpunten

7.a Z/25/495875 2e Voortgangsrapportage 2025
Portefeuillehouder: Arthur Boone

Behandelschema 2e Voortgangsrapportage 2025

Raadsvoorstel en -besluit 2e VGR 2025 - Raad

Bijlage 1 2e Voortgangsrapportage 2025 - Raad

7.b Z/25/494814 Afdoening motie Uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie
Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk

Raadsvoorstel en raadsbesluit 1267394 - Afdoening motie "Uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie"

Bijlage 1 1268355 - Uitgangspuntennotitie

Bijlage 2 1269291 - Rapport financiële vergelijking herindelingsgemeenten

Bijlage 3 1269289 - Processtappen

7.b.1 Amendement van Lijst van der Velden over Afdoening motie Uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie

VERWORPEN Amendement Lijst Van der Velden Afdoening motie uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie

7.b.2 Amendement van WijZZ Sociaal Zevenaar Lokaal Belang CDA PvdA over Afdoening motie uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie

AANVAARD Amendement (gewijzigd) van WijZZ Sociaal Zevenaar Lokaal Belang CDA PvdA over Afdoening motie uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie

8 Moties vreemd aan de orde van dag

9 Vaststellen besluitenlijst van de vorige raadsvergadering
De raad wordt gevraagd de besluitenlijst van de raadsvergadering van 24 september 2025 vast te stellen.

Besluitenlijst raadsvergadering 24 september 2025 (concept)

10 Raadsinformatiebrieven (RIB) ter kennisname

11 Ingekomen stukken afdoen conform advies

1274645 - Lijst ingekomen stukken raad 28 oktober 2025

12 Sluiting

Agenda raadsvergadering 28 oktober 2025

Tijd	19:30 uur
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	L.J.E.M. van Riswijk

1	**Opening**
2	**Vaststellen agenda**
3	**Benoemingen en ontheffingen**
3.a	**Benoeming van H.J.G. (Erik) Lamers tot commissielid namens de VVD** Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld te benoemen tot commissielid namens de fractie van de VVD: H.J.G. (Erik) Lamers.
3.b	**Benoeming van C.J.C. (Claudia) Meurs tot commissielid namens Lokaal Belang** Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld te benoemen tot commissielid namens de fractie van Lokaal Belang: C.J.C. (Claudia) Meurs.
3.c	**Benoeming van M.F. (Marcel) Moes tot commissielid namens D66** Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld te benoemen tot commissielid namens de fractie van D66: M.F. (Marcel) Moes.
4	**Mededelingen** a. Mededelingen raadsleden vanuit hun vertegenwoordigende rol in diverse gemeenschappelijke doelen

	b. Mededelingen college
5	**Mondelinge vragen aan het college**
6	**Hamerstukken** Er zijn geen hamerstukken.
7	**Bespreekpunten**
7.a	**Z/25/495875 2e Voortgangsrapportage 2025** Portefeuillehouder: Arthur Boone *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld: 1. de tweede voortgangsrapportage 2025 vast te stellen overeenkomstig het aangeboden ontwerp; 2. in te stemmen met 'stand van zaken' en 'voorstel raad' zoals bij de resultaten met een oranje status aangegeven; 3. het voordelig saldo van deze rapportage ten gunste brengen van het begrotingsresultaat 2025; 4. in te stemmen met het opheffen van zeven reserves, met een € 0,00 saldo, in verband met opschoning.
7.b	**Z/25/494814 Afdoening motie Uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie** Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld: 1. de intentie uit te spreken om een herindelingsproces te starten met de gemeenten Westervoort, Duiven en Doesburg, gericht op een bestuurlijke fusie per 1 januari 2029 met in achtneming van de onder beslispunt 2 geformuleerde uitgangspunten; 2. de volgende uitgangspunten en bijbehorende Zevenaarse uitgangspuntennotitie vast te stellen als input voor het college om te komen tot een uitgangspuntennotitie die zal dienen als vertrekpunt voor de gemeente Zevenaar in het herindelingsproces: - de herindeling wordt gebaseerd op basis van begrip en respect voor elkaars karakter en positie; - inzicht in de sociale structuren binnen de Liemers voorafgaand aan principebesluiten. Als basis voor participatie en versterking na principebesluiten;

	- nadat de Liemerse raden allen een principebesluit hebben genomen worden door middel van een inwonerpeiling en gesprekken met stakeholders (zoals dorpsraden, verenigingen en stichtingen) de wensen, zorgen en aandachtspunten rondom nabijheid, verbinding en bereikbaarheid opgehaald; - inzicht in de financiële effecten van een herindeling tussen de vier Liemerse gemeenten en de kansen en risico's daarbinnen; - in de Liemerse uitgangspuntennotitie is aandacht voor het borgen van (in Zevenaar) ingezette structurele verbetering van bestuurlijke en ambtelijke slagkracht, met (behoud van) deskundigheid en zonder verlies van lokale nabijheid; - de uitkomsten van deze onderzoeken, zowel ten aanzien van de sociale structuur als de financiele effecten, vormen mede input voor de met de andere gemeenten op te stellen Liemerse investeringsagenda; - oog voor de impact van beleidsharmonisatie; - incidentele lasten volgend uit het herindelingsproces worden gedekt door de provincie Gelderland, dan wel vanuit de incidentele Arhi-gelden. 3. kennis te nemen van de uitgevoerde financiële analyse; 4. de motie 'Uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie' als afgedaan te beschouwen; 5. het college de opdracht te geven om, op basis van de onder beslispunt 2 geformuleerde Zevenaarse uitgangspunten, samen met de betrokken gemeenten een Liemerse uitgangspunten notitie op te stellen waarin de meerwaarde, randvoorwaarden en risico's worden onderzocht; 6. het college opdracht te geven om een Liemerse investeringsagenda voor te bereiden en u hierover in december 2025 via een raad in gesprek te informeren; 7. het college opdracht te geven om u uiterlijk 28 januari 2026 mee te nemen in de uitkomsten van de verdere verkenning, waaronder de Liemerse uitgangspuntennotitie, met het oog op het te nemen principebesluit om al dan niet over gaan tot het opstellen van een herindelingsontwerp; 8. de bereidheid uitspreken om gemeente Doesburg ambtelijk te ondersteunen gedurende het proces om te komen tot de nieuwe Liemerse gemeente; 9. vooralsnog een bedrag van € 100.000,- beschikbaar te stellen in 2026 ten behoeve van de uitvoering van de opdrachten in deze verkenningsfase en deze te dekken uit de algemene reserve. Door de fractie Lijst Van der Velden is een amendement over "afdoening motie uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie" ingediend.
8	**Moties vreemd aan de orde van dag**
9	**Vaststellen besluitenlijst van de vorige raadsvergadering** De raad wordt gevraagd de besluitenlijst van de raadsvergadering van 24 september jl. vast te stellen.

10	**Raadsinformatiebrieven (RIB) ter kennisname**
11	**Ingekomen stukken afdoen conform advies**
12	**Sluiting**

Zevenaar, 20 oktober 2025.

De burgemeester van Zevenaar,
Lucien van Riswijk

GEMEENTE ZEVENAAR

Gemeenteraad van de gemeente Zevenaar

Datum: 28 oktober 2025
Onderwerp: Rapport van de Commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven

Voorzitter,

In handen van de Commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven zijn gesteld, ter voldoening aan het bepaalde in artikel 4, vierde lid, van de Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025, de volgende voordrachten uit de fracties:

a. **H.J.G. (Erik) Lamers** namens de fractie van de **VVD**;
b. **C.J.C. (Claudia) Meurs** namens de fractie van **Lokaal Belang**;
c. **M.F. (Marcel) Moes** namens de fractie van **D66**;

De benoemde leden hebben overgelegd:

a. een gewaarmerkt afschrift uit de basisregistratie personen, en
b. een verklaring betreffende de openbare betrekkingen welke zij bekleden.

De Commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven heeft deze onderzocht en in orde bevonden.
Uit deze stukken blijkt dat de ter benoeming tot commissielid voorgedragen personen de bij wet gevorderde leeftijd hebben bereikt en dat zij geen betrekkingen bekleden welke onverenigbaar zijn met het lidmaatschap van de gemeenteraad of de raadscommissies.

De commissie adviseert de raad om de heer Lamers, mevrouw Meurs en de heer Moes te benoemen tot commissielid. Na een besluit van de raad en voordat zij aan commissievergaderingen kunnen deelnemen, leggen zij de eed of verklaring en belofte af in de commissie.

De Commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven,

Harry Staring, raadslid
Maaike Jansen, raadslid
Lotte van der Velden, raadslid

Raadsvoorstel

onderwerp	Benoeming van H.J.G. (Erik) Lamers tot commissielid namens de VVD
zaaknummer	Z/25/503274
documentnummer	INT/25/1274595
portefeuillehouder	Lucien van Riswijk
portefeuille	Bestuur en ondersteuning

1. Samenvatting

De fractie van de VVD stelt voor om H.J.G. (Erik) Lamers te benoemen tot commissielid. De raad beslist hierover op basis van de voordracht van de fractie. Vooraf controleert de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven of H.J.G. (Erik) Lamers voldoet aan de voorwaarden voor het lidmaatschap van de commissie. Bij een positief advies kan de raad besluiten tot benoeming. Na benoeming wordt hij geïnstalleerd in de commissie Middelen en mag hij deelnemen aan commissievergaderingen.

H.J.G. (Erik) Lamers volgt D.M.T. (Danny) van Voorst op, die op 29 september 2025 zijn ontslag heeft ingediend. Zijn ontslag gaat in wanneer zijn opvolger is benoemd.

2. Raadsvoorstel

Wij adviseren u:

1. te benoemen tot commissielid namens de fractie van de VVD: H.J.G. (Erik) Lamers.

3. Waarom naar de raad

De fractie van de VVD stelt voor om H.J.G. (Erik) Lamers te benoemen tot commissielid. Het onderwerp is door de fractie op de agenda geplaatst. H.J.G. (Erik) Lamers volgt D.M.T. (Danny) van Voorst op, die op 29 september 2025 zijn ontslag heeft ingediend. De raad besluit hierover op grond van artikel 4, tweede en zesde lid, van de Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025. De benoeming is nodig zodat H.J.G. (Erik) Lamers op 20 november 2025 kan deelnemen aan de commissievergadering.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Doel van dit voorstel is om H.J.G. (Erik) Lamers te benoemen als commissielid namens de fractie van de VVD, zodat hij op 20 november 2025 kan deelnemen aan de vergadering van de commissie Middelen.

5. Argumenten en kanttekeningen

Argumenten

1.1. Fracties mogen drie commissieleden voordragen die geen raadslid zijn.

Elke fractie mag maximaal drie commissieleden voordragen die geen raadslid zijn. De fractie van de VVD heeft momenteel nog drie commissieleden die geen raadslid zijn. D.M.T. (Danny) van Voorst was commissielid namens de VVD, hij heeft op 29 september 2025 zijn ontslag als commissielid ingediend. Op grond van artikel 4, zesde lid, van de Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025 gaat het ontslag een maand na de schriftelijke mededeling in (op 29 oktober 2025) of zoveel eerder als zijn opvolger is benoemd. Omdat er sprake is van een ontslag, kan de VVD nu een commissielid voordragen.

Kanttekeningen

1.1. Positief advies van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven vereist.
Bij een positief advies van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven kan de raad overgaan tot benoeming, want dan is vastgesteld dat aan alle benoemingsvoorwaarden is voldaan. Is het advies van de commissie negatief, dan kan de raad niet overgaan tot benoeming.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Om als commissielid deel te kunnen nemen aan vergaderingen, moeten eerst een aantal stappen worden doorlopen zoals vastgelegd in artikel 4 van de Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025. Evaluatie is niet nodig, omdat de benoeming volgens vaste regels verloopt. De stappen staan hieronder uitgelegd:

Stap 1. Voordracht door de fractie: Een fractie heeft een persoon voorgedragen als commissielid. Dit is de eerste stap in het proces.

Stap 2. Geloofsbrievenonderzoek: De Commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven onderzoekt aan de hand van de daarvoor aangeleverde documenten of de voorgedragen persoon voldoet aan de voorwaarden. Voor commissieleden gelden dezelfde regels als voor raadsleden, zoals vastgelegd in de artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet.

Stap 3. Besluit van de gemeenteraad: Als de Commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven een positief advies geeft, beslist de gemeenteraad of de voorgedragen persoon wordt benoemd.

Stap 4. Eed of belofte en deelname aan vergaderingen: Na de benoeming wordt het nieuwbenoemde commissielid uitgenodigd voor de eerstvolgende commissievergadering. Daar legt hij of zij de eed of verklaring en belofte af. Vanaf dat moment mag hij of zij ook actief deelnemen aan de commissievergaderingen.

7. Klimaat en duurzaamheid

Niet van toepassing.

8. Communicatie

Na besluitvorming ontvangt het nieuwbenoemde commissielid een kopie van het raadsbesluit.

9. Kosten, baten en dekking

Op grond van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers ontvangt een commissielid vanaf het moment van beëdiging een vergoeding per bijgewoonde commissievergadering, ten laste van de gemeente. De hoogte van deze vergoeding is afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. Op deze vergoeding is de fiscale vrijwilligersregeling van toepassing, zoals vastgesteld in raadsbesluit INT/23/1154719 van 28 juni 2023.

10. Bijlagen

Niet van toepassing.

Voorzitter en griffier van de raad van de gemeente Zevenaar

De griffier	De burgemeester
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Benoeming van H.J.G. (Erik) Lamers tot commissielid namens de VVD
zaaknummer	Z/25/503274
documentnummer	INT/25/1274595

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van de voorzitter en de griffier van 24 oktober 2025 met kenmerk INT/25/1274595;

gelet op artikel 4 van de Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025;

gehoord en gelezen het verslag van de Commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven;

overwegende dat:
- commissielid D.M.T. (Danny) van Voorst op 29 september zijn ontslag heeft ingediend, welke op grond van artikel 4, zesde lid, van de Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025 ingaat op 29 oktober 2025 of zoveel eerder als een opvolger is benoemd van het commissielid dat zijn ontslag heeft ingediend;
- dat de Commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven de geloofsbrieven heeft onderzocht en in orde bevonden;

besluit:

1. te benoemen tot commissielid namens de fractie van de VVD: H.J.G. (Erik) Lamers.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 28 oktober 2025.

De griffier	De burgemeester
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

Raadsvoorstel

onderwerp	Benoeming van C.J.C. (Claudia) Meurs tot commissielid namens Lokaal Belang
zaaknummer	Z/25/503275
documentnummer	INT/25/1274600
portefeuillehouder	Lucien van Riswijk
portefeuille	Bestuur en ondersteuning

1. Samenvatting

De fractie van Lokaal Belang stelt voor om C.J.C. (Claudia) Meurs te benoemen tot commissielid. De raad beslist hierover op basis van de voordracht van de fractie. Vooraf controleert de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven of C.J.C. (Claudia) Meurs voldoet aan de voorwaarden voor het lidmaatschap van de commissie. Bij een positief advies kan de raad besluiten tot benoeming. Na benoeming wordt zij geïnstalleerd in de commissie Middelen en mag zij deelnemen aan commissievergaderingen.

2. Raadsvoorstel

Wij adviseren u:

1. te benoemen tot commissielid namens de fractie van Lokaal Belang: C.J.C. (Claudia) Meurs.

3. Waarom naar de raad

De fractie van Lokaal Belang stelt voor om C.J.C. (Claudia) Meurs te benoemen tot commissielid. Het onderwerp is door de fractie op de agenda geplaatst. De raad besluit hierover op grond van artikel 4, tweede lid, van de Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025. De benoeming is nodig zodat C.J.C. (Claudia) Meurs op 20 november 2025 kan deelnemen aan de commissievergadering.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Doel van dit voorstel is om C.J.C. (Claudia) Meurs te benoemen als commissielid namens de fractie van Lokaal Belang, zodat zij op 20 november 2025 kan deelnemen aan de vergadering van de commissie Middelen.

5. Argumenten en kanttekeningen

Argumenten

1.1. Fracties mogen drie commissieleden voordragen die geen raadslid zijn.

Elke fractie mag maximaal drie commissieleden voordragen die geen raadslid zijn. De fractie van Lokaal Belang heeft na 25 oktober 2025 twee commissieleden die geen raadslid zijn en kan daarom vanaf 25 oktober 2025 nog één commissielid voordragen.

Kanttekeningen

1.1. Positief advies van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven vereist.

Bij een positief advies van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven kan de raad overgaan tot benoeming, want dan is vastgesteld dat aan alle benoemingsvoorwaarden is voldaan. Is het advies van de commissie negatief, dan kan de raad niet overgaan tot benoeming.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Om als commissielid deel te kunnen nemen aan vergaderingen, moeten eerst een aantal stappen worden doorlopen zoals vastgelegd in artikel 4 van de Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025. Evaluatie is niet nodig, omdat de benoeming een formele stap betreft die volgens vaste regels verloopt. De stappen staan hieronder uitgelegd:

Stap 1. Voordracht door de fractie: Een fractie heeft een persoon voorgedragen als commissielid. Dit is de eerste stap in het proces.

Stap 2. Geloofsbrievenonderzoek: De Commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven onderzoekt aan de hand van de daarvoor aangeleverde documenten of de voorgedragen persoon voldoet aan de voorwaarden. Voor commissieleden gelden dezelfde regels als voor raadsleden, zoals vastgelegd in de artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet.

Stap 3. Besluit van de gemeenteraad: Als de Commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven een positief advies geeft, beslist de gemeenteraad of de voorgedragen persoon wordt benoemd.

Stap 4. Eed of belofte en deelname aan vergaderingen: Na de benoeming wordt het nieuwbenoemde commissielid uitgenodigd voor de eerstvolgende commissievergadering. Daar legt hij of zij de eed of verklaring en belofte af. Vanaf dat moment mag hij of zij ook actief deelnemen aan de commissievergaderingen.

7. Klimaat en duurzaamheid
Niet van toepassing.

8. Communicatie
Na besluitvorming ontvangt het nieuwbenoemde commissielid een kopie van het raadsbesluit.

9. Kosten, baten en dekking
Op grond van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers ontvangt een commissielid vanaf het moment van beëdiging een vergoeding per bijgewoonde commissievergadering, ten laste van de gemeente. De hoogte van deze vergoeding is afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. Op deze vergoeding is de fiscale vrijwilligersregeling van toepassing, zoals vastgesteld in raadsbesluit INT/23/1154719 van 28 juni 2023.

10. Bijlagen
Niet van toepassing.

Voorzitter en griffier van de raad van de gemeente Zevenaar

De griffier	De burgemeester
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Benoeming van C.J.C. (Claudia) Meurs tot commissielid namens Lokaal Belang
zaaknummer	Z/25/503275
documentnummer	INT/25/1274600

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van de voorzitter en de griffier van 24 oktober 2025 met kenmerk INT/25/1274600;

gelet op artikel 4 van de Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025;

gehoord en gelezen het verslag van de Commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven;

overwegende dat deze commissie de geloofsbrieven heeft onderzocht en in orde bevonden;

besluit:

1. te benoemen tot commissielid namens de fractie van Lokaal Belang: C.J.C. (Claudia) Meurs.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 28 oktober 2025.

De griffier	De burgemeester
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

Raadsvoorstel

onderwerp	Benoeming van M.F. (Marcel) Moes tot commissielid namens D66
zaaknummer	Z/25/503210
documentnummer	INT/25/1274365
portefeuillehouder	Lucien van Riswijk
portefeuille	Bestuur en ondersteuning

1. Samenvatting

De fractie van D66 stelt voor om M.F. (Marcel) Moes te benoemen tot commissielid. De raad beslist hierover op basis van de voordracht van de fractie. Vooraf controleert de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven of M.F. (Marcel) Moes voldoet aan de voorwaarden voor het lidmaatschap van de commissie. Bij een positief advies kan de raad besluiten tot benoeming. Na benoeming wordt hij geïnstalleerd in de commissie Middelen en mag hij deelnemen aan commissievergaderingen.

2. Raadsvoorstel

Wij adviseren u:

1. te benoemen tot commissielid namens de fractie van D66: M.F. (Marcel) Moes.

3. Waarom naar de raad

De fractie van D66 stelt voor om M.F. (Marcel) Moes te benoemen tot commissielid. Het onderwerp is door de fractie op de agenda geplaatst. De raad besluit hierover op grond van artikel 4, tweede lid, van de Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025. De benoeming is nodig zodat M.F. (Marcel) Moes op 20 november 2025 kan deelnemen aan de commissievergadering.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Doel van dit voorstel is om M.F. (Marcel) Moes te benoemen als commissielid namens de fractie van D66, zodat hij op 20 november 2025 kan deelnemen aan de vergadering van de commissie Middelen.

5. Argumenten en kanttekeningen

Argumenten

1.1. Fracties mogen drie commissieleden voordragen die geen raadslid zijn.

Elke fractie mag maximaal drie commissieleden voordragen die geen raadslid zijn. De fractie van D66 heeft momenteel twee commissieleden die geen raadslid zijn en mag daarom nog één commissielid voordragen.

Kanttekeningen

1.1. Positief advies van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven vereist.

Bij een positief advies van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven kan de raad overgaan tot benoeming, want dan is vastgesteld dat aan alle benoemingsvoorwaarden is voldaan. Is het advies van de commissie negatief, dan kan de raad niet overgaan tot benoeming.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Om als commissielid deel te kunnen nemen aan vergaderingen, moeten eerst een aantal stappen worden doorlopen zoals vastgelegd in artikel 4 van de Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025. Evaluatie is niet nodig, omdat de benoeming een formele stap betreft die volgens vaste regels verloopt. De stappen staan hieronder uitgelegd:

Stap 1. Voordracht door de fractie: Een fractie heeft een persoon voorgedragen als commissielid. Dit is de eerste stap in het proces.

Stap 2. Geloofsbrievenonderzoek: De Commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven onderzoekt aan de hand van de daarvoor aangeleverde documenten of de voorgedragen persoon voldoet aan de voorwaarden. Voor commissieleden gelden dezelfde regels als voor raadsleden, zoals vastgelegd in de artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet.

Stap 3. Besluit van de gemeenteraad: Als de Commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven een positief advies geeft, beslist de gemeenteraad of de voorgedragen persoon wordt benoemd.

Stap 4. Eed of belofte en deelname aan vergaderingen: Na de benoeming wordt het nieuwbenoemde commissielid uitgenodigd voor de eerstvolgende commissievergadering. Daar legt hij of zij de eed of verklaring en belofte af. Vanaf dat moment mag hij of zij ook actief deelnemen aan de commissievergaderingen.

7. Klimaat en duurzaamheid
Niet van toepassing.

8. Communicatie
Na besluitvorming ontvangt het nieuwbenoemde commissielid een kopie van het raadsbesluit.

9. Kosten, baten en dekking
Op grond van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers ontvangt een commissielid vanaf het moment van beëdiging een vergoeding per bijgewoonde commissievergadering, ten laste van de gemeente. De hoogte van deze vergoeding is afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. Op deze vergoeding is de fiscale vrijwilligersregeling van toepassing, zoals vastgesteld in raadsbesluit INT/23/1154719 van 28 juni 2023.

10. Bijlagen
Niet van toepassing.

Voorzitter en griffier van de raad van de gemeente Zevenaar

De griffier	De burgemeester
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Benoeming van M.F. (Marcel) Moes tot commissielid namens D66
zaaknummer	Z/25/503210
documentnummer	INT/25/1274365

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van de voorzitter en de griffier van 24 oktober 2025 met kenmerk INT/25/1274365;

gelet op artikel 4 van de Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025;

gehoord en gelezen het verslag van de Commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven;

overwegende dat deze commissie de geloofsbrieven heeft onderzocht en in orde bevonden;

besluit:

1. te benoemen tot commissielid namens de fractie van D66: M.F. (Marcel) Moes.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 28 oktober 2025.

De griffier	De burgemeester
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

GEMEENTE ZEVENAAR

Raad van de gemeente Zevenaar

datum	10 oktober 2025
zaaknummer	Z/25/501581/UIT/25/1273126
onderwerp	Interimcontrole 2025, 2e voortgangsrapportage 2025 en meerjarenbegroting 2026-2029

Geachte Raad,

De Auditcommissie heeft op 2 oktober 2025 vergaderd. Met deze brief informeer ik u over de besproken onderwerpen en de acties die hieruit zijn voortgekomen.

Interimcontrole 2025
De accountant (Baker Tilly) heeft een toelichting gegeven bij de komende interimcontrole. Naast de wijze waarop eerdere constateringen worden opgepakt, wordt daarbij ook gekeken naar de ontwikkelingen in de automatisering en de interne beheersing. Net als voorgaand jaar zal de accountant opnieuw kijken naar cyber security. Daarnaast heeft de commissie de accountant verzocht om in de interimcontrole aan de verhuuropbrengsten van gemeentelijk vastgoed en aan de rechtmatigheidstoets ten aanzien van werkelijk geleverde zorg in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Ook zal de accountant in zijn rapportage de verbinding leggen tussen enerzijds zijn bevindingen en anderzijds de ontwikkelingen in de regio.

2e voortgangsrapportage 2025 en de meerjarenbegroting 2026–2029
De commissie heeft de 2e voortgangsrapportage en meerjarenbegroting 2026–2029 besproken en spreekt waardering uit voor het verrichte werk. De commissie heeft vastgesteld dat het voorstel aansluit bij de kaders zoals deze door de raad bij het gesteld. Er zijn geen bijzonderheden geconstateerd. Bij de kadernota heeft de raad als uitgangspunt besloten dat 2026 en 2029 structureel en reëel sluitend moeten zijn. De grootste uitdaging is het oplossen van het tekort in 2026 wat vooral veroorzaakt wordt door hogere indexeringen. Het tekort is eenmalig opgevangen met de inzet van het vrije deel in de algemene reserve. De begroting laat daarmee een positief structureel begrotingssaldo zien. Hierbij moet worden opgemerkt dat een structureel begrotingssaldo van 0 betekent dat nieuwe initiatieven vanuit de raad dekking vragen.

De 2e voortgangsrapportage en de meerjarenbegroting 2026-2029 liggen op 21, 22 en 23 oktober ter behandeling voor in de commissies. De besluitvorming over de 2e voortgangsrapportage staat gepland op dinsdag 28 oktober 2025 en besluitvorming over de meerjarenbegroting 2026-2029 op woensdag 5 november 2025.

Met vriendelijke groet,

Namens de Auditcommissie,

Secretaris Auditcommissie	Voorzitter Auditcommissie
Chiel Claassen	Pascal de Winkel

Behandelschema

Planning en Control documenten – 2e Voortgangsrapportage 2025

Nb. Uitleg kleuren -> lichtgrijs: met dit resultaat is nog niet gestart, dit past binnen de vastgestelde planning; groen: het resultaat loopt op schema binnen de gestelde kaders; oranje: het resultaat dreigt óf qua beleidsdoel/resultaat óf qua tijdsplanning óf financieel uit de pas te gaan lopen, bijsturing is noodzakelijk; rood: het resultaat loopt uit de pas, dit geldt voor 1 of meer indicatoren (beleidsdoel, tijdsplanning en financieel). Corrigerende maatregelen zijn noodzakelijk; donkergrijs: het resultaat is behaald en wij stellen voor deze af te sluiten.

** = alleen de paragrafen die betrekking hebben op deze commissie worden hier besproken*

Commissie Samenleving

Programma's:

4. Onderwijs
4.1 *Voorzien in gezonde en duurzame leer- en ….*

5. Sport, cultuur en recreatie *)
5.2 *Stimuleren van sport- en beweegdeelname…*
5.3 *Stimuleren van het behoud van cultureel ….*

6. Sociaal domein
6.1. *Verruimen van de inkomensondersteuning…*
6.2 *Ondersteunen van inwoners door passende..*
6.4 *Stimuleren van deelname van meer inwoners.*

7. Volksgezondheid en duurzaamheid *)
7.1 *Verbeteren volksgezondheid Zevenaar*

Commissie Ruimte

Programma's:

2. Verkeer, vervoer en waterstaat
2.1 *Optimaliseren van de bereikbaarheid via…*
2.2 *Verbeteren van de bereikbaarheid van de…*
2.3 *Met een doelmatig parkeerbeleid de leefbaar…*

5. Sport, cultuur en recreatie *)
5.6. *Bevorderen aantrekkelijkheid openbare ruimte*

7. Volksgezondheid en duurzaamheid *)
7.2 *Inzetten voor uitsluitend gebruik duurzame..*
7.3 *Werken aan een aardgasvrij Zevenaar*
7.4 *Werken aan een volledig circulaire economie..*
7.5 *Voorbereiden op klimaatverandering…*

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
8.1 *Zorgen voor een geschikte woning voor…*
8.2 *Uitvoeren van de Omgevingswet en …*

Commissie Middelen

Programma's:

- Algemeen

0. Bestuur en ondersteuning
0.1 *Verbeteren van de dienstverlening aan inwoners..*
0.2 *Stimuleren van betrokkenheid van inwoners…*
0.3 *Optimaliseren van bestuurlijk ambtelijk…*
0.4 *Verbeteren van de bedrijfsvoering…*
0.5 *Zorgen voor een betrouwbare en houdbare ….*

1. Veiligheid
1.1 *Bestrijden van ernstige overlast en criminaliteit*

3. Economie
3.1 *Realiseren aantrekkelijke binnenstad…*
3.2 *Ruimte bieden voor groei- en ontwikkelkansen…*
3.3 *Bevorderen beter ondernemingsklimaat*

5. Sport, cultuur en recreatie *)
5.1 *Werken aan een doelmatiger subsidiebeleid*
5.4. *Optimaliseren van het aanbod van toeristisch…*

Alle paragrafen aangaande de Financiën

Alle teksten aangaande de Bijlagen

Raadsvoorstel

onderwerp	Raadsvoorstel 2e voortgangsrapportage 2025
zaaknummer	Z/25/495875
documentnummer	INT/25/1268549
portefeuillehouder	A. Boone
portefeuille	Financiën

1. Samenvatting

Het college evalueert de voortgang van het beleid en brengt onder andere substantiële financiële afwijkingen in beeld in de 2e voortgangsrapportage. Uitgangspunt is om u een goed beeld te geven hoe de gemeente Zevenaar er financieel, met name met betrekking tot het jaar 2025, voor staat. In deze rapportage nemen wij in principe alleen veranderingen mee die autonoom zijn en de actualisatie van bestaand beleid. Nieuw beleid wordt niet opgenomen. De mutaties die volgen uit deze voortgangsrapportage resulteren in 2025 in een voordeel van € 1.482.000 en een bijgesteld begrotingssaldo 2025 van € 1.309.000 negatief. De resultaten van deze 2e voortgangsrapportage worden verwerkt in het begrotingsresultaat. Op advies van de auditcommissie is het kleurgebruik in deze voortgangsrapportage aangepast. Bij de programma's zijn de vaste en niet geactualiseerde teksten, meestal afkomstig uit het collegeprogramma, nu voorzien van een grijze achtergrond.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. de tweede voortgangsrapportage 2025 vast te stellen overeenkomstig het aangeboden ontwerp;
2. in te stemmen met 'stand van zaken' en 'voorstel raad' zoals bij de resultaten met een oranje status aangegeven;
3. het voordelig saldo van deze rapportage ten gunste brengen van het begrotingsresultaat 2025;
4. in te stemmen met het opheffen van zeven reserves, met een € 0,00 saldo, in verband met opschoning.

3. Waarom naar de raad

Op grond van artikel 189 van de Gemeentewet heeft de raad het budgetrecht. Ook is in onze financiële verordening vastgelegd dat het college tussentijds aan de raad rapporteert over de realisatie van de begroting van de gemeente over het lopende boekjaar, in dit geval 2025. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid is het van belang dat de raad de in deze 2e voortgangsrapportage voorgestelde mutaties vaststelt.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Met deze rapportage geven wij u inzicht in de beleidsmatige stand van zaken (resultaten), bijbehorende tijdsplanning en de financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025-2028. Met deze voortgangsrapportage geven wij inzicht in de beleidsmatige en financiële stand van zaken, met name voor het huidige jaar 2025. Wij vragen u om de wijzigingen vast te stellen. Dit zorgt voor een zo actueel mogelijk beeld, maar u geeft ons hiermee ook het mandaat te beschikken over de gewijzigde budgetten. Dit is onderdeel van het budgetrecht van de raad. Hiermee voorkomen we dat er onrechtmatig uitgaven worden gedaan.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Focus op de voortgang van het beleid

Bij de voortgangsrapportages richten wij ons op de voortgang van het beleid en de mate waarin wij de resultaten behalen die zijn benoemd in de begroting. Net als voorgaande jaren brengen wij met het kleurenmodel in beeld wat de stand van zaken is. Op basis van deze methodiek kunt u in één oogopslag zien wat de stand van zaken is van het betreffende onderdeel.

De betekenis van de kleuren is als volgt:

Lichtgrijs	Met dit resultaat is nog niet gestart, dit past binnen de vastgestelde planning.
Groen	Dit resultaat loopt op schema binnen de gestelde kaders (beleidsdoel, tijdsplanning en financieel). De groene activiteiten worden toegelicht met een stand van zaken.
Oranje	Dit resultaat dreigt óf qua beleidsdoel óf qua tijdsplanning óf financieel uit de pas te gaan lopen, bijsturing is noodzakelijk.
Rood	Dit resultaat loopt uit de pas, dit geldt voor 1 of meer indicatoren (beleidsdoel, tijdsplanning en financieel). Corrigerende maatregelen zijn noodzakelijk.
Donkergrijs	Dit resultaat is behaald en wij stellen voor deze af te sluiten.

1.2 De voortgangsrapportage voldoet aan de financiële verordening gemeente Zevenaar

Wij hebben de voortgangsrapportage binnen de kaders van de financiële verordening opgesteld. De voortgangsrapportage is een document in onze planning & control cyclus. Afwijkingen op de ramingen van de baten en lasten groter dan € 100.000 lichten wij toe bij de betreffende programma's. De financiële mutaties kleiner dan € 100.000 lichten wij niet toe op basis van de vastgestelde rapportagegrens in de nieuwe financiële verordening 2025. De voortgangsrapportage is opgesteld met de kennis en inzichten per (peildatum) 1 augustus 2025.

2.1 Resultaten met oranje status vragen om uw bijsturing of corrigerende maatregelen

In de rapportage is per programma bij het onderdeel "wat doen we" bij elk resultaat de status aangegeven. De resultaten die op oranje staan lopen niet zoals met u is afgesproken en vragen daarom om bijsturing. In voorkomende gevallen informeren wij u ook over de huidige status om kennis te nemen van maatregelen die al getroffen zijn, dan wel getroffen worden. Bij de oranje resultaten is in de rapportage daarom "voorstel raad" opgenomen, zodat duidelijk wordt waar u mee instemt of wat de vervolgstap wordt.

3.1 Hiermee wordt duidelijk hoeveel financiële ruimte er werkelijk is

De mutaties die volgen uit deze 2e voortgangsrapportage komen in 2025 uit op een voordeel van € 1.482.000. Dit voordelige effect brengen wij ten gunste van het begrotingsresultaat. Dit leidt tot een nieuw negatief begrotingssaldo van € 1.309.000 in 2025. Het definitieve begrotingssaldo 2025 maken wij op bij de jaarrekening 2025.

4.1 Wij vragen instemming in verband met efficiënt financieel beheer en transparantie

In het kader van uw budgetrecht wordt instemming gevraagd, om onderstaande reserves met een € 0,00 saldo in verband met opschoning, op te heffen. Een raadsbesluit is nodig om de reserves formeel op te heffen.

Geconstateerd is dat er in het verleden wel is voorgesteld om een reserve op te heffen maar dat verzuimd is om de raad te verzoeken om de reserve ook formeel op te heffen. Middels dit besluit herstellen we dit.

- Visie en planvorming station 7Poort; in totaal was € 70.000 beschikbaar gesteld. Hiervan is € 38.000 uitgegeven. Het restant is in 2022 vrijgevallen ten gunste van de algemene reserve.
- Centrummanagement; in totaal was € 280.000 beschikbaar gesteld. In 2024 is de laatste € 34.000 uitgegeven. Hiermee is het beschikbare bedrag op en kan de reserve worden afgesloten.
- Nazorg diverse complexen grondexploitatie; in 2024 heeft de overdracht van het nazorgbudget plaatsgevonden. In de jaarrekening 2024 is voorgesteld om de reserve af te sluiten.
- Bestemmingsplannen; in 2024 zijn de laatste kosten gemaakt. Het saldo van de reserve is nihil en kan worden afgesloten.
- Statushouders; in de jaarrekening 2023 is het resterende saldo naar de algemene reserve overgeheveld en voorgesteld deze reserve op te heffen.
- Corona-herstelplan; in de jaarrekening 2023 is het resterende saldo naar de algemene reserve overgeheveld en voorgesteld deze reserve op te heffen.
- Afschrijving aanpassing tijdelijke huisvesting Platanenlaan; het bijbehorende actief is ingebracht in een grondexploitatie in 2023. Deze reserve kan worden afgesloten.

Alternatieven
N.v.t.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

De actuele begroting 2025 wordt aangepast op basis van de financiële en beleidsmatige bijstellingen die zijn opgenomen in deze rapportage. De 2e voortgangsrapportage is een standaard onderdeel van de P&C-cyclus en kan aanleiding zijn om de gemaakte keuzes bij te stellen of te herzien. In onze cyclus van plannen, bijsturen en verantwoorden is dit het tweede bijstellingsmoment voor 2025.

7. Klimaat en duurzaamheid

N.v.t.

8. Communicatie

De 2e voortgangsrapportage 2025 wordt digitaal ter beschikking gesteld via de portal / website: https://zevenaar.pcportal.nl/.

9. Kosten, baten en dekking

Hieronder brengen wij het bijgestelde begrotingsresultaat 2025-2028 in beeld. Het verloop van het saldo is als volgt:

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Primitieve begroting 2025-2028	-902	-6.464	-5.445	-6.029
1e voortgangsrapportage 2025	-1.888	-401	-82	189
Kadernota 2026	0	2.099	4.087	5.489
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	0	-1	-1	-1
Stand tot de 2e voortgangsrapportage	**-2.791**	**-4.767**	**-1.441**	**-352**
1. Autonome ontwikkelingen	660	4.727	4.339	1.439
2. Actualisatie bestaand beleid	1.363	-62	-71	1
5. Mutaties < € 100.000	-541	-221	-88	-88
Totaal mutaties 2e voortgangsrapportage	**1.482**	**4.444**	**4.180**	**1.352**
Begrotingssaldo na de 2e voortgangsrapportage	**-1.309**	**-323**	**2.739**	**1.000**

Wij verwachten een begrotingstekort van € 1.309.000 in 2025
Het oorspronkelijke begrotingssaldo wordt in deze 2e voortgangsrapportage met € 1.482.000 positief bijgesteld. Ook de jaren daarna wordt het saldo positief beïnvloed door deze voortgangsrapportage.

De mutaties met een effect groter dan € 250.000 worden toegelicht bij de 'Financiële hoofdlijnen'. Voor een totaaloverzicht met alle wijzigingen in deze voortgangsrapportage verwijzen wij naar het 'overzicht financiële mutaties in de 2e voortgangsrapportage'. Op basis van de financiële verordening 2025 lichten wij mutaties kleiner dan € 100.000 niet meer toe.

Per programma zijn de mutaties groter dan € 100.000 toegelicht en samengevoegd onder de noemers 'autonome ontwikkelingen' en 'actualisatie bestaand beleid'.

Financieel gezonde toekomst
In deze voortgangsrapportage ligt de nadruk op 2025. Er zijn dus geen maatregelen of mutaties opgenomen die betrekking hebben op de financieel gezonde toekomst. Deze zijn nader uitgewerkt in de begroting 2026-2029 die wij op een later moment aanbieden.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/25/495875/1270735	2e voortgangsrapportage 2025

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Raadsvoorstel 2e voortgangsrapportage 2025
zaaknummer	Z/25/495875
documentnummer	INT/25/1268549

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat de raad het budgetrecht heeft en dat wij in onze financiële verordening hebben opgenomen dat het college tussentijds aan de raad rapporteert over de realisatie van de gemeente over het lopende boekjaar. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid is het van belang dat de raad de in deze rapportage voorgestelde mutaties vaststelt;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 189 van de Gemeentewet.

besluit:

1. de tweede voortgangsrapportage 2025 vast te stellen overeenkomstig het aangeboden ontwerp;
2. in te stemmen met 'stand van zaken' en 'voorstel raad' zoals bij de resultaten met een oranje status aangegeven;
3. het voordelig saldo van deze rapportage ten gunste brengen van het begrotingsresultaat 2025;
4. in te stemmen met het opheffen van zeven reserves, met een € 0,00 saldo, in verband met opschoning.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 28 oktober 2025.

De griffier	De burgemeester
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

2e Voortgangsrapportage
2025

Versie raad 28 oktober 2025

GEMEENTE ZEVENAAR

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave **2**

Algemeen **3**
Hoofdlijnen 4
Leeswijzer 10

Programma's **11**
0. Bestuur en ondersteuning 12
1. Veiligheid 28
2. Verkeer, vervoer en waterstaat 33
3. Economie 41
4. Onderwijs 49
5. Sport, cultuur en recreatie 53
6. Sociaal domein 67
7. Volksgezondheid en duurzaamheid 80
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 93

Financiën **101**
Algemeen 102
Overzicht financiële mutaties in de 2e voortgangsrapportage 103
Overzicht van baten en lasten 115

Bijlagen **117**
Overzicht begrotingswijzigingen tot de 2e Voortgangsrapportage 118
Investeringsoverzicht 124
Overzicht resultaten 135

ALGEMEEN

HOOFDLIJNEN

BESTUURLIJKE HOOFDLIJNEN

Met deze tweede voortgangsrapportage over 2025 leggen wij verantwoording af over de uitvoering van de meerjarenbegroting 2025 - 2028 en bieden wij u als raad inzicht in de verwachte resultaten over het lopende jaar. De rapportage is tevens een belangrijk sturingsinstrument: het stelt u in staat om waar nodig bij te sturen op inhoud, tempo en middelen.

Deze voortgangsrapportage is ook de laatste rapportage in deze bestuursperiode. Eerder bent u via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de tussentijdse evaluatie van het collegeprogramma 2022-2026. We liggen overwegend op koers om de doelstellingen uit het coalitieakkoord en het collegeprogramma te realiseren. Een aanzienlijk deel van de resultaten verloopt conform planning en is als 'groen' gemarkeerd. Zoals gebruikelijk zijn er ook aandachtspunten: voor de 'oranje' en 'rode' resultaten zijn aanvullende inspanningen of bijsturing noodzakelijk. Wij hopen de resterende acties uit het programma vóór het einde van deze bestuursperiode succesvol af te ronden. Deze worden in de rapportage nader toegelicht.

In lijn met de door u vastgestelde gewijzigde financiële verordening bevat deze tweede voortgangsrapportage geen toelichting op afwijkingen op de oorspronkelijke ramingen met een effect kleiner dan € 100.000.

De financiële druk op gemeenten blijft hoog, ondanks tijdelijke verlichting vanuit het rijk tot en met 2027. Een structurele oplossing voor de problematiek die ten grondslag ligt aan de ravijnjaren ontbreekt. De compensatie voor de inflatie en financiering van jeugdzorg blijven structureel ontoereikend. Het ravijnjaar lijkt daarmee niet opgelost, maar slechts uitgesteld tot 2028. Wij blijven ons landelijk inzetten voor een stabiele en toekomstbestendige financiering, zodat onze dienstverlening en voorzieningen op peil blijven.

De schaarste waarmee gemeenten te maken hebben, gaat verder dan financiële tekorten. Internationale spanningen en geopolitieke onzekerheid zorgen voor druk op energieprijzen en grondstoffen. Hoewel de inflatie iets is afgevlakt, blijven de kosten voor bouw, energie en dienstverlening hoog. Gemeenten ondervinden structurele knelpunten op het gebied van woningbouw, stikstof, onderwijshuisvesting, opvang en netcapaciteit die landelijk moeten worden aangepakt. Zolang dit uitblijft, ondervindt de gemeente hinder bij het realiseren van haar doelstellingen. De arbeidsmarktkrapte raakt zowel gemeentelijke organisaties als maatschappelijke partners. Ondanks economische groei en meer banen, voelen veel inwoners dit nog niet in hun dagelijks leven.

De aanpak van complexe maatschappelijke vraagstukken vraagt om duidelijke landelijke regie. Die regie is echter onder druk komen te staan door de recente val van kabinet Schoof I. Het kabinet is inmiddels demissionair en de weg naar vervroegde verkiezingen is geopend. Dit betekent dat belangrijke dossiers zoals stikstof, asiel, energie, jeugd en wonen voorlopig in de wacht staan of vertraging oplopen. Gemeenten blijven daardoor opereren in een context van politieke onzekerheid, terwijl de urgentie van deze opgaven onverminderd groot is. Wij blijven als gemeente actief bijdragen aan landelijke en regionale overleggen, en zetten ons via de VNG in om onze belangen stevig te positioneren richting verkiezingen.

Ondanks deze onzekerheden blijven wij als organisatie in beweging. Zo blijven we investeren in onze interne beheersing, het versterken van onze strategische slagkracht en werken we aan een wendbare en toekomstbestendige organisatie. Dit stelt ons in staat om adequaat te reageren op nieuwe ontwikkelingen en risico's. Tegelijkertijd hebben de regionale ontwikkelingen, waarin een mogelijke gemeentelijke herindeling met Doesburg, Duiven en Westervoort wordt verkend, impact op onze organisatie. Op termijn kan dit grote impact hebben op onze bestuurlijke inrichting, samenwerking en dienstverlening.

Wij bereiden ons hierop voor, zodat als we terecht komen in een veranderend bestuurlijk landschap wij onze maatschappelijke opgaven krachtig kunnen blijven uitvoeren.

We blijven ons met volle inzet richten op het realiseren van de ambities uit het coalitieakkoord en collegeprogramma in de resterende raadsperiode. Tegelijkertijd houden we scherp zicht op externe ontwikkelingen en risico's die onze financiële en maatschappelijke positie kunnen beïnvloeden. Uw raad speelt hierin een essentiële kaderstellende en controlerende rol.

FINANCIËLE HOOFDLIJNEN

Inleiding

In dit hoofdstuk geven wij u op hoofdlijnen inzicht in het verloop van de begroting en de actuele financiële ontwikkelingen.

In het hoofdstuk Financiën vindt u in het "Overzicht financiële mutaties in de 2e voortgangsrapportage" alle financiële mutaties met een specificatie van de financiële effecten van deze 2e voortgangsrapportage. De financiële mutaties > € 100.000 lichten wij daar toe. Op basis van de financiële verordening 2025 lichten wij mutaties < € 100.000 niet toe.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Primitieve begroting 2025-2028	-902	-6.464	-5.445	-6.029
1e voortgangsrapportage 2025	-1.888	-401	-82	189
Kadernota 2026	0	2.099	4.087	5.489
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	0	-1	-1	-1
Stand tot de 2e voortgangsrapportage	**-2.791**	**-4.767**	**-1.441**	**-352**
1. Autonome ontwikkelingen	660	4.727	4.339	1.439
2. Actualisatie bestaand beleid	1.363	-62	-71	1
5. Mutaties < € 100.000	-541	-221	-88	-88
Totaal mutaties 2e voortgangsrapportage	**1.482**	**4.444**	**4.180**	**1.352**
Begrotingssaldo na de 2e voortgangsrapportage	**-1.309**	**-323**	**2.739**	**1.000**

Toelichting financieel meerjarenbeeld

Het saldo in de primitieve begroting 2025 is € 902.000 negatief. Na de meerjarenbegroting 2025-2028 is de 1e voortgangsrapportage 2025 vastgesteld met een negatief effect van € 1.888.000. De mutaties die volgen uit deze 2e voortgangsrapportage komen in 2025 uit op een voordeel van totaal € 1.482.000.

De drie grootste mutaties zijn: de algemene uitkering, BUIG en zorgkosten. De toename van de algemene uitkering laat in alle jaren een groei zien. In 2025 een voordeel (€ 1.610.000). Het budget voor de te verwachten uitkeringen (BUIG) is bijgesteld. In 2025 per saldo een nadeel (€ 1.059.000). Ook is het budget voor de zorgkosten, in het kader van het woonplaatsbeginsel, bijgesteld. Dit geeft een voordeel in 2025 (€ 931.000). Daarnaast zijn de zorgkosten WMO en jeugd gecompenseerd met 3,21% (4,41% minus 1,20% welke in de begroting 2025 is opgenomen). Dit geeft een structureel nadelig effect (€ 1.118.000) welke wij afboeken op de stelpost die is opgenomen voor indexatie bij de meicirculaire 2025. In deze voortgangsrapportage nemen we alleen het (budget neutrale) effect voor 2025 op. Het effect vanaf 2026 wordt meegenomen in de begroting. Ook zijn er andere budgetmutaties, waaronder een verhoging (€ 300.000) van het inhuurbudget voor ziekteverzuim.

Het totaal van de mutaties leidt tot een nieuw begrotingssaldo voor 2025 van € 1.309.000 negatief. Voor 2026 is dit ook nog negatief. Voor de jaren 2027 en 2028 is het begrotingssaldo positief. In het meerjarensaldo in deze 2e voortgangsrapportage zitten zowel incidentele als structurele baten en lasten. Het structurele begrotingssaldo presenteren we in de meerjarenbegroting 2026-2029.

Mutaties met een financieel effect van € 250.000 of meer:

Hieronder vindt u een tabel waarin de mutaties met een budgettair effect op de begroting van meer dan € 250.000 worden gepresenteerd. Daarna worden deze mutaties toegelicht.

Bedragen x € 1.000

Mutatie omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Overzicht van de mutaties >= € 250.000				
1. Autonome ontwikkelingen	1.062	4.958	4.339	1.439
Actualisatie budget rentelasten	253 V	0 V	0 V	0 V
Algemene uitkering - meicirculaire 2025	1.610 V	4.958 V	4.339 V	1.439 V
Budgetmutatie lasten/baten sport	259 V	0 V	0 V	0 V
Budgetmutatie uitkeringslasten/-baten (BUIG)	-1.059 N	0 V	0 V	0 V
2. Actualisatie bestaand beleid	727	235	0	0
Actualisatie afschrijvingen	591 V	0 V	0 V	0 V
Budgetmutatie inhuur derden wegens ziekte	-300 N	0 V	0 V	0 V
Budgetmutatie terugvordering zorgkosten op basis van het woonplaatsbeginsel	931 V	0 V	0 V	0 V
Fasering budget vastgoed in verband met verkoopopbrengst	-495 N	235 V	0 V	0 V

(V = Voordeel; N = Nadeel)

Toelichting mutaties > € 250.000

1. Autonome ontwikkelingen

Actualisatie rentelasten *253.000 N*

Door een lagere werkelijke financieringsbehoefte dan begroot verwachten we een voordeel op rentelasten van € 253.000.

Algemene uitkering - meicirculaire 2025 *1.610.000 V*

In de meicirculaire 2025 is een compensatie opgenomen voor loon- en prijsontwikkeling. Dit bedrag reserveren wij voor indexatie van de verschillende onderdelen in onze begroting. Daarnaast zijn voor de jaren 2025 tot en met 2027 extra middelen beschikbaar gesteld voor jeugdzorg en voor demping terugval gemeentefonds. Hierover informeerden wij u in juni 2025 met raadsinformatiebrief Z/25/495392.

Budgetmutatie lasten/baten sport *259.000 V*

In de begroting is nog geen rekening gehouden met kostenverhogende btw en de compensatie die we hiervoor ontvangen van het Rijk. Op basis van de in het 1e kwartaal aangevraagde 'Specifieke uitkering stimulering sport 2025' (SPUK, voor compensatie van kostenverhogende btw) is in juli 2025 het voorschot ontvangen. Het door het Rijk beschikbaar gestelde voorschotbedrag is voldoende om de kostenverhogende btw te compenseren.

Daarnaast is in 2025 een nabetaling ontvangen naar aanleiding van de definitieve vaststelling van deze SPUK over het jaar 2023 en een afrekening n.a.v. de vaststelling van de SPUK MEOZ (meerkosten energie openbare zwembaden) over 2023. De extra baten voor 2025 bedragen € 1.451.000 (voordeel).
Naast deze vaststellingen van de specifieke uitkeringen houden wij rekening met hogere lasten in verband raming van de kostenverhogende btw inclusief en de bijgestelde indexering voor de dienstverlening op basis van de afspraken vastgelegd in de DVO's (dienstverleningsovereenkomsten tussen gemeente en Ataro BV). Totaal hogere lasten bedraagt € 1.192.000 (nadeel). Per saldo is het voordeel in 2025 eenmalig € 259.000.

Budgetmutatie uitkeringslasten/-baten (BUIG) *1.059.000 N*
Op basis van de prognose van de Regionale Sociale Dienst (RSD-de Liemers) van de te verwachten hogere uitkeringslasten actualiseren wij de ramingen. De prognose is gebaseerd op de uitgaven tot en met juni 2025. Daarnaast wordt rekening gehouden met hogere bijdragen van het Rijk, gebaseerd op het in april 2025 gepubliceerde bijgestelde nader voorlopig budget inkomensdeel (BUIG), aangevuld met de te verwachten compensatie op grond van de 'vangnetregeling'. Door de hogere lasten verwachten wij een nadeel in 2025 van € 1.187.000. Het voordeel door de hogere baten bedraagt € 128.000. Per saldo verwachten wij een nadelig resultaat 2025 voor de uitkeringslasten/-baten € 1.059.000.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie afschrijvingen *591.000 V*
Jaarlijks worden de afschrijvingslasten geactualiseerd. Voor 2025 geeft dit een voordeel van € 591.000. Dit voordeel wordt veroorzaakt door het faseren van investeringen. Hierdoor verschuift de start van de afschrijvingslast mee. Dit werkt door in diverse programma's.

Budgetmutatie inhuur derden wegens ziekte *300.000 N*
Het ziekteverzuim ligt momenteel tegen de 8%. We zien met name een aantal langdurige ziektegevallen. De raming in de primitieve begroting van het ziektebudget is € 290.000. Bij de 1e voortgangsrapportage is € 375.000 bijgeraamd. Als we kijken naar de nu afgesloten inhuurcontracten wegens ziekte, is het budget inclusief bijraming per 01-07-2025 reeds overschreden. Daarnaast neemt het aantal zwangerschapsverloven toe als gevolg van de verjonging van de organisatie. In de cijfers is rekening gehouden met de inkomsten van het UWV. Deze worden ingezet als dekking van de inhuurkosten, maar zijn niet voldoende om een gemiddelde zwangerschapsvervanging te kunnen bekostigen. Gelet op de uitvoering van uw ambities en continuïteit van de bedrijfsvoering ramen we het ziektebudget bij met € 300.000. Dit is benodigd om de huidige aangegane contracten en de geschatte nog komende verplichtingen te kunnen voldoen in de resterende maanden van 2025.

Budgetmutatie terugvordering zorgkosten op basis van het woonplaatsbeginsel *931.000 V*
Vanaf vorig jaar zijn reeds betaalde zorgkosten gecontroleerd in het kader van het woonplaatsbeginsel. Het blijkt dat wij zorgkosten hebben betaald waarvan nu blijkt dat deze door een andere gemeente betaald moesten worden. De betaalde kosten zijn nu in rekening gebracht bij de juiste gemeenten. Dit levert dit jaar een incidenteel voordeel op van afgerond € 930.000.

Fasering budget vastgoed in verband met verkoopopbrengst *495.000 N*
De locaties Reisenakker en Engeveldweg zijn onderdeel van een ontwikkellocatie in de omgevingsvisie. De verwachting is dat de geplande verkoopopbrengst in 2025 voor beide locaties later komt. Reisenakker is onderdeel van de A12 zone. De verwachting is dat de GREX voor het gebied rondom de Reisenakker in de loop van 2026 geopend gaat worden. Dit hangt samen met de aankoop van de gronden in deze zone. De mogelijke verkoopopbrengst is op grond hiervan verplaatst van 2025 naar 2026.

De woningen aan de Engeveldweg zijn onderdeel van de ontwikkeling van de Spoorzone. De verwachting is dat dit langer duurt voor hier duidelijkheid over is. De mogelijke verkoopopbrengst is op grond hiervan verplaatst van 2025 naar 2029. Dit geeft een eenmalig nadeel in de begroting 2025 van € 495.000 en een eenmalig voordeel van € 235.000 in 2026 en € 260.000 in 2029 in programma 0.

LEESWIJZER

Inleiding
Wij hebben deze voortgangsrapportage opgebouwd volgens de inrichting van de begroting 2025-2028. De peildatum van de rapportage is 1 augustus 2025.

Naast de papieren versie wordt deze voortgangsrapportage ook digitaal gepubliceerd. U kunt de digitale versie vinden op ons planning en control portal. De opbouw van de voortgangsrapportage is als volgt:

- Algemeen

Na het voorwoord krijgt u inzicht in de bestuurlijke- en financiële hoofdlijnen. Hier staan de belangrijkste bestuurlijke, beleidsmatige en financiële ontwikkelingen.

- Programma's

Bij de programma's komen de 3 W-vragen terug: Wat willen we? Wat doen we? Wat kost het?
Op programmaniveau hebben wij ook de vastgestelde beleidskaders opgenomen. U kunt deze via de digitale voortgangsrapportage direct openen. Daarmee hebt u per programma het meest relevante vastgestelde beleid direct beschikbaar.

Het onderdeel 'Wat doen we?' beginnen we met een totaaloverzicht van de resultaten binnen dit programma. Achter het resultaat presenteren wij de stand van zaken met een kleur. Op basis hiervan kunt u in één oogopslag zien wat de stand van zaken is van de betreffende activiteit. De kleuren betekenen het volgende:

Lichtgrijs	Met dit resultaat is nog niet gestart, dit past binnen de vastgestelde planning.
Groen	Dit resultaat loopt op schema binnen de gestelde kaders (beleidsdoel, tijdsplanning en financieel).
Oranje	Dit resultaat dreigt óf qua beleidsdoel óf qua tijdsplanning óf financieel uit de pas te gaan lopen, bijsturing is noodzakelijk.
Rood	Dit resultaat loopt uit de pas, dit geldt voor 1 of meer indicatoren (beleidsdoel, tijdsplanning en financieel). Corrigerende maatregelen zijn noodzakelijk.
Donkergrijs	Dit resultaat is behaald en wij stellen voor deze af te sluiten.

- Financiën

Voor een overzicht van alle financiële mutaties verwijzen wij naar het overzicht 'financiële mutaties in de 2e voortgangsrapportage'. Dit overzicht geeft een totaalbeeld van alle financiële mutaties > € 100.000 inclusief de toelichting. De toelichting op de financiële mutaties is een toelichting op gesaldeerde (netto) bedragen, dat wil zeggen de baten en lasten samengeteld. Dit geldt voor de toelichting in de programma's en bij het overzicht "financiële mutaties" achterin deze rapportage. Op basis van de financiële verordening 2025 lichten wij financiële mutaties < € 100.000 niet toe.

Vanwege afronding op € 1.000 kunnen afrondingsverschillen ontstaan in de (sub)totalen van financiële tabellen.

PROGRAMMA'S

0. BESTUUR EN ONDERSTEUNING

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden bestuur, gemeentelijke organisatie, dienstverlening en belastingen.

Ontwikkelingen

Bestuurlijke samenwerking

Op 7 april 2025 hebben de Liemerse gemeenten het eindrapport "Nu of Nooit – bestuurlijke toekomst Liemers" ontvangen. Tijdens de raadsvergadering van 21 mei 2025 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarin de intentie is uitgesproken om een gemeentelijk herindelingsproces aan te gaan met de gemeenten Duiven, Westervoort en Doesburg, onder de voorwaarden van een zorgvuldig, transparant en inhoudelijk gedegen onderbouwd proces.
Uiterlijk in de raad van oktober 2025 zal het college een voorstel aanleveren bij de gemeenteraad ter vaststelling van de contouren van een uitgangspuntennotitie voor de gemeente Zevenaar. Inmiddels hebben alle betrokken raden de intentie uitgesproken om een gemeentelijke herindelingsproces aan te gaan. In afwachting van de besluitvorming in onze gemeenteraad zal bekeken moeten worden of de gesprekken met de Liemerse gemeenten worden voortgezet om te komen tot vervolgstappen in een eventueel herindelingsproces binnen de Liemers.

WOZ-bezwaren

In 2025 verwachten we minder bezwaren tegen de WOZ-waarde binnen te krijgen, in vergelijking met 2024. Uit cijfers van de Waarderingskamer blijkt dat het percentage bezwaren tegen de WOZ-waarde van woningen is gedaald van 3,9% in 2024 naar 3,3% in 2025. Dit betekent dat er minder woningeigenaren bezwaar hebben gemaakt tegen de vastgestelde WOZ-waarde van hun woning. Deze daling wordt mede toegeschreven aan een lagere stijging van de WOZ-waarden in 2025, gebaseerd op de waardepeildatum van 1 januari 2024. Omdat de stijging van de WOZ-waarden in 2025 beperkt was, hebben minder inwoners bezwaar gemaakt. Op grond van de Wet Waardering Onroerende Zaken bepaalt de gemeente de waarde van woningen en bedrijfspanden. De hoogte van de OZB is gebaseerd op de WOZ-waarde, welke in Zevenaar in dit belastingjaar gemiddeld is gestegen met 6%. Het aantal bezwaarschriften in 2025 komt uit op ongeveer 625 (2024: 800 en 2023: 1270). Er is meer vertrouwen merkbaar in de WOZ-waarde door verbeteringen in de transparantie en het taxatieproces, zoals een uitgebreider en toegankelijker taxatieverslag en meer informeel contact met belanghebbenden.

Loonontwikkelingen 2025

Er is een nieuwe cao voor de gemeentelijke sector afgesloten. Deze loopt van 1 april 2025 tot 1 april 2027. Per 1 april 2025 is de loonstijging 2% en per 1 oktober 2025 voeren we een loonstijging door van 1,85%. In de primitieve begroting houden we rekening met een te verwachten loonontwikkeling op basis van de prognose van het CPB en deze is in 2025 voldoende om de stijging op te vangen.

Juridische zaken

In de maanden juni en juli hebben de zittingen plaatsgevonden bij de Raad van State over procedures die verband houden met de raadsenquête. Naar verwachting komen de uitspraken in het 4e kwartaal van 2025.

Digitalisering van de gemeentelijke organisatie

De digitalisering van de gemeentelijke organisatie ontwikkelt zich in hoog tempo. Om deze ontwikkeling kracht bij te zetten, zijn er dit voorjaar informatiemanagers aangesteld binnen elk domein van de organisatie. Deze functionarissen werken zowel voor 1Stroom als Zevenaar. Ze hebben een "brugfunctie" tussen de organisaties en de RID. Werkinhoudelijk helpen zij de domeinen bij het vertalen van beleidsdoelen naar digitale oplossingen (denk aan applicaties en e-formulieren). Met deze stap wordt ook de samenwerking binnen de Liemers op het gebied van digitalisering verder geïntensiveerd. Door kennis en capaciteit te bundelen, kunnen we beter inspelen op de digitale ontwikkelingen. Digitalisering is geen doel op zich, maar een middel om betere dienstverlening te bieden aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Door te investeren in digitale slagkracht, versterken we onze organisatie en vergroten we onze maatschappelijke impact.

Toekomstbestendige regionale ICT dienst
De afgelopen periode werkten we gericht aan het versterken van de regionale ICT-dienst (RID) met het oog op een toekomstbestendige digitale infrastructuur. Een belangrijke stap hierin was het professionaliseren van het portfoliomanagement. Dat is een soort prioriteitenlijst voor klussen op het gebied van ICT. Hierdoor is er meer grip gekomen op de prioritering, planning en uitvoering van ICT-projecten binnen de regio. Daarnaast zetten we in op het structureel op orde brengen van het personeelsbestand bij de RID. Waar voorheen veel gebruik werd gemaakt van externe inhuur, is nu bewust gekozen voor het aantrekken van eigen medewerkers. Dit draagt bij aan continuïteit, kennisborging en een efficiëntere inzet van middelen. De samenwerking tussen de RID en de deelnemende gemeenten is met een aantal overlegstructuren verder geïntensiveerd. Door nauwer samen te werken, kunnen gezamenlijke ambities sneller en effectiever worden gerealiseerd. Een mijlpaal in deze ontwikkeling is de succesvolle overgang naar Microsoft 365 voor alle organisaties aangesloten bij de RID. Deze overstap vormt de basis voor een moderne, veilige en flexibele digitale samenwerking- en productiviteitsmogelijkheden.
De ontwikkelingen op het gebied van het meten van de voortgang van de RID en de inverdieneffecten staan vermeld in de Raadsinformatiebrief van 14 mei 2025 (lijst van ingekomen stukken raad 21 mei 2025, onder nummer 27). In de planning- en controlcyclus van de Samenwerking de Liemers wordt u op de hoogte gehouden van de verdere ontwikkelingen.

Beleidskaders

- Visie op dienstverlening 2024-2028
- Inkoopbeleid 2025
- Collegeprogramma 2022-2026 (2022)
- Financiële verordening gemeente Zevenaar 2025 (artikel 212 Gemeentewet)
- Verordening controle financieel beheer en organisatie (artikel 213 Gemeentewet) 2023
- Nota Verbonden partijen
- Nota reserves en voorzieningen 2018
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2022
- Beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen 2023
- Nota garantiebeleid 2023
- Normen- en toetsingskader 2023
- Verordening Rekenkamer 2023
- Verordening op de raadscommissies (3e wijziging, 2023)
- Datastrategie 2023-2025
- I&A-visie en -strategie 2023-2025 "Beter samen"

WAT WILLEN WE?

o. Bestuur en ondersteuning

Wij stellen in ons handelen goede dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties centraal. We willen meer gebruik maken van digitalisering om dienstverlening te verbeteren en zetten daarbij ook in op het versimpelen en digitaal toegankelijk maken van onze dienstverlening. We nemen onze inwoners serieus en betrekken hen actief bij het maken van ons beleid en de uitvoering.

Door vanuit respect, gelijkwaardigheid en transparantie te denken en te doen, zorgen we voor een goede basis voor de organisatie van morgen. We werken daarom ook aan strategisch personeelsbeleid.

De financiën van onze gemeente zijn op orde en dat willen we zo houden.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
0.1.2 Wij breiden onze online dienstverlening uit	2022-2026		
0.1.3 Wij communiceren in begrijpelijke taal	2022e.v.		
0.1.4 Wij maken onze processen klantgerichter	2024-2026		
0.2.1 Wij coördineren participatie	2023-2025		
0.3.1 Wij werken aan verbetering van de (organisatie)cultuur	Doorlopend		
0.4.1 Wij verbeteren onze interne beheersing	Doorlopend		
0.4.2 Wij herijken het inkoopbeleid en positioneren de inkoopfunctie	2023-2025		
0.4.3 Wij groeien verder als aantrekkelijke werkgever	2022-2026		
0.4.4 Wij voeren een strategisch personeelsbeleid	2023-2024		
0.4.6 Wij verbeteren onze datahuishouding en datagedreven werken in Zevenaar	2022-2026		
0.4.7 Wij verbeteren het functioneel beheer in de informatievoorziening	2022-2025		
0.4.8 Wij verbeteren het (digitaal) documentenbeheer	2022-2025		
0.4.9 Wij voeren de Wet open overheid (Woo) uit	2022-2027		
0.4.10 Wij herijken het Integraal Accommodatiebeleid 2020-2040	2025-2026		
0.5.1 Wij voeren de planning- en controlcyclus uit	2022-2026		

0.1 Verbeteren van de dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instellingen

0.1.2 Wij breiden onze online dienstverlening uit — 2022-2026

Inwoners kunnen zoveel mogelijk zaken digitaal en online regelen. Betrouwbaarheid en veiligheid staan daarbij voorop. We ondersteunen inwoners die minder digitaal vaardig zijn bij hun aanvraag. Persoonlijk contact blijft mogelijk. We bouwen digitale formulieren die waar nodig in te vullen zijn met DigiD, e-Herkenning of e-IDas. We implementeren de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV). Deze wet geeft inwoners het recht om hun zaken met de gemeente digitaal te regelen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	 Volgens plan	 Volgens plan

Zover als technisch mogelijk gaan we door met het implementeren van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV). We zetten écht belangrijke stappen vooruit en we zorgen dat inwoners digitaal hun zaken met ons kunnen regelen.

0.1.3 Wij communiceren in begrijpelijke taal — 2022-e.v.

Dat alle inwoners onze brieven, e-mails en de informatie op onze websites kunnen begrijpen vinden wij belangrijk. Documenten die online gedeeld worden zijn begrijpelijk geschreven. We trainen medewerkers hierin wanneer ze in dienst komen. We zorgen ervoor dat iedereen, ook bezoekers met een beperking, onze websites goed kunnen gebruiken omdat deze voldoen aan de meest recente richtlijnen voor digitale toegankelijkheid.

Status 1e VGR	Status 2e VGR

Stand van zaken

Volgens plan

Niet volgens plan

De opleidingen borgen we in de Zevenaar Academie. Binnen de organisatie zijn schrijfcoaches aangesteld om te herschrijven. Door prioritering in primaire processen organisatiebreed is er op dit moment onvoldoende tijd beschikbaar om hier echt mee aan de slag te gaan. Dit geldt ook voor trainingen per team.

Voorstel raad
Vanuit bestaande en geplande procesverbeteringen zetten we organisatiebreed in op het toepassen van heldere taal in digitale en schriftelijke communicatie richting inwoners. Zodat we alsnog stappen zetten die bijdragen aan het doel om in begrijpelijke naar taal te communiceren.

0.1.4 Wij maken onze processen klantgerichter 2024-2026

Contact met de gemeente is prettig, open en duidelijk. We denken in oplossingen en vragen inwoners met ons mee te denken. We verplaatsen ons in de inwoner door 'klantreizen' te maken. In een klantreis interviewen we inwoners over hoe zij de contactmomenten met de gemeente hebben ervaren. We gebruiken de ervaringen van inwoners om onze werkprocessen klantgerichter in te richten.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	 Volgens plan	 Volgens plan

In 2025 ligt de focus met name op processen van het sociaal domein. De klantreis bij de WMO is afgerond en in september 2025 starten we met de implementatie van de vernieuwde processen.

0.2 Stimuleren van betrokkenheid van inwoners, ondernemers en instellingen

0.2.1 Wij coördineren participatie 2023-2025

Participatie gaat over op welke manieren inwoners mogen meedenken en meepraten over onderwerpen en beleid in de gemeente. Participatie is een belangrijk thema voor onze bestuursperiode. Participatie is een rode draad in het coalitieakkoord en in dit collegeprogramma, maar ook onderwerp op de raadsagenda. In verschillende resultaten in dit collegeprogramma is participatie concreet benoemd, onder andere bij energietransitie (7.2.1), ruimtelijke plannen en wonen (8.2.3), invoering van de omgevingswet (8.2.2) en openbare ruimte (5.6.5 en 8.2.3).
Wij brengen de verschillende initiatieven op het gebied van participatie samen in een uniforme werkwijze door hiervoor een programma participatie in te richten. We stellen hiervoor een toolbox samen. De middelen en methodes uit deze toolbox helpen medewerkers en inwoners om op een effectieve manier participatie in te zetten. We stellen een tijdelijke programmamanager aan om dit te realiseren.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	 Niet volgens plan	 Volgens plan

Er is sinds juni 2025 een participatieadviseur in dienst van de gemeente. Het participatiebeleid wordt voor eind 2025 herijkt en omvat duidelijke richtlijnen over hoe en wanneer inwoners worden betrokken bij beleidsprocessen. Doel is participatie een vast onderdeel maken van onze werkwijze. Een toolbox met middelen en methodes is onderdeel van het voorstel.

0.3 Optimaliseren van bestuurlijk ambtelijk samenspel

0.3.1 Wij werken aan verbetering van de (organisatie)cultuur — Doorlopend

Het verbeteren van de bestuurlijke en ambtelijke werk- en omgangsvormen richt zich op verschillende dimensies. In de eerste plaats raakt dit het functioneren van de raad zelf. Daarnaast gaat het om de betrekkingen tussen het college en de raad. Verder is er het samenspel tussen het bestuur en de ambtelijke organisatie en tenslotte het samenspel met de samenleving. Van belang is dat men op een respectvolle manier met elkaar omgaat met ruimte voor eenieders mening en standpunt. Het debat wordt op een goede en toegankelijke manier gevoerd, het besluitvormingsproces is helder en duidelijk en men gunt elkaar een succes.

Raad en college moeten vanuit een duidelijke taakverdeling werken met een heldere rolverdeling in termen van opdrachtgever- en opdrachtnemersrol. Het college ondersteunt de raad bij het nemen van uitvoerbare besluiten en voert deze besluiten uit. Rolzuiverheid, verantwoording, evalueren en leren moeten structureel onderdeel zijn van het samenspel tussen raad en college.

De ambtelijke organisatie ondersteunt het college (en de raad) vanuit een integrale werkwijze en fungeert als antennefunctie voor het bestuur. Zij informeert het bestuur over belangrijke opgaven en urgente ontwikkelingen in de samenleving. In de doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie hebben we de uitdaging om onze organisatie hierop nog beter in te richten en onze medewerkers daarvoor de goede uitrusting te geven.

Voor een goed samenspel met de samenleving is het van belang om samen op te trekken en zuiver te zijn over rolverdeling, taken en verantwoordelijkheden. Rond concrete maatschappelijke opgaven organiseren we samenwerking en bundelen we de krachten. Participatie vormt een rode draad in de aanpak van de ambities uit dit collegeprogramma.

Het verbeteren van de bestuurlijke en ambtelijke werk- en omgangsvormen is een proces van lange adem. Een allesomvattende aanpak is er eigenlijk niet. De bereidheid om te willen veranderen en het inzicht in de mogelijkheden en kansen om elkaar te versterken en te helpen, zijn de eerste stappen naar een verbeterde samenwerking. In de raadagenda wordt de verdere aanpak uitgewerkt.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

De raad, ambtelijke organisatie en het college blijven gezamenlijk werken aan de verbetering van bestuurlijke en ambtelijke werk- en omgangsvormen. De ingezette weg op de politieke beeldvorming en de bijpassende vergadersystematiek worden doorgezet. Deze beeldvormende vergaderingen bieden de ruimte om verschillende perspectieven met elkaar uit te wisselen en mogelijk ook inzichten uit de samenleving op te halen. De beeldvormende vergadering wordt door meer dialoog in plaats van eenzijdig zenden een effectieve manier om ook participatie toe te kunnen passen. De stappen en ontwikkelingen op het vlak van organisatie- en bestuurscultuur maken het mogelijk om in gezamenlijkheid te spreken over onder andere gemeentelijke herindeling en toekomstbestendige financiën.
Aan de hand van deze ontwikkelingen is er bij de Kadernota 2026-2029 gesproken over de maatregelen financieel gezonde toekomst. De pilot om te werken met een separate commissievergadering Kadernota heeft er aan bij gedragen dat er sprake is van een integrale behandeling van de onderdelen en bijbehorende voorstellen.
Richting de gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart 2026 wordt er aan het einde van het jaar gestart met een programma ter voorbereiding op de nieuwe raadsperiode (2026-2030). Hierdoor wordt voor nieuwe raadsleden onder andere ingezet op: kennisopbouw (wet- en regelgeving, lokale dossiers en kennis over gemeentelijke processen) en ontwikkeling van vaardigheden (politieke instrumenten en debattechniek).

Hiermee kan de democratische legitimiteit versterkt worden en wordt er gewerkt aan een goede bestuurscultuur.
Er is continu aandacht voor de versterking van decentrale volksvertegenwoordiging. Het functieboek griffie is in 2025 geactualiseerd en ook wordt de ambtsinstructie voor de griffier in 2025 vastgesteld. Met beide documenten wordt richting gegeven aan de strategie voor een stevige ondersteuning van het gemeentebestuur.

Voorstel raad
De raad, college en ambtelijke organisatie blijven gezamenlijk werken aan de ontwikkeling van een betere organisatie- en bestuurscultuur. Ter versterking van de ondersteuning van de decentrale volksvertegenwoordiging wordt de ambtsinstructie voor de griffier vastgesteld. Richting de nieuwe raadsperiode wordt onderzocht of er gewerkt kan gaan worden met een raadsakkoord.

0.4 Verbeteren van de bedrijfsvoering (betere sturing en beheersing van processen) als ondersteuning aan het realiseren van taken en doelen van de gemeente

0.4.1 Wij verbeteren onze interne beheersing — Doorlopend

Een goede interne beheersing is de basis voor een transparante en betrouwbare gemeente, die zijn doelstelling weet te realiseren en verantwoord omgaat met de middelen die zij beheert. We willen een (digitaal) toegankelijke, betrouwbare organisatie zijn waarbij veiligheid en zorg voor onze inwoners voorop staat. Om dit te kunnen realiseren moet de interne beheersing van onze bedrijfsvoeringsprocessen op orde zijn.

Wij zijn verantwoordelijk voor het in kaart brengen van de risico's en moeten daar adequate maatregelen voor inrichten. Hiervoor is concernbreed aandacht, ook waar het gaat om de beschikbare capaciteit om de uitvoering van de bestuurlijke ambities te realiseren vanuit alle domeinen (fysiek, sociaal en bedrijfsvoering). Dit is een belangrijke randvoorwaarde voor het behalen van de doelen in het coalitieakkoord en dit collegeprogramma.

Wij leggen verantwoording af aan de raad over de kwaliteit van de interne beheersing in de paragraaf bedrijfsvoering van de documenten uit de planning en controlcyclus. Daar gaan we in op de kwaliteit van de interne beheersing met specifieke aandacht voor onderwerpen als rechtmatigheid, privacy en informatieveiligheid. Met name ook de verwachte toename van het aantal cyberincidenten de komende jaren, vereist dat cybersecurity integraal onderdeel moet zijn binnen onze processen. We blijven dan ook investeren in het veilig inrichten van onze bedrijfsvoeringsprocessen en zorgen voor bewustwording bij onze medewerkers.

Ter ondersteuning hiervan starten we met de doorontwikkeling van meetlatten en (beleids)indicatoren om de effectiviteit van beleid beter te kunnen meten.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Volgens plan

Ten aanzien van de verbetering van de interne beheersing worden op basis van de integrale risico analyse maatregelen geëvalueerd en geïmplementeerd. De interne beheersing bestaat uit een harde component (hard controls) en een zacht component (soft controls). Door de organisatie worden op beide aspecten acties uitgezet om verdere verbetering te realiseren.

Zoals opgenomen in de toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording zijn er in 2025 acties ondernomen om meer in control te komen op het gebied van aanbestedingen.

Door de organisatie zijn voorstellen gedaan om de procesbeheersing te verbeteren. Vanuit de verbijzonderde interne controle is de samenwerking met inkoop verstevigd en zijn de controles over het eerste half jaar uitgevoerd.

0.4.2 Wij herijken het inkoopbeleid en positioneren de inkoopfunctie 2023-2025

Om de lokale economie te stimuleren, zetten we in op het gebruik van lokale producten. Dit geldt ook voor lokale diensten. In verband met de complexiteit van inkoop en aanbesteding en de toenemende aandacht vanuit rechtmatigheid is het noodzakelijk om voor dit onderwerp vol aandacht te hebben. Dit thema – en ook social return en duurzaamheid - komt nadrukkelijk aan bod bij het herijken van ons inkoopbeleid. Tevens positioneren we de inkoopfunctie zodanig dat deze past bij de huidige ambitie van de organisatie en het bestuur.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Het inkoopbeleid en de algemene inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten voor de gemeente Zevenaar zijn vastgesteld in juni 2025. We werken aan een businesscase om een transitie te maken van een gecoördineerd inkoopmodel naar een centraal inkoop-, contractmanagement- en contractbeheermodel.

0.4.3 Wij groeien verder als aantrekkelijke werkgever 2022-2026

Er is sprake van een aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt. We willen ook nu in staat blijven om (nieuwe) medewerkers aan te trekken, te boeien, te binden en te behouden. We vinden het belangrijk dat alle medewerkers volledig zichzelf kunnen zijn, dat iedereen erbij hoort en dat iedereen dat ook zo voelt. Daarin geven we zelf het goede voorbeeld.

Wij nemen maatregelen die zijn gericht op het faciliteren van groei in de professionele en persoonlijke ontwikkeling van onze medewerkers. Daarnaast richten we ons op het kunnen bieden van moderne marktconforme arbeidsvoorwaardelijke ontwikkelingen en aandacht voor diversiteit en inclusiviteit. Deze maatregelen vragen om een meer centrale aanpak.

We investeren in centrale regievoering op werving en selectie, het opleiden en begeleiden van medewerkers en de aanpassing van de arbeidsvoorwaarden. Dit heeft een tweeledig doel. Allereerst richten we ons op ontwikkeling en behoud van onze huidige medewerkers. Daarnaast willen we ook een gezonde instroom in ons personeelsbestand. We zien landelijk dat medewerkers steeds meer betekenisvol werk zoeken. Als gemeente kunnen we dit gezien onze maatschappelijke taak zeker bieden.

Door de krapte op de arbeidsmarkt is het aantrekken van ervaren senior medewerkers steeds uitdagender. We willen door het inzetten van traineeships, stages en ontwikkelfuncties als werkgever aantrekkelijker worden voor de jongere generatie. We investeren daarbij in opleiding en begeleiding van deze doelgroep naar senior medewerkers.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt stelt ons als Zevenaar voor grote uitdagingen in het binden, boeien en groeien van medewerkers. Om ook in de toekomst een wendbare en vitale organisatie te blijven, zetten wij in op een samenhangende arbeidsmarktstrategie. Deze strategie richt zich op het versterken van onze positie als aantrekkelijke werkgever, met oog voor professionele ontwikkeling en moderne arbeidsvoorwaarden.

Wij investeren in centrale regievoering op het gebied van werving en selectie met de inzet van onze recruiter, het opleiden/begeleiden van medewerkers, en het actualiseren van arbeidsvoorwaarden.
Hiermee beogen wij enerzijds het behoud en de doorontwikkeling van onze huidige medewerkers, en anderzijds het realiseren van een gezonde instroom van nieuwe collega's. Daarbij spelen traineeships en stages een belangrijke rol in het aantrekken van jong talent en het begeleiden naar seniorposities.
Een goede uitvoering van de nieuwe cao (2025-2027) draagt bij aan een gezonde, aantrekkelijke en toekomstbestendige organisatie, waarin medewerkers zich gewaardeerd en ondersteund voelen.

Tot slot erkennen wij dat deze ambities gepaard kunnen gaan met een toename van kosten, onder andere op het gebied van arbodienstverlening, opleiding en arbeidsvoorwaarden. Deze investeringen zijn echter noodzakelijk om onze maatschappelijke opgaven ook in de toekomst met voldoende en goed toegeruste medewerkers te kunnen realiseren.

0.4.4 Wij voeren een strategisch personeelsbeleid 2023-2024

Het uitgangspunt hierbij is dat er aansluiting is op de visie en missie van de organisatie. Het doel van het strategisch personeelsbeleid is om ondersteunend te zijn aan het realiseren van doelstellingen (beleidsmatig en organisatorisch) door adequate inzet van personeel en organisatie. Het stapsgewijs toewerken naar een vernieuwd strategisch personeelsbeleid stelt ons in staat om in te spelen op veranderingen in de toekomst. Na de herindeling in 2018 zijn we vooral bezig geweest met consolideren en de basis van de organisatie op orde brengen. We willen nu meer gaan kijken naar veranderingen in de samenleving, maatschappelijke opgaven, nieuwe taken en de arbeidsmarkt. We brengen op basis daarvan kansen en uitdagingen in beeld.

Door dit anticiperend inzicht kunnen we tijdig interventies in gang zetten om de organisatie wendbaar te houden. Bijvoorbeeld door:

- Arbeidsmarktcommunicatie.
- Doorontwikkeling van de Zevenaar Academie.
- Beleid voor duurzame inzetbaarheid.
- Verhogen van digitale vaardigheden.
- Datagedreven werken.
- Digitalisering, automatisering en robotisering.
- Aanpassing van arbeidsvoorwaarden.
- Aansluiting beschikbare formatie t.o.v. uitvoeringsvraag borgen (m.n. binnen fysiek en sociaal domein).

Een onderdeel van het strategisch personeelsbeleid is het opmaken van een strategische personeelsplanning. Op basis van de opgedane inzichten inventariseren we welke competenties noodzakelijk zijn om de doelstellingen en ambities van bestuur en organisatie te realiseren. We brengen kwantitatief en kwalitatief in beeld wat de huidige situatie is en waar we naar toe willen groeien. Wij houden daarbij rekening met de te verwachten competenties als gevolg van de ambities zoals deze in het coalitieakkoord zijn opgenomen. Wij sturen op het (verplicht) ontwikkelen en bijhouden van (dienstverlenings)competenties, schriftelijke en mondelinge communicatie en vakinhoudelijke kennis en competenties.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Wij starten met de kwalitatieve analyse van ons personeelsbestand zodra de detailinrichting van de domeinplannen is afgerond. Op basis van de daarin gestelde ambities kunnen we de kwalitatieve personeelsplanning verder uitwerken. We onderzoeken in hoeverre de benodigde kennis en competenties aanwezig zijn om onze organisatie wendbaar en toekomstbestendig te houden. Wendbaarheid vereist immers continue alertheid op nieuwe ontwikkelingen en een permanente aanscherping en actueel houden van onze vakinhoudelijke kennis en vaardigheden.

Dit vraagt niet alleen om vakinhoudelijke bijscholing, maar ook om het stimuleren van leer- en ontwikkelvaardigheden, nieuwsgierigheid en aanpassingsvermogen bij onze medewerkers. We verwachten dan ook een investering in professionele en persoonlijke ontwikkeling. Om dit te faciliteren, zetten we sterk in op de doorontwikkeling van de Zevenaar Academie.
Deze wordt uitgebreid met specifieke vakinhoudelijke trainingen, gericht op het vergroten van expertise en het versterken van de professionele vaardigheden van onze medewerkers. Door deze gerichte investeringen zorgen we ervoor dat onze organisatie ook in de toekomst adequaat en slagvaardig blijft inspelen op maatschappelijke en organisatorische ontwikkelingen.

Voorstel raad
We werken op dit moment aan de detailinrichting van de domeinen, welke eind 2025 is afgerond. Op basis van de definitieve domeinplannen en organisatiestructuur vindt de kwalitatieve analyse van ons personeelsbestand plaats. De verwachting is dat we starten in het eerste halfjaar van 2026.

0.4.6 Wij verbeteren onze datahuishouding en datagedreven werken in Zevenaar 2022-2026

Het tempo van de digitale transitie is ook binnen onze organisatie de laatste tijd versneld. We willen daarmee meer en beter inspelen op digitale ontwikkelingen in de maatschappij en economie. Als meest nabije overheid hebben we de zorg voor inwoners die zich minder of niet redden in dit digitale tijdperk. Daarnaast zijn we scherp op privacy en informatieveiligheid. Dit is het fundament voor onze kijk op het gebied van digitalisering. We willen de veranderkracht van digitalisering verder te benutten.

Het ontwikkelen van een datastrategie is een prioriteit. In deze strategie worden onder andere datamanagement, governance, beveiliging en bewustwording (bijvoorbeeld rondom het werken met algoritmen) aangestipt. We werken toe naar het kunnen analyseren van trends met data om vooruit te kunnen kijken. Daarvoor moet eerst de basis op orde zijn. Die basis wordt gelegd in deze collegeperiode. We voeren diverse experimenten uit. Bij succesvolle resultaten rollen we deze verder uit.

Aan het einde van de collegeperiode is het goed kunnen analyseren van data ter beoordeling van beleid steeds vaker een dagelijkse gang van zaken. Het verbreedt onze kennis uit en over onze omgeving.
We halen data uit onze systemen en tonen deze in verschillende dashboards. Bijvoorbeeld op het gebied van bereikbaarheid, wachttijden en doorlooptijden van onze dienstverlening. Het dashboard maakt zichtbaar waar we met de dienstverlening staan en waar verbeterkansen liggen. Op basis hiervan stellen we doelen voor verdere verbetering.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In 2025 hebben we stappen gezet in de governance (interne rolverdeling) voor datagedreven werken (actiepunt 12 uit de Datastrategie). Daarnaast verkenden we hoe we binnen de Liemerse samenwerking met RID, RSD en 1Stroom onze krachten kunnen bundelen, zodat we expertise met elkaar kunnen delen (actiepunt 6, Datastrategie).

0.4.7 Wij verbeteren het functioneel beheer in de informatievoorziening 2022-2025

Inwoners moeten zoveel mogelijk zaken digitaal, online kunnen regelen. Betrouwbaarheid en veiligheid staan daarbij voorop. Voor wie dit lastig is, blijft persoonlijk contact mogelijk.
Digitalisering van onze dienstverlening en een efficiënt werkende gemeente vragen om goed georganiseerde informatievoorziening. Maar informatievoorziening is meer dan dat, want het is ook een randvoorwaarde voor het behalen van maatschappelijke doelen. De realisatie van de digitale transformatie van de gemeente Zevenaar gaat gepaard met een goede centraal georganiseerde informatievoorziening op het gebied van het functioneel beheer van de gemeentelijke applicaties.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

De verdere professionalisering van het functioneel beheer verloopt op de inhoud naar tevredenheid, en is qua proces gekoppeld aan de verdere inrichting van de organisatie. Dit proces neemt tijd in beslag. Inmiddels is duidelijk dat een groot deel van het functioneel beheer in de organisatie gecentraliseerd gaat worden en zetten we het ontwikkeltraject voort.

Voorstel raad
Een belangrijk aspect van de professionalisering is het centraliseren van functioneel beheer binnen de organisatie, wat nu deel uitmaakt van de organisatieontwikkeling. Inmiddels is duidelijk dat een groot deel van het functioneel beheer gecentraliseerd gaat worden en kan met het nieuw te vormen team het ontwikkeltraject worden voortgezet. Met de huidige functioneel beheerders zijn al stappen gezet in de professionalisering, met name op het gebied van procesmatig werken en kennisdeling.

0.4.8 Wij verbeteren het (digitaal) documentenbeheer 2022-2025

Onze manier van werken willen we blijven verbeteren. Belangrijk element daarbij is dat we goed zorg hebben voor de (digitale) documenten die we in huis hebben. We werken systematisch aan het verder op orde en in control brengen van het (digitaal) informatiebeheer. Dit doen we tijdens deze bestuursperiode op basis van een informatiebeheerplan (2023) en met een kwaliteitssysteem informatiebeheer. Belangrijk onderdeel is de zorg voor informatie in vakapplicaties. Daarnaast bereiden we ons voor en sluiten we aan op een e-depot, waarin het opslaan van informatie en het garanderen van de houdbaarheid van deze digitale informatie voor langere tijd is ingericht.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In 2025 zetten we stevige stappen in het informatiebeheer van datastromen en documenten. Twee teams binnen de organisatie voerden de pilot informatiebeheerplan succesvol uit. Andere teams volgen in de uitrol. We verbeterden het zaaksysteem, voerden digitale vernietiging uit en pasten metadata aan voor aansluiting op het e-depot en het nieuwe collectiebeheersysteem (CBS) bij het StreekArchief de Liemers en Doesburg (SALD). We scherpten het beleidskader voor digitale archivering aan ('archiving by design') en verwerkten DUTO-eisen in aanbestedingen. DUTO (landelijke richtlijn) helpt om informatie duurzaam toegankelijk te maken en te beheren. Tot slot stelden we een plan op met concrete acties om het kwaliteitssysteem informatiebeheer te versterken.

0.4.9 Wij voeren de Wet open overheid (Woo) uit 2022-2027

Een open cultuur vinden wij belangrijk, we willen duidelijk zijn in wat we doen en waarom.

De invoering van de Wet open overheid faciliteert dit:
- We voeren een analyse uit om te bepalen wat de impact is van de Woo op de gehele organisatie.
- We stellen een strategie op voor het uitvoeren van de Woo, waarin onder andere ambitieniveau, communicatiewijze (intern en extern) en participatie aan bod komen.
- Wij voeren actieve openbaarmaking in (het online publiceren van minstens de 11 aangewezen informatiecategorieën: wet- en regelgeving, organisatiegegevens, raadsstukken, bestuursstukken, stukken van adviescolleges, convenanten, jaarplannen en -verslagen, Wob/Woo-verzoeken, onderzoeken, beschikkingen, klachten). Hierbij houden we de landelijke planning aan.

De aanpak richt zich daarnaast op de gemeentelijke systemen (o.a. aanschaf van software), cultuur (o.a. trainen medewerkers) en het op orde brengen van de informatiehuishouding (o.a. vastleggen van meta-gegevens bij te bewaren documenten).

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In 2025 begonnen we met het openbaar maken van de documentcategorie 'klachtoordelen'. Hiermee lopen we voor op de landelijke planning en zijn we één van de eerste gemeenten in Nederland die dit doen. Landelijk wordt bepaald welke documentcategorieën vanaf wanneer openbaar moeten worden. Dit gaat in zogenaamde 'tranches'.

Aan de eerste tranche (deadline november 2024) voldoen we, de tweede tranche is landelijk uitgesteld. Dat geeft ons de tijd om verder te werken aan het op orde brengen van het informatiebeheer van de gemeente. Hiertoe zijn we in 2025 een pilot gestart om per team in de organisatie een informatiebeheerplan (IBP) op te leveren. Dit levert inzicht in het niveau van het informatiebeheer bij dat team inclusief concrete verbeterpunten. Het eerst IBP is inmiddels opgeleverd.

0.4.10 Wij herijken het Integraal Accommodatiebeleid 2020-2040 2025-2026

De raad heeft eind 2020 het Integraal Accommodatieplan (IAP) voor gemeentelijk vastgoed vastgesteld. Dit is een strategisch plan dat aangeeft welke gemeentelijke accommodaties wij willen behouden en welke wij op termijn willen afstoten. Ook geeft het plan aan voor welke maatschappelijke doelgroepen wij in principe huisvesting aanbieden en voor welke functies. De beleidskaders worden elke vier jaar opnieuw onder de loep genomen om rekeningen te kunnen houden met actuele ontwikkelingen en inzichten. Specifieke aandachtspunten bij de herijking van het IAP zijn verduurzaming en het beoordelen of leegstaande gemeentelijke panden een nieuwe functie kunnen krijgen in de buurt, wijk of het dorp bij voorkeur in combinatie met wonen.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Momenteel zijn we in gesprek met de diverse beleidsterreinen om door te nemen waar eventuele aanpassingen worden doorgevoerd. Daarnaast wordt de gebouwenlijst geactualiseerd zodat deze weer volledig actueel is.

0.5 Zorgen voor een betrouwbare en een houdbare financiële huishouding

0.5.1 Wij voeren de planning- en controlcyclus uit 2022-2026

In ons financieel beleid is het uitgangspunt: een structureel en reëel sluitende (meerjaren)begroting en voldoende weerstandsvermogen. Wij geven uitvoering aan de planning- en controlcyclus (P&C-cyclus) door het opstellen van een kadernota, begroting, voortgangsrapportages en jaarstukken. De beschikbare middelen zijn integraal afgewogen bij de kadernota en de begroting. We blijven de P&C-cyclus doorontwikkelen.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De planning- en controlcyclus (P&C-cyclus) bestaat uit de kadernota, meerjarenbegroting, twee voortgangsrapportages en de jaarstukken. De eerste voortgangsrapportage 2025, jaarrekening 2024 en kadernota 2026-2029 zijn volgens planning opgesteld.
De kadernota 2026-2029 is voorzien van voorgestelde maatregelen die moeten leiden tot een meerjarenbegroting die tenminste in 2026 (begrotingsjaar) en 2029 (laatste jaar meerjarenraming) een structureel sluitend saldo laat zien.
Vanaf de 1e Voortgangsrapportage 2025 zijn er wijzigingen aangebracht in de opmaak en de opzet van het raadsvoorstel en -besluit.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten				
Primitieve begroting 2025-2028	124.048	118.361	118.969	119.166
1e voortgangsrapportage 2025	448	2.031	2.283	2.481
Kadernota 2026	0	407	407	407
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	-1.620	-2.221	-1.875	-1.875
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**122.876**	**118.578**	**119.783**	**120.178**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
1. Autonome ontwikkelingen	2.492	**8.028**	7.409	3.668
Actualisatie budget rentelasten	4	0	0	0
Algemene uitkering - meicirculaire 2025	2.488	8.028	7.409	3.668
2. Actualisatie bestaand beleid	-260	**0**	0	0
Fasering budget vastgoed in verband met verkoopopbrengst	-260	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**2.232**	**8.028**	**7.409**	**3.668**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**125.109**	**126.606**	**127.192**	**123.846**
Lasten				
Primitieve begroting 2025-2028	28.787	28.644	28.895	27.896
1e voortgangsrapportage 2025	1.181	482	494	324
Kadernota 2026	0	-2.883	-4.558	-5.923
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	-1.011	-1.802	-1.826	-1.826
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**28.956**	**24.441**	**23.005**	**20.471**
Mutaties in deze begroting (lasten)				
1. Autonome ontwikkelingen	830	**3.070**	3.070	3.070
Actualisatie budget rentelasten	-223	0	0	0
Algemene uitkering - meicirculaire 2025	878	3.070	3.070	3.070
Budgetmutatie Tweede Kamerverkiezingen	175	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	-1.446	**118**	118	43
Actualisatie afschrijvingen	-368	10	10	10
Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	0	33	33	33
Bijdrage GR SDL - RID	-210	0	0	0
Budgetmutatie inhuur derden wegens ziekte	300	0	0	0
Budgetmutatie leges omgevingsvergunningen	100	0	0	0
Budgetmutatie zorgkosten WMO en jeugd	-1.118	0	0	0

Fasering budget aanbesteding applicaties Sociaal Domein	-150	75	75	0
Fasering budget vastgoed in verband met verkoopopbrengst	0	0	0	0
5. Mutaties < € 100.000	244	48	-2	-2
Actualisatie budget dotatie voorziening Riverparc	-2	-2	-2	-2
Budgetmutatie ARBO	75	0	0	0
Budgetmutatie Catering Turmac	50	50	0	0
Budgetmutatie extern juridisch advies	50	0	0	0
Budgetmutatie gezinscoaches jeugdhulp	0	0	0	0
Budgetmutatie rentelasten grondexploitaties bedrijventerreinen	5	0	0	0
Budgetmutatie rentelasten grondexploitaties woningbouw	66	0	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**-373**	**3.235**	**3.185**	**3.110**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**28.584**	**27.677**	**26.191**	**23.582**
Resultaat voor bestemming	**96.525**	**98.929**	**101.002**	**100.265**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2025-2028	451	462	450	358
1e voortgangsrapportage 2025	262	-26	-14	-95
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	4.938	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	5.651	**436**	436	262
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2025-2028	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	4.918	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	4.918	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties	**733**	**436**	**436**	**262**
Resultaat na bestemming	**97.258**	**99.365**	**101.437**	**100.527**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1. Autonome ontwikkelingen				
Actualisatie budget rentelasten	**228**	**0**	**0**	**0**

Door een lagere werkelijke financieringsbehoefte dan begroot verwachten we een voordeel op rentelasten van € 253.000.

Algemene uitkering - meicirculaire 2025	**1.610**	**4.958**	**4.339**	**598**

In de meicirculaire 2025 is een compensatie opgenomen voor loon- en prijsontwikkeling. Dit bedrag reserveren wij voor indexatie van de verschillende onderdelen in onze begroting. Daarnaast zijn voor de jaren 2025 tot en met 2027 extra middelen beschikbaar gesteld voor jeugdzorg en voor demping terugval gemeentefonds. Hierover informeerden wij u in juni 2025 met raadsinformatiebrief Z/25/495392.

Budgetmutatie Tweede Kamerverkiezingen	**-175**	**0**	**0**	**0**

Door de val van het kabinet vinden op 29 oktober 2025 vervroegde Tweede Kamerverkiezingen plaats. De kosten van deze verkiezingen zijn niet begroot en dienen daarom bijgeraamd te worden. De standaard kosten voor een verkiezing zijn € 105.000. Door prijsstijgingen voor o.a. drukwerk, portokosten en huur materialen is er een extra budget van € 10.000 nodig. Om de verkiezingen te organiseren is de inzet van medewerkers van de afdeling Publiekszaken nodig. Om de reguliere dienstverlening aan de inwoners te garanderen, vragen we een budget van € 60.000 aan. De hoogte van de vergoeding vanuit het ministerie voor deze Tweede Kamerverkiezing is nog niet bekend.

2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie afschrijvingen	**368**	**-10**	**-10**	**-10**

Jaarlijks worden de afschrijvingslasten geactualiseerd. Voor 2025 geeft dit een voordeel van € 591.000. Dit voordeel wordt veroorzaakt door het faseren van investeringen. Hierdoor verschuift de start van de afschrijvingslast mee. Dit werkt door in diverse programma's.

Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	**0**	**-33**	**-33**	**-33**

Uit het investeringsbudget duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie kan budget worden overgeheveld naar andere investerings- of groot onderhoud budgetten. Wij hevelen voor de volgende onderdelen budget over naar:
*het investeringsbudget revitalisatie wegen Schrijvershoek € 65.000 (het investeringsbudget wordt dan in totaal € 1.171.800)
*het investeringsbudget Schrijvershoek: vernieuwen rioolstelsel etc € 54.000 (het investeringsbudget wordt dan in totaal € 4.479.200).
*het vervangingsbudget machinepark openbare werken (bladblazers, bosmaaiers, etc worden vervangen voor elektrische machines). De meerkosten hebben een investeringsbedrag tot gevolg van € 32.000.
*budget voor een duurzamere renovatie van het Musiater € 400.000. Rekening houdend met een DUMAVA-subsidie is het totale investeringsbedrag dan € 638.000.
Per saldo levert dit in totaal in 2026 en 2027 een voordeel op van € 4.000 en vanaf 2028 een structureel voordeel van € 1.000. Dit is in programma 0 een structureel nadeel vanaf 2026 van € 6.000, in programma 2 een structureel voordeel vanaf 2028 van € 2.000 en in programma 7 een voordeel in 2026 en 2027 van € 10.000 en vanaf 2028 een structureel voordeel van € 9.000.

Bijdrage GR SDL - RID	**210**	**0**	**0**	**0**

De RID heeft de projectadministratie opgeschoond en hiermee is verbeterd inzicht in de kapitaalslasten gerealiseerd. Het aantal projecten is teruggebracht en er is een bundeling ontstaan op applicaties en Informatiebeveiliging. Dit leidt tot lagere kapitaallasten. Initiatieven op het gebied van opslag, betrouwbaarheid en licentiebeheer hebben budgettaire voordelen opgeleverd. In 2025 houden we rekening met een eenmalig voordeel van € 210.000. De verSaaSing (software wordt via het internet aangeboden) van het applicatielandschap leidt daarentegen tot hogere onderhoudslasten. Wat uiteindelijk het structurele voordeel hiervan in de begroting 2026-2029 wordt, is nog onbekend.

Budgetmutatie inhuur derden wegens ziekte	**-300**	**0**	**0**	**0**

Het ziekteverzuim ligt momenteel tegen de 8%. We zien met name een aantal langdurige ziektegevallen. De raming in de primitieve begroting van het ziektebudget is € 290.000. Bij de 1e voortgangsrapportage is € 375.000 bijgeraamd. Als we kijken naar de nu afgesloten inhuurcontracten wegens ziekte, is het budget inclusief bijraming per 01-07-2025 reeds overschreden. Daarnaast neemt het aantal zwangerschapsverloven toe als gevolg van de verjonging van de organisatie. In de cijfers is rekening gehouden met de inkomsten van het UWV. Deze worden ingezet als dekking van de inhuurkosten, maar zijn niet voldoende om een gemiddelde zwangerschapsvervanging te kunnen bekostigen.
Gelet op de uitvoering van uw ambities en continuïteit van de bedrijfsvoering ramen we het ziektebudget bij met € 300.000. Dit is benodigd om de huidige aangegane contracten en de geschatte nog komende verplichtingen te kunnen voldoen in de resterende maanden van 2025.

Budgetmutatie leges omgevingsvergunningen	**-100**	**0**	**0**	**0**

Uitgaande van de ingekomen bouw- en conceptaanvragen in het eerste halfjaar van 2025 verwachten wij voor 2025 extra legesinkomsten van € 150.000. Voor de afhandeling van de aanvragen zetten wij € 100.000 in. Per saldo een voordeel in 2025 van € 50.000.

Budgetmutatie zorgkosten WMO en jeugd	**1.118**	**0**	**0**	**0**

Bij het opstellen van de begroting 2025-2028 is voor de zorgkosten WMO en jeugd een percentage toegepast van 1,2%. Dit in afwachting van compensatie van het Rijk. Bij de meicirculaire 2025 heeft het Rijk compensatie gegeven. Wij stellen voor om de zorgkosten in 2025 te compenseren met 3,21% (4,41% minus 1,20%). Dit betekent een structurele verhoging van afgerond € 1.118.000. In deze voortgangsrapportage nemen we de alleen het effect voor 2025 op. Dit effect boeken wij af op de stelpost die is opgenomen voor indexatie bij de meicirculaire 2025. Het effect vanaf 2026 wordt meegenomen in de begroting.

Fasering budget aanbesteding applicaties Sociaal Domein	**150**	**-75**	**-75**	**0**

De huidige kernapplicaties voor het sociaal domein (de zogenoemde Suites van Centric) worden opnieuw aanbesteed. Dit zal een Europese aanbesteding worden. Wij verwachten dat het totale voorbereidingstraject twee jaar in beslag zal nemen. Voor de specifiek Zevenaarse werkzaamheden (denk aan training/inrichting/koppelingen/datakwaliteit) was voor het jaar 2025 een bedrag van € 150.000 beschikbaar gesteld. Als gevolg van onzekerheid en onduidelijkheden in de uitkomsten van de aanbestedingen is er een nieuwe planning gemaakt. De werkzaamheden zullen in 2026 en 2027 worden uitgevoerd en het budget wordt dan aangewend.

Fasering budget vastgoed in verband met verkoopopbrengst	**-260**	**0**	**0**	**0**

De locaties Reisenakker en Engeveldweg zijn onderdeel van een ontwikkellocatie in de omgevingsvisie. De verwachting is dat de geplande verkoopopbrengst in 2025 voor beide locaties later komt. Reisenakker is onderdeel van de A12 zone. De verwachting is dat de GREX voor het gebied rondom de Reisenakker in de loop van 2026 geopend gaat worden. Dit hangt samen met de aankoop van de gronden in deze zone. De mogelijke verkoopopbrengst is op grond hiervan verplaatst van 2025 naar 2026.

De woningen aan de Engeveldweg zijn onderdeel van de ontwikkeling van de Spoorzone. De verwachting is dat dit langer duurt voor hier duidelijkheid over is. De mogelijke verkoopopbrengst is op grond hiervan verplaatst van 2025 naar 2029. Dit geeft een eenmalig nadeel in de begroting 2025 van € 495.000 en een eenmalig voordeel van € 235.000 in 2026 en € 260.000 in 2029 in programma 0.

Totaal mutaties	**2.849**	**4.840**	**4.221**	**555**

1. VEILIGHEID

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over brandweerzorg, crisisbeheersing en integrale veiligheid.

Ontwikkelingen

Schietincident Pannerden en Zevenaar

In de nacht van 14 februari zijn we opgeschrikt door meerdere schietincidenten in onze gemeente. De burgemeester heeft twee woningen in onze gemeente direct gesloten voor twee weken en vervolgens verlengd met nog eens drie maanden. Bij de daarop volgende verlenging van één maand zijn we teruggeroepen door de rechtbank. De woningen in Pannerden en Zevenaar zijn daarom weer toegankelijk. Als gemeente zijn we in het kader van zorgplicht verantwoordelijk voor de tijdelijke huisvesting van de (op dat moment ingeschreven) bewoners waarvan de woning is gesloten. Hiertoe hebben we als gemeente opvangkosten gemaakt.

Subsidie OOV op Orde

Er is subsidie aangevraagd bij het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV). Hiermee kunnen we op het thema zorg en veiligheid de nodige vervolgstappen zetten. De samenwerking en gegevensuitwisseling op zorg en veiligheid is hiermee formeel geregeld. Dit vindt op een veilige manier plaats waarbij onze inwoners erop kunnen vertrouwen dat de privacy is gewaarborgd. We verwacht dat eind 2025 het nieuwe systeem is uitgerold en de convenanten gereed zijn.

Beleidskaders

- Integrale Veiligheidsagenda 2023-2026
- Beleidsregels drugshandel op straat gemeente Zevenaar 2024
- Handhavingsbeleid permanente bewoning recreatieverblijven (2023)

WAT WILLEN WE?

1. Veiligheid

We zetten ons in voor een veilige en leefbare samenleving. Samen met onze inwoners werken we aan een omgeving waarin iedereen zich veilig voelt. Thuis, op straat, in het dorp of de stad én in het buitengebied.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
1.1.1 Wij voorkomen dat jongeren overlast op straat veroorzaken en treden op tegen van overlast gevende en/of criminele jeugdgroepen	2022-2026		
1.1.2 Wij zetten in op het terugdringen van meldingen van personen met verward gedrag en betere begeleiding naar passende hulp	2022-2025		
1.1.3 Wij vergroten en bewaken de veiligheid en leefbaarheid in alle kernen	2022e.v.		

1.1 Bestrijden van ernstige overlast en criminaliteit

1.1.1 Wij voorkomen dat jongeren overlast op straat veroorzaken en treden op tegen van overlast gevende en/of criminele jeugdgroepen — 2022-2026

We zetten in op preventief jongerenwerk buiten de organisatie (outreachend) in Zevenaar. Dit jongerenwerk houdt in dat de jongerenwerkers ondersteuning bieden binnen de leefwereld van de jongeren.

In 2022 start een pilot jongerenwerk op straat. Dit wordt in 2023 geëvalueerd. Bij preventief beleid kijken we ook naar maatregelen om te voorkomen dat jongeren overlast veroorzaken. Voldoende speel- en sportvoorzieningen en locaties voor het organiseren van activiteiten voor jongeren kunnen preventief werken en overlast elders beperken of voorkomen.

Voor de aanpak van overlast veroorzakende en/of criminele jeugdgroepen werken we samen met betrokken partijen op basis van het in 2022 afgesproken convenant. Gezien de ontwikkeling van de problematiek met overlast veroorzaakt door jeugdigen in onze gemeente willen we, naast het outreachend jongerenwerk, de inzet van jeugdboa's onderzoeken. Een jeugdboa richt zich specifiek op jeugdigen en de daarbij horende overlast. De inzet van een jeudgboa gaat een stap verder dan het jongerenwerk en kan een repressief karakter aannemen. De jeugdboa kan handhavend optreden. In 2023 start een pilot met de inzet van jeugdboa's.

Belangrijk hierbij is dat we deze problematiek vanuit inhoud en bestuurlijk-ambtelijke inzet integraal benaderen vanuit beide prevalente belangen: zorg voor onze jongeren en zorg voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Aanpak overlastgevende en criminele jeugd
Het is en blijft lastig te kunnen handelen wanneer we zien dat een jongere afglijdt. Het delen van signalen tussen samenwerkende partijen is nog spannend. Met het verkrijgen van de subsidie vanuit het CCV (Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid) zetten we daarom in om deze samenwerking beter te stroomlijnen. We zetten een convenant op waarin duidelijk staat wat welke partij mag. De overlegtafels zijn inmiddels georganiseerd en met de partijen proberen we zo nog meer aan de voorkant te komen.

1.1.2 Wij zetten in op het terugdringen van meldingen van personen met verward gedrag en betere begeleiding naar passende hulp 2022-2025

Er kan sprake zijn van ordeverstorend verward gedrag bij bepaalde ziektebeelden, verslavingsproblematiek of andere onderliggende psychosociale problemen. De verbinding tussen zorg en veiligheid is van cruciaal belang voor het integraal bieden van ondersteuning voor kwetsbare inwoners met multiproblematiek en begeleiding naar passende hulp.

We beschrijven onze integrale aanpak op het gebied van preventie en dienstverlening in een lokaal plan kwetsbare inwoners. Dit doen we samen met maatschappelijke partners, ervaringsdeskundigen en (vertegenwoordigers van) inwoners. Lokaal richten we ons op voorzieningen als respijtzorg en tijdelijke opvang. We werken daarbij via de lijn: voorkomen en signaleren – dienstverlening – toezicht en handhaving.

Regionale voorzieningen gelden als vangnet. Veiligheid en handhaving is het sluitstuk van de keten. We werken samen met de politie indien er sprake is van verstoring van de openbare orde en veiligheid, maar ook wanneer er sprake is van zorgvragen die door politie geconstateerd worden. Vanuit deze samenwerking zorgen we voor een zorgvuldige en adequate hulpverlening bij huiselijk geweld en overlast gevende personen.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Volgens plan

Er is een dementiescan uitgevoerd waardoor we weten welke punten wij nog moeten verbeteren om een dementievriendelijke gemeente te worden. Een van deze punten is het geven van een GOED training aan inwoners en ondernemers. Deze training is onderdeel van de training Onbegrepen gedrag.
Verder wordt er een langdurige specifieke campagne over onbegrepen gedrag ontwikkeld. Deze richt zich op het bouwen van een samenleving waarin iedereen zich welkom voelt. Waar mensen elkaar zien, horen en écht leren kennen – ook als ze anders zijn, of als hun gedrag in eerste instantie vragen oproept.

De campagne start in het najaar van 2025.
Ook worden er trainingen onbegrepen gedrag aangeboden aan alle inwoners van Zevenaar. Deze training wordt gegeven door een trainer van de Wijk-GGD, een ervaringsdeskundige vanuit GGNet en iemand van Alzheimer Nederland.

Tot slot personen met onbegrepen gedrag komen soms in beeld door overlast door bijvoorbeeld psychische klachten. Als ondersteuning dan ontbreekt, kan de situatie escaleren. Dit willen we voorkomen. Daarom zetten we voor personen met onbegrepen gedrag vroegtijdig passende hulp in via:

- Wijk-GGD: een professional die actief afgaat op meldingen van overlast en onbegrepen gedrag en zorgt dat passende hulp snel wordt georganiseerd, vaak in samenwerking met andere partijen.
- Bemoeizorg: intensieve outreachende hulp voor inwoners die zorg weigeren, maar dit wel nodig hebben voor hun eigen of andermans veiligheid. Het doel is om contact te maken en te motiveren tot zorg.
- GGZ in de wijk: een project dat inwoners met psychische kwetsbaarheid ondersteunt bij deelname aan activiteiten in de wijk. Ervaringsdeskundigen begeleiden inwoners naar activiteiten en trainen medewerkers van het welzijnswerk in het omgaan met GGZ-problematiek.
- Herstelacademie: een laagdrempelige plek waar mensen met psychische klachten via cursussen, lotgenotencontact en ondersteuning van ervaringsdeskundigen werken aan hun herstel en sociale participatie.

1.1.3 Wij vergroten en bewaken de veiligheid en leefbaarheid in alle kernen 2022-e.v.

Samen met onze inwoners werken we aan een omgeving waarin iedereen zich veilig voelt. Thuis en op straat, in het dorp en de stad én in het buitengebied. We werken hiervoor samen met partners vanuit het werkveld, zoals de politie en partners vanuit het RIEC-verband. Het RIEC is het Regionale Informatie- en Expertise Centrum dat zich richt op bestrijding van ondermijnende criminaliteit.

We zorgen voor een veilige en prettig leefbare gemeente. Hierbij hebben we een aantal speerpunten:

- De inzet van cameratoezicht zien we als laatste inzetmiddel, we willen dit dus zo min mogelijk inzetten. Tijdelijke inzet van camera's kan een overweging zijn.
- We continueren de inzet van het kernteam ondermijning. We zetten in op kleinschalige controles met interne collega's, waar nodig aangevuld met onze partners uit het RIEC-verband.
- We geven uitvoering aan Uitvoeringsplan Ondermijning 2022-2023.
- We geven opvolging aan de aanbevelingen uit Weerbaarheidsscan (2022) van het RIEC.

Regionaal, vanuit het RIEC, maar ook door de Provincie Gelderland wordt geïnvesteerd in de aanpak van ondermijning op verschillende vlakken. Willen we hiervan profiteren dan is nu het moment om hieraan deel te nemen. Zo zijn we gestart met Ariadne (aanpak vakantieparken). Er is een Districtelijk ondermijningsteam ingesteld dat kan ondersteunen bij integrale controles en is er een platform veilig ondernemen actief, dat zich specifiek richt op het buitengebied.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Kernteam ondermijning
Het kernteam ondermijning blijft goed werk verzetten in het controleren en preventief aanlopen van adressen in onze gemeente, de samenwerking met onze partners verloopt goed. In 2025 zijn er meerdere controles geweest.

Training Zevenaar Academie
Naast bewoners en bedrijven willen we ook onze collega's bewust maken van de gevaren van ondermijnende criminaliteit. In 2025 hebben al meerdere trainingen plaatsgevonden. In de training gaan we in op het herkennen van signalen van de georganiseerde criminaliteit in de publieke ruimte en dit is een succes onder onze collega's.
Voor het thema Zorg en Veiligheid zijn we ook bezig een training te organiseren via de Zevenaar Academie.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten				
Primitieve begroting 2025-2028	133	133	133	133
1e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	75	0	0	0
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**208**	**133**	**133**	**133**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
5. Mutaties < € 100.000	-31	**0**	0	0
Budgetmutatie legesinkomsten APV-vergunningen	-10	0	0	0
Budgetmutatie opgelegde dwangsom	-21	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**-31**	**0**	**0**	**0**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**177**	**133**	**133**	**133**
Lasten				
Primitieve begroting 2025-2028	4.841	4.841	4.833	4.839
1e voortgangsrapportage 2025	65	15	15	15
Kadernota 2026	0	88	87	94
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	68	0	0	0
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**4.974**	**4.945**	**4.935**	**4.948**
Mutaties in deze begroting (lasten)				
2. Actualisatie bestaand beleid	-10	**-10**	-10	-10
Actualisatie afschrijvingen	-10	-10	-10	-10
5. Mutaties < € 100.000	33	**22**	30	30
Budgetmutatie dierentehuis Arnhem e/o	8	22	30	30
Budgetmutatie legesinkomsten APV-vergunningen	0	0	0	0
Budgetmutatie opgelegde dwangsom	0	0	0	0
Budgetmutatie schietincident Pannerden	25	0	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**23**	**12**	**20**	**20**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**4.998**	**4.957**	**4.955**	**4.968**
Resultaat voor bestemming	**-4.821**	**-4.824**	**-4.822**	**-4.836**

Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2025-2028	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves				
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2025-2028	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties				
Resultaat na bestemming	**-4.821**	**-4.824**	**-4.822**	**-4.836**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie afschrijvingen	**10**	**10**	**10**	**10**

Jaarlijks worden de afschrijvingslasten geactualiseerd. Voor 2025 geeft dit een voordeel van € 591.000. Dit voordeel wordt veroorzaakt door het faseren van investeringen. Hierdoor verschuift de start van de afschrijvingslast mee. Dit werkt door in diverse programma's.

Totaal mutaties	**10**	**10**	**10**	**10**

2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over verkeer en vervoer (wegen, openbare verlichting e.d.), parkeren en openbaar vervoer.

Ontwikkelingen

Mobiliteitsprogramma

De gemeenteraad behandelt op 29 oktober 2025 het Mobiliteitsprogramma Zevenaar (inclusief uitvoeringsplan). Hierin is als hoofddoelstelling verwoord: "Een veilig mobiliteitssysteem dat de leefbaarheid versterkt en de bereikbaarheid waarborgt voor de huidige en toekomstige inwoners en bezoekers van de gemeente Zevenaar". Deze hoofddoelstelling is vervolgens uitgewerkt in drie subdoelstellingen:

- Leefbaarder Zevenaar;
- Verkeersveiliger Zevenaar
- Betere multimodale bereikbaarheid

WAT WILLEN WE?

2. Verkeer en vervoer

Wij willen dat de gemeente Zevenaar voor elke inwoner en bezoeker goed bereikbaar is. Of je nu wandelt of jezelf met de fiets, auto of het openbaar vervoer verplaatst. Dit moet voor iedereen comfortabel en veilig zijn. Hierbij hebben we oog voor verkeersgedrag, de inrichting van de infrastructuur en het verkeersveiligheidsgevoel van inwoners.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
2.1.1 Wij anticiperen op het doortrekken van de A15 en het verbreden van de A12	2024-2028		
2.1.3 Wij beschermen en geven voorrang aan fietsers, voetgangers en mensen met een beperking in het verkeer	2022-2030		
2.1.4 Wij actualiseren het verkeers- en mobiliteitsbeleid	2024-2025		
2.1.5 Wij inventariseren verkeersonveilige situaties en ondersteunen lokale initiatieven	2022-2026		
2.1.6 Wij nemen regie op de verbetering van de verkeerssituatie Witte Kruis en stimuleren RWS en de provincie om het wegennet rondom Babberich en Zevenaar te verbeteren en hierop te anticiperen	2022-2030		
2.1.7 Wij anticiperen op wijzigingen in de infrastructuur en op toename van verkeer	2024-2025		
2.1.8 Wij richten de Edisonstraat opnieuw in	2024-2028		
2.2.1 Wij spannen ons in voor de komst van hub Zevenaar Oost	2023-2030		
2.2.2 Wij behouden de buurtbus	2022-2030		
2.2.3 Wij zetten in op het voorkomen van de realisatie van de Noordtak	2022-2026		
2.2.4 Wij nemen deel aan de Groene Metropoolregio: opgave Verbonden Regio	2021-2026		
2.3.1 Wij actualiseren het parkeerbeleid.	2022-2025		

2.1 Optimaliseren van de bereikbaarheid via verkeersveilig infrastructuur

2.1.1 Wij anticiperen op het doortrekken van de A15 en het verbreden van de A12 2024-2028

Een doorgetrokken A15 en verbreding van de A12 met daarbij de aanleg van deze twee nieuwe aansluitingen heeft gevolgen voor het verkeer op ons onderliggend wegennet. Wij zetten ons in om hinder (o.a. sluipverkeer) tijdens de uitvoering van de werkzaamheden zoveel mogelijk te beperken. Ondertussen werken wij aan een alternatief plan, indien onverhoopt het project A15/A12 niet doorgaat als gevolg van de uitspraak van de Raad van State.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De Raad van State heeft op woensdag 2 oktober 2024 het Tracébesluit ViA15 onherroepelijk verklaard. Inmiddels is het aanvullend budget beschikbaar gesteld en op 3 juli 2025 is het contract tussen RWS en GelreGroen (consortium) getekend. Hiermee is het doorgaan van het project ViA15 een feit. In 2026 start de uitvoering, waarbij men begint bij de verbreding van de A12 en de nieuwe op- en afrit Zevenaar Oost.

2.1.3 Wij beschermen en geven voorrang aan fietsers, voetgangers en mensen met een beperking in het verkeer 2022-2030

Bij onderhoud of het opnieuw inrichten van wegen houden we rekening met de bescherming van fietsers, voetgangers en mensen met een beperking. Wij streven naar een optimale toegankelijkheid en een optimaal gebruik van de openbare ruimte, wegen, en fietspaden. We stimuleren het fietsen door goede en veilige fietsroutes en zorgen voor voldoende ruimte om fietsen te kunnen parkeren. Binnen ons Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan, dat onderdeel uit gaat maken van een nieuw op te stellen mobiliteitsvisie, geven wij prioriteit aan de thema's fietsverkeer, voetgangers en openbaar vervoer.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Bij onderhoudstrajecten en revitaliseringen wordt aandacht besteed aan de veiligheid van fietsers, voetgangers en mensen met een beperking. Bij het actualiseren van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan naar mobiliteitsprogramma wordt de prioritering van de verschillende thema's verder uitgewerkt.

2.1.4 Wij actualiseren het verkeers- en mobiliteitsbeleid 2024-2025

In de bredere mobiliteitsvisie die wij opstellen, actualiseren wij de (beleids)plannen op het gebied van verkeer en vervoer. Dit onderwerp staat op de raadsagenda. Aan de raad wordt parkeren en het parkeerbeleid voorgelegd voor beeldbepaling en meningsvorming (zie 2.3.1.). Uiteraard betrekken wij onze inwoners en belangengroepen ook bij het opstellen van de visie, onder andere om de locaties waar verkeersonveiligheid ervaren wordt in kaart te brengen.

Verkeersveiligheid krijgt naast mobiliteit en verkeerscirculatie volop aandacht in deze visie. Dat geldt ook voor verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid op de wegen die niet in eigen beheer/eigendom zijn. Hiervoor treden wij actief in overleg met andere wegbeheerders, zoals de Provincie Gelderland.
In het huidige Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan (GVVP) zijn in het uitvoeringsprogramma doelstellingen gekoppeld aan jaartallen waarin het doel bereikt dient te worden. In deze collegeperiode integreren wij de acties uit het GVVP in de nieuw op te stellen mobiliteitsvisie. Wij onderzoeken of de acties aansluiten op onze visie op een verbetering van de verkeersveiligheid.

Status 1e VGR	Status 2e VGR

Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De vaststelling van de mobiliteitsprogramma staat gepland voor oktober 2025.

2.1.5 Wij inventariseren verkeersonveilige situaties en ondersteunen lokale initiatieven 2022-2026

Vooruitlopend op de brede mobiliteitsvisie inventariseren wij in hoeverre de meest kwetsbare verkeersdeelnemers zich veilig voelen in het verkeer. We brengen in kaart welke plekken niet verkeersveilig zijn in onze gemeente. We kijken dan niet alleen naar de cijfers zoals het aantal ongevallen, maar ook naar hoe (on)veilig inwoners zich voelen op de weg. Wij ondersteunen en maken daarbij gebruik van lokale initiatieven die werken aan verkeersveiligheid. We werken samen met instanties zoals Veilig Verkeer Nederland en ouderenbonden en maken gebruik van het nog op te richten participatieplatform. Verder houden wij een enquête specifiek gericht op het inventariseren van ervaren verkeersonveilige situaties. De input verwerken we in de plannen ter uitvoering van het GVVP.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Het onderzoek over feitelijke en ervaren verkeersonveilige plekken wordt voor september aan de raad gestuurd. De voorgestelde aanpassing van een aantal maatregelen wordt meegenomen in het mobiliteitsprogramma.

2.1.6 Wij nemen regie op de verbetering van de verkeerssituatie Witte Kruis en stimuleren RWS en de provincie om het wegennet rondom Babberich en Zevenaar te verbeteren en hierop te anticiperen 2022-2030

Wij benutten elke gelegenheid om de gewenste aanpassingen aan het wegennet in en rondom Babberich en Zevenaar (Witte Kruis) onder de aandacht te brengen bij de provincie en Rijkswaterstaat. Wij zetten in op het stimuleren van verbeteringen en anticiperen hierop. Dit doen we zowel ambtelijk als bestuurlijk. De hiervoor reeds gedane inspanningen in de afgelopen jaren zetten wij voortvarend voort in deze collegeperiode. Daarbij zetten wij ons in om de gebiedsoplossing samen met de provincie gerealiseerd te krijgen. Het doortrekken van de Witte Kruis maakt onderdeel uit van de gebiedsoplossing Babberich. Zo nodig en mogelijk treffen wij kleinschalige maatregelen voor wegen waar de gemeente wegbeheerder van is.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

De provincie is voornemens om € 10 miljoen beschikbaar te stellen voor de realisatie doortrekken Witte Kruis. Echter de randvoorwaarden voor het beschikbaar stellen zijn nog niet bekend. Dit is ruim onvoldoende om het project te kunnen realiseren. De komende periode gaan we zowel ambtelijk als bestuurlijk op zoek naar aanvullende middelen.

Voorstel raad
Kennisnemen van de stand van zaken.

2.1.7 Wij anticiperen op wijzigingen in de infrastructuur en op toename van verkeer 2024-2025

Bij het opstellen van een brede mobiliteitsvisie zoeken we een oplossing om de toename van verkeer op verschillende plekken in de gemeente in goede en veilige banen te leiden. Waar nodig en mogelijk verminderen we het drukke verkeer. Het project ViA15 brengt met de realisatie van twee nieuwe aansluitingen op de A12 en A15 wijzigingen aan ons wegennet met zich mee. Wij passen ons wegennetwerk hier verder op aan en maken bewuste keuzes over via welke wegen wij het verkeer willen afwikkelen (categoriseringsplan). Hierdoor kunnen wij wegen in- en rondom woonwijken afwaarderen/anders categoriseren. Dit sluit aan op de motie die onlangs in de Tweede Kamer is aangenomen om de maximum snelheid binnen de bebouwde kom terug te brengen van 50 naar 30 kilometer per uur.
Dit vraagt een herinrichting van wegen binnen de bebouwde kom.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Dit is uitgewerkt in het mobiliteitsprogramma dat in oktober in de raad komt.

2.1.8 Wij richten de Edisonstraat opnieuw in — 2024-2028

Het opnieuw inrichten van de Edisonstraat is nodig om een goede aansluiting van de diverse bedrijventerreinen (vooral Mercurion) op de nieuwe aansluiting op de A12 bij Zevenaar Oost te realiseren. De Edisonstraat wordt hiervoor aangepast.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Er zijn verschillende varianten om de Edisonstraat door te trekken naar de Hunneveldweg. Deze varianten zijn besproken tijdens een collegebrede middag waarbij een relatie is gelegd met het nog op te stellen Mobiliteitsprogramma. Er volgt een ambtelijk voorstel waarna het college besluit over de voorgestelde variant.

Voorstel raad
Kennisnemen van de stand van zaken.

2.2 Verbeteren van de bereikbaar van de kernen via openbaar vervoer

2.2.1 Wij spannen ons in voor de komst van hub Zevenaar Oost — 2023-2030

Er zijn en worden veel woningen gebouwd op Groot Holthuizen. Eveneens staat de realisatie van de Fashion Outlet op de planning en worden steeds meer bedrijven op 7Poort gerealiseerd. Goede bereikbaarheid, ook met het openbaar vervoer vinden we van groot belang. We blijven ons inzetten voor een station Zevenaar Oost. De Groene Metropoolregio (GMR) heeft onlangs een verkenning opgestart om de potentie van een mobiliteitshub Zevenaar Oost te onderzoeken. Een hub is een vervoersknooppunt waar je kunt overstappen van het ene naar het andere vervoersmiddel. Na de zomer van 2022 wordt het rapport door de GMR opgeleverd aan de gemeente Zevenaar. Het doel zoals opgenomen in het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2020 – 2030 blijft vooralsnog dat Zevenaar Oost in 2030 fungeert als mobiliteitshub.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Niet volgens plan

Na afronding van de werkzaamheden aan de A12 wordt dit verder opgepakt.

Voorstel raad
Kennisnemen van de stand van zaken.

2.2.2 Wij behouden de buurtbus — 2022-2030

De buurtbus vervult een belangrijke rol om de kleine kernen van onze gemeente bereikbaar te houden. Om de buurtbus te behouden gaan wij de vrijwilligers meer ondersteunen. Als eerste actie overleggen wij met de organisatie en de vrijwilligers om de knelpunten die zij ervaren in kaart te brengen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR

Stand van zaken	 Volgens plan	 Volgens plan

Structureel vindt het overleg met het bestuur van de Buurtbusvereniging plaats om knelpunten te bespreken en de vrijwilligers hierin te ondersteunen.

2.2.3 Wij zetten in op het voorkomen van de realisatie van de Noordtak 2022-2026

We zijn tegen de aanleg van een Noordtak van de Betuweroute. Aanleg van de Noordtak leidt ertoe dat Zevenaar steeds meer ingeklemd wordt door grootschalige infrastructuur. Dit heeft een negatieve invloed op het woon- en leefplezier van onze inwoners in met name Zevenaar Oost en Babberich. Daarnaast is de impact op de natuur en het landschap groot. Dit standpunt blijven wij duidelijk maken in ambtelijke en bestuurlijke gremia. We trekken hierin samen op met de regio Achterhoek en de Liemerse gemeenten. Wij dragen ons standpunt regionaal uit. Daarom wordt er allereerst actief gestuurd op het onderzoeken van het nut en de noodzaak van de voorgestelde varianten voor het goederenvervoer.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	 Volgens plan	 Volgens plan

Wij conformeren ons nog steeds aan het standpunt van de regio Achterhoek en handelen en participeren daarin met inachtneming van de motie. Het onderzoek van I&W naar het nut en de noodzaak heeft vertraging opgelopen in de aanbestedingsprocedure.

2.2.4 Wij nemen deel aan de Groene Metropoolregio: opgave Verbonden Regio 2021-2026

Regionale samenwerking is belangrijk om doelstellingen te behalen die wij niet op lokale schaal kunnen bereiken. Een integrale gebiedsaanpak voor mobiliteit is nodig om onze ambities op het gebied van verstedelijking, duurzaamheid en leefbaarheid kans van slagen te geven. Binnen de opgave Verbonden Regio zetten we in op het verder verminderen, veranderen en verduurzamen van de mobiliteit. Regionale projecten voeren we uit binnen de speerpunten gebiedsgerichte corridors, fiets, hubs en knooppunten (o.a. Zevenaar-Oost), gedrag en duurzame mobiliteit en verkeersveiligheid.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	 Volgens plan	 Gerealiseerd

Wij nemen deel aan de regionale agenda 2025-2028 van de GMR. Deelname is een continue proces. Om die reden stellen wij voor dit resultaat af te sluiten. Voor zover aan de orde, worden binnen de GMR opgestelde beleidsdocumenten via de reguliere procedure ter besluitvorming aan u aangeboden.

Voorstel raad
Wij stellen voor om dit resultaat af te sluiten.

2.3 Met een doelmatig parkeerbeleid de leefbaarheid en veiligheid in de kernen bevorderen

2.3.1 Wij actualiseren het parkeerbeleid. 2022-2025

Met de gemeenteraad en samen met onze inwoners, instellingen en ondernemers onderzoeken we wat er goed is en wat kan worden verbeterd aan het parkeren in de gemeente Zevenaar. Op de raadsagenda staat dit onderwerp opgenomen als onderdeel van het thema Mobiliteitsvisie (zie 2.1.4).

Met actieve betrokkenheid van genoemde groepen maken we een plan waarin in ieder geval de volgende onderdelen zijn opgenomen:
• Het opstellen van een parkeerbeleid voor de gehele gemeente (o.a. parkeernormen).
• Een evaluatie en zo nodig het bijstellen van het betaald parkeren en vergunningen-parkeren in het reguleringsgebied in Zevenaar.

• Het zo nodig actualiseren van de Parkeerverordening Zevenaar 2017.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Het actualiseren van het parkeerbeleid gebeurt aansluitend aan de vaststelling van het mobiliteitsprogramma waarin keuzes worden voorgelegd over doelen, thema's en maatregelen.

Voorstel raad
Kennisnemen van de stand van zaken.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten				
Primitieve begroting 2025-2028	349	349	349	349
1e voortgangsrapportage 2025	200	200	200	200
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**549**	**549**	**549**	**549**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
2. Actualisatie bestaand beleid	44	**0**	0	0
Budgetmutatie afval	44	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**44**	**0**	**0**	**0**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**593**	**549**	**549**	**549**
Lasten				
Primitieve begroting 2025-2028	7.984	8.361	8.114	8.549
1e voortgangsrapportage 2025	71	250	200	198
Kadernota 2026	0	-3	-3	-3
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	-78	-20	-20	-20
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**7.977**	**8.588**	**8.291**	**8.724**
Mutaties in deze begroting (lasten)				
2. Actualisatie bestaand beleid	-3	**0**	0	2
Actualisatie afschrijvingen	-3	0	0	0
Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	0	0	0	2
Budgetmutatie afval	0	0	0	0
5. Mutaties < € 100.000	35	**0**	0	0

Budgetmutatie elektriciteit openbare verlichting	35	0	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**32**	**0**	**0**	**2**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**8.009**	**8.588**	**8.291**	**8.726**
Resultaat voor bestemming	**-7.416**	**-8.039**	**-7.742**	**-8.177**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2025-2028	92	150	50	39
1e voortgangsrapportage 2025	38	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2025	-17	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	113	**150**	50	39
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2025-2028	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties	**113**	**150**	**50**	**39**
Resultaat na bestemming	**-7.303**	**-7.889**	**-7.693**	**-8.138**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie afschrijvingen	**3**	**0**	**0**	**0**
Jaarlijks worden de afschrijvingslasten geactualiseerd. Voor 2025 geeft dit een voordeel van € 591.000. Dit voordeel wordt veroorzaakt door het faseren van investeringen. Hierdoor verschuift de start van de afschrijvingslast mee. Dit werkt door in diverse programma's.				
Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	**0**	**0**	**0**	**-2**
Uit het investeringsbudget duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie kan budget worden overgeheveld naar andere investerings- of groot onderhoud budgetten. Wij hevelen voor de volgende onderdelen budget over naar: *het investeringsbudget revitalisatie wegen Schrijvershoek € 65.000 (het investeringsbudget wordt dan in totaal € 1.171.800) *het investeringsbudget Schrijvershoek: vernieuwen rioolstelsel etc € 54.000 (het investeringsbudget wordt dan in totaal € 4.479.200). *het vervangingsbudget machinepark openbare werken (bladblazers, bosmaaiers, etc worden vervangen voor elektrische machines). De meerkosten hebben een investeringsbedrag tot gevolg van € 32.000. *budget voor een duurzamere renovatie van het Musiater € 400.000. Rekening houdend met een DUMAVA-subsidie is het totale investeringsbedrag dan € 638.000. Per saldo levert dit in totaal in 2026 en 2027 een voordeel op van € 4.000 en vanaf 2028 een structureel voordeel van € 1.000. Dit is in programma 0 een structureel nadeel vanaf 2026 van € 6.000, in programma 2 een structureel voordeel vanaf 2028 van € 2.000 en in programma 7 een voordeel in 2026 en 2027 van € 10.000 en vanaf 2028 een structureel voordeel van € 9.000.				
Budgetmutatie afval	**44**	**0**	**0**	**0**
We hebben de budgetten afval nagelopen en een aantal bijgesteld. We verwachten bijvoorbeeld structureel vanaf 2025 een hogere inzamelvergoeding (€ 88.000) voor PMD. Dit als gevolg van een hogere tonnageprijs. Daarnaast verwachten we voor de afvalinzameling - papier en karton een hogere verwerkingsvergoeding van (€ 67.000). Dit als gevolg van het oplopen van de tonnageprijs voor oud papier. Per saldo een voordeel van € 148.000 in 2025 welke wij storten in de reserve afval. Het structuele voordeel vanaf 2026 van € 151.000 verwerken wij in de begroting 2026 en verrekenen wij met de afvalstoffenheffing. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging en is programma overstijgend.				
Totaal mutaties	**47**	**0**	**0**	**-2**

3. ECONOMIE

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over economische ontwikkeling, werklocaties, regelingen voor ondernemers en promotie van de gemeente.

Ontwikkelingen

In 2025 laat de Nederlandse economie een gematigde groei zien van circa 1,7%. Voor Zevenaar en de Liemers zijn met name de ontwikkelingen in de industrie, bouw en logistiek van belang. De industriële sector herstelt zich, wat kansen biedt voor de lokale maakindustrie. Ook de bouwsector groeit, mede door de toegenomen woningbouwactiviteit en lagere rente, wat aansluit bij de ambities van Zevenaar op het gebied van woningontwikkeling.
Tegelijkertijd staat de landbouwsector onder druk door stikstofmaatregelen en stijgende kosten. Dit vraagt om aandacht voor het buitengebied en de agrarische ondernemers in onze gemeente. De arbeidsmarktkrapte blijft een structurele uitdaging, vooral in technische beroepen, wat de noodzaak onderstreept van samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven.
Zevenaar kan profiteren van regionale samenwerking binnen de Liemers en met omliggende regio's zoals de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en The Economic Board, met name op het gebied van duurzame economische ontwikkeling, logistiek en innovatie.

Economische Monitor GMR (Groene Metropool Regio)
De Groene Metropool Regio heeft een economische monitor ontwikkelt. Deze monitor is vrij toegankelijk voor iedereen. Het biedt feiten en cijfers over onze economie, de arbeidsmarkt en de demografie. Deze informatie is te gebruiken voor beleid, strategie of gewoon omdat het interessant is om te lezen. Deze dashboard omgeving geeft inzicht in de ontwikkeling van de regio en de individuele gemeentes. En biedt ook de mogelijkheid om de ontwikkelingen ten opzicht van Nederland, of de gemeentes uit de GMR onderling te vergelijken. https://www.gmr.nl/projecten/economische-monitor/

Beleidskaders

- Liemers Economische Visie LEV (2019)
- Economische Agenda Zevenaar (2021)
- Centrumvisie Zevenaar 2015 - 2025 (2015)
- Regionaal Programma Werklocaties (RPW) 2025 - 2028
- Omgevingsvisie Gemeente Zevenaar 2040 (2025)

WAT WILLEN WE?

3. Economie

Economische ontwikkeling is een essentieel onderdeel van de brede welvaart. We willen 'Onderneem het in Zevenaar!' op de kaart zetten. Dit doen we om economisch groeien, vernieuwen en ondernemen in Zevenaar aantrekkelijker te maken. Daarvoor bieden we ruimte voor ondernemerschap op toekomstbestendige bedrijventerreinen, in een bruisend stadscentrum en in levendige dorpscentra. Ons buitengebied is aantrekkelijk en combineert agrarische en vrijetijdseconomie op duurzame wijze. We zorgen voor het juiste aanbod van kavels op nieuwe bedrijventerreinen en verbetering van de kwaliteit van bestaande. Dat laatste kan als ondernemers zich per bedrijventerrein weten te organiseren rond het thema van 'toekomstbestendige bedrijventerreinen'.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
3.1.1 Wij werken samen aan een toekomstbestendig centrum van Zevenaar	2022-2026		
3.1.2 Wij zetten in op het herinrichten en aantrekkelijker maken van de pleinen in het centrum van Zevenaar	2022-2025		
3.2.1 Wij blijven inzetten op de realisatie van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ)	2017-2027		
3.2.2 Wij zetten in op het toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein Tatelaar/Hengelder	2021-2025		
3.3.1 Wij stimuleren partners om in te zetten op meer balans op de krappe arbeidsmarkt	2023-2025		
3.3.2 Wij participeren in de Liemerse Ambassade	2023-2026		
3.3.3 Wij nemen deel aan de Groene Metropoolregio: opgave Productieve Regio	2021-2026		
3.3.4 Wij voeren de Economische Agenda Zevenaar uit	2022-2026		
3.3.5 Wij voeren de Liemers Economische Visie uit	2023-2026		

3.1 Realiseren van een aantrekkelijke binnenstad van Zevenaar voor inwoners en bezoekers

3.1.1 Wij werken samen aan een toekomstbestendig centrum van Zevenaar 2022-2026

Wij zetten in op het behoud van de leefbaarheid en de economische vitaliteit (als bovenlokaal winkelgebied) van het centrum van Zevenaar. Wij starten samen met centrumondernemers en vastgoedeigenaren met het toekomstbestendig maken van het centrum. Ieder vanuit zijn eigen rol. We zetten in op een eenduidige profilering en het compact maken van het kernwinkelgebied tot een centrumgebied.

We voeren het Actieplan Centrum uit, met als doel het centrum te ontwikkelen tot een compleet, compact en comfortabel winkel-, woon-, werk- en uitgaansgebied. We faciliteren de aanstelling van een centrummanager en professionalisering van de samenwerking tussen ondernemers, vastgoed en gemeente. Daarnaast stellen we met de betrokken partners een marketingstrategie en activiteitenplan op en voeren deze uit. Ook starten we met het opstellen van een plan om het centrum compact te maken: een transformatieplan.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Vanaf januari 2025 is de BedrijvenInvesteringsZone (BIZ) Centrum Zevenaar een feit. Ook vastgoedeigenaren maken deel uit van het bestuur en werken samen aan een toekomstbestendig centrum. In september organiseert de BIZ een seminar voor vastgoedeigenaren. Onderwerp is transformatie met een spreker vanuit OHG fonds (OostNL).
De transformatiemanager heeft inmiddels een goed beeld van bedreigingen en kansen in het aanbod van panden/winkels. Vanuit de BIZ plegen we actief acquisitie om nieuwe concepten te laten landen in Zevenaar. Ook zetten we in om pop-up winkels te openen. Daarnaast brengen we Zevenaar Centrum structureel onder de aandacht van het publiek en potentiële ondernemers. Dit gebeurt met name de via social mediakanalen onder de vlag van Zin in Zevenaar.
Om een beeld te krijgen van de gewenste ontwikkelingen voor de horeca, stellen we een horecavisie op. Dit gebruiken we als bouwsteen voor het in 2026 op te stellen Omgevingsprogramma Economie.

3.1.2 Wij zetten in op het herinrichten en aantrekkelijker maken van de pleinen in het centrum van Zevenaar — 2022-2025

We voeren de volgende projecten uit:

• Herinrichting van het Raadhuisplein in Zevenaar
In het najaar van 2022 starten we met de uitvoering van de herinrichting van het Raadhuisplein. Oplevering is voorzien in 2023. Dit plein behoudt de functie van evenemententerrein en krijgt een sfeervolle en functionele inrichting. Het ontwerp is in samenspraak met omwonenden en ondernemers gemaakt.

• Herinrichting van de Markt in Zevenaar
Een opwaardering van de openbare ruimte in het centrum biedt veiligheid, comfort en beleving voor de consument. Dit leidt tot meer bezoekers en uitgaven en dus omzet voor de ondernemers. Deze maatregel moet specifiek meer ruimte voor horecaondernemers bieden. De start van de herinrichting is gepland voor uiterlijk 2024.

• Herinrichting van het Muldershof
In 2022 starten we met het maken van een ontwerp voor het Muldershof, samen met omwonenden en ondernemers. We hebben specifiek aandacht voor de verblijfsfunctie van het plein en het toepassen van duurzaamheidsmaatregelen in het kader van hittestress en klimaatadaptatie.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Volgens plan

De herinrichting van het Raadhuisplein en Markt is afgerond. De herinrichting van Muldershof bevindt zich in de nazorgfase.

3.2 Ruimte bieden voor groei- en ontwikkelkansen voor bedrijven

3.2.1 Wij blijven inzetten op de realisatie van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ) — 2017-2027

We blijven inzetten op het realiseren van de Fashion Outlet Zevenaar. Deze ontwikkeling levert circa 500 directe arbeidsplaatsen op. We werken aan een positief effect voor de binnenstad. Daarnaast benutten we de FOZ om de regio te promoten. Dit heeft een economische spin-off. Samen met de Regionale Opleidingscentra (ROC's) leidt de FOZ haar personeel op.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Volgens plan

Op basis van de huidige inzichten is de verwachting dat de gronden dit jaar geleverd worden. De Fashion Outlet zal op basis van de huidige verwachtingen in 2027 gereed zijn.

3.2.2 Wij zetten in op het toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein Tatelaar/Hengelder — 2021-2025

Om de economische structuur en de positie van Zevenaar te versterken investeren we in toekomstbestendige werklocaties, waar duurzaamheid en mobiliteit onderdeel van uitmaken. Om Hengelder en Tatelaar toekomstbestendig te maken, is onderzocht wat de actuele knelpunten zijn. Alternatieve invullingen worden hierbij ook afgewogen. Denk aan de mogelijkheid van transformatie naar een woongebied.
Samen met ondernemersvereniging Lindus voeren we gesprekken met ondernemers. De inzet is gericht op het vergroten van de organisatiegraad en het opstellen en uitvoeren van maatregelen. Voor de uitvoering van de maatregelen dienen we een subsidieaanvraag bij de provincie in.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Niet volgens plan	Volgens plan

De vers opgerichte vereniging is druk bezig om meer leden te werven. Het bestuur van de Vereniging is uitgebreid met nieuwe ondernemers. De Vereniging wordt komende maanden nog ondersteund door de parkmanager. De Vereniging heeft inmiddels een kennisbijeenkomst georganiseerd voor de ondernemers van Hengelder en Tatelaar. Ook heeft er een schouw plaats gevonden op beide terreinen.

3.3 Bevorderen van een beter ondernemingsklimaat

3.3.1 Wij stimuleren partners om in te zetten op meer balans op de krappe arbeidsmarkt 2023-2025

De arbeidsmarkt is uit balans. Er zijn voldoende vacatures, met name in de horeca, zorg, techniek en ICT. Geschikte en beschikbare werknemers zijn lastig te vinden. Vanuit onze rol als gemeente gaan wij in gesprek met partners zoals de Liemerse Ambassade, Groene Metropoolregio, ondernemersverenigingen, onderwijs- en andere kennisinstellingen, Regionale Sociale Dienst de Liemers (RSD) en het werkgeversservicepunt (WSP).

We stimuleren om personeel op te leiden, om te scholen en/of om geschikte opleidingen en werkervaringsplaatsen (stages) aan te bieden en inzet van arbeidsmigranten te faciliteren. We leggen hierbij de nadruk op techniek- en talentonderwijs en hebben oog voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en inclusief werkgeverschap.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Onze rol als lokale overheid is het verbinden van kennisinstellingen met ondernemers om te verkennen waar kansen liggen om potentieel talent en in de regio op te leiden en te behouden. Als deelnemer van de Groene Metropoolregio Arnhem en The Economic Board zijn wij betrokken bij de uitvoering van de Human Capital Agenda. Zo start de regio in 2025 met het Arbeidsmatchplatform (AMP). Om aan de vraag naar technisch talent te kunnen voldoen, speelt het AMP hierop in door werkzoekenden en werkgevers op basis van skills aan elkaar te koppelen, zonder dat diploma's of traditionele werkervaring een drempel vormen. Daarnaast werken wij samen in de arbeidsmarktregio Gelderland Midden aan de oprichting van een regionaal werkcentrum dat op 1 januari 2026 start. Binnen dit centrum kunnen ondernemers en werkzoekenden terecht met vragen op het gebied van werk en inkomen.

3.3.2 Wij participeren in de Liemerse Ambassade 2023-2026

In 2020 is de Liemerse Ambassade opgericht. De Liemerse Ambassade is het knooppunt in het regionaal economisch netwerk. Deze netwerkorganisatie helpt projectideeën te realiseren van Liemerse inwoners en bedrijven. Dat doen ze door krachten van ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen, overheid en inwoners te verbinden, talenten te ontwikkelen, middelen te verwerven en de resultaten aan het hele land te laten zien. De meerwaarde van deelname is meer samenhang realiseren tussen verschillende gebieden en vergroten van de structurele samenwerking om de economische kracht in de Liemers te versterken. Met name op de arbeidsmarktproblematiek en uitvoering van de Liemers Economische Visie speelt de Liemerse Ambassade een rol.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De belangrijkste projecten van de Liemerse Ambassade in 2025 zijn de uitvoering van de Liemerse Economische Visie (zie 3.3.5), het penvoerderschap van het LEADER-project en samen met de agrarische sector werken aan een Agrarische Agenda met de oprichting van een netwerkorganisatie. Binnen het LEADER-project nemen we bestuurlijk en ambtelijk deel aan de Locatie Actie Groep. Belangrijkste taak van deze groep is het beoordelen van de binnengekomen initiatieven of zij in aanmerking komen voor een financiële bijdrage. Naar verwachting krijgen er in 2025 vijf initiatieven uit de gemeente Zevenaar een positief advies om een subsidieaanvraag in te dienen. LEADER loopt nog t/m 2027.

3.3.3 Wij nemen deel aan de Groene Metropoolregio: opgave Productieve Regio 2021-2026

Regionale samenwerking is belangrijk om doelstellingen te behalen die wij niet op lokale schaal kunnen bereiken. Binnen het programma Productieve Regio stimuleren we het ondernemerschap in het MKB en versterken we de arbeidsmarkt door uitvoering van de Human Capital Agenda. Ook richten we ons op doorontwikkeling van de clusters Health & Hightech en Energy en zorgen we voor toekomstbestendige werklocaties. We zorgen er tenslotte voor dat de logistiek in onze regio kan verduurzamen, aangezien dit een belangrijke randvoorwaarde is voor een gezond economisch klimaat.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Gerealiseerd

In juli heeft de provincie het Regionaal Programma Werklocaties 2025-2028 vastgesteld. In regionaal verband maken we afspraken over de ontwikkeling van werklocaties en het behoud van ruimte voor economie. Daarnaast realiseren we een nieuwe AI-gedreven digitale portal (Regiolink) voor het MKB, waarin ondernemers terecht kunnen met allerlei vragen over regelgeving, vergunningverlening en bedrijfsvoering. Het digitale loket verwijst naar de juiste instantie. Vanuit o.a. het speerpunt logistiek ondertekenen we het convenant Schoon en Emissie loos Bouwen (SEB). Daarnaast zorgt de inzet van logistiek makelaars voor CO_2-reductie en minder gereden kilometers door de hulp met expertise aan bedrijven.

Wij nemen deel aan de regionale agenda 2025-2028 van de GMR. Deelname is een continue proces. Om die reden stellen wij voor dit resultaat af te sluiten. Voor zover aan de orde, worden binnen de GMR opgestelde beleidsdocumenten via de reguliere procedure ter besluitvorming aan u aangeboden.

Voorstel raad
Wij stellen voor om dit resultaat af te sluiten.

3.3.4 Wij voeren de Economische Agenda Zevenaar uit 2022-2026

We blijven werken aan de uitvoering van de Economische Agenda Zevenaar. We zetten in op meer werkgelegenheid, meer ruimte voor ondernemerschap en meer samenwerken als partners in business. Vermindering van regeldruk en verbetering van de dienstverlening aan ondernemers door de gemeentelijke organisatie zijn hiervoor belangrijke resultaten. We verbeteren onze dienstverlening onder meer door het inrichten van een speciaal ondernemersloket. Door uitvoering van een tweejaarlijkse ondernemerspeiling meten we het effect van de verbetering. In het kader van ruimte voor ondernemerschap gaan we aan de slag met het toekomstbestendig maken van bedrijventerrein in Lobith en/of Giesbeek, afhankelijk van de organisatiegraad op het terrein. Om de uitvoering van de Economische Agenda te bewaken, stellen we een Economische Monitor op.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Bedrijventerrein Halve Maan – Lobith
Vanaf april 2025 zijn we op bedrijventerrein Halve Maan gestart met het inzetten op georganiseerd vermogen. Vanuit SPUK gelden (toegekend door provincie GLD en VNONCW) werkt een ervaren projectleider aan dit traject. Inmiddels hebben we de resultaten van de ondernemersbarometer. Deze presenteerden we in juni tijdens een kick-off bijeenkomst met de ondernemers van Halve Maan.

Ondernemers zijn bereid om met elkaar aan de slag te gaan om de samenwerking naar een hoger niveau te brengen. Na de zomer is er een tweede bijeenkomst waar de projectleider een plan presenteert om met elkaar zaken op te pakken die de werkgroep met ondernemers aangeven.

Dag van de Ondernemer 2025
Dit jaar organiseren we dit na een positieve evaluatie van 2024, opnieuw samen met MKB Zevenaar. Het event vindt plaats op een donderdag avond 20 november.

Monitor economie en toerisme
In de 2025 uitgave belichten we een aantal interessante economische highlights. Tevens zetten we een aantal ondernemers uit onze gemeente in de schijnwerper. Op de dag van de ondernemer presenteren we de monitor.

3.3.5 Wij voeren de Liemers Economische Visie uit	2023-2026

In 2020 zijn we gestart met de uitvoering van de Liemers Economische Visie, samen met de gemeenten Doesburg, Duiven, Montferland en Westervoort. Speerpunten zijn maakindustrie, logistiek, vrijetijdseconomie en detailhandel. In 2022 ronden we de eerste fase af en stellen we een nieuw uitvoeringsprogramma 2023-2026 op. Deze voeren we samen met de Liemerse gemeenten, ondernemers en onderwijsinstellingen binnen de Liemerse Ambassade uit.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De Liemerse Ambassade coördineert de uitvoering van de Liemerse Economische Visie 2024-2026. Voor het speerpunt logistiek sluiten we ons aan bij de activiteiten van Logistics Valley. Voor vrijetijdseconomie blijven we inzetten op de marketingcampagne "Kijk verder in de Liemers", maar met meer aandacht voor inzet van social media en de Duitse bezoeker dan voorheen. Voor versterking van de maakindustrie is een coördinator onderwijs en arbeidsmarkt aangesteld die voor meer aansluiting moet zorgen tussen onderwijs en ondernemers, met als doel dat er meer goed gekwalificeerde arbeiders beschikbaar komen. Ook kunnen ondernemers hier terecht met vragen over arbeidsgerelateerde zaken.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten				
Primitieve begroting 2025-2028	23.773	485	9.261	10.000
1e voortgangsrapportage 2025	30	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	9.469	0	1.923	1.291
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**33.273**	**485**	**11.185**	**11.292**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
	0	0	0	0
	0	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**0**	**0**	**0**	**0**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**33.273**	**485**	**11.185**	**11.292**

Lasten				
Primitieve begroting 2025-2028	24.329	1.081	9.858	10.553
1e voortgangsrapportage 2025	123	85	68	85
Kadernota 2026	0	-1	-1	-1
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	9.453	0	1.923	1.291
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**33.905**	**1.165**	**11.849**	**11.928**
Mutaties in deze begroting (lasten)				
2. Actualisatie bestaand beleid	-1	**0**	0	0
Actualisatie afschrijvingen	-1	0	0	0
5. Mutaties < € 100.000	0	**0**	0	0
Budgetmutatie rentelasten grondexploitaties bedrijventerreinen	0	0	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**-1**	**0**	**0**	**0**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**33.904**	**1.165**	**11.849**	**11.928**
Resultaat voor bestemming	**-632**	**-680**	**-664**	**-637**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2025-2028	0	15	17	17
1e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	0	**15**	17	17
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2025-2028	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties	**0**	**15**	**17**	**17**
Resultaat na bestemming	**-632**	**-665**	**-647**	**-620**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie afschrijvingen	**1**	**0**	**0**	**0**
Jaarlijks worden de afschrijvingslasten geactualiseerd. Voor 2025 geeft dit een voordeel van € 591.000. Dit voordeel wordt veroorzaakt door het faseren van investeringen. Hierdoor verschuift de start van de afschrijvingslast mee. Dit werkt door in diverse programma's.				
Totaal mutaties	**1**	**0**	**0**	**0**

4. ONDERWIJS

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over alle onderwijszaken, zoals het openbaar onderwijs, huisvesting van scholen en leerlingzaken (leerlingenvervoer, kinderopvang, volwasseneneducatie, onderwijskansenbeleid).

Ontwikkelingen

Onderwijskansenbeleid

In de afgelopen maanden hebben we in overleg met de schoolbesturen en andere partners uitvoering gegeven aan het onderwijskansenbeleid. Daar waar mogelijk zijn verbindingen gelegd met andere beleidsterreinen. In het kader van Kansrijke Start is er in Zevenaar een inloop voor kwetsbare ouders van jonge kinderen. Hier is ook aandacht voor opvoeding, gezondheid, spelend leren en voor het belang van deelname aan de peuteropvang en voorschoolse educatie. Met dit laatste zorgen we voor grotere deelname aan deze voorzieningen. En dat zorgt weer voor een betere start op de basisschool. Ook is er een Taalhuis voor ouders van jonge kinderen gestart binnen IKC de Carrousel. Hiermee wordt bijgedragen aan ondersteuning van de ouders bij lezen en schrijven en daarmee kunnen zij hun kinderen beter helpen.

Leerlingenvervoer

Het leerlingenvervoer maakt, naast jeugd- en Wmo vervoer, onderdeel uit van het zogenaamde doelgroepenvervoer. Op basis van het verbeterplan doelgroepenvervoer zijn ook voor het leerlingenvervoer allerlei verbeteringen doorgevoerd. De aanvraagprocedure voor het schooljaar 2025-2026 is voor het eerst helemaal op basis van het in 2024 vastgestelde beleid uitgevoerd. De procedure is goed verlopen en heeft geleid tot zo'n 30 minder leerlingen in het vervoer via de BVO DRAN. In het 4e kwartaal 2025 ontvangt u in een evaluatie over het doelgroepenvervoer meer informatie over het leerlingenvervoer.

Volwasseneneducatie

Aan het nieuwe regioplan volwasseneneducatie Midden-Gelderland voor de periode 2025-2028 wordt in Zevenaar uitvoering gegeven door het Liemers Taalhuis. Voor het Liemers taalhuis wordt jaarlijks een nieuw jaarplan opgesteld. Monitoring gebeurt via de landelijke registratietool MATCH en middels de jaarlijkse impactmeting van professor Maurice de Greef. De Liemerse aanbieders hebben voor hun aanbod nieuwe WEB subsidies aan kunnen vragen bij de regio en deze ook toegekend gekregen om voor Zevenaar passend aanbod te kunnen voortzetten voor inwoners met een (digi)taalvraag. In september 2025 wordt vanuit de regionale WEB subsidies voor de tweede keer de training 'herkennen & doorverwijzen' aangeboden aan consulenten en medewerkers van de gemeente, zodat we als gemeente beter ingericht zijn als vindplaats voor inwoners met een (digi)taalvraag.

Onderwijshuisvesting

We zijn bezig met de definitiefase voor IKC De Wissel. We verwachten in najaar 2025 een voorstel voor het beschikbaar stellen van het voorbereidingskrediet en het reserveren van het bouwkrediet aan de raad ter besluitvorming voor te leggen. Op de beoogde locatie voor IKC De Wissel is op dit moment de Taalschool gehuisvest. Binnen de regio van de Taalschool zijn afspraken gemaakt om gezamenlijk te onderzoeken waar de Taalschool, bij voorkeur vanaf schooljaar 2026/2027, gehuisvest kan worden voor een periode van 4 jaar. Door de zeer beperkte mogelijkheden binnen het maatschappelijk vastgoed wordt nu georiënteerd op locaties nabij bestaande basisscholen. Ook zal er worden gekeken voor een structurele oplossing. Hierbij gaat de voorkeur uit naar huisvesten bij/in een bestaande basisschool.

Eind 2024 hebben wij de initiatieffase voor het project Heerenmäten/Zonegge kunnen afronden. In 2025 gaan we verder met de definitiefase voor het verder onderzoeken en uitwerken van de haalbaarheid. In maart 2025 heeft de gemeenteraad het benodigde budget hiervoor beschikbaar gesteld. Dit verwachten we in najaar/winter 2025 af te ronden. Bij positieve uitkomst zal er dan ook een raadsvoorstel worden voorgelegd ter besluitvorming.

Het IHP primair onderwijs is in juni 2025 door de raad geamendeerd vastgesteld. In juli 2025 is er binnen de gemeenschappelijke regeling huisvesting voortgezet onderwijs de Liemers (GRHVOL) een start gemaakt voor een regionaal IHP-VO (voortgezet onderwijs). Dit IHP-VO hopen wij eind 2025 af te ronden.

Ook dit IHP-VO zal ter besluitvorming worden voorgelegd aan de betreffende gemeenteraden en onderdeel worden van het vastgestelde IHP-PO. De kosten hiervoor worden door Zevenaar als vestigingsgemeente betaald maar in 2026 verrekend binnen de GRHVOL.

WAT WILLEN WE?

4. Onderwijs

We vinden het belangrijk dat kinderen zo dicht mogelijk bij huis naar school kunnen gaan. Hierdoor is de school een ontmoetingsplaats voor kinderen en ouders. Kinderen moeten lopend of met de fiets naar de basisschool kunnen.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
4.1.1 Wij vernieuwen het Integraal Huisvestingsplan (IHP)	2023-2025		

4.1 Voorzien in gezonde en duurzame leer- en ontwikkelomgeving voor kinderen

4.1.1 Wij vernieuwen het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2023-2025

We stellen samen met het onderwijs een nieuw Integraal Huisvestings Plan (IHP) 2024-2044 op. Hierbij gaan we onder meer uit van een goede spreiding van de schoollocaties, zo dicht mogelijk bij waar kinderen wonen. Het uitgangspunt bij (nieuwe) verzoeken voor onderwijshuisvesting is dat wij eerst nadrukkelijk kijken naar leegstaande lokalen en gebouwen en hoe deze weer geschikt te maken zijn voor moderne en adequate onderwijshuisvesting, voordat we over gaan tot (vervangende) nieuwbouw of uitbreiding. Tevens onderzoeken we manieren om verduurzaming van schoolgebouwen te stimuleren en verwerken de uitkomsten in het nieuwe IHP. Daarnaast hebben we aandacht voor groene en uitdagende buitenruimten en goede ventilatie van schoolgebouwen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	 Volgens plan	 Gerealiseerd

Het Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs 2025-2050 is op 25 juni 2025 geamendeerd aangenomen. Graag uw akkoord voor het afsluiten van dit resultaat.

Voorstel raad
Wij stellen voor om dit resultaat af te sluiten.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten				
Primitieve begroting 2025-2028	1.174	1.174	1.174	1.174
1e voortgangsrapportage 2025	110	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**1.284**	**1.174**	**1.174**	**1.174**

Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)

	0	0	0	0
	0	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**0**	**0**	**0**	**0**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**1.284**	**1.174**	**1.174**	**1.174**

Lasten

Primitieve begroting 2025-2028	6.467	6.789	6.557	7.219
1e voortgangsrapportage 2025	215	-17	-17	-17
Kadernota 2026	0	45	48	6
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	-30	0	0	0
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**6.653**	**6.817**	**6.588**	**7.208**

Mutaties in deze begroting (lasten)

2. Actualisatie bestaand beleid	-138	**-1**	-1	-1
Actualisatie afschrijvingen	-138	-1	-1	-1
5. Mutaties < € 100.000	20	**0**	0	0
Budgetmutatie onderzoekskosten IHP VO	20	0	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**-118**	**-1**	**-1**	**-1**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**6.535**	**6.816**	**6.587**	**7.207**
Resultaat voor bestemming	**-5.251**	**-5.642**	**-5.413**	**-6.033**

Onttrekkingen

Primitieve begroting 2025-2028	123	123	123	248
1e voortgangsrapportage 2025	-55	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	68	**123**	123	248

Toevoegingen

Primitieve begroting 2025-2028	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	**0**	0	0

Saldo reserve mutaties	**68**	**123**	**123**	**248**
Resultaat na bestemming	**-5.183**	**-5.519**	**-5.290**	**-5.785**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie afschrijvingen	**138**	**1**	**1**	**1**
Jaarlijks worden de afschrijvingslasten geactualiseerd. Voor 2025 geeft dit een voordeel van € 591.000. Dit voordeel wordt veroorzaakt door het faseren van investeringen. Hierdoor verschuift de start van de afschrijvingslast mee. Dit werkt door in diverse programma's.				
Totaal mutaties	**138**	**1**	**1**	**1**

5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden sport, kunst en cultuur, erfgoed, media (bibliotheek), openbaar groen en vrijetijdseconomie.

Ontwikkelingen

Sport

In het kader van de uitvoering van de beleidsnota Sport 2021–2028 is in 2025 verder gewerkt aan het stimuleren van een gezonde leefstijl en het versterken van de sportinfrastructuur in Zevenaar. Samen met uitvoeringspartner Ataro B.V. en hun team Sportservice is ingezet op het verbinden van sportaanbieders, onderwijs, kinderopvang en zorg- en welzijnspartijen. Daarbij is extra aandacht besteed aan het activeren van minder actieven, het versterken van het lokale Sportakkoord en het ondersteunen van sportverenigingen bij het realiseren van een inclusieve en toekomstbestendige sportomgeving. In het laatste kwartaal van 2025 wordt stilgestaan bij 10 jaar JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht) in Zevenaar, met activiteiten gericht op gezonde voeding, beweging en mentale veerkracht onder jongeren. Ook het programma voor valpreventie, in samenwerking met zorgprofessionals en buurtsportcoaches verder versterkt. Een concreet voorbeeld hiervan is het Leefstijlloket Zevenaar, waar inwoners terechtkunnen voor advies, begeleiding en deelname aan beweegprogramma's gericht op het voorkomen van vallen en het bevorderen van zelfredzaamheid.

Daarnaast is er een volgende stap gezet in het onderzoek naar de herinrichting van sportpark Hengelder. In samenwerking met stedenbouwkundig bureau CB5 zijn drie scenario's ontwikkeld voor een toekomstbestendig en multifunctioneel sportpark. Deze zijn besproken met initiatiefnemers, inwoners en sportverenigingen op het huidige sportpark Hengelder. De input uit deze participatie en de nieuwe inzichten die uit onderzoek zijn opgedaan worden verwerkt in een raadsbesluit, dat aan het eind van dit jaar aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

De komende periode staat in het teken van verdiepend onderzoek over eigendomssituaties (juridische posities), de planeconomische invulling (bijdrage betrokken partijen) en de demarcaties van de sportverenigingen op Hengelder (wie is waarvoor verantwoordelijk) en de verdere uitvoering van het lokale sportbeleid. De herinrichting van Sportpark Hengelder zal in lijn liggen met dit lokale sport- en vastgoedbeleid binnen de gemeente Zevenaar. Hierbij is van belang dat dit voor iedere betrokken partij binnen de gemeente Zevenaar duidelijk en transparant is bij de uitvoering van dergelijke (sport)activiteiten. De komende periode moet duidelijk maken of en hoe dit realiseerbaar is.

Cultuur

In het kader van herdenken en vieren van 80 jaar Vrijheid hebben er voorjaar 2025 diverse activiteiten plaatsgevonden, daarnaast loopt tot september 2025 het Liemers project over onderduik- en evacuatieverhalen in de Liemers o.a. in de vorm van de publicatie van podcast reeks 'Kind op de vlucht'.
In juli 2025 is een aanvraag gedaan bij de provincie voor de nieuwe regeling Culturele infrastructuur en cultuur en erfgoedparticipatie (voorheen regeling cultuur- en erfgoedpacten). Het projectplan hiervoor is opgesteld met de gemeenten Duiven, Westervoort, Lingewaard, Overbetuwe en Zevenaar voor de jaren 2025 t/m 2027. Het pact is een belangrijk middel om Liemers brede initiatieven op het gebied van toerisme en recreatie, cultuur en cultureel erfgoed te kunnen ondersteunen, hierdoor zijn er al vele succesvolle projecten gerealiseerd in de Liemers.
Samen met Kunstwerk! en de gemeenten Duiven, Westervoort wordt sinds september 2025 gewerkt aan het vernieuwen van het beleidskader Kunstwerk!, waarbij monitoring en prestatieafspraken verder worden doorontwikkeld. Aandachtsgebied hierbij is de bibliotheek. Vanaf juli 2026 hebben gemeenten een wettelijke zorgplicht voor bibliotheken. Zij moeten zorg dragen voor de uitvoering van de vijf bibliotheekfuncties zoals vastgelegd in de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (WSOB).
In januari 2025 is naast een cultuurcoach voor het PO ook een cultuurcoach gestart voor het VO om de verbinding te maken tussen de middelbare scholen en het lokale culturele aanbod. Zodat alle leerlingen in Zevenaar in aanraking kunnen komen met kunst en cultuur. Daarbij begeleidt zij o.a. project Kunstbende voor de Liemers, dit wordt gefinancierd door SPUK gelden (combinatiefunctionaris) en middelen vanuit een aanvraag bij de Groene Metropool Regio.

Op basis van de positieve evaluatie vanuit de culturele sector en de scholen wordt voor schooljaar 2025/2026 de inzet van de cultuurcoach doorgezet. Binnen de Groene Metropoolregio is in juni 2025 het nieuwe Regioplan 2025 t/m 2027 cultuurregio 025 vastgesteld, met de drie focusgebieden; cultuureducatie, amateurkunst & vrijwilligers en talentontwikkeling.

Harmonisering subsidiebeleid
Eind 2023 is er gestart met de harmonisering van het subsidiebeleid sport, cultuur en welzijn. Op verzoek van de raad vindt er een uitgebreid participatietraject plaats. Ruim 120 verenigingen en stichtingen nemen deel aan het participatietraject. Eind van dit jaar zal het subsidiebeleid aan u worden voorgelegd.

WAT WILLEN WE?

5. Sport, cultuur en recreatie

Wij vinden het belangrijk dat inwoners hun vrije tijd op een aangename en zinvolle wijze kunnen invullen. Een goed aanbod van sport, cultuur en recreatie is hiervoor essentieel en draagt bij aan de leefbaarheid, ontmoeting en verbinding. Sport is goed voor de gezondheid en brengt mensen samen. We willen een divers en kwalitatief sterk cultureel en educatief aanbod dat toegankelijk is voor alle inwoners. De gemeente Zevenaar is een mooie bestemming. We hebben diverse natuurgebieden, recreatiegebieden en landgoederen. Zowel inwoners als toeristen moeten zich kunnen ontspannen en vermaken in onze gemeente.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
5.1.1 Wij benutten subsidies beter om onze beleidsdoelstellingen te bereiken	2023-2026		
5.2.1 Wij verhogen de sport- en beweegdeelname	2022-2026		
5.2.2 Wij promoten het sportaanbod	2023-2026		
5.2.3 Wij maken sportpark Hengelder toekomstbestendig	2023-2026		
5.2.4 Wij willen vitalere sportverenigingen en sportaanbieders	2023-2026		
5.2.5 Wij stimuleren aangepast sporten	2023-2026		
5.3.1 Wij stellen een Beleidsnotitie Erfgoed op en geven hier uitvoering aan	2023e.v.		
5.3.2 Wij stellen de herziene Archeologische Beleidskaart Zevenaar en een parapluplan Archeologie Zevenaar vast	2023e.v.		
5.3.4 Wij zetten in op doorontwikkeling van de Turmac Cultuurfabriek	2022-2026		
5.3.5 Wij zetten in op doorontwikkeling van de prestatieafspraken met Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar	2022-2026		
5.4.1 Wij voeren het Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030 uit	2022-2030		
5.4.2 Wij nemen deel aan de Groene Metropoolregio: opgave Ontspannen Regio	2022-2026		
5.6.1 Wij hebben meer aandacht voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte	2022-2032		
5.6.2 Wij vergroten de biodiversiteit	2023-2026		
5.6.3 Wij breiden het aantal bomen uit	2023-2026		
5.6.4 Wij bestrijden schadelijke planten	2023-2026		
5.6.5 Wij betrekken de samenleving bij de openbare ruimte	2023-2026		
5.6.6 Wij verbeteren speel- en ontmoetingsplekken	2023-2025		

5.6.7 Wij bevorderen de toegankelijkheid van de openbare ruimte 2023-2026

5.1 Werken aan een doelmatiger subsidiebeleid

5.1.1 Wij benutten subsidies beter om onze beleidsdoelstellingen te bereiken 2023-2026

Wij gaan subsidie gerichter inzetten om gemeentelijke beleidsdoelen te bereiken en sturen daarmee als gemeente op de gewenste maatschappelijke effecten. Daarnaast verbeteren we de vindbaarheid en rechtmatigheid van onze subsidies. Vanaf 2023 herzien wij daartoe stapsgewijs onze subsidiesystematiek als beleidsontwikkeling daar aanleiding toe geeft. Wij streven er naar dit proces in 2026 af te ronden. Met ingang van 2023 herzien wij de bezuinigingstaakstelling voor culturele festivals.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	 Volgens plan	 Niet volgens plan

Met het herijken van het subsidieprogramma welzijn, sport en cultuur sluiten wij meer en beter aan op de beleidsdoelstellingen vanuit de Visie Sociaal domein 2024-2040.
Het proces om te komen tot dit vernieuwde subsidieprogramma heeft vertraging opgelopen, o.a. door personele wisselingen en, vooral, door de complexiteit en participatiebehoefte.
Wij gaan uit van besluitvorming in Q4 - 2025.

Voorstel raad
Kennis te nemen van de vertraging van het proces en de op handen zijnde voorstellen af te wachten.

5.2 Stimuleren van sport- en beweegdeelname voor verschillende doelgroepen

5.2.1 Wij verhogen de sport- en beweegdeelname 2022-2026

We voeren de onderdelen van de Beleidsnota Sport en Bewegen 2021-2028 uit. We stimuleren senioren en kwetsbare groepen om meer te bewegen en hun leefstijl gezonder te maken. Daarvoor zetten we onder meer de combinatiefunctionarissen in, middels de opdrachtverlening aan Ataro B.V.. We richten ons speciaal op die groep waarbij voldoende bewegen kan voorkomen dat zij intensievere zorg en ondersteuning nodig hebben in de toekomst.
Ook stimuleren we de ontwikkeling en deelname aan programma's die gericht zijn op een gezonde leefstijl. Hiervoor werken wij samen met zorgverleners, sport- en beweegaanbieders, dorps- en buurthuizen, verzorgingshuizen en belangenorganisaties. Tevens continueren we de inzet van de Gelrepas en de samenwerking met Stichting Leergeld De Liemers om financiële drempels om te gaan sporten zoveel mogelijk weg te nemen.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	 Volgens plan	 Volgens plan

In de Beleidsnota Sport en Bewegen streven we naar de stimulatie van sport- en beweegdeelname. Met sportbedrijf Ataro B.V. is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) overeengekomen m.b.t. de inzet van de zogenaamde combinatiefunctionarissen ten behoeve van het stimuleren van sport- en beweegdeelname, en de uitvoering van het Valpreventie-project en Jongeren Op Gezond Gewicht. Zo is er aandacht voor bewegen en gezond leven voor jong en oud, en individuen en organisaties. Bij deze werkzaamheden ligt de focus op preventie, wat we op lokaal niveau vertalen naar de kwetsbare doelgroepen qua sportdeelname: ouderen, jonge kinderen, jongeren en inwoners met een lage sociaal economische status (SES).

Onze combinatiefunctionarissen voeren programma's uit gericht op deze doelgroepen om hen blijvend aan het sporten en bewegen te krijgen. De voorbereidingen op het kennismakingsproject Sjors Sportief zijn weer opgestart. Via dit project maken leerlingen in het primair onderwijs kennis met lokale sportverenigingen.

5.2.2 Wij promoten het sportaanbod 2023-2026

We leggen verbindingen tussen scholen en sportverenigingen en zorgen dat kinderen kennismaken met het lokaal sport- en beweegaanbod. Hier zetten we onder andere onze combinatiefunctionarissen voor in, middels de opdrachtverlening aan Ataro. Ook faciliteren we sportverenigingen bij het zichtbaar maken en promoten van kennismakingsactiviteiten voor kinderen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Het contact met scholen, sportverenigingen, kinderopvang, welzijnsorganisaties en zorgaanbiedersteam verloopt grotendeels via Sportservice (combinatiefunctionarissen) van Ataro B.V. Ook zorgt Ataro B.V. voor vakantieactiviteiten, verenigingsondersteuning en brengen ze het al sportaanbod in de gemeente samen op hun website. Hierdoor ontstaat een centrale locatie, waar organisaties en inwoners terecht kunnen met al hun vragen over sport en bewegen. Om het sport en cultureel aanbod extra onder de aandacht van de basisschooljeugd te brengen wordt het project Sjors Sportief georganiseerd.

5.2.3 Wij maken sportpark Hengelder toekomstbestendig 2023-2026

Het initiatief van de verenigingen op Hengelder voor de vernieuwing van het sportpark ondersteunen wij. Wij faciliteren daartoe onder voorwaarden de procesbegeleiding op basis van nader te maken afspraken, zodat zij hun plannen verder kunnen uitwerken. In samenspraak met de verenigingen voeren wij tevens een locatieonderzoek uit waarbij wij meerdere opties voor een toekomstige plek voor de sportactiviteiten beoordelen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In het eerste kwartaal van 2025 is er een volgende stap gezet in het onderzoek naar de herinrichting van sportpark Hengelder. In samenwerking met stedenbouwkundig bureau CB5 zijn drie scenario's ontwikkeld voor een toekomstbestendig en multifunctioneel sportpark. Deze zijn besproken met initiatiefnemers, inwoners en sportverenigingen op het huidige sportpark Hengelder. De input uit deze participatie en de nieuwe inzichten die uit onderzoek zijn opgedaan worden verwerkt in een raadsbesluit, dat aan het eind van dit jaar aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. het tweede deel van 2025 staat in het teken van verdiepend onderzoek over eigendomssituaties (juridische posities), de planeconomische invulling (bijdrage betrokken partijen) en de demarcaties van de sportverenigingen op Hengelder (wie is waarvoor verantwoordelijk) en de verdere uitvoering van het lokale sportbeleid.

5.2.4 Wij willen vitalere sportverenigingen en sportaanbieders 2023-2026

Sportverenigingen en sportaanbieders faciliteren wij bij vraagstukken rondom ontwikkelingen in de samenleving. De Rijksoverheid heeft gemeenten gevraagd een eigen lokaal sportakkoord op te stellen. Hierin stemmen lokale sportaanbieders, onderwijs- en zorginstellingen en de gemeente met elkaar af hoe er meer mensen een leven lang kunnen genieten van sport en bewegen. Wij geven uitvoering aan het in 2021 vastgestelde lokale sportakkoord.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

'Vitale sportverenigingen en sportaanbieders' is een pijler in het gemeentelijk sportbeleid waar uitvoering aan wordt gegeven via het Lokaal Sportakkoord Zevenaar.

In dit Sportakkoord zijn diverse organisaties en sectoren vertegenwoordigd, om een integrale aanpak en visie te garanderen. Daarnaast verzorgen Ataro, en indien gewenst partijen zoals de Gelderse Sport Federatie en NOC*NSF, ondersteuning aan verenigingen op specifieke vraagstukken. Voor het onderhoud van de natuurgrasvelden en de binnensportaccommodaties is een dienstverleningsovereenkomst met Ataro gesloten. Ataro is eveneens bezig met de afronding van de werkzaamheden aangaande de LED-verlichting en drainage op de gemeentelijke sportparken. Stichting Accommodatie en Support Hockeyvereniging Zevenaar heeft, in samenspraak met Stichting Waaarborgfonds Sport, een borgstelling aangevraagd voor de vervanging van haar hoofdveld.

5.2.5 Wij stimuleren aangepast sporten — 2023-2026

We blijven Uniek Sporten ondersteunen. Wij onderzoeken of wij via ons subsidiebeleid en door verdere samenwerking met verenigingen, zorgaanbieders en het onderwijs, aangepast en inclusief sporten verder kunnen stimuleren.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Middels Uniek Sporten besteden we specifiek aandacht aan een groep die achterblijft in beweeggedrag en ondersteuning nodig heeft. Dat doen we door een structurele regionale samenwerking. Er wordt continu gekeken naar kansen en mogelijkheden op lokaal niveau als aanvulling op de regionale inzet van Uniek Sporten.

5.3 Stimuleren van het behoud van cultureel erfgoed en een goed aanbod van culturele voorzieningen

5.3.1 Wij stellen een Beleidsnotitie Erfgoed op en geven hier uitvoering aan — 2023-e.v.

Bij het opstellen van een Beleidsnotitie Erfgoed betrekken wij actief onze inwoners, ondernemers en instellingen. Het doel van deze beleidsnotitie is behoud van het cultuurhistorisch erfgoed. In de notitie nemen wij een harmonisatie met het Gelders Eiland mee (inventariseren en aanwijzen van monumenten), we wijzen mogelijk Post'65 monumentale objecten aan, zetten in op het verduurzamen en herbestemmen van monumentaal erfgoed en we bepalen hoe we het erfgoed vermarkten.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De besluitvorming over de beleidsnotitie staat gepland voor de raad van december 2025.

5.3.2 Wij stellen de herziene Archeologische Beleidskaart Zevenaar en een parapluplan Archeologie Zevenaar vast — 2023-e.v.

In 2022 hebben wij een herziene archeologische beleidskaart opgesteld. Deze kaart vervangt de verouderde kaarten van de voormalige gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden. De conceptkaart is ter consultatie voorgelegd aan inwoners en ondernemers in Zevenaar. De reacties nemen we mee in het bestemmingsplan buitengebied Gelders Eiland. Voor het noordelijke deel van de gemeente en de kernen van het Gelders Eiland stellen we een parapluplan (omgevingsplan) Archeologie op.
De beleidskaart Archeologie Zevenaar is een bouwsteen voor de Omgevingsvisie.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In de tweede VGR 2024 is aangegeven dat het parapluplan Archeologie in december 2023 in procedure is gebracht en vanwege omissies in 2024 weer uit procedure is genomen.

In de pilot Omgevingsplan Angerlo (publicatie laatste kwartaal 2025 / eerste kwartaal 2026) worden de regels en de correcte beleidskaart voor Archeologie meegenomen. In het najaar van 2025 wordt besloten of Archeologie een thematische wijziging wordt van het Omgevingplan van de gehele gemeente Zevenaar.

5.3.4 Wij zetten in op doorontwikkeling van de Turmac Cultuurfabriek 2022-2026

Wij stimuleren activiteiten in de Turmac Cultuurfabriek, zowel van gebruikers als van derden. Het doel is een bruisende ontmoetingsplek met een collectief programma voor Zevenaar en de Liemers. We zetten in op een financieel zo gezond mogelijke exploitatie, waarbij we rekening houden met de valse start in de coronaperiode. Voor het beheer onderzoeken we nieuwe mogelijkheden.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In januari 2025 heeft de raad de visie Turmac Cultuurfabriek 2030 vastgesteld. Aanvullend is er door de raad een marktverkenning gevraagd om de uitvoeringsplannen en vervolgstappen te staven, deze wordt uitgevoerd en uitkomsten worden in oktober aan de raad toegelicht.

5.3.5 Wij zetten in op doorontwikkeling van de prestatieafspraken met Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar 2022-2026

Met prestatieafspraken geven wij richting aan de rol die Kunstwerk! speelt bij het bevorderen van de gezondheid en het welzijn van onze inwoners. Wij hebben bijzondere aandacht voor activiteiten die bijdragen aan preventie en participatie. Ook stellen wij Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar in staat zich te blijven ontwikkelen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Met Kunstwerk! zijn aanvullende afspraken vastgelegd in de beschikking voor het borgen van volwasseneneducatie in hun aanbod en de inzet van de versterkingsgelden voor de bibliotheek. Samen met Kunstwerk! en de gemeenten Duiven, Westervoort wordt sinds september 2025 gewerkt aan het vernieuwen van het beleidskader Kunstwerk!, waarbij monitoring en prestatieafspraken verder worden doorontwikkeld. Aandachtsgebied hierbij is de bibliotheek. Vanaf juli 2026 hebben gemeenten zelf de zorgplicht voor bibliotheken, waarbij moet worden zorg gedragen voor de uitvoering van de 5 bibliotheekfuncties uit de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (WSOB).
In februari heeft een collegebrede middag plaatsgevonden aangaande de toekomst van het Filmhuis, daarnaast is in januari de visie Turmac Cultuurfabriek vastgesteld. Hierbij is het verzoek gedaan voor een aanvullende marktverkenning. In het komende voorstel aan de raad over de Turmac Cultuurfabriek zal ook de toekomst van het FIlmhuis meegenomen worden.

5.4 Optimaliseren van het aanbod van toeristisch-recreatieve voorzieningen

5.4.1 Wij voeren het Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030 uit 2022-2030

Het Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030 vormt de basis van onze ambities, doelstellingen, resultaten en dus werkzaamheden op het gebied van recreatie en toerisme. Door in te zetten op vrijetijdseconomie willen wij een bijdrage leveren aan het aantrekkelijker maken van de gemeente Zevenaar als woon- en vestigingslocatie en meer werkgelegenheid in de sector. Om dit te bereiken, hebben wij doelstellingen geformuleerd. We willen meer tevreden inwoners over de mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding, een toename van bestedingen door toeristen en recreanten en een groei van het aantal overnachtingen. Ook willen we meer tevredenheid over het ondernemersklimaat voor toeristisch-recreatieve ondernemers en een toename van het aantal dagtoeristen.
Daarnaast vinden wij het van groot belang dat we goed omgaan met onze recreatiegebieden.

Om deze reden zijn we tegen nieuwe plannen voor zonneparken in deze gebieden.
De resultaten behalen wij binnen de volgende taakvelden:

1. Toeristische infrastructuur (paden, routes, bewegwijzering): bijvoorbeeld het bereikbaar maken van onze recreatie- en belevingsgebieden, zoals de Rijnstrangen.
2. Ontwikkeling van aanbod voor dag- en verblijfsrecreatie: bijvoorbeeld het zichtbaar maken van cultuurhistorie, evenementenbeleid, accommodatiebeleid en thematische routes.
3. Samenwerking en kwalitatief & innovatief ondernemerschap: bijvoorbeeld het oprichten van een Toeristisch Platform voor de Liemers en het ondersteunen van ondernemers met goede toeristisch-recreatieve plannen.
4. Marketing, informeren & inspireren: goed en toekomstgericht gastheerschap, zowel op Zevenaars als Liemers niveau, promoot ons gebied voor zowel eigen inwoners als bezoekers van buiten de regio.

Wij monitoren het beleidskader vrijetijdseconomie in 2023. Jaarlijks stellen wij een uitvoeringsagenda op, waarin activiteiten op de bovenstaande taakvelden worden uitgevoerd.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

a. Toeristische infrastructuur (paden, routes, bewegwijzering):
Het kinderklompenpad kids in Giesbeek is op 18 juni geopend. Dit was het laatste klompenpad in de gemeente en hiermee heeft bijna iedere kern een klompenpad in de nabije omgeving. De klompenpaden worden, zover mogelijk, geïntegreerd in het wandelnetwerk.
Wij adviseren het routebureau vanuit de GMR met de uitvraag voor het beheer van fiets- en wandelnetwerk. In 2026 moet hier een nieuwe overeenkomst liggen die voor alle gemeentes binnen de GMR geldig is.

b. Ontwikkeling van aanbod voor dag- en verblijfsrecreatie:
Wij nemen deel in werkgroepen van de ontspannen regio. Op het gebied van Groenblauw raamwerk en Recreatie en Toerisme adviseren wij en stemmen wij af met bestuurders. Eind 2025 is het onderzoek naar Ruimte voor recreatie afgerond. Hierin wordt gekeken waar er ruimte is voor recreatie binnen groen en blauw in onze regio om de toenemende verstedelijking gelijk op te laten gaan met ruimte om te recreëren.

In GMR-verband zitten wij in de begeleidings- en stuurgroep van het opgestelde Masterplan Romeins Verleden voor de regio Arnhem-Nijmegen (en deels rest van Gelderland); deze is tijdens het regiocongres in februari officieel gelanceerd. In onze opdracht en met behulp van een breed maatschappelijk projectteam hebben kwartiermakers een uitvoeringsprogramma opgesteld om het Romeinse verleden in Zevenaar en de Liemers (waaronder Herwen-Hemeling) Zevenaar/Liemers beter zichtbaar en beleefbaar te maken.
Het belevingsconcept voor het 3e waterverhaal van Nederland "De Rivier, je kunt er niet omheen" is mede door onze inzet als programmateamlid en voorzitter van de bestuurlijke kopgroep de fase van uitvoering ingegaan. Dit doen wij samen met de rest van de GMR, de Veluwe en een deel van Overijssel. Vanuit en met de GMR zijn we gestart met de ontwikkeling/het aanjagen van lokale subgebiedjes binnen het geheel van het 3e waterverhaal, waaronder twee van de drie in de Liemers.
Als stuurgroeplid van het Cultuur- en Erfgoedpact leveren we een bijdrage aan de uitvoering ervan, waaronder het beoordelen van binnenkomende subsidieaanvragen. Daarnaast hebben we een bijdrage geleverd aan de nieuwe subsidieaanvraag voor het nieuwe CEP Liemers/Betuwse Waard.

c. Samenwerking en kwalitatief & innovatief ondernemerschap:
Namens de Liemerse gemeenten heeft Zevenaar zitting als adviseur Vrijetijdseconomie in de Lokale Actie Groep van de Leader de Liemers (zie ook 3.3.2). Vanuit Leader subsidie zijn er diverse projecten vanuit gemeente Zevenaar ingediend.Zie oa. Jaarverslag https://leaderdeliemers.nl/wp-content/uploads/Jaarverslag-LEADER-de-Liemers-2024.pdf. In 2025 zijn er vanuit de gemeente Zevenaar opnieuw projecten ingediend o.a. 2 in de toeristische sector.
Er zijn in 2024 twee toeristische cafés georganiseerd. Voor 2025 is besloten om het concept van het toeristisch café door te zetten met de Liemerse ambassade. Dit om de sector breder in de Liemers te bereiken. Deze toeristische cafés vinden in 2025 plaats op 27 maart en 30 oktober.

Het portefeuillehoudersoverleg Vrijetijdseconomie de Liemers is voorbereid en ondersteund. Deelgenomen hebben we aan de opgave Ontspannen Regio binnen de GMR.

d. Marketing, informeren & inspireren:
Onder de vlag van Kijk verder in de Liemers is meer ingezet op actieve profilering van de Liemers via sociale media en een aantal publicaties.
Onder regie van de GMR is verder gewerkt aan een herziening van de opdracht aan TVAN (Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen), als ook aan de nieuwe manier van samenwerken.

e. Doeltreffend beleid:
Begin 2025 hebben we de uitvoeringsagenda VTE 2025 vastgesteld. We zijn gestart met een doorkijk naar de toekomst van recreatie & toerisme in Zevenaar (met een doorkijkje naar de rest van de Liemers).
Vanuit VTE hebben we een bijdrage geleverd aan de beleidsnotitie Erfgoed, die eind dit jaar gereed zal zijn.
Het toetsingskader voor verblijfsaccommodatie is eind 2025 afgerond en publiek beschikbaar gemaakt voor ondernemers.

5.4.2 Wij nemen deel aan de Groene Metropoolregio: opgave Ontspannen Regio 2022-2026

Wij nemen deel aan regionale samenwerking om doelstellingen te behalen die wij niet op lokale schaal kunnen bereiken. Binnen het programma Ontspannen Regio van de Groene Metropoolregio werken we aan een goede balans tussen groei in verstedelijking, mobiliteit en economie, leefbaarheid, duurzaamheid en levendigheid. Als Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen zetten we in op een vitale sector voor recreatie en toerisme. Ook werken we aan complete voorzieningennetwerken in centra (project Bruisende Binnensteden Krachtige Kernen) en versterken we onze waardevolle natuur, landschap, cultureel erfgoed en culturele infrastructuur.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Gerealiseerd

Onder de ontspannen regio vallen het Groenblauw Raamwerk, Cultuur en Recreatie&Toerisme. Wij nemen deel aan alle werkgroepen hierin, waarmee wij zorgen dat Zevenaar goed vertegenwoordigd is.
Wij nemen deel aan de regionale agenda 2025-2028 van de GMR. Deelname is een continue proces. Om die reden stellen wij voor dit resultaat af te sluiten. Voor zover aan de orde, worden binnen de GMR opgestelde beleidsdocumenten via de reguliere procedure ter besluitvorming aan u aangeboden.

Voorstel raad
Wij stellen voor om dit resultaat af te sluiten.

5.6 Bevorderen van de aantrekkelijkheid van de openbare ruimte

5.6.1 Wij hebben meer aandacht voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte 2022-2032

We vinden het belangrijk dat de openbare ruimte aantrekkelijk, schoon en van goede kwaliteit is. De gewenste kwaliteit willen we in een plan vastleggen. Dit geldt voor alle onderdelen van de openbare ruimte zoals bijvoorbeeld groen, wegen en openbare verlichting. Dit plan noemen we het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte 2022-2032 (IBOR). Het plan geeft inzicht in de huidige omvang, opbouw en kwaliteit van de openbare ruimte en de visie en doelstellingen die de gemeente heeft voor het verbeteren en beheren hiervan.
De uitgangspunten in het plan:
• De basis voor een goed beheer is op orde en achterstanden lopen we in.
• Het beheer draagt bij aan het vergroten van de biodiversiteit.
• De openbare ruimte is klimaatbestendig, aantrekkelijk en uitnodigend.
• Het beheer is duurzaam en circulair.
• We betrekken inwoners bij de inrichting van de openbare ruimte.
Het IBOR vormt de basis voor de verdere uitwerking in beheerplannen per onderdeel.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Op basis van het IBOR en de daaruit voortvloeiende beheerplannen beheren, onderhouden en vervangen wij de openbare ruimte. De raad informeren wij periodiek over de voortgang en resultaten.
Jaarlijks voeren wij een beleidsschouw uit in augustus. De gemiddelde uitkomst van de schouw ligt redelijk op lijn met de door de raad vastgestelde onderhoudsniveaus. Alleen voor onkruid op verhardingen en de groenvoorzieningen komen de resultaten nog niet volledig overeen met de vastgestelde ambities. In de RIB-506 hebben wij u over deze resultaten geïnformeerd.

5.6.2 Wij vergroten de biodiversiteit 2023-2026

We willen meer soorten planten en dieren in onze gemeente. We moedigen inwoners aan om hier in hun eigen tuin aandacht aan te besteden. Als gemeente geven we het goede voorbeeld bij de keuze van ons plantmateriaal. Dit moet aantrekkelijk zijn voor vogels en insecten. We plaatsen voorzieningen voor dieren zoals nestkasten en zetten verder volledig in op ecologisch berm- en oeverbeheer. We gaan meer gefaseerd maaien. Waar mogelijk passen we sinusbeheer toe, een speciale manier van gefaseerd maaien. We maaien minder, maar vaker een deel van de bermen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Bij groot onderhoud en renovaties hebben wij delen van grote gazonvlakken omgevormd naar kruidenrijke vegetatie. Bij het aanbrengen van nieuwe beplanting kiezen wij voor bloemrijke en insectvriendelijke soorten. We hebben een kansenkaart biodiversiteit opgesteld en verder hebben we een aantal nestgelegenheden aangebracht voor insecten en vogels. We gaan nog een specifiek beleidsplan opstellen met als onderwerp de versterking van de biodiversiteit. In 2024 hebben wij over dit onderwerp met u gesproken tijdens een informatieve raadsvergadering. Dit plan is naar verwachting in Q1 2026 gereed.

5.6.3 Wij breiden het aantal bomen uit 2023-2026

Voor elke nieuw geboren inwoner planten we een boom. Dit zijn er jaarlijks zo'n 400. Vierhonderd bomen per jaar vergen veel ruimte, die kunnen niet zomaar even geplant worden. Wij onderzoeken hoe we dit kunnen realiseren. Ook kappen we zo min mogelijk bomen. Als we toch een boom kappen, planten we een nieuwe terug. Bij het maken van herinrichtingsplannen kijken we of we extra bomen in het plan kunnen opnemen. We kiezen waar mogelijk boomsoorten die van nature in de gemeente voorkomen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In het plantseizoen 2024-2025 zijn we gestart met de aanplant van jonge bomen op de volgende locaties:
- Hengelder; 3000 stuks bosplantsoen bomen (eik, es, linde) en 1000 stuks bosplantsoen struiken (sleedoorn, hazelaar, hondsroos e.a.)
- Gebied tussen De Tol en De Bem; 75 laanbomen

Daarnaast trachten wij bij revitaliseringen en grootschalige renovaties waar mogelijk bomen toe te voegen.

5.6.4 Wij bestrijden schadelijke planten 2023-2026

Planten die van nature niet in Nederland voorkomen en schadelijk zijn voor de natuur, mens of dier, bestrijden we. Een voorbeeld is de Japanse Duizendknoop. Wij doen dit door voorlichting aan inwoners te bieden als deze planten zich op privégrond bevinden. Als de planten in de openbare ruimte staan, gaat de gemeente deze intensief (laten) bestrijden.

Status 1e VGR	Status 2e VGR
	
Volgens plan	Volgens plan

Stand van zaken

We hebben in 2024 alle locaties digitaal inzichtelijk gemaakt opdat we de effecten van de bestrijding in de tijd kunnen volgen (monitoringssysteem). Verder voeren wij jaarlijks de bestrijding uit waarbij de focus ligt op de Japanse Duizendknoop en de Reuzenberenklauw. Wij passen diverse methodes toe zoals heet water, afgraven en elektrocuteren. Wij volgen nieuwe ontwikkelingen op de voet. De Reuzenberenklauw bestrijden wij door deze tijdig te maaien en/of af te graven en af te voeren.

5.6.5 Wij betrekken de samenleving bij de openbare ruimte 2023-2026

Inwoners, woningcorporaties, verenigingen en andere partners dagen we uit om samen met de gemeente iets moois te maken van de openbare ruimte. Nieuwe ideeën voor de openbare ruimte ondersteunen wij waar mogelijk. Binnen het IBOR-plan wordt ook aandacht besteed aan de participatie met de samenleving. Dit maakt weer onderdeel uit van het nog op te stellen gemeentebrede participatiebeleid.

Dit onderwerp staat op de raadsagenda. Binnen dit resultaat beschrijven we de reeds gemaakte voorbereidingen inzake, dan wel ons voornemen tot uitvoering. Dit onder voorbehoud van de uitkomsten van de behandeling van dit onderwerp door de raad.

Status 1e VGR	Status 2e VGR
	
Volgens plan	Volgens plan

Stand van zaken

Voor de grootschalige integrale vervangingen van de openbare ruimte passen wij een gedegen participatieproces toe. Daarnaast krijgt het afstemmen van belangen, intenties en gevoeligheden met de omgeving bij de voorbereiding en uitvoering van werkzaamheden in de openbare ruimte extra aandacht in de vorm van omgevingsmanagement. De omgevingsmanager verbindt inwoners en partijen met elkaar en eisen en wensen van stakeholders aan (project) doelen van de gemeente. Daarbij besteden we ook aandacht aan een heldere en transparante terugkoppeling van opgehaalde informatie en geven wij aan wat we hiermee wel of niet gaan/kunnen doen. Zo richten we een projectpagina in waarin inwoners naast relevante operationele informatie ook een verslag en terugkoppeling van de participatieronde(s) kunnen nalezen.

In het revitaliseringsproject Bloemenkamp hebben inwoners de nieuwe inrichting van de speeltuin meebepaald. Ook bij de revitalisering van Lobith is dit gebeurt. Specifiek hebben wij samen met de direct omwonenden van een drietal braakliggende velden plannen gemaakt voor een nieuwe invulling. Dit heeft geresulteerd in een compleet nieuwe invulling waar spelen en ontmoeten voor jong en oud voorop staat.

Daarnaast is in voorbereiding een voorstel waarin wij spelregels opstellen voor het mogelijk maken van zelfbeheer in de openbare ruimte. Hiermee willen we bewoners meer betrekken bij het beheer van de openbare ruimte in hun eigen leefomgeving. Deze spelregels maken het makkelijker voor bewoners om initiatieven (bijvoorbeeld via Zevenaar Doet) tot uitvoering te brengen. Tegelijkertijd voorkomen de spelregels dat het initiatief leidt tot ondoelmatig beheer van de openbare ruimte door de gemeente.

5.6.6 Wij verbeteren speel- en ontmoetingsplekken 2023-2025

Wij onderzoeken de behoefte en gewenste spreiding voor speel- en ontmoetingsplekken voor jong en oud. We leggen hierbij ook een relatie met de aanpak van overlast door jongeren. In een nog op te stellen Nota Speelplekken brengen wij de fysieke speel- en ontmoetingslocaties in kaart. We kijken daarbij in ieder geval naar een goede verdeling tussen en binnen de kernen, de (natuurlijke) inrichting van de speel- of ontmoetingsplek en of iedereen (ook kinderen met een beperking) hier kan spelen of verblijven. In iedere inspectieronde van de speelplekken toetsen we standaard op die uitgangspunten. In het kader van de herinrichting Angerlo gaan we een speelplek inrichten met deze uitgangspunten. Dit kan als voorbeeld dienen voor de nog op te stellen Nota Speelplekken.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De raamovereenkomst voor de levering en plaatsing van speelvoorzieningen hebben wij in 2025 met 1 jaar verlengd. Renovatie van bestaande speelterreinen vindt, op basis van het beheerplan Spelen, over de hele gemeente plaats. Daarbij volgen wij een participatief proces waarbij bewoners binnen bepaalde kaders een keuze maken voor de soort speeltoestellen die geplaatst worden en de inrichting van de speelplek. In 2025 zijn de volgende locaties (her)ingericht:

Inclusieve speel- en ontmoetingslocaties:
- de Zwanenwaay in Babberich
- Droogveld in Tolkamer
- De Olmen in Zevenaar (in voorbereiding)
- de vissteiger in Rosorum
- Schutterstal in Ooy.

Natuurlijke speel- en ontmoetingslocaties:
- Bizetstraat in Zevenaar
- Omgeving Carrousel in Zevenaar

Daarnaast hebben we op diverse andere locaties regulier speeltoestellen vervangen op basis van uitgevoerde inspecties. Bij grote revitaliseringsprojecten wordt de vervanging van speeltoestellen standaard meegenomen zoals in Bloemenkamp, Schrijvershoek en Lobith. De Nota Speelplekken is bijna gereed. Naar verwachting eind 2025 leggen wij de nota ter vaststelling aan u voor. Vooruitlopend op de formele vaststelling wensen wij de nota nog aan u te presenteren tijdens een nog te plannen informatieve raadsbijeenkomst.

5.6.7 Wij bevorderen de toegankelijkheid van de openbare ruimte 2023-2026

Het is belangrijk dat iedereen van de openbare ruimte gebruik kan maken en dat deze voor iedereen (ook voor mensen met een beperking) toegankelijk is. Bij de reguliere schouwen van de openbare ruimte wordt toegankelijkheid een vast onderdeel. In nieuwe projecten besteden wij standaard aandacht aan de toegankelijkheid.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Bij nieuwe aanleg, vervanging of groot onderhoud van de openbare ruimte kijken wij standaard naar verbetering van de bereikbaarheid van objecten en routes voor alle doelgroepen. Voorbeelden hiervan zijn het standaard verlagen van de trottoirbanden bij de hoeken van straten en de aanleg van ribbelstroken voor visueel gehandicapten bij openbaar vervoervoorzieningen. In 2025 hebben we daarnaast nog een voetpad gerealiseerd naast het bestaande fietspad in het belang van de veiligheid en comfort van de voetganger. Tevens hebben we de doorstroming van het fietsverkeer op de snelfietsroute verbeterd ter hoogte van de aansluiting van de Edisonstraat met de overgang Doesburgseweg.

Recent hebben wij in park Rosorum samen met de visvereniging HSV de Breuly de toegankelijkheid voor vismogelijkheden verbeterd door een tweede vispad aan te leggen voor mensen die minder mobiel zijn.
De gegevens uit een onderzoek naar het verbeteren van de toegankelijkheid van de openbare ruimte hebben we verwerkt in onze plannen voor revitalisering en groot onderhoud.

Vooruitlopend op de Nota Spelen hebben we de toegankelijkheid en gebruik van enkele speelplekken voor alle doelgroepen sterk verbeterd.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten				
Primitieve begroting 2025-2028	1.425	1.398	1.398	1.398
1e voortgangsrapportage 2025	60	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	13	0	0	0
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**1.498**	**1.398**	**1.398**	**1.398**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
1. Autonome ontwikkelingen	1.453	**0**	0	0
Actualisatie budget rentelasten	2	0	0	0
Budgetmutatie lasten/baten sport	1.451	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**1.453**	**0**	**0**	**0**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**2.952**	**1.398**	**1.398**	**1.398**
Lasten				
Primitieve begroting 2025-2028	12.916	12.666	12.652	12.731
1e voortgangsrapportage 2025	1.056	299	299	299
Kadernota 2026	0	280	131	131
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	-107	0	0	0
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**13.865**	**13.245**	**13.082**	**13.160**
Mutaties in deze begroting (lasten)				
1. Autonome ontwikkelingen	1.193	**0**	0	0
Actualisatie budget rentelasten	0	0	0	0
Budgetmutatie lasten/baten sport	1.193	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	-69	**0**	0	0
Actualisatie afschrijvingen	-69	0	0	0
5. Mutaties < € 100.000	-50	**0**	0	0
Budgetmutatie motie Stolpersteine	-6	0	0	0
Budgetmutatie open monumentendag	-3	0	0	0
Budgetmutatie vrijetijdseconomie	-41	0	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**1.074**	**0**	**0**	**0**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**14.939**	**13.245**	**13.082**	**13.161**
Resultaat voor bestemming	**-11.987**	**-11.847**	**-11.684**	**-11.762**

Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2025-2028	604	254	254	254
1e voortgangsrapportage 2025	-19	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2025	-16	5	5	5
Totaal onttrekkingen reserves	569	**259**	259	259
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2025-2028	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties	**569**	**259**	**259**	**259**
Resultaat na bestemming	**-11.417**	**-11.589**	**-11.425**	**-11.504**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1. Autonome ontwikkelingen				
Actualisatie budget rentelasten	**2**	**0**	**0**	**0**

Door een lagere werkelijke financieringsbehoefte dan begroot verwachten we een voordeel op rentelasten van € 253.000.

Budgetmutatie lasten/baten sport	**259**	**0**	**0**	**0**

In de begroting is nog geen rekening gehouden met kostenverhogende btw en de compensatie die we hiervoor ontvangen van het Rijk. Op basis van de in het 1e kwartaal aangevraagde 'Specifieke uitkering stimulering sport 2025' (SPUK, voor compensatie van kostenverhogende btw) is in juli 2025 het voorschot ontvangen. Het door het Rijk beschikbaar gestelde voorschotbedrag is voldoende om de kostenverhogende btw te compenseren. Daarnaast is in 2025 een nabetaling ontvangen naar aanleiding van de definitieve vaststelling van deze SPUK over het jaar 2023 en een afrekening n.a.v. de vaststelling van de SPUK MEOZ (meerkosten energie openbare zwembaden) over 2023. De extra baten voor 2025 bedragen € 1.451.000 (voordeel).

Naast deze vaststellingen van de specifieke uitkeringen houden wij rekening met hogere lasten in verband raming van de kostenverhogende btw inclusief en de bijgestelde indexering voor de dienstverlening op basis van de afspraken vastgelegd in de DVO's (dienstverleningsovereenkomsten tussen gemeente en Ataro BV). Totaal hogere lasten bedraagt € 1.192.000 (nadeel). Per saldo is het voordeel in 2025 eenmalig € 259.000.

2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie afschrijvingen	**69**	**0**	**0**	**0**

Jaarlijks worden de afschrijvingslasten geactualiseerd. Voor 2025 geeft dit een voordeel van € 591.000. Dit voordeel wordt veroorzaakt door het faseren van investeringen. Hierdoor verschuift de start van de afschrijvingslast mee. Dit werkt door in diverse programma's.

Totaal mutaties	**330**	**0**	**0**	**0**

6. SOCIAAL DOMEIN

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden maatschappelijke ontwikkeling, jeugd, arbeidsparticipatie, leefbaarheid en wijkgericht werken, vrijwilligers- en mantelzorgbeleid. Samen vormen deze beleidsvelden het sociaal domein. Voor het realiseren van de opgaven in het sociaal domein nemen we ook onderdelen uit de beleidsvelden sport, cultuur, veiligheid, ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, gezondheid en onderwijs mee die bij andere programma's zijn ondergebracht.
Op 26 juni 2024 is de visie en integrale nota sociaal domein 2024-2040 vastgesteld. Dit document is gemaakt samen met input van onze inwoners, maatschappelijke partners, collega's, participatieraad, het college en gemeenteraad.
In de visie sociaal domein 2020 – 2023 lag de nadruk op financiële beheersbaarheid en haalbaarheid. Er was minder aandacht voor onder andere sociale verbinding, de invloed van leefstijl en het benutten van gemeenschapskracht. Nu willen we meer bouwen en ontwikkelen, met aandacht voor bestaanszekerheid en gelijke kansen voor iedereen. We gaan samen aan de slag met de huidige opgaven en vraagstukken in het sociaal domein, vanuit een andere houding. Daarbij houden we de drie kernwaarden van de gemeente Zevenaar voor ogen: samenwerking, resultaatgerichtheid en klantgerichtheid.

Onze visie:
"In de gemeente Zevenaar staan het sociale netwerk, gezondheid en leefbaarheid centraal. We werken aan de mogelijkheden voor iedereen om een eigen, zelfstandig en betekenisvol leven te leiden. Dit vanuit een stabiele (financiële) basis en gelijke kansen voor iedereen. In een prettige en gezonde leefomgeving. Met en voor elkaar. Zo maken we Zevenaar een nog fijnere plek om te wonen, werken en leven!"

Deze visie en integrale nota:
geven aan wat voor gemeente we willen zijn;
geven richting aan beleid en uitvoering binnen het sociaal domein;
sluiten aan op de woonzorgvisie, omgevingsvisie en onze visie op de dienstverlening.

Om het beleid en de uitvoering vorm te geven, hebben we zes bouwstenen beschreven. Dit zijn:
1. bestaanszekerheid;
2. sociale basis;
3. leefbaarheid;
4. gezondere leefstijl;
5. kansrijk en veilig opgroeien;
6. veerkrachtig ouder worden.

De concrete vertaling van alle doelen, keuzes en uitdagingen in de bouwstenen uiten zich in uitvoeringsplannen per bouwsteen. Bij de uitwerking houden we rekening met de volgende uitgangspunten:
- iedereen doet ertoe en is van waarde (inclusie);
- de mens staat centraal (positieve gezondheid);
- voorkomen is beter dan genezen (preventie);
- niet ieder probleem vraagt om een professional voor de oplossing (normaliseren);
- de kosten gaan soms voor de baten uit (investeren);
- we maken het mogelijk houding (we denken in oplossingen).

Ontwikkelingen

Sterke sociale basis
In de visie Sociaal domein 2024-2040 is een belangrijke plaats ingeruimd voor het versterken van de sociale basis. Een sterkere sociale basis draagt bij aan het verhogen van de kwaliteit van leven van onze inwoners én aan het terugdringen van zorgkosten.
De gecombineerde ontwikkelingen van zorg naar gezondheid, van sterke lokale teams, van versterken eerste lijn (vanuit het medisch domein) en de roep om versterking van het preventieve, voorliggende veld, maken dat we -samen met de maatschappelijke partners- een integrale aanpak ontwikkelen voor bij de begroting 2026, e.v.

Hierbij houden wij ook rekening met de ontwikkelingen rondom landelijke akkoorden, zoals het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Aanvullend Zorg- en Welzijnakkoord (AZWA).

Armoede en Schulden

- *Beleidsplan Armoede en schulden*
  Eind maart is het beleidsplan Armoede en Schulden vastgesteld. In dit plan is onder meer genoemd dat we meer inzetten op een laagdrempelige toegang voor onze inwoners tot minimaregelingen waarbij we ook meer bekendheid willen geven aan wat we als gemeente Zevenaar te bieden hebben. Inmiddels is er ingezet op de volgende zaken:
- *Voorzieningenwijzer*
  Er is een overeenkomst gesloten met De Voorzieningenwijzer. De Voorzieningenwijzer is een online hulpmiddel en service die inwoners helpt bij het vinden en aanvragen van lokale regelingen en landelijke toeslagen. Het biedt ook inzicht in energiecontracten en zorgverzekeringen, en helpt bij het overstappen naar een passender aanbod. Het doel is om mensen financieel te ondersteunen en ervoor te zorgen dat ze optimaal gebruikmaken van de voorzieningen die voor hen beschikbaar zijn. De Voorzieningenwijzer is inmiddels als tool op onze website beschikbaar voor al onze inwoners.
- *Plinkr-Nazorg*
  We zijn een samenwerking gestart met Plinkr Nazorg. Plinkr Nazorg is een organisatie die zich richt op het versterken van de gemeentelijke hulpverlening bij het helpen van inwoners naar financiële stabiliteit. Aan inwoners die onder beschermingsbewind staan en/of in een schuldhulpverleningstraject zitten wordt via een digitaal platform en trajecten ondersteuning geboden bij het ontwikkelen van financiële en digitale vaardigheden, met als doel om uitstroom uit schuldhulpverlening en/of beschermingsbewind te bevorderen.
- *Wet alleenverdienersproblematiek*
  We hebben beleid geschreven ter uitvoering van de Wet tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek. Deze regeling geeft gemeenten de bevoegdheid om een tegemoetkoming te verstrekken aan huishoudens die in de knel komen door een complexe samenloop van fiscale regels, toeslagen en sociale zekerheid, waardoor ze minder te besteden hebben dan een vergelijkbaar paar in de bijstand. Deze regeling is bedoeld voor de jaren 2025, 2026 en 2027. Inmiddels zijn de eerste huishoudens gecompenseerd en is het werkproces ingericht voor de ambtshalve toekenningen voor de jaren 2025, 2026 en 2027.
- *Laatste kans beleid*
  Ter bescherming van onze inwoners die een woning huren en een huurachterstand hebben bij de Woningbouwcorporaties Baston Wonen, Plavei en Vryleve is een laatste kans beleid besproken met deze Woningbouwcorporaties. Er zijn werkafspraken gemaakt en er is een goede samenwerking afgesproken waarbij zoveel mogelijk wordt voorkomen dat mensen ontruimd worden.
- *Beleidsregels bijzondere bijstand*
  Naar verwachting zijn in september de beleidsregels bijzondere bijstand herzien. Hierbij wordt waar dit van toepassing is aangehaakt bij de komende Participatiewet in Balans en er is gekeken naar waar dat mogelijk is een synchronisatie van de inkomensgrenzen.
- *Armoede platform*
  Eind september is er samen met 1Stroom een armoedeplatform gehouden. Tijdens dit platform is onder meer de Voorzieningenwijzer uitgerold en wat onze ketenpartners daarin kunnen betekenen voor onze inwoners. Inzet is geweest samenwerking en verbinding met elkaar.

Sterk Lokaal Team

De visie is dat we binnen de toegang een Sterk Lokaal Team hebben van professionals die integraal, generalistisch, interdisciplinair en outreachend ondersteuning en dienstverlening bieden aan de inwoners die vragen hebben die vallen binnen het sociale domein. En daarbij dat dit team ook procesregie voert in complexe casussen. Voorjaar 2025 heeft onderzoeksbureau Hiemstra & De Vries onderzoek gedaan naar hoe we zo goed mogelijk een Sterk Lokaal Team kunnen vormgeven in Zevenaar. Dit in het kader van de landelijke Hervormingsagenda Jeugd. De definitieve onderzoeksresultaten zullen naar verwachting na de zomer van 2025 worden gedeeld.

Jeugd

- Hervormingsagenda Jeugd:

Een landelijke commissie heeft een eerste landelijk onderzoek gedaan naar de opgaven van de jeugdhulp / Hervormingsagenda. De resultaten zijn te lezen in het rapport Groeipijn van februari 2025, terug te lezen op de website van Open Overheid.nl. Wat hieruit naar voren komt is dat de Hervormingsagenda Jeugd een noodzakelijke, maar niet voldoende voorwaarde is om te komen tot een goed werkend, beter beheersbaar en financieel houdbaar jeugdstelsel. Enkele adviezen van de deskundigheidscommissie zijn:

- Ga door met de Hervormingsagenda Jeugd;
- Maak keuzes en leg werkende mechanismen voorschrijvend vast;
- Verbind het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming met de stevige lokale teams;
- Benader de reikwijdtediscussie vanuit de inhoud en niet budgettair;
- Onderzoek fundamentele uitgangspunten Jeugdwet die nu soms tegenstrijdig uitwerken;
- Bied aanbieders tijd en financiële ruimte om tot passende alternatieven voor gesloten jeugdhulp te komen.

Een volgende weging van de Hervormingsagenda Jeugd staat gepland voor 2028. We zijn nu in afwachting van de landelijke ontwikkelingen naar aanleiding van de adviezen en uitspraken van deze commissie.

- Samenwerking:

De samenwerking met ketenpartners, zoals Veilig Thuis en de GI's, hebben significante aandacht gekregen, resulterend in afspraken om gezamenlijk op te trekken en de veiligheid binnen gezinnen te verbeteren. De verdere uitwerking van deze ontwikkelingen vindt in 2025 plaats.
De wachtlijst bij het team Jeugd vertoont fluctuaties, maar door een grondige evaluatie van de werkprocessen is er meer grip op de instroom verkregen. Daarnaast heeft een pilot met een gezinscoach in 2024 bijgedragen aan het verkorten van de wachttijd bij de toegang. Deze pilot is afgerond. Er ligt een voorstel om de gezinscoach permanent op te nemen in het team Jeugd als alternatief voor geïndiceerde zorg. Dit zal ook weer positieve invloed hebben op de wachttijd bij de Toegang. Desondanks blijft de wachtlijst hoog. Uitval en verlof van personeel is hier een van de verklaringen voor. Een verdieping van de samenwerking met VT en de GI's zal hier ook een positieve invloed op hebben.

- Uitvoering van de Jeugdwet

In 2025 werken beleid en uitvoering jeugd samen aan het uitvoeren van de Jeugdwet. Een van de instrumenten hierin is de nieuwe verordening Jeugd die mei 2025 is vastgesteld door de gemeenteraad. De eigen kracht / probleemoplossend vermogen heeft een prominentere plek gekregen in de nieuwe verordening.

Preventieve voorzieningen jeugd en ouders
In Zevenaar ondersteunen we een aantal initiatieven voor onze jeugd en hun ouders. Het zijn initiatieven die laagdrempelig zijn en hulp bieden bij het opgroeien en opvoeden. We hebben hiervan een overzicht gemaakt voor de organisaties die inwoners verwijzen. Er staat ook een overzicht op de website van de gemeente. We hebben gemerkt dat deze voorzieningen de ouders en de jeugd helpen. Voorbeeld daarvan is het jongerenwerk van Caleidoz. De jongerenwerkers bieden activiteiten in de vrije tijd en zij coachen jongeren als zij even hulp nodig hebben. We zien ook dat er op onderdelen nog aanbod ontbreekt. We inventariseren met scherpe blik wat nog nodig is en kijken hierbij naar eigen kracht en mogelijkheden van inzet van inwoners als vrijwilliger. We betalen nieuwe activiteiten zo mogelijk uit bestaande middelen in de gemeentebegroting. Als dat niet kan, leggen wij een voorstel aan u voor bij de behandeling van de gemeente begroting 2026.

Huisvesting statushouders
Op de Reisenakker worden eind 2025 - begin 2026 flexwoningen geplaatst, waarvan er 7 bestemd zijn voor alleenstaande statushouders. Met Baston Wonen en Vluchtelingenwerk werken we aan de selectie van deze statushouders, zodat zij voor hun bewoning al kunnen starten met hun inburgeringstraject.
Samen met de woningcorporaties en Vluchtelingenwerk bereiden we een project voor rondom het inzetten van deelwonen voor alleenstaande statushouders. Hiervoor is een subsidieverzoek ingediend bij de provincie voor begeleiding van deze doelgroep.
Daarnaast is samen met de woningcorporaties en Vluchtelingenwerk een training woonvaardigheden voor statushouders ontwikkeld. Deze is onderdeel geworden van het participatieverklaringstraject (verplicht onderdeel van de inburgering).

Door het inzetten van deelwonen, opvang hervestigers en frequent overleg met corporaties en Vluchtelingenwerk lukt het om de achterstand in de huisvesting van statushouders in te lopen.

Inburgering
We werken aan de implementatie van de nieuwe aanbieders van de Zelfredzaamheids- en B1-route voor inburgering. Wegens personele problemen is dit nog onvoldoende van de grond gekomen en zal hier in het tweede halfjaar op worden ingezet.
Het Rijn IJssel is gestart met een combinatieroute van Entree en B1-onderwijs. Dit is bedoeld voor (jongere) statushouders waarvoor de Onderwijsroute niet haalbaar is.

Asielzoekers en COA
Met de opvang van de nareizigers aan de Hunneveldweg en Mercurion voldoet de gemeente aan de taakstelling voor asiel. Het COA heeft een klankbordgroep opgezet met omwonenden om knelpunten op te pakken.

Opvang Oekraïners
De opvanglocaties Huize Mathena en Pastorie Angerlo zijn geopend. Deze locaties zijn eigendom van de gemeente zelf. Inmiddels zitten deze locaties vol. We voldoen hiermee nog niet aan onze taakstelling voor opvang van Oekraïners. De taakstelling is 295, dit aantal realiseren we met de uitbreidingen aan de Ganzenpoelweg (Angerlo) en de Bandijk in Lathum.
De bewoners begeleiden we met hun weg vinden in Zevenaar. Dit doen we onder andere door hulp bij het vinden van werk en het organiseren van taallessen.
Vanaf 1 oktober zal de eigen bijdrage voor werkende Oekraïners in de gemeentelijke opvang verhoogd worden. De inning hiervan doet de RSD.
Voor de opvang van Oekraïners ontvangen we van het rijk een normbedrag per dag van € 44 per persoon. Dit dekt de kosten niet. We maken gebruik van de toezegging van het rijk dat alle kosten gedeclareerd kunnen worden. Dit brengt extra administratieve lasten met zich mee en onzekerheid of alle kostenposten worden vergoed.

Participatiewet in Balans
De 'Participatiewet in Balans' is een initiatief van het kabinet om de huidige Participatiewet te herzien, met als doel deze beter af te stemmen op de behoeften en mogelijkheden van individuen. Het wetsvoorstel omvat meer dan twintig maatregelen die de balans tussen rechten en plichten moeten herstellen.
Op 22 april 2025 heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel aangenomen. Het streven van het kabinet is om met deze herzieningen meer vertrouwen en de menselijke maat centraal te stellen in de uitvoering van de Participatiewet. Dit moet leiden tot een effectievere ondersteuning van bijstandsgerechtigden en een vereenvoudiging van de uitvoering voor gemeenten en professionals.
Als Zevenaar geven we al invulling aan een aantal voorgestelde maatregelen op korte termijn, bijvoorbeeld de zoektermijn voor jongeren en een verkorte aanvraagprocedure voor inwoners die her-instromen na een periode van werk. Ook op de lange termijn loopt Zevenaar vooruit op de wet, door te investeren in scholing van de klantmanagers en hen deel te laten nemen aan het kwaliteitsregister (KRSD) en lidmaatschap van de beroepsvereniging.

BUIG-tekort
We hebben geconstateerd dat de BUIG-uitgaven in 2025 hoger liggen dan het budget dat het Rijk hiervoor aan ons door middel van het BUIG-budget heeft toegekend. Uit onderzoek van Significant blijkt dat dit onder meer te maken heeft met het feit dat de verdeelsystematiek van de BUIG niet aansluit bij de bevolkingssamenstelling van de gemeente Zevenaar. Daarnaast blijkt dat het macrobudget in de nader voorlopige beschikking stukken lager uitvalt dan de voorlopige beschikking voorspelde. Naar verwachting zullen we voor 2025 een Vangnetuitkering aan moeten vragen. In 2024 hebben we verschillende maatregelen ingesteld welke in 2025 een investering vragen, bijvoorbeeld een verhoging van de inzet van loonkostensubsidie(LKS). De financiering hiervan wordt in het opvolgende jaar verrekend in het BUIG-budget. Dit betekent dat een groot deel van het tekort te wijten is aan de inzet op LKS. Andere oorzaken zijn onder andere de ontoereikende verdeelsystematiek, waarvoor verschillende bezwaar- en beroepsprocedures tegen SZW lopen.

Maatschappelijke ontwikkeling
We geven onverminderd uitvoering aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), via een specifieke uitkering van het Rijk. Hierbij wordt vanuit het principe van integraal beleid gewerkt aan gezonde leefstijl, sterke sociale basis en deskundigheidsbevordering.
Op regionaal niveau nemen we actief deel aan de ontwikkelingen in het kader van het Integraal Zorg Akkoord (IZA), waarbij intensivering van de relatie tussen de medische en gemeentelijke (zorg)wereld aan de orde is. Middels enkele pilotprojecten wordt gewerkt aan de beweging van zorg naar preventie. Op regionaal (Gelderland Midden) en subregionaal (de Liemers) niveau zijn we hierin actief. Eind 2024 staakte de VNG de gesprekken met het rijk omdat niet was voldaan aan de basisvoorwaarden van gelijkwaardigheid en financiële facilitering (de ziekenhuis-specialistische zorg trok zich in januari 2025 ook terug uit dat overleg; voorjaar 2025 zijn de gesprekken weer opgestart, omdat aan de basisvoorwaarden van gelijkwaardigheid is tegemoet gekomen). De val van het kabinet betekende een nieuwe hickup. Juni 2025 werd duidelijk dat er alsnog tot een akkoord is gekomen tussen alle berokken partijen, waarmee het Aanvullend Zorg- en Welzijn Akkoord (AZWA) definitief is. 2025 loopt gewoon door zoals gepland, met dien verstande dat er geen indexering over 2025 wordt toegepast, dat er vanuit 2025 10% van het budget overgeheveld mag worden naar 2026 en dat er meer onderling tussen budgetten geschoven mag worden. Voor 2026 wordt een generieke korting van 10% toegepast. Vanaf 2026 is het GALA integraal onderdeel van het AZWA. Het IZA loopt in 2026 nog een jaar door. In de tussentijd wordt nagegaan of en hoe e.e.a. structureel georganiseerd kan worden.

Maatschappelijke ondersteuning
In 2025 werken beleid en uitvoering Wmo samen (verder) aan het effectiever en efficiënter uitvoeren van maatschappelijke ondersteuning. Zie daarvoor ook de resultaten 6.2.2 en 6.2.4.
We hebben nieuwe samenwerkingsafspraken voor Wmo-woningaanpassingen met de woningcorporaties gemaakt. Met hen is ook een samenwerking aangegaan als het gaat om het realiseren van voldoende scootmobielstallingen en de invoering van het systeem van deelscootmobielen.
Regionaal en lokaal wordt de transformatie van beschermd wonen naar beschermd thuis verder uitgewerkt. Voor de invulling van de lokale infrastructuur voor kwetsbare inwoners investeren we uit de ambulantiseringsmiddelen beschermd wonen die we ontvangen van de centrumgemeente Arnhem. We investeren in samenwerking met maatschappelijke partners. Zo zijn we aangesloten bij het project Wachtlijsten GGZ de Liemers. Met dit project voldoen we ook aan de voorwaarden voor een Mentaal Gezondheidsnetwerk die we vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA) op moeten zetten. Voor inwoners met psychische kwetsbaarheid, waaronder ook de doelgroep die beschermd thuis komt te wonen, is ook een herstelacademie opgezet. Hier kunnen deze inwoners elkaar ondersteunen, herstellen en zo mogelijk weer mee doen in de maatschappij.

WAT WILLEN WE?

6. Sociaal domein

Wij willen dat iedereen kan meedoen in de samenleving. Mensen die hier hulp bij nodig hebben ondersteunen we zo goed mogelijk. We richten ons op preventie: voorkomen is beter dan genezen. Als problemen eerder gesignaleerd worden, kan er op een laagdrempelige manier een oplossing gezocht worden. Voor werkzoekenden zetten we primair in op het vinden van passend werk.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
6.1.1 Bestendigen en versterken samenwerking armoedeplatform	2022-2026		
6.1.2 Wij synchroniseren waar mogelijk de inkomensgrenzen van minimaregelingen	2022-2025		
6.2.2 Wij bieden een herkenbare toegang tot het sociaal domein	2023-2025		
6.2.3 Wij verbeteren de afspraken en sturen op het aantal contracten met (regionale) aanbieders van jeugdzorg en wmo	2022-2026		

6.2.4 Wij werken efficiënt en eenvoudig in het sociaal domein	2022-2026		
6.2.6 Wij volgen de landelijke (financiële) ontwikkelingen rondom jeugdzorg	2022-2026		
6.4.1 Wij willen een passende uitvoering van de Participatiewet	2022-2025		

6.1 Verruimen van de inkomensondersteuning voor meer bestaanszekerheid van inwoners

6.1.1 Bestendigen en versterken samenwerking armoedeplatform 2022-2026

We evalueren de aanpak van de bestrijding van armoede zoals beschreven in de beleidsnotitie armoede en schulden voor de periode 2019-2022. Ook laten we een minima-effectrapportage door het NIBUD uitvoeren, waarbij de financiële gevolgen van het synchroniseren van de inkomensgrens voor inwoners inzichtelijk wordt. Tevens zullen we het NIBUD vragen om inzichtelijk te maken voor welke huishoudtypen er mogelijk sprake is van een armoedeval. Daarnaast kijken we naar wat het verhogen van de inkomensgrens voor de inwoner aan welzijn en preventie oplevert. De uitkomsten van het NIBUD-onderzoek en van de beleidsevaluatie bespreken we met het armoedeplatform. De uitkomsten verwerken we in een nieuwe Beleidsnota armoede en schulden. Samenwerking met het armoedeplatform bestendigen en versterken we.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	 Volgens plan	 Volgens plan

De beleidsregels bijzondere bijstand en minimabeleid zijn naar verwachting eind september 2025 gewijzigd vastgesteld. De uitkomsten van het NIBUD onderzoek worden hierin meegenomen. In september 2025 is een armoedeplatform gehouden samen met 1Stroom. Tijdens dit platform zijn de actualiteiten in minimabeleid toegelicht zoals aansluiting bij De Voorzieningenwijzer en wat dat betekent voor onze inwoners en waar dit voor nadere verbinding en samenwerking kan zorgen tussen de Ketenpartners.

6.1.2 Wij synchroniseren waar mogelijk de inkomensgrenzen van minimaregelingen 2022-2025

De ambitie is om dezelfde inkomensgrens te gebruiken voor alle regelingen. Zo is het voor inwoners eenvoudiger te bepalen wanneer zij op welke hulp kunnen rekenen. De inkomensgrenzen voor de minimaregelingen zijn, op de individuele inkomenstoeslag (110%) en de collectieve zorgverzekering (140%, derde pakket) na, allemaal gesteld op 120%. We onderzoeken verdere synchronisatie van de inkomensgrenzen.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	 Niet volgens plan	 Volgens plan

De beleidsregels bijzondere bijstand en minimaregelingen 2026 zijn in september 2025 gewijzigd vastgesteld. Waar mogelijk is er ingezet op synchronisatie van de inkomensgrenzen.

6.2 Ondersteunen van inwoners door passende jeugd- en maatschappelijke zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden

6.2.2 Wij bieden een herkenbare toegang tot het sociaal domein 2023-2025

De toegang tot het sociaal domein moet zowel fysiek, telefonisch als elektronisch te benaderen zijn. De inwoner met een ondersteuningsvraag kan rekenen op goede informatie en advies, kortdurende ondersteuning, verwerking van een hulpvraag, een beschikking en/of een doorverwijzing naar een ander loket, zoals het Centrum voor Indicatiestelling Zorg (CIZ) voor ondersteuning vanuit de Wet Langdurige Zorg of zorg op basis van de Zorgverzekeringswet (ZVW).

De komende jaren zetten wij in op het bieden van een integrale intake voor inwoners met ondersteuningsvragen. Daarbij kijken wij ook naar integrale dienstverlening. Ook voor andere professionals, die contact hebben met inwoners van de gemeente Zevenaar is de toegang tot hulp en ondersteuning een herkenbare en belangrijke partner. Voor inwoners die geen ondersteuningsvraag hebben (maar wel problemen kennen) en multi-probleem casussen bieden wij een integrale aanpak van de vraagstukken.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Wij bieden een herkenbare toegang tot het sociaal domein. Het begrip 'toegang' verwijst naar de manieren waarop inwoners met een ondersteunings- of zorgvraag contact kunnen leggen, niet alleen met de gemeente, maar ook via de sociale basis en de basisinfrastructuur, en naar hoe de beschikbaarheid van hulp of zorg voor hen wordt georganiseerd.

Jeugd
Voor Jeugd is het Klant Contact Centrum (KCC) het eerste aanspreekpunt. Het KCC verbindt de vragen die zij krijgen door naar het juiste team binnen het sociaal domein. Er zijn sinds kort screeners binnen team jeugd die de juiste aanvragen selecteren voor jeugd. Ook is er een bureaudienst voor directe vragen vanuit professionals. Dit loopt ook via het KCC. Een andere ontwikkeling is dat er in het najaar 2025 een digitaal aanmeldformulier komt voor inwoners. Voor jeugd is de toegang hiermee ook elektronisch te benaderen. En het formulier helpt de inwoner om zijn hulpvraag te formuleren, in plaats van te kijken naar het aanbod. We behouden dat jeugdconsulenten vaste contactpersoon blijven van een gezin of cliënt; dit is prettig voor de inwoner en werkt efficiënt.

Wmo
Voor Wmo is het Klant Contact Centrum (KCC) het eerste aanspreekpunt. Het KCC vangt vragen af waar dat mogelijk is, denk aan algemene vragen over het aanvraagproces, informatie over eigen bijdragen of voorzieningen. Wanneer de vraag complexer is of inhoudelijke beoordeling vraagt, wordt deze direct doorgezet naar het team Wmo. Binnen het team Wmo is dagelijks een consulent beschikbaar via de bereikbaarheidsdienst. Deze dienst zorgt ervoor dat doorgezette vragen snel worden opgepakt en inwoners of professionals worden geholpen met vragen.
Daarnaast is de toegang tot Wmo ook digitaal beschikbaar via een contactformulier op de website. Inwoners vinden hier informatie over wie in aanmerking komt voor Wmo, welke ondersteuning geboden kan worden, hoe het aanvraagproces verloopt en kunnen hier ook zelf een aanvraag starten.

Sterke Lokale Teams
Met de ontwikkeling naar Sterke Lokale Teams is de visie dat we binnen de toegang een team hebben van professionals die integraal, generalistisch, interdisciplinair en outreachend ondersteuning en dienstverlening bieden aan de inwoners.
Overall zal de nieuwe visie sociaal domein 2024-2040 in sterke mate bijdragen aan de integrale blik.

6.2.3 Wij verbeteren de afspraken en sturen op het aantal contracten met (regionale) aanbieders van jeugdzorg en wmo — 2022-2026

De kwaliteit van de zorg aan onze jeugdigen monitoren we continu door middel van cliëntervaringsonderzoeken, accountgesprekken en controle op doelmatigheid, rechtmatigheid en kwaliteit. In de aanbestedingstrajecten hebben wij altijd aandacht voor de kwaliteit van de zorg. Voor wat betreft contracten met jeugdhulpaanbieders en Wmo-zorgaanbieders sluiten we aan bij de regionaal aangestuurde inkooptrajecten van de MGR sociaal domein Centraal Gelderland. Bij iedere inkoopronde sturen wij op het afsluiten van langer lopende contracten en het verminderen van het aantal aanbieders.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De verlenging en/of nieuwe inkoop van contracten is een doorlopend proces. We kijken kritisch naar bestaande afspraken en convenanten en sturen op kwaliteit. Zevenaar heeft een actieve rol in de regionale werkgroepen.

6.2.4 Wij werken efficiënt en eenvoudig in het sociaal domein 2022-2026

Binnen het sociaal domein willen we werken vanuit vertrouwen met minder regeldruk en betere efficiëntie. We hebben de ambitie om een betere balans tussen uitgaven en daadwerkelijke zorg te realiseren en minder geld te besteden aan administratieve taken. Met eenvoudig werken willen we geld besparen, aangezien onnodige regels en processen geld kosten. Door te vertrouwen op onze professionals binnen het sociaal domein is er minder verantwoording en administratie nodig.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

We volgen de regionale en landelijke ontwikkelingen (hervormingsagenda en toekomstscenario) waarbij minder regeldruk, een eenduidige werkwijze en betere monitoring hoog op de agenda staan. We volgen en anticiperen op deze ontwikkelingen. We toetsen de werkprocessen binnen jeugd intern op efficiëntie en noodzaak en op de regionale herstructurering die eraan komt.
Binnen de Wmo worden werkprocessen getoetst op efficiëntie en noodzaak. Voor huishoudelijke ondersteuning is hiervoor een pilot uitgevoerd, waarbij het proces van aanvraag tot en met melding samen met Dienstverlening lean is ingericht. Dit heeft geleid tot een eenvoudiger werkproces en een kortere wachttijd voor inwoners. Op basis van de positieve resultaten wordt deze werkwijze breder toegepast op andere Wmo-processen. Doel is om de dienstverlening efficiënter te organiseren en inwoners sneller te helpen, met behoud van kwaliteit. Daarnaast wordt steeds meer uitvoering gegeven aan het zgn. passend beschikken. Dat betekent dat de duur van de ondersteuning in de beschikking zoveel mogelijk aansluit op de specifieke situatie van de inwoner. Met deze werkwijze wordt het aantal heronderzoeken vermindert, de uitvoering efficiënter en eenvoudiger en het biedt inwoners die langdurige of blijvende ondersteuning nodig hebben meer rust en zekerheid.

6.2.6 Wij volgen de landelijke (financiële) ontwikkelingen rondom jeugdzorg 2022-2026

Sinds de invoering van de Jeugdwet (2015) is jeugdzorg voortdurend in ontwikkeling. Wij nemen actief deel aan relevante regionale overleggen (via de MGR sociaal domein Centraal Gelderland) en blijven op de hoogte van de ontwikkelingen en oefenen waar mogelijk invloed uit.
Wij volgen de ontwikkelingen via de VNG nauwgezet. Verder volgen wij ook de landelijke ontwikkelingen op het gebied van innovatie. Best–practices nemen we (indien mogelijk) over in Zevenaar.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Zevenaar heeft een actieve rol in de regio en is nauw betrokken bij de ontwikkelingen rondom de Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming, zowel op beleids- als bestuurlijk niveau. De zeven Gelderse jeugdhulpregio's (G7) werken samen om de beschikbaarheid en bereikbaarheid van hoogspecialistische jeugdhulp ('essentiële functies') te verbeteren. Samen als jeugdhulpregio's, maar ook samen met zorgaanbieders, ervaringsdeskundigen, onderwijs en verwijzers. De deskundigencommissie voor de Hervormingsagenda bekijkt hoe het gaan met de uitvoering van de Hervormingsagenda en of dit op de lange termijn het gewenste effect heeft op de uitgaven.

6.4 Stimuleren van de deelname van meer inwoners aan het arbeidsproces

6.4.1 Wij willen een passende uitvoering van de Participatiewet 2022-2025

We houden meer rekening met de menselijke maat bij de uitvoering van de Participatiewet, bijvoorbeeld door het aanpakken van hardheden en knelpunten bij de uitvoering van de Participatiewet. Daarbij hebben we tevens aandacht voor de vorm van onze handhaving.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De Participatiewet wordt de komende jaren herzien omdat deze als complex werd ervaren, onvoldoende uitging van vertrouwen en niet in alle opzichten de gestelde doelen bereikt. Het ministerie van SZW stelde een programmaplan op, bestaande uit drie zogenaamde 'sporen', waarmee de Participatiewet weer in 'balans' wordt gebracht. Deze wetswijziging vraagt de nodige aanpassingen in de gemeentelijke uitvoeringspraktijk. Het voorstel is op 22 april aangenomen door de Tweede Kamer.

Met de wijzigingen van de Participatiewet geeft de regering invulling aan het zogenoemde spoor 1 van het bredere programma 'Participatiewet in balans'. Overkoepelend wil de regering met dit voorstel in de uitvoering van de Participatiewet de mens meer centraal stellen en van vertrouwen uitgaan. Ook vereenvoudiging van regelgeving is een belangrijk aandachtspunt.

Spoor 1: Maatregelen op korte termijn.
Spoor 2: Fundamentele herziening van de Participatiewet.
Spoor 3: Vakmanschap

Als Zevenaar geven we al invulling aan een aantal voorgestelde maatregelen op korte termijn, bijvoorbeeld de zoektermijn voor jongeren en een verkorte aanvraagprocedure voor inwoners die her-instromen na een periode van werk. Ook op de lange termijn loopt Zevenaar vooruit op de wet, door te investeren in scholing van de klantmanagers en hen deel te laten nemen aan het kwaliteitsregister (KRSD) en lidmaatschap van de beroepsvereniging.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten				
Primitieve begroting 2025-2028	14.911	18.875	19.375	19.375
1e voortgangsrapportage 2025	5.385	-540	-540	-540
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**20.296**	**18.335**	**18.835**	**18.835**

Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)

1. Autonome ontwikkelingen	-99	**-231**	0	667
Algemene uitkering - meicirculaire 2025	0	0	0	667
Budgetmutatie uitkeringslasten/-baten (BUIG)	128	0	0	0
Budgetmutatie uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	-227	-231	0	0

2. Actualisatie bestaand beleid	931	**0**	0	0
Budgetmutatie terugvordering zorgkosten op basis van het woonplaatsbeginsel	931	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**832**	**-231**	**0**	**667**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**21.128**	**18.104**	**18.835**	**19.502**

Lasten

Primitieve begroting 2025-2028	77.682	80.773	81.261	81.209
1e voortgangsrapportage 2025	5.358	877	877	877
Kadernota 2026	0	593	487	485
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	-33	0	0	0
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**83.007**	**82.243**	**82.625**	**82.571**

Mutaties in deze begroting (lasten)

1. Autonome ontwikkelingen	1.187	**0**	0	-174
Algemene uitkering - meicirculaire 2025	0	0	0	-174
Budgetmutatie uitkeringslasten/-baten (BUIG)	1.187	0	0	0
Budgetmutatie uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	0	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	1.118	**130**	0	0
Budgetmutatie opvang en begeleiding vluchtelingen	0	130	0	0
Budgetmutatie terugvordering zorgkosten op basis van het woonplaatsbeginsel	0	0	0	0
Budgetmutatie zorgkosten WMO en jeugd	1.118	0	0	0
5. Mutaties < € 100.000	299	**120**	59	59
Budgetmutatie aanpak problematische schulden	42	0	0	0
Budgetmutatie alleenverdienersproblematiek	57	61	0	0
Budgetmutatie exploitatie Gemeenschappelijke regeling SDL/RSD	71	0	0	0
Budgetmutatie faillissement Groupcard m.b.t. mantelzorgcompliment	45	0	0	0
Budgetmutatie gezinscoaches jeugdhulp	0	0	0	0
Budgetmutatie jeugdhulp kinderen in een AZC	59	59	59	59
Budgetmutatie vastgoed akoestische maatregelen	25	0	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**2.604**	**250**	**59**	**-115**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**85.612**	**82.493**	**82.684**	**82.456**
Resultaat voor bestemming	**-64.483**	**-64.389**	**-63.849**	**-62.953**

Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2025-2028	124	24	24	24
1e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2025	0	130	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	124	**154**	24	24
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2025-2028	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties	**124**	**154**	**24**	**24**
Resultaat na bestemming	**-64.359**	**-64.234**	**-63.824**	**-62.929**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1. Autonome ontwikkelingen				
Algemene uitkering - meicirculaire 2025	**0**	**0**	**0**	**841**

In de meicirculaire 2025 is een compensatie opgenomen voor loon- en prijsontwikkeling. Dit bedrag reserveren wij voor indexatie van de verschillende onderdelen in onze begroting. Daarnaast zijn voor de jaren 2025 tot en met 2027 extra middelen beschikbaar gesteld voor jeugdzorg en voor demping terugval gemeentefonds. Hierover informeerden wij u in juni 2025 met raadsinformatiebrief Z/25/495392.

Budgetmutatie uitkeringslasten/-baten (BUIG)	**-1.059**	**0**	**0**	**0**

Op basis van de prognose van de Regionale Sociale Dienst (RSD-de Liemers) van de te verwachten hogere uitkeringslasten actualiseren wij de ramingen. De prognose is gebaseerd op de uitgaven tot en met juni 2025. Daarnaast wordt rekening gehouden met hogere bijdragen van het Rijk, gebaseerd op het in april 2025 gepubliceerde bijgestelde nader voorlopig budget inkomensdeel (BUIG), aangevuld met de te verwachten compensatie op grond van de 'vangnetregeling'. Door de hogere lasten verwachten wij een nadeel in 2025 van € 1.187.000. Het voordeel door de hogere baten bedraagt € 128.000. Per saldo verwachten wij een nadelig resultaat 2025 voor de uitkeringslasten/-baten € 1.059.000.

Budgetmutatie uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	**-227**	**-231**	**0**	**0**

Het Rijk heeft in 2023 besloten dat het abonnementstarief in de Wmo wordt afgeschaft en wordt vervangen door een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage. Het wetsvoorstel hiervoor is nog in behandeling. De inwerkingtreding van deze wet is nu voorzien per 1 januari 2027. In de meicirculaire krijgen wij nu via de algemene uitkering compensatie voor de geraamde eigen bijdragen in 2025 (€ 227.000) en 2026 (€ 231.000).
In samenhang met de algemene uitkering is deze mutatie budgettair neutraal.

2. Actualisatie bestaand beleid				
Budgetmutatie opvang en begeleiding vluchtelingen	**0**	**-130**	**0**	**0**

Bij de jaarrekening 2023 is een bestemmingsreserve gecreëerd m.b.t. extra kosten in het kader van de opvang en inburgering van vluchtelingen. Hierbij zal worden ingezet op taallessen, aanpassing van woningen voor grote gezinnen, het beter benutten van de bestaande woningvoorraad en de ondersteuning van dorpsinitiatieven. Wij vragen nu om voor 2026 € 130.000 uit te geven aan deze onderwerpen. Deze kosten worden ten laste gebracht van de daarvoor bestemde reserve.

Budgetmutatie terugvordering zorgkosten op basis van het woonplaatsbeginsel	**931**	**0**	**0**	**0**

Vanaf vorig jaar zijn reeds betaalde zorgkosten gecontroleerd in het kader van het woonplaatsbeginsel. Het blijkt dat wij zorgkosten hebben betaald waarvan nu blijkt dat deze door een andere gemeente betaald moesten worden. De betaalde kosten zijn nu in rekening gebracht bij de juiste gemeenten. Dit levert dit jaar een incidenteel voordeel op van afgerond € 930.000.

	-1.118	**0**	**0**	**0**

Budgetmutatie zorgkosten WMO en jeugd

Bij het opstellen van de begroting 2025-2028 is voor de zorgkosten WMO en jeugd een percentage toegepast van 1,2%. Dit in afwachting van compensatie van het Rijk. Bij de meicirculaire 2025 heeft het Rijk compensatie gegeven. Wij stellen voor om de zorgkosten in 2025 te compenseren met 3,21% (4,41% minus 1,20%). Dit betekent een structurele verhoging van afgerond € 1.118.000. In deze voortgangsrapportage nemen we de alleen het effect voor 2025 op. Dit effect boeken wij af op de stelpost die is opgenomen voor indexatie bij de meicirculaire 2025. Het effect vanaf 2026 wordt meegenomen in de begroting.

Totaal mutaties	**-1.473**	**-361**	**0**	**841**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
2. Actualisatie bestaand beleid				
Budgetmutatie opvang en begeleiding vluchtelingen	**0**	**130**	**0**	**0**

Bij de jaarrekening 2023 is een bestemmingsreserve gecreëerd m.b.t. extra kosten in het kader van de opvang en inburgering van vluchtelingen. Hierbij zal worden ingezet op taallessen, aanpassing van woningen voor grote gezinnen, het beter benutten van de bestaande woningvoorraad en de ondersteuning van dorpsinitiatieven. Wij vragen nu om voor 2026 € 130.000 uit te geven aan deze onderwerpen. Deze kosten worden ten laste gebracht van de daarvoor bestemde reserve.

Totaal reservemutaties	**0**	**130**	**0**	**0**

7. VOLKSGEZONDHEID EN DUURZAAMHEID

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden volksgezondheid, milieu en duurzaamheid. Volksgezondheid richt zich op een gezonde leefomgeving en leefstijl. Milieu richt zich op de onderdelen lucht, geluid, bodem, externe veiligheid en duurzaamheid (klimaat).
Over duurzaamheid/klimaat zijn in het Nationaal Klimaatakkoord afspraken gemaakt waarbij de uitvoering bij de gemeenten is belegd. De aanpak en invulling van Zevenaar is onderverdeeld in de 'resultaten': energietransitie, warmtetransitie, circulaire economie/Fairtrade gemeente en klimaatadaptatie.

Ontwikkelingen

Volksgezondheid

Gemeenten hebben de wettelijke taak zorg te dragen voor de publieke gezondheidszorg voor hun inwoners. Deze publieke gezondheidszorg wordt uitgevoerd door de GGD (VGGM) en biedt gezondheidsbeschermende en gezondheidsbevorderende maatregelen voor alle inwoners (Algemeen Publieke Gezondheidszorg) en preventieve jeugdgezondheidszorg voor 0-18 jarigen (Jeugdgezondheidszorg). Voor de Algemeen Publieke Gezondheidszorg (APG) en de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) geldt dat in 2022-2023 een aantal taken tijdelijk niet of minder uitgevoerd zijn vanwege financiële en personele krapte. Voor 2024 heeft een bijstelling van budgetten plaatsgevonden en is personeel geworven, waarmee in 2024 alle basistaken APG en JGZ zijn uitgevoerd. Voor 2026 e.v. ligt de uitdaging voor om enerzijds verder toekomstbestendig te worden en anderzijds bestaat de druk op beschikbare financiële middelen, resulterend in een bezuinigingsvraagstuk. De bestuurders hebben de gezamenlijke opdracht geformuleerd een besparing van 2% op te nemen.

Omgevingsdienst

De besturen van de Omgevingsdienst Arnhem en Nijmegen stellen voor de beide diensten te fuseren tot één Omgevingsdienst. Door een schaalvergroting ontstaat een robuuste en toekomstbestendige omgevingsdienst die ook in de toekomst goed in staat zal zijn haar taken te blijven uitvoeren. De beoogde fusiedatum is 1 januari 2026.

WAT WILLEN WE?

7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

Wij willen een bijdrage leveren aan een gezonder Zevenaar. Dit bereiken we door meer dan een goede gezondheidszorg alleen. De omgeving waarin we leven is ook belangrijk om ons geestelijk en lichamelijk fit te voelen. We werken ook aan een duurzame samenleving. Zo borgen we de toekomstbestendigheid en leefbaarheid van de samenleving voor onze toekomstige generaties.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
7.1.1 Wij optimaliseren de aanwezigheid van AED's in wijken en dorpen	2022-2025		
7.1.2 Wij werken aan verbetering van aanrijdtijden van ambulancezorg	2022-2025		
7.1.3 Wij versterken de ondersteuning van (aanstaande) ouders en bieden van passende hulp aan kwetsbare (aanstaande) ouders	2023-2025		
7.1.4 Wij zetten ons in voor behoud van de ziekenhuiszorg in ziekenhuis Rijnstate Zevenaar	2022-2025		
7.2.1 Wij stimuleren maatschappelijke discussie, bewustwording en voorlichting over de energietransitie	2023-2026		
7.2.2 Wij verduurzamen onze eigen organisatie en vastgoed	2025-2026		

7.2.3 Wij werken in de regio samen aan de regionale energiestrategie	2023e.v.		
7.2.4 Wij zetten in op energiebesparing	2023-2026		
7.2.5 Wij verruimen de laadinfrastructuur voor elektrische auto's	2022-2026		
7.3.1 Wij voeren de plannen van de Warmtevisie uit	2023-2026		
7.3.2 Wij zetten in op een warmtenet en het gebruik van restwarmte	2023-2026		
7.4.1 Wij zetten ons in voor het keurmerk Fairtrade gemeente	2023-2026		
7.4.2 Wij werken aan de opgave circulaire economie, ook via de Groene Metropoolregio	2023-2025		
7.4.3 Wij vernieuwen het afvalbeleid	2024-2025		
7.5.1 Wij nemen maatregelen ter voorkoming van wateroverlast en droogte	2023-2026		

7.1 Verbeteren van de volksgezondheid in Zevenaar

7.1.1 Wij optimaliseren de aanwezigheid van AED's in wijken en dorpen — 2022-2025

Er zijn in de afgelopen periode al de nodige AED's geplaatst in wijken en dorpen. We beoordelen in de komende periode of er nog aanvulling gewenst is en hoe we het beheer borgen. We onderzoeken een subsidieregeling, met name voor opleidingen. Crowdfunding en andere vormen van financiering willen we aanmoedigen.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
		
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Zoals aangekondigd in de 1e VGR 2025 is naar aanleiding van de vlekkenkaart die is opgeleverd door Stichting Liemers Hartveilig duidelijk geworden dat er nog diverse plekken in de gemeente zijn die voorzien moeten worden van een EAD om aan resultaat 7.1.1 uit het collegeprogramma van 2022 te voldoen. Dit zodat er eind dit jaar een voldoende dekkend AED netwerk en voldoende opgeleide burgerhulpverleners zijn. Deze gesprekken lopen momenteel.

7.1.2 Wij werken aan verbetering van aanrijdtijden van ambulancezorg — 2022-2025

Met de VGGM blijven we in overleg om de aanrijdtijden van ambulance spoedritten te verbeteren in een aantal kernen. Daarbij houden we rekening met ontwikkelingen in de ambulancezorg, infrastructurele werken en positionering van de ambulanceposten in de regio.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
		
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De Ambulancezorg is aangehaakt bij de centrale meldkamer in Apeldoorn. Er is een optimalisatieslag aan de orde waarbij meer aandacht is voor goede triage (bepalen welke classificatie een melding heeft) zodat nog adequater de juiste ambulance/ondersteuning kan worden gestuurd. Dit is een verbeteringsslag die vruchten afwerpt, zo laten de eerste ervaringen zien.
Tegelijkertijd kunnen gemeenten helpen door rekening te houden met de hulpdiensten bij nieuwe ontwikkelingen en door een dekkend netwerk van buurthulpverleners te organiseren. Zevenaar heeft daar goede stappen in gemaakt door het AED-netwerk uit te breiden.

7.1.3 Wij versterken de ondersteuning van (aanstaande) ouders en bieden van passende hulp aan kwetsbare (aanstaande) ouders 2023-2025

Ook al in de fase voor de geboorte van een kind ondersteunen we kwetsbare (aanstaande) ouders. Hierbij sluiten we sinds 2020 aan bij het landelijke project Kansrijke Start voor alle kinderen. Binnen dit kader bieden we de doelgroep laagdrempelige ondersteuning thuis met initiatieven als Voorzorg en Nazorg voor kwetsbare (aanstaande) ouders en Sterk Ouderschap voor ouders die vragen om een steuntje in de rug. We willen dit aanbod uitbreiden met o.a. groepsbijeenkomsten voor aanstaande jonge ouders. Dit is wat de doelgroep zelf als wens heeft aangegeven. De inzet kan een preventieve werking hebben op de lange termijn.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

We hebben in Zevenaar met de geboortezorg (verloskundigen, kraamzorg), GGD en ons sociaal team afspraken gemaakt over de samenwerking in hulp voor kwetsbare zwangere moeders en jonge ouders. Met deze afspraken krijgen zij zo snel mogelijk de juiste hulp.
Verder blijven we het regionale programma Nu Niet Zwanger ondersteunen. Beoogd effect van het programma Nu Niet Zwanger is het voorkomen van ongeplande en ongewenste zwangerschappen bij zeer kwetsbare (wens-) ouders, die hun toekomstige kind in deze fase geen veilige en gezonde leefomgeving kunnen bieden. De gemeenten in de regio Centraal Gelderland en maatschappelijke organisaties hebben een convenant ondertekend voor de samenwerking voor de periode 2025-2029. Dit is een verlenging van het convenant voor 2022-2024. Voorgaande is onderdeel van het plan van aanpak voor Kansrijke Start in Zevenaar.

7.1.4 Wij zetten ons in voor behoud van de ziekenhuiszorg in ziekenhuis Rijnstate Zevenaar 2022-2025

Ziekenhuis Rijnstate Zevenaar blijft behouden voor Zevenaar en omgeving. Met handhaving van het huidige aanbod van zorg onderzoeken we mogelijkheden voor toevoeging van versterkende (specialistische) functies voor gezondheidszorg op deze locatie, bijvoorbeeld geriatrische voorzieningen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Voor zover binnen onze invloedsfeer, hebben en vragen wij telkenmale aandacht voor ziekenhuiszorg vanuit dependance Zevenaar. Hierbij gebruiken wij ook de insteek van aanhaken met het preventieve, voorliggende veld.
Tijdens de vakantieperiode is de huisartsenspoedpost in Zevenaar een vijftal weken gesloten wegens een te beperkte capaciteit. De dienstverlening is gewaarborgd doordat de huisartsen als zodanig wel beschikbaar bleven.
Voor de avonduren en weekenden moest uitgeweken worden naar Arnhem-Noord of -Zuid, wat in de nachtelijke uren ook al het geval is.

7.2 Inzetten voor uitsluitend gebruik van duurzame vormen van energie

7.2.1 Wij stimuleren maatschappelijke discussie, bewustwording en voorlichting over de energietransitie 2023-2026

Samen met onze inwoners en bedrijven staan we voor de opgave energietransitie. Dat willen we bereiken door ons in te zetten op het besparen van het energieverbruik en op een overstap van fossiele brandstoffen naar duurzame vormen van energie. Wij geven ruimte aan initiatieven uit de samenleving, die een bijdrage leveren aan de energietransitie. We willen in dialoog met inwoners en andere betrokkenen samen een koers uit stippelen hoe Zevenaar in 2050 CO_2 neutraal is. Samen met onze inwoners gaan we op zoek naar de beste alternatieve energiebronnen voor Zevenaar en op welke locaties deze het best gerealiseerd kunnen worden. Via het energieloket, energiecoaches en campagnes als Kids groen en duurzaam, energiebesparing

woningvoorraad en door middel van informatievoorziening aan bedrijven (samen met de ODRA) zorgen we voor de nodige bewustwording en gedragsverandering.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De dialoog met de samenleving wordt in 2025 afgerond. Er is met straatgesprekken, online enquêtes en verdiepende bijeenkomsten met bijna duizend inwoners in dorpen en wijken gesproken over het CO_2 neutraal maken van gemeente Zevenaar.

7.2.2 Wij verduurzamen onze eigen organisatie en vastgoed 2025-2026

De CO_2-Prestatieladder zetten we in om als organisatie op de onderdelen energie inkoop, mobiliteit en eigen vastgoed (gemeentehuis, Turmac Cultuurfabriek en de gemeentewerf) 100% CO_2-neutraal zijn.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Niet volgens plan	Volgens plan

In het tweede kwartaal is gewerkt aan het concept-uitvoeringsprogramma Klimaatneutrale Organisatie. We verwachten het uitvoeringsprogramma in de tweede helft van 2025 af te ronden en vervolgens aan te bieden voor besluitvorming door het college.

7.2.3 Wij werken in de regio samen aan de regionale energiestrategie 2023-e.v.

Via de Groene Metropoolregio dragen wij bij aan de totstandkoming van een Regionale Energie Strategie (RES). Het RES moet de energietransitie, het overschakelen van fossiele energie naar duurzame energie, mogelijk maken.
Dit gebeurt bijvoorbeeld via zonnevelden, windturbines of warmte uit de bodem. De gezamenlijke ambitie en de zoekgebieden voor duurzame opwek zijn in het RES 1.0 besluit vastgelegd. Verder is de basis gelegd voor de Regionale Structuur Warmte.
Naast duurzaamheid is ook het ruimtelijk aspect van belang. De regio werkt onder andere via een plan Milieueffectrapportage (MER) aan de onderbouwing van de keuzes, die in de RES 2.0 moeten worden gemaakt.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Begin juli 2025 is de raad geïnformeerd over de voortgangsrapportage 'Regionale Energie Strategie Arnhem Nijmegen'. En in de tweede helft van 2025 volgt het besluitvormingstraject voor de Regionale Energie Strategie 2.0.

7.2.4 Wij zetten in op energiebesparing 2023-2026

De energierekening wordt voor iedereen hoger, de noodzaak en urgentie van de energie- en warmtetransitie is en wordt belangrijker. Daarom moet iedereen mee kunnen doen. We maken slim gebruik van landelijke regelingen en subsidietrajecten. Kennis en kunde worden zoveel mogelijk gedeeld via bestaande platforms/kanalen (zoals het energieloket en energiecoaches). Deelname aan landelijke subsidieregelingen biedt de mogelijkheid van subsidie voor kleine energiebesparende maatregelen. Die deelname zetten wij voort. Ook onze eigen subsidieregeling voor toekomstbestendig wonen blijven we inzetten voor het stimuleren van energiebesparende maatregelen.

Status 1e VGR	Status 2e VGR

Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Lokale Isolatieaanpak
In april 2025 is de uitvoering van de Lokale Isolatieaanpak gestart met een pilot in Spijk en de wijk Schrijvershoek. Daarnaast zijn huishoudens aangeschreven die moeite hebben met het betalen van hun energierekening. Deze huishoudens hebben een specifiek aanbod ontvangen. Later ontvingen alle overige huishoudens een brief met een regulier isolatieaanbod.
De aanpak slaat goed aan: inmiddels hebben ruim 100 huishoudens minimaal één isolatiemaatregel laten uitvoeren. De komende periode wordt gebruikt om de pilot te evalueren en de aanpak verder uit te rollen in andere dorpen en wijken.

Soortenmanagementplan (SMP)
Begin 2025 is een ecologisch bureau gecontracteerd voor het opstellen van een soortenmanagementplan. In het najaar van 2025 start dit bureau met een eerste gebiedsverkenning.
De uitgebreide ecologische onderzoeken beginnen in het voorjaar van 2026. Deze onderzoeken vinden plaats tijdens specifieke seizoenen, zoals de broed- en foerageerperiodes.

Lokale Aanpak Energiearmoede
In de zomer van 2025 heeft het college een geactualiseerd plan van aanpak vastgesteld: de Lokale Aanpak Energiearmoede. Deze nieuwe aanpak richt zich op het bereiken van meer huishoudens met energiearmoede. Daarnaast is het ondersteuningsaanbod uitgebreid. Inwoners kunnen nu gebruikmaken van langdurige begeleiding door energiecoaches, en er is een witgoedregeling toegevoegd. Ook loopt uitvoering van de Aanpak Energiefixers door.

7.2.5 Wij verruimen de laadinfrastructuur voor elektrische auto's 2022-2026

Via een laadvisie willen we aangeven hoe Zevenaar een bijdrage kan leveren aan de totstandkoming van een landelijk dekkend netwerk laadpalen. Wij sluiten daarbij aan op de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL), opgesteld door provincie, gemeenten, marktpartijen en netbeheerders. Wij werken daarvoor samen in de Samenwerkingsregio Oost.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

In de Integrale Laadvisie van de gemeente Zevenaar is berekend dat er in 2025 ongeveer 338 laadpunten nodig zijn om te voldoen aan de verwachte laadbehoefte. Eén laadpaal heeft twee laadpunten. Dit betekent dat er in totaal 169 publieke laadpalen nodig zijn.
Op het moment van vaststelling van de laadvisie (21 september 2021) waren er 74 laadpunten in de gemeente, wat neerkomt op 37 publieke laadpalen.

Sinds de start van de concessie met Vattenfall op 1 juli 2022 zijn er 62 publieke laadpalen geplaatst. Dit zijn zowel palen op aanvraag ('paal-volgt-auto') als proactief geplaatste laadpalen (voor de vraag uit). Daarnaast lopen er op dit moment nog 22 realisatieprocessen. Het totaal komt daarmee op 121 publieke laadpalen in 2025.

Dit blijft achter bij de prognose van 169 publieke laadpalen. Toch wordt grotendeels voldaan aan de laadopgave uit de visie. Dat komt door de volgende redenen:
- In Zevenaar zijn ook snellaadpunten en (semi)publieke laadpunten aanwezig die buiten de cijfers vallen, maar wel bijdragen aan het voorzien in de laadbehoefte.
- Er zijn enkele publieke laadpalen van andere exploitanten dan Vattenfall (zogenoemde CPO's), die niet zijn meegenomen in de telling vanwege ontbrekende data.

Ondanks dat het aantal geplaatste laadpalen lager is dan verwacht, verloopt de uitvoering van de laadvisie grotendeels volgens plan. De gemeente heeft zoals afgesproken voldoende strategische (proactieve) locaties aangeboden aan de concessiehouder.
Daarnaast voorziet Zevenaar in een dekkend netwerk door middel van 'paal-volgt-auto'-aanvragen.

Deze vraaggestuurde aanpak sluit goed aan op de werkelijke behoefte van inwoners, omdat laadpalen alleen worden geplaatst bij concrete aanvragen van EV-rijders.

7.3 Werken aan een aardgasvrij Zevenaar in 2050

7.3.1 Wij voeren de plannen van de Warmtevisie uit 2023-2026

Het Nationaal Klimaatakkoord heeft de regie van de warmtetransitie bij de gemeenten neergelegd, om te komen tot alternatieven voor aardgas als warmtebron. In Zevenaar moeten ongeveer 20.000 woningen aardgas vrij worden, waarbij betaalbaarheid en betrouwbaarheid belangrijke uitgangspunten zijn. Dit hebben we vastgelegd in de Warmtetransitievisie (vastgesteld 2019).

De planning om het proces in de wijken en dorpen van Zevenaar te starten om aardgas vrij te worden is vanwege financiële afwegingen bij de kadernota 2020-2023 getemporiseerd. Er is afgesproken dat vanaf 2023 de verdere uitrol versneld opgepakt gaat worden. De planning wordt daarvoor geactualiseerd. In 2023 starten we de uitvoering van de warmtevisie. Daarin staat de aanpak van het energiezuiniger en aardgasvrij maken van de woningen in de gemeente Zevenaar. Per kern dorp, wijk of en buurt wordt bekeken welke de meest logische alternatieven voor aardgas zouden kunnen zijn en wanneer. Er wordt een termijn van 2 jaar ingepland voor overleg en planvorming met de bewoners.

In Angerlo is al een pilot voor de warmtetransitie opgestart. Het opgestelde plan, vastgesteld door de gemeenteraad op 29 september 2021, vormt de basis voor een uitvoeringsplan. Voor het opstellen daarvan wordt gewerkt door alle betrokken partijen (bewoners, woningcorporatie, netbeheerder en gemeente) samen in de Programma Organisatie Angerlo. De ervaringen en uitkomsten van deze pilot zijn waarschijnlijk goed bruikbaar voor de uitrol over rest van de gemeente.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De planning is dat het Warmte programma (actualisatie van de Warmte transitievisie) medio 2026 gereed is.

7.3.2 Wij zetten in op een warmtenet en het gebruik van restwarmte 2023-2026

Met de woningbouwcorporaties en de provincie onderzoekt de gemeente de mogelijkheden van een warmtenet voor de stad Zevenaar. Daarvoor is in 2020 een plan opgesteld. De onderzoeksresultaten geven aanleiding over te gaan tot een intentieovereenkomst (einde 2022) en vervolgens toe te werken naar een samenwerkingsovereenkomst (2023) met als doel de aanleg van een warmtenet.
Verder vindt een onderzoek plaatst naar de mogelijkheden van het door trekken van dit warmtenet naar Didam (gemeente Montferland).

Op het Gelders Eiland is een businesscase in ontwikkeling voor het gebruik van de restwarmte van de steenfabriek in Spijk. De provincie, de gemeente en andere partijen dragen ook bij in de kosten van dit onderzoek.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Warmtenet Spijk
Op 25 februari 2025 is de intentieovereenkomst ondertekend. De verkenning voor een warmtenet dat gebruikmaakt van restwarmte van de steenfabriek in Spijk geeft aan dat de mogelijkheden er zijn. Daarom willen de betrokken partijen (de gemeente Zevenaar, woonstichting Vryleve, de steenfabriek Vandersanden en het Gelders Warmte en Infra Bedrijf (GWIB)) de kansrijkheid van dit restwarmtenet verder onderzoeken. Met het ondertekenen van de intentieverklaring is uitgesproken dat we een samenwerking aan gaan die gericht op dit verdere onderzoek.

Warmtenet stad Zevenaar
Op 1 juli 2025 is de intentieovereenkomst ondertekend. In het collegeprogramma is aangegeven dat de gemeente zich inzet op het gebruik van warmtenetten met gebruik van restwarmte. De verkenning voor een warmtenet dat gebruik maakt van de restwarmte van de AVR in Duiven past in deze ambitie. Deze verkenning doet de gemeente Zevenaar samen met de AVR en Vattenfall. De verkenning geeft aan dat er mogelijkheden zijn. Daarom willen betrokken partijen de kansrijkheid van dit restwarmtenet verder onderzoeken en spreken de intentie uit om een samenwerking aan te gaan gericht op dit verdere onderzoek. Ook Baston Wonen wordt bij deze verkenning nauw betrokken.

7.4 Werken aan een volledig circulaire economie in 2050

7.4.1 Wij zetten ons in voor het keurmerk Fairtrade gemeente 2023-2026

Met de werkgroep Fairtrade gemeente Zevenaar zetten we ons in om het keurmerk Fairtrade gemeente te verwerven. De voorbereidingen zijn nagenoeg afgerond. Naar verwachting kan het keurmerk nog in 2022 worden aangevraagd en vindt toekenning plaats in 2023. Dat is een eerste stap naar verantwoord inkopen tegen een eerlijke prijs.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Gerealiseerd

De criteria van Fairtrade Gemeente zijn aangepast. Er is meer ruimte gekomen voor lokale invulling. Zo is het minimale aantal vrijwilligers versoepeld en hoeft de werkgroep minder activiteiten per jaar te organiseren. Dankzij deze wijziging kan de werkgroep zich in 2025 richten op twee concrete activiteiten: het uitdelen van Fairtrade bananen tijdens de avondvierdaagse van 't Gelders Eiland en het organiseren van een Fairtrade koffieproeverij. De werkgroep blijft zich daarnaast inzetten om nieuwe leden en ondernemers te betrekken bij de campagne Fairtrade Gemeente Zevenaar.

Voorstel raad
Het keurmerk Fairtrade gemeente is verworven. Wij stellen voor om dit resultaat af te sluiten.

7.4.2 Wij werken aan de opgave circulaire economie, ook via de Groene Metropoolregio 2023-2025

Een circulaire economie is gericht op het optimaal inzetten en hergebruiken van grondstoffen. Het vormt een gesloten kringloop, waarin producten en grondstoffen hun waarde behouden. Zevenaar heeft als doelstelling in 2030 50% en 2050 100% circulair te zijn. Via een routekaart circulaire economie zetten we routes uit om dat doel te bereiken.
Regionale samenwerking is belangrijk om doelstellingen te behalen die wij niet op lokale schaal kunnen bereiken. Wij nemen deel aan de opgave circulaire regio van de Groene Metropoolregio 2023-2025. Via deze regionale samenwerking bevorderen we circulaire opdrachtgeverschap en inkoop in de grond-, weg en waterbouw.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

In eerste instantie was het de bedoeling om de circulaire routekaart als een los beleidstraject op te stellen. Inmiddels is besloten om de routekaart te integreren in het uitvoeringsprogramma Klimaatneutrale Organisatie. In de tweede helft van 2025 werkt de organisatie verder aan het uitvoeringsprogramma, waarin de circulaire routekaart wordt opgenomen.
Na afronding wordt het geheel aangeboden voor besluitvorming door het college.

Voorstel raad
Kennis te nemen van de stand van zaken.

7.4.3 Wij vernieuwen het afvalbeleid 2024-2025

Het plaatsen van ondergrondse containers voor restafval bij hoogbouw is het laatste grote onderdeel van de harmonisatie van het afvalbeleid. Ook het nieuwe aanbiedstation op 7Poort nadert zijn voltooiing. In 2023 kunnen we de effecten van deze ontwikkelingen op het afvalaanbod en de afvalscheiding in kaart brengen. Mede op basis daarvan moet de gemeente brengen we in beeld hoe we verder willen met het afvalbeleid in de toekomst, welke doelen wij nastreven en welke middelen hiervoor nodig zijn. Hierna volgt actualisatie van het afvalstoffenbeleid. Wij moeten daarnaast bepalen hoe wij in overleg met de gemeente Montferland gevolg willen geven aan het onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de Reinigingsdienst De Liemers (RDL).

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

De plaatsing van ondergrondse restafvalcontainers is op een drietal na voltooid. Voor de laatste drie containers is bezwaar ingediend, waarvoor eind juli de zitting bij de raad van State is. De hoeveelheid fijn restafval per inwoner is in 2024 gedaald van 102 kg in 2023 naar 92 kg.
In juni 2024 is de raad akkoord gegaan met het voorstel om 18 bovengrondse containers voor luier- en incontinentiemateriaal te plaatsen. Bij de start in januari 2025 zijn tijdelijke containers geplaatst. De plaatsing van definitieve bovengrondse containers voor luier- en incontinentiemateriaal zal eind 2025 gerealiseerd zijn. Hiermee is het onderdeel afvalbeleid afgerond. Eind 2026 gaan wij de maatregel evalueren.

Nader onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de RDL is op pauze gezet vanwege enerzijds de landelijke ontwikkeling dat private inzamelaars stoppen met de inzameling voor gemeenten. Hierdoor kan de behoefte van gemeenten in de regio ontstaan om aan te sluiten bij de RDL. Anderzijds zijn er ontwikkelingen op het gebied van een eventuele herindeling van gemeenten. Deze ontwikkelingen samen maken dat er te veel onduidelijkheden zijn om op een gedegen manier te bepalen wat de nieuwe koers moet worden.

Voorstel raad
Nader onderzoek naar de toekomstbestendigheid RDL wordt uitgesteld tot er meer duidelijkheid is over de eventuele herindeling van de gemeente Zevenaar, Westervoort, Duiven en Doesburg (de Liemers).

7.5 Voorbereiden op klimaatverandering en de gevolgen daarvan voor wateroverlast, hitte, verdroging en overstroming

7.5.1 Wij nemen maatregelen ter voorkoming van wateroverlast en droogte 2023-2026

Het klimaat verandert en daar moeten wij op inspelen. Wij hebben samen met de gemeenten Westervoort, Duiven en het Waterschap Rijn en IJssel het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie in de Liemers vastgesteld. Hierin is het beperken en voorkomen van wateroverlast en droogte ten gevolge van klimaatverandering geregeld. Het beperken en voorkomen van hittestress is hierin nog niet geregeld.

In het uitvoeringsplan is gekozen voor het scenario, waarin is gezocht naar zoveel mogelijk samenloop met andere ingrepen en aanpakken binnen gemeente Zevenaar. Maatregelen die worden getroffen in het kader van klimaatadaptatie dragen vaak ook bij aan andere doelen. De kosten van de klimaatmaatregelen worden gedekt uit het watertakenplan.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Zoals in het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie beschreven worden klimaatmaatregelen aangelegd wanneer er zich kansen voordoen op termijn, met andere woorden 'meekoppelen waar het kan'.

Ten behoeve van het beperken en voorkomen van wateroverlast en droogte als gevolg van klimaatverandering worden in lopende projecten (revitalisering Angerlo, herinrichting Raadhuisplein) gerealiseerd. Daarnaast worden voorbereidingen getroffen voor toekomstige projecten (Kop van Tolkamer, wijk Bloemenkamp, Schrijvershoek, Lobith, diverse inbreidingsprojecten, etc.).

Afgeronde taken:
- het maken van een afkoppelkansenkaart (in kaart brengen van potentieel geschikte locaties voor het infiltreren van hemelwater);
- een plan voor het stimuleren van het afkoppelen/infiltreren van hemelwater door particulieren op eigen erf;
- een subsidieregeling voor het stimuleren van klimaatadaptieve maatregelen op particulier terrein;
- het concreet maken en meenemen van klimaatadaptatie in prestatieafspraken.

Daarnaast lopen in Liemers verband de volgende projecten:
- het opstellen van een handboek voor de inrichting van een klimaatadaptieve openbare ruimte;
- het opstellen van een klimaattoets om natuurinclusief en klimaatbestendig ontwerpen de norm te maken;
- een onderzoek opstellen naar het gemeentelijk vastgoed klimaatadaptief inrichten;
- het opstellen van een actieplan klimaatadaptieve schoolpleinen.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten				
Primitieve begroting 2025-2028	11.788	11.851	11.607	11.943
1e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	-106	24	24	24
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**11.681**	**11.875**	**11.631**	**11.967**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
1. Autonome ontwikkelingen	37	**0**	0	0
Actualisatie budget rentelasten	37	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	172	**1**	1	1
Actualisatie investering afval	0	1	1	1
Budgetmutatie afval	172	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**210**	**1**	**1**	**1**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**11.891**	**11.876**	**11.632**	**11.968**
Lasten				
Primitieve begroting 2025-2028	15.871	14.509	14.054	15.015
1e voortgangsrapportage 2025	129	41	41	41
Kadernota 2026	0	196	137	137
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	-1.135	946	-5	-5
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**14.864**	**15.692**	**14.227**	**15.188**

Mutaties in deze begroting (lasten)

1. Autonome ontwikkelingen	0	**0**	0	0
Actualisatie budget rentelasten	0	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	-140	**191**	-35	-34
Actualisatie afschrijvingen	-3	1	1	1
Actualisatie investering afval	0	1	1	1
Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	0	-37	-37	-36
Budgetmutatie afval	68	0	0	0
Budgetmutatie afval GFT en restafval en mutatie reserve afval	21	0	0	0
Fasering budget opstellen soorten managementplan gemeentebreed	-226	226	0	0
5. Mutaties < € 100.000	-92	**30**	0	0
Budgetmutatie exploitatielasten duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	-62	0	0	0
Fasering budget Warmtewet 2.0	-30	30	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**-232**	**221**	**-35**	**-34**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**14.633**	**15.913**	**14.192**	**15.154**
Resultaat voor bestemming	**-2.742**	**-4.037**	**-2.560**	**-3.186**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2025-2028	1.211	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2025	112	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	-906	951	0	0
2e voortgangsrapportage 2025	21	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	438	**951**	0	0
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2025-2028	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2025	148	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	148	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties	**289**	**951**	**0**	**0**
Resultaat na bestemming	**-2.452**	**-3.086**	**-2.560**	**-3.186**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1. Autonome ontwikkelingen				
Actualisatie budget rentelasten	**37**	**0**	**0**	**0**

Door een lagere werkelijke financieringsbehoefte dan begroot verwachten we een voordeel op rentelasten van € 253.000.

2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie afschrijvingen	**3**	**-1**	**-1**	**-1**

Jaarlijks worden de afschrijvingslasten geactualiseerd. Voor 2025 geeft dit een voordeel van € 591.000. Dit voordeel wordt veroorzaakt door het faseren van investeringen. Hierdoor verschuift de start van de afschrijvingslast mee. Dit werkt door in diverse programma's.

Actualisatie investering afval	**0**	**0**	**0**	**0**

In 2024 is middels een raadsvoorstel besloten tot de uitbreiding van mogelijkheden om luiers- en incontinentiemateriaal gescheiden in te leveren. In het budget voor deze 18 containers voor luiers- en incontinentiemateriaal is in de raming geen rekening gehouden met dubbele trommels (lees inworpopeningen) voor optimale vulling van de containers. Hierdoor is er een trommel extra nodig en ook een extra paslezer. De bebording en bestickering zijn niet meegenomen. Totaal aanvullend investeringsbudget in 2025 bedraagt € 11.000 en komt hiermee totaal op € 121.000. De aanvullende afschrijvingslasten vanaf 2026 in programma 7 bedragen € 1.100. Dit verrekenen we met de afvalstoffenheffing. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging.

Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	**0**	**37**	**37**	**36**

Uit het investeringsbudget duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie kan budget worden overgeheveld naar andere investerings- of groot onderhoud budgetten. Wij hevelen voor de volgende onderdelen budget over naar:
*het investeringsbudget revitalisatie wegen Schrijvershoek € 65.000 (het investeringsbudget wordt dan in totaal € 1.171.800)
*het investeringsbudget Schrijvershoek: vernieuwen rioolstelsel etc € 54.000 (het investeringsbudget wordt dan in totaal € 4.479.200).
*het vervangingsbudget machinepark openbare werken (bladblazers, bosmaaiers, etc worden vervangen voor elektrische machines). De meerkosten hebben een investeringsbedrag tot gevolg van € 32.000.
*budget voor een duurzamere renovatie van het Musiater € 400.000. Rekening houdend met een DUMAVA-subsidie is het totale investeringsbedrag dan € 638.000.

Per saldo levert dit in totaal in 2026 en 2027 een voordeel op van € 4.000 en vanaf 2028 een structureel voordeel van € 1.000. Dit is in programma 0 een structureel nadeel vanaf 2026 van € 6.000, in programma 2 een structureel voordeel vanaf 2028 van € 2.000 en in programma 7 een voordeel in 2026 en 2027 van € 10.000 en vanaf 2028 een structureel voordeel van € 9.000.

Budgetmutatie afval	**104**	**0**	**0**	**0**

We hebben de budgetten afval nagelopen en een aantal bijgesteld. We verwachten bijvoorbeeld structureel vanaf 2025 een hogere inzamelvergoeding (€ 88.000) voor PMD.

Dit als gevolg van een hogere tonnageprijs. Daarnaast verwachten we voor de afvalinzameling - papier en karton een hogere verwerkingsvergoeding van (€ 67.000). Dit als gevolg van het oplopen van de tonnageprijs voor oud papier.
Per saldo een voordeel van € 148.000 in 2025 welke wij storten in de reserve afval. Het structuele voordeel vanaf 2026 van € 151.000 verwerken wij in de begroting 2026 en verrekenen wij met de afvalstoffenheffing. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging en is programma overstijgend.

Budgetmutatie afval GFT en restafval en mutatie reserve afval	**-21**	**0**	**0**	**0**

Op basis van het de Milieusamenwerking Regio Arnhem (MRA) zijn er nieuwe verwerkingscontracten afgesloten waarbij voor GFT voor duurzamere verwerking is gekozen. Op grond hiervan hebben wij de budgetten voor afvalinzameling - GFT en restafval (huishoudelijk) bijgesteld.
-Voor afvalinzameling - GFT verwachten wij in 2025 hogere verwerkingskosten (€ 156.000), dit als gevolg van een hogere prijs per ton van € 42,75 met ingang van 1 juli 2025.
-Voor afvalinzameling - restafval (huishoudelijk) verwachten wij lagere verwerkingskosten (€ 135.000), dit als gevolg van een lagere prijs van € 5,62 per ton met ingang van 1 april 2025.
Per saldo een nadeel van € 21.000 in 2025 welke wij onttrekken aan de reserve afval. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging en is programma overstijgend.

Vanaf 2026 verwachten wij structureel hogere verwerkingskosten (€ 273.000) voor afvalinzameling - GFT en structureel lagere verwerkingskosten (€ 141.000) voor afvalinzameling - restafval. Per saldo een structureel nadeel van € 132.000 in 2026 welke wij verrekenen met de afvalstoffenheffing in de begroting 2026. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging en is programma overstijgend.

Fasering budget opstellen soorten managementplan gemeentebreed	**226**	**-226**	**0**	**0**

De opdracht voor de uitvoering van een gebiedsgericht onderzoek naar beschermde soorten en vervolgens het opstellen van een soortenmanagementplan is gegeven. De afronding van het veldonderzoek en de opleving van het rapport inclusief besluit provincie vindt in 2026 plaats. Om die reden schuiven wij € 226.000 door naar 2026.

Totaal mutaties	**350**	**-190**	**36**	**35**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
2. Actualisatie bestaand beleid				
Budgetmutatie afval	**-148**	**0**	**0**	**0**

We hebben de budgetten afval nagelopen en een aantal bijgesteld. We verwachten bijvoorbeeld structureel vanaf 2025 een hogere inzamelvergoeding (€ 88.000) voor PMD. Dit als gevolg van een hogere tonnageprijs. Daarnaast verwachten we voor de afvalinzameling - papier en karton een hogere verwerkingsvergoeding van (€ 67.000). Dit als gevolg van het oplopen van de tonnageprijs voor oud papier.
Per saldo een voordeel van € 148.000 in 2025 welke wij storten in de reserve afval. Het structurele voordeel vanaf 2026 van € 151.000 verwerken wij in de begroting 2026 en verrekenen wij met de afvalstoffenheffing. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging en is programma overstijgend.

Budgetmutatie afval GFT en restafval en mutatie reserve afval	**21**	**0**	**0**	**0**

Op basis van het de Milieusamenwerking Regio Arnhem (MRA) zijn er nieuwe verwerkingscontracten afgesloten waarbij voor GFT voor duurzamere verwerking is gekozen.
Op grond hiervan hebben wij de budgetten voor afvalinzameling - GFT en restafval (huishoudelijk) bijgesteld.
-Voor afvalinzameling - GFT verwachten wij in 2025 hogere verwerkingskosten (€ 156.000), dit als gevolg van een hogere prijs per ton van € 42,75 met ingang van 1 juli 2025.
-Voor afvalinzameling - restafval (huishoudelijk) verwachten wij lagere verwerkingskosten (€ 135.000), dit als gevolg van een lagere prijs van € 5,62 per ton met ingang van 1 april 2025.
Per saldo een nadeel van € 21.000 in 2025 welke wij onttrekken aan de reserve afval. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging en is programma overstijgend.

Vanaf 2026 verwachten wij structureel hogere verwerkingskosten (€ 273.000) voor afvalinzameling - GFT en structureel lagere verwerkingskosten (€ 141.000) voor afvalinzameling - restafval. Per saldo een structureel nadeel van € 132.000 in 2026 welke wij verrekenen met de afvalstoffenheffing in de begroting 2026. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging en is programma overstijgend.

Totaal reservemutaties	**-127**	**0**	**0**	**0**

8. VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden ruimtelijke ordening, grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) en wonen.

Ontwikkelingen

Woningbouwontwikkeling

De ambitie voor woningbouw is om jaarlijks 150 tot 200 woningen toe te voegen. Naar verwachting worden er dit jaar circa 150 woningen gerealiseerd. Om de woningbouwproductie op peil te houden, maken we gebruik van de intaketafel en de omgevingstafel. Dit proces wordt continu gemonitord en waar nodig verbeterd. Daarnaast onderhouden we regelmatig contact met ontwikkelaars om de voortgang van projecten te bespreken en de vinger aan de pols te houden.
In juni 2025 is de Woondeal 2.0 aangevuld met een addendum. Hierin is het afgesproken woningbouwvolume behouden gebleven, met extra aandacht voor randvoorwaarden zoals netcapaciteit, groen-blauwe doelstellingen en mobiliteit.
Binnen onze gemeente is de omgevingsvisie vastgesteld. Hierin zijn nieuwe ambities voor woningbouw tot 2040 opgenomen, onder andere voor de zogenoemde Spoorzone. Hoewel deze zone niet door de minister is aangewezen als grootschalige woningbouwlocatie, blijven wij ons inzetten voor ondersteuning vanuit het Rijk en de provincie om deze ontwikkeling mogelijk te maken.

WvG-locaties

Voor de WvG-locaties streven we naar financieel haalbare plannen. De haalbaarheid staat echter onder druk door het gewenste programma en de gestegen kosten. Denk hierbij aan hogere verwervingsprijzen, kosten voor infrastructurele voorzieningen en de algemene stijging van kosten voor bouw- en woonrijp maken. We blijven u op de hoogte houden van deze ontwikkelingen.

Beleidskaders

· Omgevingsvisie 2025
· Woonzorgvisie Zevenaar 2024-2028
· Plan Woningbouw (2022)
· Nota grondbeleid Zevenaar 2025
· Woondeal regio Arnhem-Nijmegen 2.0 (2023)
· Nota vastgoedbeleid
· Regionaal Programma Werklocaties (RPW) 2021 - 2024
· Omgevingsvisie gemeente Zevenaar 2040

WAT WILLEN WE?

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

We maken gewenste ontwikkelingen mogelijk en bevorderen de ruimtelijke kwaliteit en een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierbij respecteren wij het landschap en de natuur- en cultuurhistorische waarden. We zetten de veranderopgave van de Omgevingswet in voor een andere manier van werken binnen het fysieke domein. We vinden dat er voor iedereen een geschikte woning moet zijn en dat onze inwoners prettig moeten kunnen wonen in een veilige en schone omgeving.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 1e VGR	Status 2e VGR
8.1.2 Wij zetten een doorstroommakelaar in	2023-2026		
8.1.3 Wij maken jaarlijks prestatieafspraken met woningcorporaties	2023e.v.		

8.1.4 Wij stellen een woningbouwplan voor een continue bouwstroom op en geven uitvoering aan dit plan	2022-2026		
8.2.1 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Groene Groeiregio	2023-2025		
8.2.2 Wij geven uitvoering aan de Omgevingswet	2022-2026		
8.2.3 Wij intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen	2022-2026		
8.2.4 Wij werken samen met partners aan de realisering van het Rivierklimaatpark	2022e.v.		

8.1 Zorgen voor een geschikte woning voor iedereen

8.1.2 Wij zetten een doorstroommakelaar in — 2023-2026

Een doorstroommakelaar adviseert inwoners (op eigen verzoek) over welke woonsituatie het beste bij hen past. We vragen hiervoor bij een provincie een bijdrage aan vanuit de Verhuiscoachregeling.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Naar aanleiding van een samenwerkingsovereenkomst tussen de provincie Gelderland, de gemeenten Duiven en Westervoort, en de woningcorporaties, is begin dit jaar een verhuiscoach aangesteld. De verhuiscoach is in januari gestart en heeft als doel om in 2025 tweehonderd gesprekken te voeren. De inzet richt zich op het bevorderen van de doorstroming op de woningmarkt. In het derde en vierde kwartaal wordt onderzocht op welke manier de betrokken organisaties de inzet van de verhuiscoach kunnen voortzetten en structureel verankeren binnen hun eigen organisatie.

8.1.3 Wij maken jaarlijks prestatieafspraken met woningcorporaties — 2023-e.v.

In de prestatieafspraken met de woningcorporaties zetten we in op het toevoegen van sociale huurwoningen (30% van de toegevoegde woningvoorraad) en middeldure huurwoningen. Daarnaast zetten we in op verduurzaming bij bestaande woningen en bespreken we de rollen, taken en verantwoordelijkheden van de corporaties.
In de raamovereenkomst met de corporaties is 25% sociale huur opgenomen, deze passen we aan naar 30%. Wij hebben geen beleid op middeldure woningen, dit is ook niet opgenomen in woonvisies. Dat gaan we nu wel doen. Hiervoor is het nodig om de woonvisies te actualiseren. Daarin gaan we opnieuw de definitie bepalen van wat we betaalbaar vinden, rekening houdend met de huidige marktsituatie en prijsontwikkeling. Daarbij kijken we ook naar instrumenten zoals erfpacht en startersleningen.

	Status 1e VGR	Status 2e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De afspraken voor 2025 zijn gemaakt en worden uitgevoerd. Daarnaast zijn de biedingen voor 2026 van de corporaties gedaan op basis van de woonzorgvisie Zevenaar 2024-2028. Samen vormt dit een goede basis voor het maken van de afspraken in 2026.

8.1.4 Wij stellen een woningbouwplan voor een continue bouwstroom op en geven uitvoering aan dit plan — 2022-2026

In dit plan staat aangegeven welke woningbouw (nieuwbouw) op welke locaties de komende jaren plaatsvindt. Dit plan is afgestemd op de woningbouwbehoefte. Wij streven naar een continue bouwstroom door het toevoegen van 150-200 woningen per jaar. Wij kijken naar mogelijkheden om woningen sneller te realiseren. Bouwen met nieuwe technieken, bijvoorbeeld fabrieksmatig (prefab) en alternatieve materialen zoals hout, bieden kansen voor versnelling van de realisatietijd.
Daarnaast bekijken we hoe wij het proces nog effectiever kunnen inrichten.
Voor leegkomende of leegstaande gebouwen bekijken we of deze een nieuwe functie kunnen krijgen, bij

voorkeur wonen. We gaan hiervoor het gesprek aan met eigenaren van leegstaande objecten om te kijken of deze zich lenen voor functieverandering. Dit kan het geval zijn voor individuele objecten maar ook voor een groter gebied dat om herstructurering vraagt. Als het om ons eigen vastgoed gaat zetten we in op een combinatie van maatschappelijke functies en wonen.
Er moet voldoende capaciteit zijn om goed uitvoering te kunnen geven aan de ambitieuze bouwopgaven (meer bouwen, strakke vergunningverlening) en om uitvoering te kunnen geven aan de Omgevingswet (o.a. kortere procedures, participatie, integrale besluitvorming).

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De ambitie voor de woningbouw is het toevoegen van 150 tot 200 woningen per jaar. Tot nu toe zijn er 55 woningen in 2025 opgeleverd en wij verwachten dit jaar 150 woningen op te leveren. De komende jaren streven wij erna om het aantal afgesproken woningen te blijven realiseren. Wel met de kanttekening dat het een lastige markt is en blijft vanwege een aantal complicerende ontwikkelingen op de woningmarkt. Zoals de bekende problemen met betrekking tot hoge bouw- en materiaalkosten, gebrek aan personeel, beperking van de leencapaciteit van kopers en de beschikbaarheid van energie. De gemeente heeft wel geïnvesteerd in de ontbrekende grondposities door een meer situationeel grondbeleid te gaan voeren door actief gronden voor toekomstige woningbouwontwikkelingen aan te kopen. Dit alles met als doel om meer regie te kunnen voeren op de woningbouwproductie.

8.2 Uitvoeren van de Omgevingswet en ruimtelijke projecten

8.2.1 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Groene Groeiregio 2023-2025

Regionale samenwerking is belangrijk om doelstellingen te behalen die wij niet op lokale schaal kunnen bereiken. In de regio geven we uitvoering aan twee speerpunten:
• Wonen in balans: Versnellen van de woningbouw (uitvoering Woondeal).
• Leefomgeving: Verbinden van de ruimtelijke opgaven (Opstellen verstedelijkingsstrategie en het ondertekenen van het verstedelijkingsakkoord).

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Gerealiseerd

Woondeal
Sinds maart 2023 werken we met de Woondeal 2.0. Het belangrijkste doel hiervan is het versnellen van de woningbouw, het terugdringen van de woningnood en het realiseren van betaalbare woningen. De opgave blijft echter groot. De woningmarkt staat onder druk en de vraag naar betaalbare woningen is onverminderd hoog, vooral onder starters, jongeren en ouderen. Zowel in de sociale huursector als op de koopmarkt is sprake van schaarste, met oplopende wachttijden en stijgende prijzen tot gevolg. In 2025 is de Woondeal 2.0 aangevuld met een addendum. Hierin blijft het afgesproken woningbouwvolume behouden, maar komt er nadrukkelijk aandacht voor randvoorwaarden zoals netcapaciteit, groen-blauwe ambities en mobiliteit.
De Woondeal versterkt daarnaast de samenwerking en het partnerschap tussen betrokken partijen. Dit biedt niet alleen continuïteit en zekerheid voor marktpartijen en woningcorporaties, maar ook ruimte voor kennisdeling en het inzetten van specialistische expertise. Jaarlijks wordt een woningmarktmonitor opgesteld, en in 2025 wordt daarnaast gewerkt aan een regionaal woningmarktonderzoek.
Tot slot is er expliciete aandacht voor toekomstbestendig bouwen en de huisvesting van aandachtsgroepen. Hiervoor zijn regionale afspraken gemaakt, met als doel de gezamenlijke opgave effectief aan te pakken.

Leefomgeving
De ruimtelijke opgaven zoals wonen, leefomgeving, economie, mobiliteit en energie zijn de afgelopen jaren uitgewerkt op regionaal niveau. In de recent vastgestelde Omgevingsvisie Zevenaar 2040 zijn deze ruimtelijke opgaven in de regionale context ook expliciet benoemd.

Vanuit de Verstedelijkingsstrategie (2022) en het regioarrangement (2023) is de afgelopen periode gewerkt aan de verdere uitvoering in de gebiedsagenda De Liemers. We zijn in regionaal verband concreet aan de slag gegaan met de twee geformuleerde pijlers vanuit de gebiedsagenda: onderzoeken spoorzones (woningbouw, mobiliteit en economie) en het versterken, behouden van stedelijk uitloopgebied (leefomgeving). Samen met de provincie en de regio hebben we onderzoeken uitgevoerd en gebiedsprocessen doorlopen.

Algemeen
Wij nemen deel aan de regionale agenda 2025-2028 van de GMR. Deelname is een continue proces. Om die reden stellen wij voor dit resultaat af te sluiten. Voor zover aan de orde, worden binnen de GMR opgestelde beleidsdocumenten via de reguliere procedure ter besluitvorming aan u aangeboden.

Voorstel raad
Wij stellen voor om dit resultaat af te sluiten.

8.2.2 Wij geven uitvoering aan de Omgevingswet 2022-2026

Naar verwachting treedt op 1 januari 2023 de Omgevingswet in werking. Of dat ook de definitieve datum is, zal in oktober blijken. Belangrijk is namelijk dat de ICT-problemen verholpen zijn. De implementatie van de Omgevingswet heeft een structureel effect op de gemeente als organisatie (groeiende, krimpende en veranderende capaciteit, legesopbrengsten, vervallen taken en nieuwe taken). Daarbij biedt de stelselwijziging veel decentrale beleidsruimte (keuzevrijheid) die effect gaat hebben op de organisatie en de financiën. De VNG heeft in samenwerking met een aantal gemeenten het Structureel Effectenmodel Omgevingswet ontwikkeld. Aan de hand van dit model zijn de structurele effecten van de Omgevingswet in beeld gebracht. Omdat er nog inhoudelijke beleidskeuzes gemaakt moeten worden is uitgegaan van een aantal aannames over o.a. vroegtijdige participatie, overname van de zogenaamde bruidsschat en de opzet van de nieuwe omgevingsplannen (globaal of gedetailleerd). De beschikbaar gestelde budgetten voor de invoering van de Omgevingswet zijn deels nog beschikbaar voor de transitiefase, maar behoeven wellicht nog aanvulling.

De Omgevingswet vereist het vaststellen van een omgevingsvisie en 1 omgevingsplan voor het gehele grondgebied van de gemeente. Bij het opstellen van de omgevingsvisie en het omgevingsplan onderzoeken we ook de mogelijkheden voor welstandsvrij bouwen en houden we de taakstelling van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit tegen het licht. Ook verkennen we of (gedeelten van) werklocaties te transformeren zijn naar woongebieden.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

De omgevingsvisie is 25 juni 2025 door de raad vastgesteld en wij werken op dit moment aan de pilot voor het omgevingsplan Angerlo.

8.2.3 Wij intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen 2022-2026

Inwoners betrekken we meer en op het juiste moment bij de ruimtelijke ordening en wonen o.a. bij gebiedsgericht werken, omgevingsvisie en bouwplannen. Dit sluit aan op het nog op te stellen gemeentebrede participatiebeleid. Voor het toetsen van initiatieven werken wij met de omgevingstafel. Een omgevingstafel is een overlegstructuur waarbij een initiatief voor een ruimtelijk project vanuit verschillende invalshoeken (o.a. ruimtelijk, wonen, natuur, milieu, fysieke en sociale leefomgeving) wordt bekeken en beoordeeld. Deze is nog zeer intern gericht, maar gaan we uitbreiden en meer naar buiten richten.
Wij kijken kritisch naar het idee van de conceptaanvraag zoals wij deze momenteel hanteren. We toetsen in een vroeg stadium (idee fase) het initiatief op kansrijkheid. Hierdoor geven we wooninitiatieven van inwoners en ontwikkelaars meer kans en we kunnen sneller besluiten.
Ook voorkomen we hiermee dat een initiatiefnemer veel voorbereidingskosten moet maken. Bij het herinrichten van een wijk, zetten we in op wijkgericht werken.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**

Stand van zaken	Volgens plan	Volgens plan

Woningbouwplannen
Om de plannen te beoordelen, werken wij met de intake- en omgevingstafel. Deze aanpak is voornamelijk intern gericht. Bij de intaketafel wordt de bestuurlijke en maatschappelijke wenselijkheid getoetst. Bij de omgevingstafel worden de aanvragen integraal besproken en voorzien van een advies voor verdere behandeling. Dit wordt tevens gedaan om vanuit alle disciplines sneller de aanvraag te kunnen beoordelen.

Locaties voor reizigers (woonwagens)
Voor het vraagstuk rondom het tekort aan woonwagenlocaties hebben we met de sector stappen gezet. Doel is te kunnen voorzien in de behoefte aan standplaatsen op bestaande locaties of nieuwe locaties.
Voor de bestaande locaties zijn de ruimtelijke onderzoeken gestart die nodig zijn voor de uitbreiding van standplaatsen. Wij blijven in gesprek met de klankbordgroep van woonwagenbewoners en belanghebbenden om het proces verder vorm te geven. Daarnaast is er budget voor het inzetten van een projectleider Woonwagens.

Integraal gebiedsgericht werken
Eind 2024 is de programmamanager integraal wijkgericht werken gestart. Deze programmamanager heeft de taak een uitvoeringsprogramma op te stellen en integraal gebiedsgericht werken te promoten. Dit gebeurt door interne en externe verbindingen te leggen en de samenwerking tussen betrokken partijen te stimuleren, zoals woningcorporaties, huurdersverenigingen, welzijns- en zorginstellingen, wijkagenten en verschillende domeinen binnen onze gemeente.

8.2.4 Wij werken samen met partners aan de realisering van het Rivierklimaatpark 2022-e.v.

Op basis van de samenwerkingsovereenkomst die in oktober 2020 gesloten is met de gemeenten Arnhem, Duiven, Rheden, Westervoort, het waterschap Rijn en IJssel, de provincie Gelderland, de staat der Nederlanden en Natuurmonumenten nemen we in 2022 een besluit over toezegging van financiën voor de uitvoering van maatregelen in het Rivierklimaatpark. Van de gemeente Zevenaar wordt een bijdrage verwacht voor
- Het verbeteren (verkeersveiliger maken) van de Marsweg.
- De opwaardering van de entrees van het gebied.
- Een algemene kwaliteitsimpuls.
- De aanleg van struinroutes.

	Status 1e VGR	**Status 2e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Niet volgens plan

Het plangebied van Rivierklimaatpark IJsselpoort (RKP) is onderdeel van de maatwerkregeling Ruimte voor de Rivier. Dat biedt nog mogelijkheden voor buitendijkse ruimtelijke ontwikkelingen. Ondernemers in het plangebied hebben hun ontwikkelwensen laten weten. Onderzocht wordt of deze haalbaar zijn binnen de maatwerkregeling en passen binnen het Omgevingsplan van de gemeente Zevenaar. Binnen het project RKP wordt gewerkt aan een Voorkeursvariant. Daarvoor zijn verschillende uitvoeringscenario's onderzocht. In het najaar van 2025 wordt de Voorkeursvariant inclusief uitvoeringsscenario voorgelegd aan de Stuurgroep. Bij de uitwerking van de voorkeursvariant wordt de Koestraat meegenomen. In de meerjarenbegroting 2026-2029 nemen wij voor de indexatie een aanvullend investeringsbedrag op.

Voorstel raad
Kennisnemen van de stand van zaken.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten				
Primitieve begroting 2025-2028	-245	1.724	35.980	2.834
1e voortgangsrapportage 2025	8.163	2.300	-31.358	8
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	302	3.450	303	-1.835
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**8.220**	**7.474**	**4.924**	**1.008**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
1. Autonome ontwikkelingen	-15	**0**	0	0
Actualisatie budget rentelasten	-15	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	-85	**235**	0	0
Budgetmutatie leges omgevingsvergunningen	150	0	0	0
Fasering budget vastgoed in verband met verkoopopbrengst	-235	235	0	0
5. Mutaties < € 100.000	2	**-6**	-6	-6
Budgetmutatie bijdragen in plankosten	8	0	0	0
Budgetmutatie leges wijziging omgevingsplan	-6	-6	-6	-6
Totaal gemuteerde baten	**-98**	**229**	**-6**	**-6**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**8.123**	**7.703**	**4.919**	**1.002**
Lasten				
Primitieve begroting 2025-2028	2.588	4.280	38.384	5.331
1e voortgangsrapportage 2025	8.543	2.316	-31.288	42
Kadernota 2026	0	-8	-8	-8
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	434	3.395	407	-1.835
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**11.565**	**9.984**	**7.495**	**3.530**
Mutaties in deze begroting (lasten)				
1. Autonome ontwikkelingen	0	**0**	0	0
Actualisatie budget rentelasten	0	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	0	**0**	0	0
Budgetmutatie leges omgevingsvergunningen	0	0	0	0
Fasering budget vastgoed in verband met verkoopopbrengst	0	0	0	0
5. Mutaties < € 100.000	-10	**0**	0	0
Budgetmutatie advieskosten bestemmingsplannen	-10	0	0	0
Budgetmutatie bijdragen in plankosten	0	0	0	0
Budgetmutatie leges wijziging omgevingsplan	0	0	0	0

Budgetmutatie rentelasten grondexploitaties woningbouw	0	0	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**-10**	**0**	**0**	**0**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**11.555**	**9.984**	**7.495**	**3.530**
Resultaat voor bestemming	**-3.433**	**-2.281**	**-2.576**	**-2.529**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2025-2028	602	102	0	0
1e voortgangsrapportage 2025	118	-18	36	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	838	315	104	0
2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	1.558	**399**	140	0
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2025-2028	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	524	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	524	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties	**1.034**	**399**	**140**	**0**
Resultaat na bestemming	**-2.399**	**-1.882**	**-2.436**	**-2.529**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1. Autonome ontwikkelingen				
Actualisatie budget rentelasten	**-15**	**0**	**0**	**0**

Door een lagere werkelijke financieringsbehoefte dan begroot verwachten we een voordeel op rentelasten van € 253.000.

2. Actualisatie bestaand beleid				
Budgetmutatie leges omgevingsvergunningen	**150**	**0**	**0**	**0**

Uitgaande van de ingekomen bouw- en conceptaanvragen in het eerste halfjaar van 2025 verwachten wij voor 2025 extra legesinkomsten van € 150.000.
Voor de afhandeling van de aanvragen zetten wij € 100.000 in. Per saldo een voordeel in 2025 van € 50.000.

Fasering budget vastgoed in verband met verkoopopbrengst	**-235**	**235**	**0**	**0**

De locaties Reisenakker en Engeveldweg zijn onderdeel van een ontwikkellocatie in de omgevingsvisie. De verwachting is dat de geplande verkoopopbrengst in 2025 voor beide locaties later komt. Reisenakker is onderdeel van de A12 zone. De verwachting is dat de GREX voor het gebied rondom de Reisenakker in de loop van 2026 geopend gaat worden. Dit hangt samen met de aankoop van de gronden in deze zone. De mogelijke verkoopopbrengst is op grond hiervan verplaatst van 2025 naar 2026.
De woningen aan de Engeveldweg zijn onderdeel van de ontwikkeling van de Spoorzone. De verwachting is dat dit langer duurt voor hier duidelijkheid over is. De mogelijke verkoopopbrengst is op grond hiervan verplaatst van 2025 naar 2029. Dit geeft een eenmalig nadeel in de begroting 2025 van € 495.000 en een eenmalig voordeel van € 235.000 in 2026 en € 260.000 in 2029 in programma 0.

Totaal mutaties	**-100**	**235**	**0**	**0**

FINANCIËN

ALGEMEEN

Inleiding
In dit onderdeel gaan wij in op de ontwikkelingen in de financiële situatie van onze gemeente. Wij presenteren het overzicht van baten en lasten, de financiële ontwikkelingen uit deze rapportage en het actuele financieel meerjarenbeeld.

Beleidskaders
Voor wat betreft de financiën van onze gemeente gelden de volgende beleidskaders:

- Financiële verordening 2025
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2024
- Nota reserves en voorzieningen 2018

OVERZICHT FINANCIËLE MUTATIES IN DE 2E VOORTGANGSRAPPORTAGE

In onderstaande tabel staat een overzicht van alle financiële baten en lasten, zoals die zijn opgenomen in deze rapportage. In de tabel worden baten en lasten apart gepresenteerd.
Na de tabel geven wij de toelichtingen op de financiële mutaties > € 100.000. Op basis van de financiële verordening 2025 lichten wij financiële mutaties < € 100.000 niet toe.
Deze toelichtingen staan op alfabetische volgorde, maar er is geen indeling op baten en lasten. Elke wijziging wordt daarmee eenmalig ("netto") toegelicht.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BATEN				
1. Autonome ontwikkelingen	**3.870**	**7.797**	**7.409**	**4.335**
Actualisatie budget rentelasten	29	0	0	0
Algemene uitkering - meicirculaire 2025	2.488	8.028	7.409	4.335
Budgetmutatie lasten/baten sport	1.451	0	0	0
Budgetmutatie uitkeringslasten/-baten (BUIG)	128	0	0	0
Budgetmutatie uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	-227	-231	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	**802**	**236**	**1**	**1**
Actualisatie investering afval	0	1	1	1
Budgetmutatie afval	216	0	0	0
Budgetmutatie leges omgevingsvergunningen	150	0	0	0
Budgetmutatie terugvordering zorgkosten op basis van het woonplaatsbeginsel	931	0	0	0
Fasering budget vastgoed in verband met verkoopopbrengst	-495	235	0	0
5. Mutaties < € 100.000	**-29**	**-6**	**-6**	**-6**
Budgetmutatie bijdragen in plankosten	8	0	0	0
Budgetmutatie leges wijziging omgevingsplan	-6	-6	-6	-6
Budgetmutatie legesinkomsten APV-vergunningen	-10	0	0	0
Budgetmutatie opgelegde dwangsom	-21	0	0	0
Totaal mutaties 2e voortgangsrapportage - Baten	**4.643**	**8.027**	**7.404**	**4.330**

LASTEN

1. Autonome ontwikkelingen	**3.209**	**3.070**	**3.070**	**2.896**
Actualisatie budget rentelasten	-223	0	0	0
Algemene uitkering - meicirculaire 2025	878	3.070	3.070	2.896
Budgetmutatie lasten/baten sport	1.193	0	0	0
Budgetmutatie Tweede Kamerverkiezingen	175	0	0	0
Budgetmutatie uitkeringslasten/-baten (BUIG)	1.187	0	0	0
Budgetmutatie uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	0	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	**-689**	**429**	**72**	**0**
Actualisatie afschrijvingen	-591	0	0	0
Actualisatie investering afval	0	1	1	1
Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	0	-4	-4	-1
Bijdrage GR SDL - RID	-210	0	0	0

Budgetmutatie afval	68	0	0	0
Budgetmutatie afval GFT en restafval en mutatie reserve afval	21	0	0	0
Budgetmutatie inhuur derden wegens ziekte	300	0	0	0
Budgetmutatie leges omgevingsvergunningen	100	0	0	0
Budgetmutatie opvang en begeleiding vluchtelingen	0	130	0	0
Budgetmutatie terugvordering zorgkosten op basis van het woonplaatsbeginsel	0	0	0	0
Budgetmutatie zorgkosten WMO en jeugd	0	0	0	0
Fasering budget aanbesteding applicaties Sociaal Domein	-150	75	75	0
Fasering budget opstellen soorten managementplan gemeentebreed	-226	226	0	0
Fasering budget vastgoed in verband met verkoopopbrengst	0	0	0	0
5. Mutaties < € 100.000	**480**	**220**	**87**	**87**
Actualisatie budget dotatie voorziening Riverparc	-2	-2	-2	-2
Budgetmutatie aanpak problematische schulden	42	0	0	0
Budgetmutatie advieskosten bestemmingsplannen	-10	0	0	0
Budgetmutatie alleenverdienersproblematiek	57	61	0	0
Budgetmutatie ARBO	75	0	0	0
Budgetmutatie bijdragen in plankosten	0	0	0	0
Budgetmutatie Catering Turmac	50	50	0	0
Budgetmutatie dierentehuis Arnhem e/o	8	22	30	30
Budgetmutatie elektriciteit openbare verlichting	35	0	0	0
Budgetmutatie exploitatie Gemeenschappelijke regeling SDL/RSD	71	0	0	0
Budgetmutatie exploitatielasten duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	-62	0	0	0
Budgetmutatie extern juridisch advies	50	0	0	0
Budgetmutatie faillissement Groupcard m.b.t. mantelzorgcompliment	45	0	0	0
Budgetmutatie gezinscoaches jeugdhulp	0	0	0	0
Budgetmutatie jeugdhulp kinderen in een AZC	59	59	59	59
Budgetmutatie leges wijziging omgevingsplan	0	0	0	0
Budgetmutatie legesinkomsten APV-vergunningen	0	0	0	0
Budgetmutatie motie Stolpersteine	-6	0	0	0
Budgetmutatie onderzoekskosten IHP VO	20	0	0	0
Budgetmutatie open monumentendag	-3	0	0	0
Budgetmutatie opgelegde dwangsom	0	0	0	0
Budgetmutatie rentelasten grondexploitaties bedrijventerreinen	5	0	0	0
Budgetmutatie rentelasten grondexploitaties woningbouw	66	0	0	0
Budgetmutatie schietincident Pannerden	25	0	0	0
Budgetmutatie vastgoed akoestische maatregelen	25	0	0	0
Budgetmutatie vrijetijdseconomie	-41	0	0	0
Fasering budget Warmtewet 2.0	-30	30	0	0
Totaal 2e voortgangsrapportage - Lasten	**3.001**	**3.718**	**3.229**	**2.983**
Totaal mutaties 2e VGR baten en lasten	**1.642**	**4.309**	**4.175**	**1.347**

Mutaties reserves

Onttrekkingen	-12	135	5	5
Toevoegingen	148	0	0	0
Totaal mutaties reserves	**-160**	**135**	**5**	**5**
Totaal mutaties 2e VGR	**1.482**	**4.444**	**4.180**	**1.352**

TOELICHTING MUTATIES IN DE EXPLOITATIE > € 100.000

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1. Autonome ontwikkelingen				
Actualisatie budget rentelasten	**253**	**0**	**0**	**0**

Door een lagere werkelijke financieringsbehoefte dan begroot verwachten we een voordeel op rentelasten van € 253.000.

Algemene uitkering - meicirculaire 2025	**1.610**	**4.958**	**4.339**	**1.439**

In de meicirculaire 2025 is een compensatie opgenomen voor loon- en prijsontwikkeling. Dit bedrag reserveren wij voor indexatie van de verschillende onderdelen in onze begroting. Daarnaast zijn voor de jaren 2025 tot en met 2027 extra middelen beschikbaar gesteld voor jeugdzorg en voor demping terugval gemeentefonds. Hierover informeerden wij u in juni 2025 met raadsinformatiebrief Z/25/495392.

Budgetmutatie lasten/baten sport	**259**	**0**	**0**	**0**

In de begroting is nog geen rekening gehouden met kostenverhogende btw en de compensatie die we hiervoor ontvangen van het Rijk. Op basis van de in het 1e kwartaal aangevraagde 'Specifieke uitkering stimulering sport 2025' (SPUK, voor compensatie van kostenverhogende btw) is in juli 2025 het voorschot ontvangen. Het door het Rijk beschikbaar gestelde voorschotbedrag is voldoende om de kostenverhogende btw te compenseren. Daarnaast is in 2025 een nabetaling ontvangen naar aanleiding van de definitieve vaststelling van deze SPUK over het jaar 2023 en een afrekening n.a.v. de vaststelling van de SPUK MEOZ (meerkosten energie openbare zwembaden) over 2023. De extra baten voor 2025 bedragen € 1.451.000 (voordeel).
Naast deze vaststellingen van de specifieke uitkeringen houden wij rekening met hogere lasten in verband raming van de kostenverhogende btw inclusief en de bijgestelde indexering voor de dienstverlening op basis van de afspraken vastgelegd in de DVO's (dienstverleningsovereenkomsten tussen gemeente en Ataro BV). Totaal hogere lasten bedraagt € 1.192.000 (nadeel). Per saldo is het voordeel in 2025 eenmalig € 259.000.

Budgetmutatie Tweede Kamerverkiezingen	**-175**	**0**	**0**	**0**

Door de val van het kabinet vinden op 29 oktober 2025 vervroegde Tweede Kamerverkiezingen plaats. De kosten van deze verkiezingen zijn niet begroot en dienen daarom bijgeraamd te worden. De standaard kosten voor een verkiezing zijn € 105.000. Door prijsstijgingen voor o.a. drukwerk, portokosten en huur materialen is er een extra budget van € 10.000 nodig. Om de verkiezingen te organiseren is de inzet van medewerkers van de afdeling Publiekszaken nodig. Om de reguliere dienstverlening aan de inwoners te garanderen, vragen we een budget van € 60.000 aan. De hoogte van de vergoeding vanuit het ministerie voor deze Tweede Kamerverkiezing is nog niet bekend.

Budgetmutatie uitkeringslasten/-baten (BUIG)	**-1.059**	**0**	**0**	**0**

Op basis van de prognose van de Regionale Sociale Dienst (RSD-de Liemers) van de te verwachten hogere uitkeringslasten actualiseren wij de ramingen. De prognose is gebaseerd op de uitgaven tot en met juni 2025. Daarnaast wordt rekening gehouden met hogere bijdragen van het Rijk, gebaseerd op het in april 2025 gepubliceerde bijgestelde nader voorlopig budget inkomensdeel (BUIG), aangevuld met de te verwachten compensatie op grond van de 'vangnetregeling'. Door de hogere lasten verwachten wij een nadeel in 2025 van € 1.187.000. Het voordeel door de hogere baten bedraagt € 128.000. Per saldo verwachten wij een nadelig resultaat 2025 voor de uitkeringslasten/-baten € 1.059.000.

Budgetmutatie uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	**-227**	**-231**	**0**	**0**

Het Rijk heeft in 2023 besloten dat het abonnementstarief in de Wmo wordt afgeschaft en wordt vervangen door een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage. Het wetsvoorstel hiervoor is nog in behandeling. De inwerkingtreding van deze wet is nu voorzien per 1 januari 2027. In de meicirculaire krijgen wij nu via de algemene uitkering compensatie voor de geraamde eigen bijdragen in 2025 (€ 227.000) en 2026 (€ 231.000).
In samenhang met de algemene uitkering is deze mutatie budgettair neutraal.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie afschrijvingen	**591**	**0**	**0**	**0**

Jaarlijks worden de afschrijvingslasten geactualiseerd. Voor 2025 geeft dit een voordeel van € 591.000. Dit voordeel wordt veroorzaakt door het faseren van investeringen. Hierdoor verschuift de start van de afschrijvingslast mee. Dit werkt door in diverse programma's.

Actualisatie investering afval	**0**	**0**	**0**	**0**

In 2024 is middels een raadsvoorstel besloten tot de uitbreiding van mogelijkheden om luiers- en incontinentiemateriaal gescheiden in te leveren. In het budget voor deze 18 containers voor luiers- en incontinentiemateriaal is in de raming geen rekening gehouden met dubbele trommels (lees inworpopeningen) voor optimale vulling van de containers. Hierdoor is er een trommel extra nodig en ook een extra paslezer. De bebording en bestickering zijn niet meegenomen. Totaal aanvullend investeringsbudget in 2025 bedraagt € 11.000 en komt hiermee totaal op € 121.000. De aanvullende afschrijvingslasten vanaf 2026 in programma 7 bedragen € 1.100. Dit verrekenen we met de afvalstoffenheffing. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging.

Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	**0**	**4**	**4**	**1**

Uit het investeringsbudget duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie kan budget worden overgeheveld naar andere investerings- of groot onderhoud budgetten. Wij hevelen voor de volgende onderdelen budget over naar:
*het investeringsbudget revitalisatie wegen Schrijvershoek € 65.000 (het investeringsbudget wordt dan in totaal € 1.171.800)
*het investeringsbudget Schrijvershoek: vernieuwen rioolstelsel etc € 54.000 (het investeringsbudget wordt dan in totaal € 4.479.200).
*het vervangingsbudget machinepark openbare werken (bladblazers, bosmaaiers, etc worden vervangen voor elektrische machines). De meerkosten hebben een investeringsbedrag tot gevolg van € 32.000.
*budget voor een duurzamere renovatie van het Musiater € 400.000. Rekening houdend met een DUMAVA-subsidie is het totale investeringsbedrag dan € 638.000.
Per saldo levert dit in totaal in 2026 en 2027 een voordeel op van € 4.000 en vanaf 2028 een structureel voordeel van € 1.000. Dit is in programma 0 een structureel nadeel vanaf 2026 van € 6.000, in programma 2 een structureel voordeel vanaf 2028 van € 2.000 en in programma 7 een voordeel in 2026 en 2027 van € 10.000 en vanaf 2028 een structureel voordeel van € 9.000.

Bijdrage GR SDL - RID	**210**	**0**	**0**	**0**

De RID heeft de projectadministratie opgeschoond en hiermee is verbeterd inzicht in de kapitaalslasten gerealiseerd. Het aantal projecten is teruggebracht en er is een bundeling ontstaan op applicaties en Informatiebeveiliging. Dit leidt tot lagere kapitaallasten. Initiatieven op het gebied van opslag, betrouwbaarheid en licentiebeheer hebben budgettaire voordelen opgeleverd. In 2025 houden we rekening met een eenmalig voordeel van € 210.000. De verSaaSing (software wordt via het internet aangeboden) van het applicatielandschap leidt daarentegen tot hogere onderhoudslasten. Wat uiteindelijk het structurele voordeel hiervan in de begroting 2026-2029 wordt, is nog onbekend.

Budgetmutatie afval	**148**	**0**	**0**	**0**

We hebben de budgetten afval nagelopen en een aantal bijgesteld. We verwachten bijvoorbeeld structureel vanaf 2025 een hogere inzamelvergoeding (€ 88.000) voor PMD. Dit als gevolg van een hogere tonnageprijs. Daarnaast verwachten we voor de afvalinzameling - papier en karton een hogere verwerkingsvergoeding van (€ 67.000). Dit als gevolg van het oplopen van de tonnageprijs voor oud papier.
Per saldo een voordeel van € 148.000 in 2025 welke wij storten in de reserve afval. Het structurele voordeel vanaf 2026 van € 151.000 verwerken wij in de begroting 2026 en verrekenen wij met de afvalstoffenheffing. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging en is programma overstijgend.

Budgetmutatie afval GFT en restafval en mutatie reserve afval	**-21**	**0**	**0**	**0**

Op basis van het de Milieusamenwerking Regio Arnhem (MRA) zijn er nieuwe verwerkingscontracten afgesloten waarbij voor GFT voor duurzamere verwerking is gekozen. Op grond hiervan hebben wij de budgetten voor afvalinzameling - GFT en restafval (huishoudelijk) bijgesteld.
-Voor afvalinzameling - GFT verwachten wij in 2025 hogere verwerkingskosten (€ 156.000), dit als gevolg van een hogere prijs per ton van € 42,75 met ingang van 1 juli 2025.
-Voor afvalinzameling - restafval (huishoudelijk) verwachten wij lagere verwerkingskosten (€ 135.000), dit als gevolg van een lagere prijs van € 5,62 per ton met ingang van 1 april 2025.
Per saldo een nadeel van € 21.000 in 2025 welke wij onttrekken aan de reserve afval. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging en is programma overstijgend.

Vanaf 2026 verwachten wij structureel hogere verwerkingskosten (€ 273.000) voor afvalinzameling - GFT en structureel lagere verwerkingskosten (€ 141.000) voor afvalinzameling - restafval. Per saldo een structureel nadeel van € 132.000 in 2026 welke wij verrekenen met de afvalstoffenheffing in de begroting 2026. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging en is programma overstijgend.

Budgetmutatie inhuur derden wegens ziekte	**-300**	**0**	**0**	**0**

Het ziekteverzuim ligt momenteel tegen de 8%. We zien met name een aantal langdurige ziektegevallen. De raming in de primitieve begroting van het ziektebudget is € 290.000. Bij de 1e voortgangsrapportage is € 375.000 bijgeraamd. Als we kijken naar de nu afgesloten inhuurcontracten wegens ziekte, is het budget inclusief bijraming per 01-07-2025 reeds overschreden. Daarnaast neemt het aantal zwangerschapsverloven toe als gevolg van de verjonging van de organisatie. In de cijfers is rekening gehouden met de inkomsten van het UWV. Deze worden ingezet als dekking van de inhuurkosten, maar zijn niet voldoende om een gemiddelde zwangerschapsvervanging te kunnen bekostigen.
Gelet op de uitvoering van uw ambities en continuïteit van de bedrijfsvoering ramen we het ziektebudget bij met € 300.000. Dit is benodigd om de huidige aangegane contracten en de geschatte nog komende verplichtingen te kunnen voldoen in de resterende maanden van 2025.

Budgetmutatie leges omgevingsvergunningen	**50**	**0**	**0**	**0**

Uitgaande van de ingekomen bouw- en conceptaanvragen in het eerste halfjaar van 2025 verwachten wij voor 2025 extra legesinkomsten van € 150.000. Voor de afhandeling van de aanvragen zetten wij € 100.000 in. Per saldo een voordeel in 2025 van € 50.000.

Budgetmutatie opvang en begeleiding vluchtelingen	**0**	**-130**	**0**	**0**

Bij de jaarrekening 2023 is een bestemmingsreserve gecreëerd m.b.t. extra kosten in het kader van de opvang en inburgering van vluchtelingen. Hierbij zal worden ingezet op taallessen, aanpassing van woningen voor grote gezinnen, het beter benutten van de bestaande woningvoorraad en de ondersteuning van dorpsinitiatieven. Wij vragen nu om voor 2026 € 130.000 uit te geven aan deze onderwerpen. Deze kosten worden ten laste gebracht van de daarvoor bestemde reserve.

Budgetmutatie terugvordering zorgkosten op basis van het woonplaatsbeginsel	**931**	**0**	**0**	**0**

Vanaf vorig jaar zijn reeds betaalde zorgkosten gecontroleerd in het kader van het woonplaatsbeginsel. Het blijkt dat wij zorgkosten hebben betaald waarvan nu blijkt dat deze door een andere gemeente betaald moesten worden. De betaalde kosten zijn nu in rekening gebracht bij de juiste gemeenten. Dit levert dit jaar een incidenteel voordeel op van afgerond € 930.000.

Budgetmutatie zorgkosten WMO en jeugd	**0**	**0**	**0**	**0**

Bij het opstellen van de begroting 2025-2028 is voor de zorgkosten WMO en jeugd een percentage toegepast van 1,2%. Dit in afwachting van compensatie van het Rijk. Bij de meicirculaire 2025 heeft het Rijk compensatie gegeven. Wij stellen voor om de zorgkosten in 2025 te compenseren met 3,21% (4,41% minus 1,20%). Dit betekent een structurele verhoging van afgerond € 1.118.000. In deze voortgangsrapportage nemen we de alleen het effect voor 2025 op. Dit effect boeken wij af op de stelpost die is opgenomen voor indexatie bij de meicirculaire 2025. Het effect vanaf 2026 wordt meegenomen in de begroting.

Fasering budget aanbesteding applicaties Sociaal Domein	**150**	**-75**	**-75**	**0**

De huidige kernapplicaties voor het sociaal domein (de zogenoemde Suites van Centric) worden opnieuw aanbesteed. Dit zal een Europese aanbesteding worden. Wij verwachten dat het totale voorbereidingstraject twee jaar in beslag zal nemen. Voor de specifiek Zevenaarse werkzaamheden (denk aan training/inrichting/koppelingen/datakwaliteit) was voor het jaar 2025 een bedrag van € 150.000 beschikbaar gesteld. Als gevolg van onzekerheid en onduidelijkheden in de uitkomsten van de aanbestedingen is er een nieuwe planning gemaakt. De werkzaamheden zullen in 2026 en 2027 worden uitgevoerd en het budget wordt dan aangewend.

Fasering budget opstellen soorten managementplan gemeentebreed	**226**	**-226**	**0**	**0**

De opdracht voor de uitvoering van een gebiedsgericht onderzoek naar beschermde soorten en vervolgens het opstellen van een soortenmanagementplan is gegeven. De afronding van het veldonderzoek en de opleving van het rapport inclusief besluit provincie vindt in 2026 plaats. Om die reden schuiven wij € 226.000 door naar 2026.

Fasering budget vastgoed in verband met verkoopopbrengst	**-495**	**235**	**0**	**0**

De locaties Reisenakker en Engeveldweg zijn onderdeel van een ontwikkellocatie in de omgevingsvisie. De verwachting is dat de geplande verkoopopbrengst in 2025 voor beide locaties later komt. Reisenakker is onderdeel van de A12 zone. De verwachting is dat de GREX voor het gebied rondom de Reisenakker in de loop van 2026 geopend gaat worden. Dit hangt samen met de aankoop van de gronden in deze zone. De mogelijke verkoopopbrengst is op grond hiervan verplaatst van 2025 naar 2026.
De woningen aan de Engeveldweg zijn onderdeel van de ontwikkeling van de Spoorzone. De verwachting is dat dit langer duurt voor hier duidelijkheid over is. De mogelijke verkoopopbrengst is op grond hiervan verplaatst van 2025 naar 2029. Dit geeft een eenmalig nadeel in de begroting 2025 van € 495.000 en een eenmalig voordeel van € 235.000 in 2026 en € 260.000 in 2029 in programma 0.

Totaal mutaties	**2.151**	**4.535**	**4.268**	**1.440**

TOELICHTING RESERVEMUTATIES

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
2. Actualisatie bestaand beleid				
Budgetmutatie afval	**-148**	**0**	**0**	**0**

We hebben de budgetten afval nagelopen en een aantal bijgesteld. We verwachten bijvoorbeeld structureel vanaf 2025 een hogere inzamelvergoeding (€ 88.000) voor PMD. Dit als gevolg van een hogere tonnageprijs. Daarnaast verwachten we voor de afvalinzameling - papier en karton een hogere verwerkingsvergoeding van (€ 67.000). Dit als gevolg van het oplopen van de tonnageprijs voor oud papier.
Per saldo een voordeel van € 148.000 in 2025 welke wij storten in de reserve afval. Het structurele voordeel vanaf 2026 van € 151.000 verwerken wij in de begroting 2026 en verrekenen wij met de afvalstoffenheffing. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging en is programma overstijgend.

Budgetmutatie afval GFT en restafval en mutatie reserve afval	**21**	**0**	**0**	**0**

Op basis van het de Milieusamenwerking Regio Arnhem (MRA) zijn er nieuwe verwerkingscontracten afgesloten waarbij voor GFT voor duurzamere verwerking is gekozen. Op grond hiervan hebben wij de budgetten voor afvalinzameling - GFT en restafval (huishoudelijk) bijgesteld.
-Voor afvalinzameling - GFT verwachten wij in 2025 hogere verwerkingskosten (€ 156.000), dit als gevolg van een hogere prijs per ton van € 42,75 met ingang van 1 juli 2025.
-Voor afvalinzameling - restafval (huishoudelijk) verwachten wij lagere verwerkingskosten (€ 135.000), dit als gevolg van een lagere prijs van € 5,62 per ton met ingang van 1 april 2025.
Per saldo een nadeel van € 21.000 in 2025 welke wij onttrekken aan de reserve afval. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging en is programma overstijgend.

Vanaf 2026 verwachten wij structureel hogere verwerkingskosten (€ 273.000) voor afvalinzameling - GFT en structureel lagere verwerkingskosten (€ 141.000) voor afvalinzameling - restafval. Per saldo een structureel nadeel van € 132.000 in 2026 welke wij verrekenen met de afvalstoffenheffing in de begroting 2026. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging en is programma overstijgend.

Budgetmutatie opvang en begeleiding vluchtelingen	**0**	**130**	**0**	**0**

Bij de jaarrekening 2023 is een bestemmingsreserve gecreëerd m.b.t. extra kosten in het kader van de opvang en inburgering van vluchtelingen. Hierbij zal worden ingezet op taallessen, aanpassing van woningen voor grote gezinnen, het beter benutten van de bestaande woningvoorraad en de ondersteuning van dorpsinitiatieven. Wij vragen nu om voor 2026 € 130.000 uit te geven aan deze onderwerpen. Deze kosten worden ten laste gebracht van de daarvoor bestemde reserve.

5. Mutaties < € 100.000				
Actualisatie onttrekking reserves kapitaallasten	**-33**	**5**	**5**	**5**

Door het faseren van de investeringen, verschuiven ook de bijbehorende reserves kapitaallasten. Deze hebben we in onderstaand journaal gecorrigeerd.

Totaal reservemutaties	**-160**	**135**	**5**	**5**

FINANCIEEL MEERJARENBEELD

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten				
Primitieve begroting 2025-2028	177.356	154.350	198.247	166.373
1e voortgangsrapportage 2025	14.397	3.991	-29.415	2.149
Kadernota 2026	0	407	407	407
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	8.133	1.253	375	-2.395
Totale baten tot de 2e voortgangsrapportage	**199.886**	**160.001**	**169.613**	**166.534**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
1. Autonome ontwikkelingen	3.870	**7.797**	7.409	4.335
Actualisatie budget rentelasten	29	0	0	0
Algemene uitkering - meicirculaire 2025	2.488	8.028	7.409	4.335
Budgetmutatie lasten/baten sport	1.451	0	0	0
Budgetmutatie uitkeringslasten/-baten (BUIG)	128	0	0	0
Budgetmutatie uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	-227	-231	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	802	**236**	1	1
Actualisatie investering afval	0	1	1	1
Budgetmutatie afval	216	0	0	0
Budgetmutatie leges omgevingsvergunningen	150	0	0	0
Budgetmutatie terugvordering zorgkosten op basis van het woonplaatsbeginsel	931	0	0	0
Fasering budget vastgoed in verband met verkoopopbrengst	-495	235	0	0
5. Mutaties < € 100.000	-29	**-6**	-6	-6
Budgetmutatie bijdragen in plankosten	8	0	0	0
Budgetmutatie leges wijziging omgevingsplan	-6	-6	-6	-6
Budgetmutatie legesinkomsten APV-vergunningen	-10	0	0	0
Budgetmutatie opgelegde dwangsom	-21	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**4.643**	**8.027**	**7.404**	**4.330**
Totale baten in deze voortgangsrapportage	**204.529**	**168.028**	**177.018**	**170.864**
Lasten				
Primitieve begroting 2025-2028	181.466	161.944	204.609	173.341
1e voortgangsrapportage 2025	16.741	4.349	-29.311	1.864
Kadernota 2026	0	-1.692	-3.680	-5.082
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	7.561	2.519	480	-2.394
Totale lasten tot de 2e voortgangsrapportage	**205.768**	**167.119**	**172.098**	**167.730**

Mutaties in deze voortgangsrapportage (lasten)

1. Autonome ontwikkelingen	3.209	**3.070**	3.070	2.896
Actualisatie budget rentelasten	-223	0	0	0
Algemene uitkering - meicirculaire 2025	878	3.070	3.070	2.896
Budgetmutatie lasten/baten sport	1.193	0	0	0
Budgetmutatie Tweede Kamerverkiezingen	175	0	0	0
Budgetmutatie uitkeringslasten/-baten (BUIG)	1.187	0	0	0
Budgetmutatie uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	0	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	-689	**429**	72	0
Actualisatie afschrijvingen	-591	0	0	0
Actualisatie investering afval	0	1	1	1
Actualisatie investeringen duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	0	-4	-4	-1
Bijdrage GR SDL - RID	-210	0	0	0
Budgetmutatie afval	68	0	0	0
Budgetmutatie afval GFT en restafval en mutatie reserve afval	21	0	0	0
Budgetmutatie inhuur derden wegens ziekte	300	0	0	0
Budgetmutatie leges omgevingsvergunningen	100	0	0	0
Budgetmutatie opvang en begeleiding vluchtelingen	0	130	0	0
Budgetmutatie terugvordering zorgkosten op basis van het woonplaatsbeginsel	0	0	0	0
Budgetmutatie zorgkosten WMO en jeugd	0	0	0	0
Fasering budget aanbesteding applicaties Sociaal Domein	-150	75	75	0
Fasering budget opstellen soorten managementplan gemeentebreed	-226	226	0	0
Fasering budget vastgoed in verband met verkoopopbrengst	0	0	0	0
5. Mutaties < € 100.000	480	**220**	87	87
Actualisatie budget dotatie voorziening Riverparc	-2	-2	-2	-2
Budgetmutatie aanpak problematische schulden	42	0	0	0
Budgetmutatie advieskosten bestemmingsplannen	-10	0	0	0
Budgetmutatie alleenverdienersproblematiek	57	61	0	0
Budgetmutatie ARBO	75	0	0	0
Budgetmutatie bijdragen in plankosten	0	0	0	0
Budgetmutatie Catering Turmac	50	50	0	0
Budgetmutatie dierentehuis Arnhem e/o	8	22	30	30
Budgetmutatie elektriciteit openbare verlichting	35	0	0	0
Budgetmutatie exploitatie Gemeenschappelijke regeling SDL/RSD	71	0	0	0

Budgetmutatie exploitatielasten duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	-62	0	0	0
Budgetmutatie extern juridisch advies	50	0	0	0
Budgetmutatie faillissement Groupcard m.b.t. mantelzorgcompliment	45	0	0	0
Budgetmutatie gezinscoaches jeugdhulp	0	0	0	0
Budgetmutatie jeugdhulp kinderen in een AZC	59	59	59	59
Budgetmutatie leges wijziging omgevingsplan	0	0	0	0
Budgetmutatie legesinkomsten APV-vergunningen	0	0	0	0
Budgetmutatie motie Stolpersteine	-6	0	0	0
Budgetmutatie onderzoekskosten IHP VO	20	0	0	0
Budgetmutatie open monumentendag	-3	0	0	0
Budgetmutatie opgelegde dwangsom	0	0	0	0
Budgetmutatie rentelasten grondexploitaties bedrijventerreinen	5	0	0	0
Budgetmutatie rentelasten grondexploitaties woningbouw	66	0	0	0
Budgetmutatie schietincident Pannerden	25	0	0	0
Budgetmutatie vastgoed akoestische maatregelen	25	0	0	0
Budgetmutatie vrijetijdseconomie	-41	0	0	0
Fasering budget Warmtewet 2.0	-30	30	0	0
Totaal gemuteerde lasten	**3.001**	**3.718**	**3.229**	**2.983**
Totale lasten tot de voortgangsrapportage	**208.768**	**170.837**	**175.327**	**170.713**
Resultaat baten en lasten	**-4.239**	**-2.809**	**1.691**	**151**
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2025-2028	3.207	1.129	917	939
1e voortgangsrapportage 2025	456	-43	22	-95
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	4.870	1.265	104	0
2e voortgangsrapportage 2025	-12	135	5	5
Totaal onttrekkingen reserves	8.522	**2.486**	1.048	848
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2025-2028	0	0	0	0
1e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Kadernota 2026	0	0	0	0
Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage 2025	5.442	0	0	0
2e voortgangsrapportage 2025	148	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	5.591	**0**	0	0

Saldo reserve mutaties	2.931	2.486	1.048	848
Gerealiseerd resultaat	-1.309	-323	2.739	1.000

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BATEN				
0. Bestuur en ondersteuning	125.109	126.606	127.192	123.846
1. Veiligheid	177	133	133	133
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	593	549	549	549
3. Economie	33.273	485	11.185	11.292
4. Onderwijs	1.284	1.174	1.174	1.174
5. Sport, cultuur en recreatie	2.952	1.398	1.398	1.398
6. Sociaal domein	21.128	18.104	18.835	19.502
7. Volksgezondheid en milieu	11.891	11.876	11.632	11.968
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8.123	7.703	4.919	1.002
Actuele stand begroting - baten	**204.529**	**168.028**	**177.018**	**170.864**
Lasten				
0. Bestuur en ondersteuning	28.584	27.677	26.191	23.582
1. Veiligheid	4.998	4.957	4.955	4.968
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	8.009	8.588	8.291	8.726
3. Economie	33.904	1.165	11.849	11.928
4. Onderwijs	6.535	6.816	6.587	7.207
5. Sport, cultuur en recreatie	14.939	13.245	13.082	13.161
6. Sociaal domein	85.612	82.493	82.684	82.456
7. Volksgezondheid en milieu	14.633	15.913	14.192	15.154
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	11.555	9.984	7.495	3.530
Actuele stand begroting - lasten	**208.768**	**170.837**	**175.327**	**170.713**
Saldo voor bestemming				
0. Bestuur en ondersteuning	96.525	98.929	101.002	100.265
1. Veiligheid	-4.821	-4.824	-4.822	-4.836
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-7.416	-8.039	-7.742	-8.177
3. Economie	-632	-680	-664	-637
4. Onderwijs	-5.251	-5.642	-5.413	-6.033
5. Sport, cultuur en recreatie	-11.987	-11.847	-11.684	-11.762
6. Sociaal domein	-64.483	-64.389	-63.849	-62.953
7. Volksgezondheid en milieu	-2.742	-4.037	-2.560	-3.186
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-3.433	-2.281	-2.576	-2.529
Saldo 2e voortgangsrapportage voor bestemming	**-4.239**	**-2.809**	**1.691**	**151**
Mutaties reserves				
0. Bestuur en ondersteuning	733	436	436	262
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	113	150	50	39
3. Economie	0	15	17	17
4. Onderwijs	68	123	123	248
5. Sport, cultuur en recreatie	569	259	259	259
6. Sociaal domein	124	154	24	24
7. Volksgezondheid en milieu	289	951	0	0
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.034	399	140	0
Totaal mutaties reserves	**2.931**	**2.486**	**1.048**	**848**

Gerealiseerd resultaat 2e voortgangsrapportage	**-1.309**	**-323**	**2.739**	**1.000**

BIJLAGEN

OVERZICHT BEGROTINGSWIJZIGINGEN TOT DE 2E VOORTGANGSRAPPORTAGE

In deze bijlage nemen wij het overzicht op van de wijzigingen van de begroting die nog niet in de meerjarenbegroting 2025-2028 zijn verwerkt tot deze voortgangsrapportage. Dit betreft de wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage en de administratieve wijzigingen.
De wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage betreffen de verwerking van uw besluiten in de afgelopen maanden die nog niet in de meerjarenbegroting verwerkt konden worden. In de administratieve wijzigingen nemen wij aanpassingen op de vastgestelde begroting op, zonder financieel effect.

Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BATEN				
3. Economie				
Herziening grondexploitaties bedrijventerreinen	9.469	0	1.923	1.291
Totaal programma 3.	**9.469**		**1.923**	**1.291**
5. Sport, cultuur en recreatie				
Plaatsen gedenktekens op begraafplaatsen t.b.v. eerste generatie KNIL-militairen	0	0	0	0
Totaal programma 5.				
7. Volksgezondheid en milieu				
Fasering budget bestemmingsreserve duurzaamheid	0	0	0	0
Plaatsen gedenktekens op begraafplaatsen t.b.v. eerste generatie KNIL-militairen	0	-1	-1	-1
Totaal programma 7.		**-1**	**-1**	**-1**
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Fasering plan woningbouw	0	0	0	0
Herziening grondexploitaties woningbouw	122	3.104	303	-1.835
Totaal programma 8.	**122**	**3.104**	**303**	**-1.835**
Totaal baten	**9.591**	**3.103**	**2.225**	**-544**
LASTEN				
3. Economie				
Herziening grondexploitaties bedrijventerreinen	9.469	0	1.923	1.291
Totaal programma 3.	**9.469**	**0**	**1.923**	**1.291**
5. Sport, cultuur en recreatie				
Plaatsen gedenktekens op begraafplaatsen t.b.v. eerste generatie KNIL-militairen	20	0	0	0
Totaal programma 5.	**20**	**0**	**0**	**0**
7. Volksgezondheid en milieu				
Fasering budget bestemmingsreserve duurzaamheid	-906	951	0	0
Plaatsen gedenktekens op begraafplaatsen t.b.v. eerste generatie KNIL-militairen	0	0	0	0
Totaal programma 7.	**-906**	**951**	**0**	**0**
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Fasering plan woningbouw	314	315	104	0
Herziening grondexploitaties woningbouw	122	3.104	303	-1.835
Totaal programma 8.	**436**	**3.419**	**407**	**-1.835**
Totaal lasten	**9.019**	**4.370**	**2.330**	**-543**
Saldo baten en lasten	**1.642**	**4.309**	**4.175**	**1.347**

Mutaties reserves				
Onttrekkingen	838	315	104	0
Toevoegingen	524	0	0	0
Totaal mutaties reserves	314	**315**	**104**	**0**
Gerealiseerd resultaat	**0**	**-1**	**-1**	**-1**

Toelichting financiële ontwikkelingen

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Fasering budget bestemmingsreserve duurzaamheid	**906**	**-951**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 25 juni 2025 is besloten om het resterend budget voor de uitvoering van het onderdeel aardgasvrij Angerlo van € 406.000 te reserveren voor de uitvoering van lopende warmtenet projecten Spijk en stad Zevenaar in 2025 en 2026 (voor begeleiding en onderzoeken). Het budget wordt pas daadwerkelijk door de raad beschikbaar gesteld als er een concreet voorstel ligt. Daarnaast ramen wij ook het resterende bedrag dat nog niet in de begroting was opgenomen. Tenslotte wordt het onderdeel vastgoed naar verwachting in 2026 ingezet.

Fasering plan woningbouw	**-314**	**-315**	**-104**	**0**

In de raadsvergadering van 23 april 2025 is besloten om uit de bestemmingsreserve woningbouw € 733.000 in te zetten voor verschillende onderwerpen. Het resterende bedrag van € 524.000 vloeit terug naar de algemene reserve.

Herziening grondexploitaties bedrijventerreinen	**0**	**0**	**0**	**0**

De ramingen van de grondexploitaties Zevenaar-Oost bedrijven, Mercurion en Businesspark 7Poort II zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitaties per 1 januari 2025 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 25 juni 2025, aangevuld met actuele ontwikkelingen.

Herziening grondexploitaties woningbouw	**0**	**0**	**0**	**0**

De ramingen van de grondexploitaties Zevenaar-Oost wonen, Middag-Oost & Zwanenwaay, Waaijakkers, Vestersbos en Herontwikkeling vastgoedlocaties zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitaties per 1 januari 2025 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 25 juni 2025, aangevuld met actuele ontwikkelingen.

Plaatsen gedenktekens op begraafplaatsen t.b.v. eerste generatie KNIL-militairen	**-20**	**-1**	**-1**	**-1**

In de openbare vergadering van de raad gehouden op 21 mei 2025 is besloten het leed te erkennen van de voormalige eerste generatie Molukse KNIL-militairen en hun echtgenotes. Hiervoor is eenmalig, ten laste van de algemene reserve, een bedrag van € 19.761 beschikbaar gesteld voor de plaatsing van gedenktekens op begraafplaats in Zevenaar waar eerste generatie KNIL-militairen begraven liggen. Daarbij is besloten tot een vrijstelling van de grafrechten en is een budget beschikbaar gesteld voor onderhoud van het gedenkteken.

Totaal mutaties	**572**	**-1.266**	**-105**	**-1**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Fasering budget bestemmingsreserve duurzaamheid	**-906**	**951**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 25 juni 2025 is besloten om het resterend budget voor de uitvoering van het onderdeel aardgasvrij Angerlo van € 406.000 te reserveren voor de uitvoering van lopende warmtenet projecten Spijk en stad Zevenaar in 2025 en 2026 (voor begeleiding en onderzoeken). Het budget wordt pas daadwerkelijk door de raad beschikbaar gesteld als er een concreet voorstel ligt. Daarnaast ramen wij ook het resterende bedrag dat nog niet in de begroting was opgenomen. Tenslotte wordt het onderdeel vastgoed naar verwachting in 2026 ingezet.

Fasering plan woningbouw	**314**	**315**	**104**	**0**

In de raadsvergadering van 23 april 2025 is besloten om uit de bestemmingsreserve woningbouw € 733.000 in te zetten voor verschillende onderwerpen. Het resterende bedrag van € 524.000 vloeit terug naar de algemene reserve.

Plaatsen gedenktekens op begraafplaatsen t.b.v. eerste generatie KNIL-militairen	**20**	**0**	**0**	**0**

In de openbare vergadering van de raad gehouden op 21 mei 2025 is besloten het leed te erkennen van de voormalige eerste generatie Molukse KNIL-militairen en hun echtgenotes. Hiervoor is eenmalig, ten laste van de algemene reserve, een bedrag van € 19.761 beschikbaar gesteld voor de plaatsing van gedenktekens op begraafplaats in Zevenaar waar eerste generatie KNIL-militairen begraven liggen. Daarbij is besloten tot een vrijstelling van de grafrechten en is een budget beschikbaar gesteld voor onderhoud van het gedenkteken.

Totaal reservemutaties	**-572**	**1.265**	**104**	**0**

Administratieve wijzigingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
0. Bestuur en ondersteuning				
Bijdrage aan SDL i.v.m. inkoop	0	0	0	0
Bloemen en attenties personeel	0	0	0	0
Budgetmutatie bijdrage onderhoud beheer systeem van OW aan I&A budget	0	0	0	0
Budgetmutatie vastgoed Raadhuisplein 1D	0	0	0	0
Detachering team OFLV	15	0	0	0
Doorbelasting materieel openbare werken	-174	0	0	0
Doorbelasting rente naar taakvelden	-221	0	0	0
Exploitatiebudget transitie duurzaamheid	-5	-5	-5	-5
Inhuur derden nieuw ziekte bij WMO	0	0	0	0
Personele mutaties fysiek domein	0	0	0	0
Presentatieboeking verkoop vastgoed	-129	-345	0	0
Raming UWV gelden	0	0	0	0
Salarissen BFL	0	0	0	0
Salarissen RDL	0	0	0	0
Straatreiniging	-50	-45	-45	-45
Uitvoering pilot WKB	-24	-24	0	0
Vacarureruimte salarissen naar inhuur	0	0	0	0
Van nieuw beleid naar regulier	-23	0	0	0
Verdeling compensatie OR-budget	3	0	0	0
Verdeling inhuur wegens ziekte na de 1e VGR	0	0	0	0
Voorzieningen t.b.v. medewerkers: RVU, verlofsparen en Sociaal Plan.	0	0	0	0
Totaal programma 0.	**-609**	**-419**	**-50**	**-50**
1. Veiligheid				
Doorbelasting materieel openbare werken	2	0	0	0
Doorbelasting rente naar taakvelden	5	0	0	0
Inzet subsidie proeftuinen OVV voor advieskosten	0	0	0	0
Totaal programma 1.	**7**	**0**	**0**	**0**
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
Budgetmutatie wegen	0	0	0	0
Doorbelasting materieel openbare werken	26	0	0	0
Doorbelasting rente naar taakvelden	58	0	0	0
Doorbelasting straatreinigen	-56	0	0	0
Straatreiniging	50	20	20	20
Totaal programma 2.	**78**	**20**	**20**	**20**
3. Economie				
Doorbelasting materieel openbare werken	4	0	0	0
Doorbelasting rente naar taakvelden	12	0	0	0
Totaal programma 3.	**16**	**0**	**0**	**0**
4. Onderwijs				
Doorbelasting Kulturhus De Brede Blik	-19	0	0	0
Doorbelasting rente naar taakvelden	48	0	0	0
Totaal programma 4.	**30**	**0**	**0**	**0**
5. Sport, cultuur en recreatie				
Doorbelasting Kulturhus De Brede Blik	24	0	0	0
Doorbelasting materieel openbare werken	103	0	0	0
Doorbelasting rente naar taakvelden	14	0	0	0
Subsidie klompenpaden Giesbeek	0	0	0	0

Totaal programma 5.	**140**	**0**	**0**	**0**
6. Sociaal domein				
Aanpassing taakveld WMO begeleiding en dagbesteding	0	0	0	0
Doorbelasting Kulturhus De Brede Blik	-4	0	0	0
Doorbelasting materieel openbare werken	1	0	0	0
Doorbelasting rente naar taakvelden	13	0	0	0
Overhevelen budget voor begeleiding (Module 8)	0	0	0	0
Van nieuw beleid naar regulier	23	0	0	0
Wijziging betalingen Welzorg Nederland	0	0	0	0
Totaal programma 6.	**33**	**0**	**0**	**0**
7. Volksgezondheid en milieu				
Budgetmutatie Spuk-CDOKE	0	0	0	0
Detachering team OFLV	-15	0	0	0
Doorbelasting Kulturhus De Brede Blik	-1	0	0	0
Doorbelasting materieel openbare werken	38	0	0	0
Doorbelasting rente naar taakvelden	41	0	0	0
Doorbelasting straatreinigen	56	0	0	0
Exploitatiebudget transitie duurzaamheid	5	5	5	5
Rioolheffing verschuiving woning - niet woning	0	0	0	0
Specialistische adviezen ODRA	0	0	0	0
Straatreiniging	0	25	25	25
Uitvoering energietoezicht bij bedrijven	0	0	0	0
Verdeling compensatie OR-budget	-3	0	0	0
Totaal programma 7.	**122**	**30**	**30**	**30**
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Budgetmutatie welstand	0	0	0	0
Detachering team OFLV	0	0	0	0
Doorbelasting rente naar taakvelden	29	0	0	0
Overheveling budget ruimtelijke ordening	0	0	0	0
Presentatieboeking verkoop vastgoed	129	345	0	0
Uitvoering pilot WKB	24	24	0	0
Totaal programma 8.	**183**	**370**	**0**	**0**
Totaal Administratieve wijzigingen exploitatie	**0**	**0**	**0**	**0**

INVESTERINGSOVERZICHT

In het investeringsoverzicht bij deze voortgangsrapportage presenteren wij de investeringen die afwijken van de planning. Dit kan een financiële afwijking zijn, maar ook een afwijking op de tijdsplanning.
Tevens presenteren wij de investeringen waarvan wij u voorstellen deze af te sluiten.

Let op, deze investering dreigt qua planning of financieel uit de pas te gaan lopen of er is een risico ontstaan, bijsturing is noodzakelijk
De investering is afgerond en wij stellen voor deze af te sluiten

Omschrijving	Krediet I	Inkomsten	Restant inkomen	Krediet U	Uitgaven	Restant uitgaven	Saldo budget	Status
Advies/planvorming spoorverdubbeling Zevenaar-Didam Er is een lekkage geconstateerd in de langzaam-verkeer tunnel aan de Babberichseweg. ProRail/aannemer Strukton hebben maatregelen getroffen waarbij de verwachting is dat hiermee geen verdere lekkages zullen gaan plaatsvinden in de toekomst. Hierdoor sluiten we dit budget eind 2025 af.	20.703	20.703	0	76.535	0	76.535	76.535	
Onderzoek PlanMER Witte Kruis (verbinding Gelders Eiland met A12) Het onderzoek planMER kan als afgerond beschouwd worden. De subsidie is eind Q1 2025 verantwoord. De subsidie is in de zomer 2025 definitief beschikt door de provincie. Hierdoor sluiten we dit budget in 2025 af. De studie Witte Kruis is onderdeel van een ander investeringsbudget nl. Gebiedsopgave Babberich met Witte Kruis.	52.883	3.682	49.201	90.945	8.021	82.924	33.723	
Ford Transit Connect Betreft vervangingsinvestering. In 2024 is het oude voertuig verkocht en het nieuwe voertuig besteld (E-voertuig Citroen Jumpy). Deze is in 2025 geleverd. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening 2025 af te sluiten.	0	0	0	45.000	44.186	814	814	
Kia EV3 4-TXN-62 (480)(K) Betreft vervangingsinvestering. Deze is in 2025 geleverd. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening 2025 af te sluiten.	0	0	0	35.000	35.054	-54	-54	
Reguliere vervanging bomen 2023 Beschikbaar gesteld in IBOR. Dit investeringsbudget gebruiken we voor de vervanging van bomen. In 2023 is gestart met de voorbereiding. In 2024 zijn de werkzaamheden grotendeels	0	0	0	7.471	7.471	0	0	

Omschrijving	Krediet I	Inkomsten	Restant inkomen	Krediet U	Uitgaven	Restant uitgaven	Saldo budget	Status
uitgevoerd en in 2025 is dit afgerond. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening 2025 af te sluiten.								
Reguliere vervanging bomen 2024 (K) Beschikbaar gesteld in IBOR. Dit investeringsbudget gebruiken we voor de vervanging van bomen. In 2023 is gestart met de voorbereiding. In 2024 is het kap- en vervangingsplan in beeld gebracht. In 2025 zijn de werkzaamheden uitgevoerd. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening 2025 af te sluiten.	0	0	0	160.000	163.147	-3.147	-3.147	
Reguliere vervanging groen 2024(K) Beschikbaar gesteld in IBOR. Dit investeringsbudget gebruiken we voor de vervanging van groen in Tolkamer, Babberich, Lentemorgen 1 en 2, de Horst en Riverparc. De plannen zijn gereed en de uitvoering vindt plaats in 2025. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening 2025 af te sluiten.	0	0	0	327.507	319.988	7.519	7.519	
Impuls aantrekkelijk en uitnodigend groen Beschikbaar gesteld in IBOR, vanuit de ambitie 'aantrekkelijk en uitnodigend voor iedereen'. Dit investeringsbudget gebruiken we voor nieuwe (diverse) beplanting. We verwachten dit in 2024-2025 te realiseren. De verwachting is dit investeringsbudget bij de jaarrekening 2025 af te sluiten.	0	0	0	1.372	0	1.372	1.372	
Herinrichting park.plaatsen centrum/Babberichseweg(K) Het parkeerterrein is aangepast en op 5 juli jl. weer opgesteld. Hierdoor sluiten we dit budget in 2025 af.	0	0	0	248.203	75.994	172.209	172.209	
Veegwagen 27-BPR-5(K) Betreft de overgenomen veegwagen van de RDL. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening 2025 af te sluiten.	0	0	0	71.250	71.250	0	0	
Veegwagen 86-BNS-3(K) Betreft de overgenomen veegwagen van de RDL. Voorgesteld wordt dit investeringsbudget bij de jaarrekening 2025 af te sluiten.	0	0	0	65.000	65.000	0	0	

Omschrijving	Krediet I	Inkomsten	Restant inkomen	Krediet U	Uitgaven	Restant uitgaven	Saldo budget	Status
Raadzaal inrichting en installaties Voor de vervanging van de apparatuur en audiovisuele middelen in de raadzaal is in 2023 € 100.000 beschikbaar gesteld. Het gaat om camera's, microfoons, beeldschermen, software(licenties) en alle achterliggende technologie. Gebleken is dat voor vervanging en modernisering een Europese aanbesteding nodig is. Dit traject is complex vanwege de technische integratie, de organisatorische impact en de onzekerheid rondom een mogelijke gemeentelijke herindeling. Daarnaast zijn de kosten voor audiovisuele hardware de afgelopen jaren flink gestegen, mede door wereldwijde tekorten aan componenten, handelstarieven en inflatie in de technologiesector. Om dit traject zorgvuldig, maatschappelijk verantwoord en tijdig te kunnen uitvoeren, is een aanvullende investering van € 50.000 noodzakelijk. De extra kapitaallasten ramen wij in de 1e voortgangsrapportage 2026 bij.			0	100.000	0	100.000	100.000	
Gimbornhof De afgelopen jaren is er snoeiwerk verricht door medewerkers van Kansrijk de Liemers in het kader van dagbesteding. Dit heeft geen kosten met zich mee gebracht. Deze samenwerking is nu beëindigd. Aan de zijde van het Juvenaat komt een extra toegang tot het park. Realisatie van de toegang hangt mede samen met de ontwikkeling van het Juvenaat. De voorbereiding om de aansluiting te realiseren heeft vertraging opgelopen aangezien de vergunning van het project nog niet verleend is. De vergunning is in 2025 verleend echter er zijn door omwonenden bezwaren ingediend. De inrichting van de buitenruimte zou hierdoor ook nog weer kunnen wijzigen. Hierdoor loopt de uitvoering opnieuw vertraging op van een half jaar tot mogelijk een jaar. De verwachting nu is dat de aansluiting in 2027 kan worden gerealiseerd.	0	0	0	83.952	0	83.952	83.952	

Omschrijving	Krediet I	Inkomsten	Restant inkomen	Krediet U	Uitgaven	Restant uitgaven	Saldo budget	Status
Geitenwaard -fietspad (K) Betreft de nieuwe fietsstructuur tussen Herwen, Pannerden en Lobith. We zijn hier nog niet mee gestart. De ontzanding van de Lobberdenseweg gaat plaatsvinden en hier komt een hele nieuwe fietsstructuur. De verwachting is dat deze werkzaamheden niet eerder aanvangen dan 2027.	0	0	0	99.301	0	99.301	99.301	
Toyota Hi-Lux / Iveco VZF-30-B (364) begraven Betreft vervangingsinvestering. In 2021 is de aanbesteding in de markt gezet en gegund. Eerder is gemeld dat er vertraging is door chiptekorten, een verwachte prijsstijging van ongeveer 8 % en leveringsproblemen bij de leverancier. Deze problemen hadden te maken met de geschiktheid van het chassis en de opbouw. Omdat er een dispuut loopt over de levering van voertuigen binnen deze aanbesteding, is de factuur voor dit voertuig nog niet betaald. Waarschijnlijk wordt dit dispuut in het vierde kwartaal van 2025 afgerond.	0	0	0	55.108	0	55.108	55.108	
Gemalen mechanisch/elektrisch en IBA's 2023 Deze investering is onderdeel van de investeringen uit het Watertakenplan in 2019-2020. Dit investeringsbudget is gefaseerd in jaren. Het investeringsbudget is dit jaar beperkt uitgegeven vanwege capaciteitsproblemen en het niet beschikbaar zijn van noodzakelijke aanbestedingen en raamcontracten om conform het inkoopbeleid te handelen. Dit jaar (2025) wordt ingezet op het opstarten van de aanbestedingen 'mini & hoofdgemalen', waarmee we medio 2026 direct van start kunnen met de uitvoering.	0	0	0	235.877	0	235.877	235.877	

Omschrijving	Krediet I	Inkomsten	Restant inkomen	Krediet U	Uitgaven	Restant uitgaven	Saldo budget	Status
Gemalen mechanisch/elektrisch en IBA's 2024 (K) Deze investering is onderdeel van de investeringen uit het Watertakenplan in 2019-2020. Dit investeringsbudget is gefaseerd in jaren. Het investeringsbudget is dit jaar beperkt uitgegeven vanwege capaciteitsproblemen en het niet beschikbaar zijn van noodzakelijke aanbestedingen en raamcontracten om conform het inkoopbeleid te handelen. Dit jaar (2025) wordt ingezet op het opstarten van de aanbestedingen 'mini & hoofdgemalen', waarmee we medio 2026 direct van start kunnen met de uitvoering.	0	0	0	368.028	47.600	320.428	320.428	
Iveco II / Iveco V-05-DRX (373) Betreft vervangingsinvestering. In 2021 is de aanbesteding in de markt gezet en gegund. Eerder is gemeld dat er vertraging is door chiptekorten, een verwachte prijsstijging van ongeveer 8 % en leveringsproblemen bij de leverancier. Deze problemen hadden te maken met de geschiktheid van het chassis en de opbouw. Omdat er een dispuut loopt over de levering van voertuigen binnen deze aanbesteding, wordt dit investeringsbudget nog niet afgesloten. Waarschijnlijk wordt dit dispuut in het vierde kwartaal van 2025 afgerond.	0	0	0	14.715	0	14.715	14.715	
Service auto VW transporter Betreft vervangingsinvestering. In 2021 is de aanbesteding in de markt gezet en gegund. Eerder is gemeld dat er vertraging is door chiptekorten, een verwachte prijsstijging van ongeveer 8 % en leveringsproblemen bij de leverancier. Deze problemen hadden te maken met de geschiktheid van het chassis en de opbouw.Dit vervangende voertuig is tot op heden niet geleverd. Waarschijnlijk wordt dit dispuut in het vierde kwartaal van 2025 afgerond.	0	0	0	102.416	0	102.416	102.416	

Omschrijving	Krediet I	Inkomsten	Restant inkomen	Krediet U	Uitgaven	Restant uitgaven	Saldo budget	Status
Ondergrondse restafvalcontainers Investeringsbudget voor het vervangen van de ondergrondse containers voor restafval. Op twee plaatsen zijn deze nog niet vervangen. De verwachting was dat deze in 2025 geplaatst zouden kunnen worden echter naar waarschijnlijkheid wordt dit vanwege bezwarenprocedures 2026.	0	0	0	10.062	2.653	7.409	7.409	
Servicewagen t.b.v. bordenploeg (nw) / Iveco V-06-DRX (374) Betreft vervangingsinvestering. In 2021 is de aanbesteding in de markt gezet en gegund. Eerder is gemeld dat er vertraging is door chiptekorten, een verwachte prijsstijging van ongeveer 8 % en leveringsproblemen bij de leverancier. Deze problemen hadden te maken met de geschiktheid van het chassis en de opbouw. Omdat er een dispuut loopt over de levering van voertuigen binnen deze aanbesteding, wordt dit investeringsbudget nog niet afgesloten. Waarschijnlijk wordt dit dispuut in het vierde kwartaal van 2025 afgerond.	0	0	0	4.279	0	4.279	4.279	
Vervanging fietstunnel onder de weg 7Poort Dit project heeft een directe relatie met ViA15 en de aansluiting van de weg Hengelder op de A12 (aansluiting Zevenaar-Oost) en in het verlengde daarvan 7Poort. Het project ViA15 heeft door procedures vertraging opgelopen. Dat is de reden dat de vervanging van de fietstunnel tot nu toe niet is opgestart. Als er zicht is op een definitieve planning vanuit Rijkswaterstaat dan zal de vervanging van deze fietstunnel ingepland en opgepakt gaan worden. Vanwege de kostenstijgingen in de markt bestaat er een reële kans dat het beschikbaar gestelde investeringsbudget onvoldoende zal blijken te zijn. We komen met een nader voorstel richting raad.	0	0	0	285.598	0	285.598	285.598	

Omschrijving	Krediet I	Inkomsten	Restant inkomen	Krediet U	Uitgaven	Restant uitgaven	Saldo budget	Status
Minigemalen 2025 Beschikbaar gesteld in het Watertakenplan 2022-2026. Dit investeringsbudget gebruiken we voor vervanging van mini- en drukgemalen. Dit investeringsbudget is gefaseerd in jaren. Het investeringsbudget is dit jaar beperkt uitgegeven vanwege capaciteitsproblemen en het niet beschikbaar zijn van noodzakelijke aanbestedingen en raamcontracten om conform het inkoopbeleid te handelen. Dit jaar (2025) wordt ingezet op het opstarten van de aanbestedingen 'mini & hoofdgemalen', waarmee we medio 2026 direct van start kunnen met de uitvoering.	0	0	0	97.454	11.963	85.492	85.492	
Renovatie 2025 Beschikbaar gesteld in het Watertakenplan 2022-2026. Dit investeringsbudget is gefaseerd in jaren. Het investeringsbudget is dit jaar beperkt uitgegeven vanwege capaciteitsproblemen en het niet beschikbaar zijn van noodzakelijke aanbestedingen en raamcontracten om conform het inkoopbeleid te handelen. Dit jaar (2025) wordt ingezet op het opstarten van de aanbestedingen 'mini & hoofdgemalen', waarmee we medio 2026 direct van start kunnen met de uitvoering.	0	0	0	250.000	42.329	207.671	207.671	
Gemalen mechanisch/elektrisch en IBA's 2025 (K) Deze investering is onderdeel van de investeringen uit het Watertakenplan in 2019-2020. Dit investeringsbudget is gefaseerd in jaren. Het investeringsbudget is dit jaar beperkt uitgegeven vanwege capaciteitsproblemen en het niet beschikbaar zijn van noodzakelijke aanbestedingen en raamcontracten om conform het inkoopbeleid te handelen. Dit jaar (2025) wordt ingezet op het opstarten van de aanbestedingen 'mini & hoofdgemalen', waarmee we medio 2026 direct van start kunnen met de uitvoering.	0	0	0	148.000	56.155	91.845	91.845	

Omschrijving	Krediet I	Inkomsten	Restant inkomen	Krediet U	Uitgaven	Restant uitgaven	Saldo budget	Status
Gemalen bouwkundig 2024 (K) Beschikbaar gesteld in het Watertakenplan 2022-2026. Dit investeringsbudget is gefaseerd in jaren. Dit investeringsbudget gebruiken we voor vervanging van het bouwkundige deel van de (hoofd)gemalen. Het investeringsbudget is dit jaar beperkt uitgegeven vanwege capaciteitsproblemen en het niet beschikbaar zijn van noodzakelijke aanbestedingen en raamcontracten om conform het inkoopbeleid te handelen. Dit jaar (2025) wordt ingezet op het opstarten van de aanbestedingen 'mini & hoofdgemalen', waarmee we medio 2026 direct van start kunnen met de uitvoering.	0	0	0	228.145	0	228.145	228.145	
Gemalen bouwkundig 2025 (K) Beschikbaar gesteld in het Watertakenplan 2022-2026. Dit investeringsbudget is gefaseerd in jaren. Dit investeringsbudget gebruiken we voor vervanging van het bouwkundige deel van de (hoofd)gemalen. Het investeringsbudget is dit jaar beperkt uitgegeven vanwege capaciteitsproblemen en het niet beschikbaar zijn van noodzakelijke aanbestedingen en raamcontracten om conform het inkoopbeleid te handelen. Dit jaar (2025) wordt ingezet op het opstarten van de aanbestedingen 'mini & hoofdgemalen', waarmee we medio 2026 direct van start kunnen met de uitvoering.	0	0	0	108.500	0	108.500	108.500	
Realiseren rivierklimaatpark Omdat effectenstudies meer tijd nodig hadden (mede door wisselingen in het projectteam) en omdat een zorgvuldige participatie en scope uitbreiding heeft plaatsgevonden is de voortgang van Rivierklimaatpark enigszins vertraagd. Enige vertraging is ook ontstaan omdat eind 2024 is besloten de "pauzeknop" in te drukken en het project enige tijd op hold heeft gestaan. Dit heeft ertoe geleid dat de voorkeursvariant (vkv) pas eind oktober 2025 door de stuurgroep kan worden vastgesteld.	0	0	0	75.000	0	75.000	75.000	

Omschrijving	Krediet I	Inkomsten	Restant inkomen	Krediet U	Uitgaven	Restant uitgaven	Saldo budget	Status
Vanuit het project Rivierklimaatpark IJsselpoort zijn voor gemeente Zevenaar de belangrijkste speerpunten voor Rhederlaag: het vergroten van de verkeersveiligheid van de Marsweg en het versterken van de gebiedsentree aan de Koestraat. Dit is gepland in 2027. De herinrichting van de Koestraat (de verbindingsweg tussen Rivierweg en Marsweg) is momenteel geen onderdeel van de scope van het project. Deze herinrichting is echter noodzakelijk voor het vergroten van de verkeersveiligheid rondom Rhederlaag en de herkenbaarheid van het gebied. Hiervoor is in 2024 een planstudie gestart. Deze studie is stopgezet en zal in de tweede helft van 2025 weer worden opgestart en is klaar in de eerste helft van 2026. Voor de financiering van de uiteindelijke uitvoeringskosten van de herinrichting Koestraat wordt gekeken naar het creëren van ruimte binnen het reeds beschikbaar gestelde budget door bepaalde werkzaamheden niet of versoberd uit te voeren. Daarnaast is Rivierklimaatpark voor de ondernemers in het gebied Rhederlaag van belang omdat op basis van deze samenwerking gebruik kan worden gemaakt van de zogenaamde Maatwerkregeling. Deze regeling is een uitzondering op de regel dat buitendijks geen "niet rivier-gebonden" activiteiten mogen worden ontwikkeld. Voor aanpassing van de Marsweg is er vanuit provincie en gemeente gezamenlijk een budget beschikbaar van € 2.400.000 (50/50 verdeling Prijspeil 2019). In de begroting 2026-2029 is voor indexatie een aanvullend bedrag ter goedkeuring door de raad opgenomen.								
Gebiedsopgave Babberich met Witte Kruis(K) De provincie is voornemens om € 10 miljoen beschikbaar te stellen voor de realisatie doortrekken Witte Kruis. Echter de randvoorwaarden voor het beschikbaar stellen zijn nog niet bekend. Dit is ruim onvoldoende om het project te kunnen realiseren. De	0	0	0	335.000	0	335.000	335.000	

Omschrijving	Krediet I	Inkomsten	Restant inkomen	Krediet U	Uitgaven	Restant uitgaven	Saldo budget	Status
komende periode gaan we zowel ambtelijk als bestuurlijk op zoek naar aanvullende middelen.								
Revitalisatie Parkeerdek Masiusplein Zevenaar(K) Beschikbaar gesteld bij de kadernota 2025. De afwatering van het parkeerdek is onvoldoende en vergt noodzakelijk onderhoud. De grond in de tussenlaag is verzadigd met water met als gevolg diverse verzakkingen op het plein. De geplande uitvoering in Q3 2025 is vertraagd. Naar aanleiding van een risicoanalyse zijn we momenteel met aannemers aan het onderzoeken hoe we dit het beste kunnen oplossen en op welke wijze we de uitvoeringsperiode kunnen verkorten. De verwachting is dat dit investeringsbudget deels naar 2026 wordt doorgeschoven.	0	0	0	525.000	0	525.000	525.000	
18 containers voor luiers en incontinentiemat. Investeringsbudget voor containers voor luiers en incontinentiemateriaal. Het gevraagde investeringsbudget is niet geheel toereikend aanvullend wordt een investeringsbudget van € 11.000 gevraagd in de 2e voortgangsrapportage 2025. Deze verhoging wordt verklaard omdat er in de raming geen rekening is gehouden met dubbele trommels (lees inworpopeningen) voor optimale vulling van de containers. Hierdoor is er een trommel extra nodig en ook een extra paslezer. Daarnaast is bebording en bestickering niet meegenomen in de raming.	0	0	0	121.000	20.674	100.326	100.326	

OVERZICHT RESULTATEN

Onderstaande tabel geeft alle resultaten weer die zijn opgenomen in deze collegeperiode. Ook de resultaten die zijn gerealiseerd in eerdere documenten worden hier gepresenteerd. Het kan voorkomen dat bij resultaten geen status wordt weergegeven. Deze zijn al eerder gerealiseerd.

Resultaat	Jaar realisatie	Status 2024 REK	Status 2025 1e VGR	Status 2025 2e VGR
0. Bestuur en ondersteuning				
0.1.1 Wij stellen een nieuw dienstverleningsbeleid op	2023-2024			
0.1.2 Wij breiden onze online dienstverlening uit	2022-2026			
0.1.3 Wij communiceren in begrijpelijke taal	2022-e.v.			
0.1.4 Wij maken onze processen klantgerichter	2024-2026			
0.2.1 Wij coördineren participatie	2023-2025			
0.3.1 Wij werken aan verbetering van de (organisatie)cultuur	Doorlopend			
0.4.1 Wij verbeteren onze interne beheersing	Doorlopend			
0.4.2 Wij herijken het inkoopbeleid en positioneren de inkoopfunctie	2023-2025			
0.4.3 Wij groeien verder als aantrekkelijke werkgever	2022-2026			
0.4.4 Wij voeren een strategisch personeelsbeleid	2023-2024			
0.4.5 Wij herijken de bestuurlijke opdracht aan RID de Liemers	2022-2024			
0.4.6 Wij verbeteren onze datahuishouding en datagedreven werken in Zevenaar	2022-2026			
0.4.7 Wij verbeteren het functioneel beheer in de informatievoorziening	2022-2025			
0.4.8 Wij verbeteren het (digitaal) documentenbeheer	2022-2025			
0.4.9 Wij voeren de Wet open overheid (Woo) uit	2022-2027			
0.4.10 Wij herijken het Integraal Accommodatiebeleid 2020-2040	2025-2026			
0.5.1 Wij voeren de planning- en controlcyclus uit	2022-2026			
0.5.2 We herijken de lokale belastingen	2023-2026			
1. Veiligheid				
1.1.1 Wij voorkomen dat jongeren overlast op straat veroorzaken en treden op tegen van overlast gevende en/of criminele jeugdgroepen	2022-2026			
1.1.2 Wij zetten in op het terugdringen van meldingen van personen met verward gedrag en betere begeleiding naar passende hulp	2022-2025			
1.1.3 Wij vergroten en bewaken de veiligheid en leefbaarheid in alle kernen	2022-e.v.			
1.2.1 Wij vergroten de zichtbaarheid van de boa's in buurten en wijken en werken aan het verhogen van het veiligheidsgevoel	2023-2023			

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

2.1.1 Wij anticiperen op het doortrekken van de A15 en het verbreden van de A12	2024-2028			
2.1.2 Wij verbeteren de aansluiting van de fietsstraat Babberichseweg met het centrum	2022-2024			
2.1.3 Wij beschermen en geven voorrang aan fietsers, voetgangers en mensen met een beperking in het verkeer	2022-2030			
2.1.4 Wij actualiseren het verkeers- en mobiliteitsbeleid	2024-2025			
2.1.5 Wij inventariseren verkeersonveilige situaties en ondersteunen lokale initiatieven	2022-2026			
2.1.6 Wij nemen regie op de verbetering van de verkeerssituatie Witte Kruis en stimuleren RWS en de provincie om het wegennet rondom Babberich en Zevenaar te verbeteren en hierop te anticiperen	2022-2030			
2.1.7 Wij anticiperen op wijzigingen in de infrastructuur en op toename van verkeer	2024-2025			
2.1.8 Wij richten de Edisonstraat opnieuw in	2024-2028			
2.2.1 Wij spannen ons in voor de komst van hub Zevenaar Oost	2023-2030			
2.2.2 Wij behouden de buurtbus	2022-2030			
2.2.3 Wij zetten in op het voorkomen van de realisatie van de Noordtak	2022-2026			
2.2.4 Wij nemen deel aan de Groene Metropoolregio: opgave Verbonden Regio	2021-2026			
2.3.1 Wij actualiseren het parkeerbeleid.	2022-2025			

3. Economie

3.1.1 Wij werken samen aan een toekomstbestendig centrum van Zevenaar	2022-2026			
3.1.2 Wij zetten in op het herinrichten en aantrekkelijker maken van de pleinen in het centrum van Zevenaar	2022-2025			
3.2.1 Wij blijven inzetten op de realisatie van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ)	2017-2027			
3.2.2 Wij zetten in op het toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein Tatelaar/Hengelder	2021-2025			
3.2.3 Wij maken plannen voor de ontwikkeling van 7Poort II	2022-2035			
3.3.1 Wij stimuleren partners om in te zetten op meer balans op de krappe arbeidsmarkt	2023-2025			
3.3.2 Wij participeren in de Liemerse Ambassade	2023-2026			
3.3.3 Wij nemen deel aan de Groene Metropoolregio: opgave Productieve Regio	2021-2026			
3.3.4 Wij voeren de Economische Agenda Zevenaar uit	2022-2026			
3.3.5 Wij voeren de Liemers Economische Visie uit	2023-2026			
3.3.6 Wij zetten in op een toekomstbestendig ondernemersklimaat voor agrariërs	2022-2024			

4. Onderwijs

4.1.1 Wij vernieuwen het Integraal Huisvestingsplan (IHP)	2023-2025			
4.1.2 Wij onderzoeken de invulling van de locatie Vestersbos	2022-2022			

5. Sport, cultuur en recreatie

5.2.1 Wij verhogen de sport- en beweegdeelname	2022-2026	
5.2.2 Wij promoten het sportaanbod	2023-2026	
5.2.3 Wij maken sportpark Hengelder toekomstbestendig	2023-2026	
5.2.4 Wij willen vitalere sportverenigingen en sportaanbieders	2023-2026	
5.2.5 Wij stimuleren aangepast sporten	2023-2026	
5.3.1 Wij stellen een Beleidsnotitie Erfgoed op en geven hier uitvoering aan	2023-e.v.	
5.3.2 Wij stellen de herziene Archeologische Beleidskaart Zevenaar en een parapluplan Archeologie Zevenaar vast	2023-e.v.	
5.3.3 Wij stellen een Individueel Management Plan De Neder-Germaanse Limes, Herwen-De Bijland op en geven hier uitvoering aan	2022-e.v.	
5.3.4 Wij zetten in op doorontwikkeling van de Turmac Cultuurfabriek	2022-2026	
5.3.5 Wij zetten in op doorontwikkeling van de prestatieafspraken met Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar	2022-2026	
5.4.1 Wij voeren het Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030 uit	2022-2030	
5.4.2 Wij nemen deel aan de Groene Metropoolregio: opgave Ontspannen Regio	2022-2026	
5.5.1 Wij zetten in op verduurzaming van dorpshuizen	2023-2026	
5.6.1 Wij hebben meer aandacht voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte	2022-2032	
5.6.2 Wij vergroten de biodiversiteit	2023-2026	
5.6.3 Wij breiden het aantal bomen uit	2023-2026	
5.6.4 Wij bestrijden schadelijke planten	2023-2026	
5.6.5 Wij betrekken de samenleving bij de openbare ruimte	2023-2026	
5.6.6 Wij verbeteren speel- en ontmoetingsplekken	2023-2025	
5.6.7 Wij bevorderen de toegankelijkheid van de openbare ruimte	2023-2026	
5.1.1 Wij benutten subsidies beter om onze beleidsdoelstellingen te bereiken	2023-2026	

6. Sociaal domein

6.1.1 Bestendigen en versterken samenwerking armoedeplatform	2022-2026	
6.1.2 Wij synchroniseren waar mogelijk de inkomensgrenzen van minimaregelingen	2022-2025	
6.1.3 Wij breiden de aanpak vroegsignalering schulden uit en zetten in op doorontwikkeling hiervan	2022-2024	
6.2.1 Wij beoordelen en evalueren de Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023	2023-2023	
6.2.2 Wij bieden een herkenbare toegang tot het sociaal domein	2023-2025	
6.2.3 Wij verbeteren de afspraken en sturen op het aantal contracten met (regionale) aanbieders van jeugdzorg en wmo	2022-2026	

6.2.4 Wij werken efficiënt en eenvoudig in het sociaal domein	2022-2026	
6.2.5 Wij stellen een verbeterplan doelgroepenvervoer op	2023-2025	
6.2.6 Wij volgen de landelijke (financiële) ontwikkelingen rondom jeugdzorg	2022-2026	
6.3.1 Wij onderzoeken een manier van waardering voor mantelzorgers	2022-2024	
6.4.1 Wij willen een passende uitvoering van de Participatiewet	2022-2025	
6.4.2 Wij heroverwegen de bezuinigingen in het maatschappelijke veld	2023-2024	
6.4.3 Wij experimenteren met de regels voor werkzoekenden voor het verkrijgen van een baan en de regels voor vrijwilligerswerk	2022-2024	
7. Volksgezondheid en milieu		
7.1.1 Wij optimaliseren de aanwezigheid van AED's in wijken en dorpen	2022-2025	
7.1.2 Wij werken aan verbetering van aanrijdtijden van ambulancezorg	2022-2025	
7.1.3 Wij versterken de ondersteuning van (aanstaande) ouders en bieden van passende hulp aan kwetsbare (aanstaande) ouders	2023-2025	
7.1.4 Wij zetten ons in voor behoud van de ziekenhuiszorg in ziekenhuis Rijnstate Zevenaar	2022-2025	
7.2.1 Wij stimuleren maatschappelijke discussie, bewustwording en voorlichting over de energietransitie	2023-2026	
7.2.2 Wij verduurzamen onze eigen organisatie en vastgoed	2025-2026	
7.2.3 Wij werken in de regio samen aan de regionale energiestrategie	2023-e.v.	
7.2.4 Wij zetten in op energiebesparing	2023-2026	
7.2.5 Wij verruimen de laadinfrastructuur voor elektrische auto's	2022-2026	
7.4.1 Wij zetten ons in voor het keurmerk Fairtrade gemeente	2023-2026	
7.4.2 Wij werken aan de opgave circulaire economie, ook via de Groene Metropoolregio	2023-2025	
7.4.3 Wij vernieuwen het afvalbeleid	2024-2025	
7.5.1 Wij nemen maatregelen ter voorkoming van wateroverlast en droogte	2023-2026	
7.5.2 Wij verminderen hittestress	2024-2026	
7.3.1 Wij voeren de plannen van de Warmtevisie uit	2023-2026	
7.3.2 Wij zetten in op een warmtenet en het gebruik van restwarmte	2023-2026	
7.6.1 Wij onderzoeken de mogelijkheden van verbeteren van de luchtkwaliteit	2023-2024	
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		
8.1.1 Wij actualiseren de woonvisies	2023-2024	
8.1.2 Wij zetten een doorstroommakelaar in	2023-2026	

8.1.3 Wij maken jaarlijks prestatieafspraken met woningcorporaties	2023-e.v.			
8.1.4 Wij stellen een woningbouwplan voor een continue bouwstroom op en geven uitvoering aan dit plan	2022-2026			
8.2.1 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Groene Groeiregio	2023-2025			
8.2.2 Wij geven uitvoering aan de Omgevingswet	2022-2026			
8.2.3 Wij intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen	2022-2026			
8.2.4 Wij werken samen met partners aan de realisering van het Rivierklimaatpark	2022-e.v.			

Raadsvoorstel

onderwerp	Afdoening motie "Uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie"
zaaknummer	Z/25/494814
documentnummer	INT/25/1267394
portefeuillehouder	L. van Riswijk
portefeuille	Intergemeentelijke samenwerking

1. Samenvatting

Op 7 april jl. hebben de Liemerse gemeenten het eindrapport 'Nu of Nooit – bestuurlijke toekomst Liemers' ontvangen. Op 23 april jl. heeft het college met uw gemeenteraad gesproken over het eindrapport met als doel om te komen tot vervolgstappen in het proces zoals deze geschetst worden in het eindrapport.

Tijdens de raadsvergadering van 21 mei jl. heeft uw raad een motie aangenomen waarin de intentie is uitgesproken om een gemeentelijk herindelingsproces aan te gaan met de gemeenten Duiven, Westervoort en Doesburg, onder de voorwaarden van een zorgvuldig, transparant en inhoudelijk gedegen onderbouwd proces.

Door bijgevoegde uitgangspunten ter vaststelling aan u voor te leggen geeft het college gehoor aan uw verzoek om de contouren van een uitganspuntennotitie voor de gemeente Zevenaar vast te stellen.

Inmiddels hebben alle betrokken raden de intentie uitgesproken om een gemeentelijk herindelingsproces aan te gaan waardoor op basis van deze uitgangspunten het gesprek met de Liemerse gemeenten kan worden voortgezet om te komen tot een gezamenlijke Liemerse uitgangspuntennotitie zoals deze beschreven is in het eindrapport. Dit raadsvoorstel voorziet in de voorwaarden om te komen tot de volgende stappen in het herindelingsproces.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen uw raad voor:

1. De intentie uit te spreken om een herindelingsproces te starten met de gemeenten Westervoort, Duiven en Doesburg, gericht op een bestuurlijke fusie per 1 januari 2029 met in achtneming van de onder beslispunt 2 geformuleerde uitgangspunten;
2. De volgende uitgangspunten en bijbehorende Zevenaarse uitgangspuntennotitie vast te stellen als input voor het college om te komen tot een uitgangspuntennotitie die zal dienen als vertrekpunt voor de gemeente Zevenaar in het herindelingsproces:
   - de herindeling wordt gebaseerd op basis van begrip en respect voor elkaars karakter en positie;
   - inzicht in de sociale structuren binnen de Liemers voorafgaand aan principebesluiten. Als basis voor participatie en versterking na principebesluiten.
   - nadat de Liemerse raden allen een principebesluit hebben genomen worden door middel van een inwonerpeiling en gesprekken met stakeholders (zoals dorpsraden, verenigingen en stichtingen) de wensen, zorgen en aandachtspunten rondom nabijheid, verbinding en bereikbaarheid opgehaald;

- inzicht in de financiële effecten van een herindeling tussen de vier Liemerse gemeenten en de kansen en risico's daarbinnen;
- in de Liemerse uitgangspuntennotitie is aandacht voor het borgen van (in Zevenaar) ingezette structurele verbetering van bestuurlijke en ambtelijke slagkracht, met (behoud van) deskundigheid en zonder verlies van lokale nabijheid;
- de uitkomsten uit de voornoemde onderzoeken, zowel ten aanzien van de sociale structuur als de financiële effecten, vormen mede input voor de met de andere gemeenten op te stellen Liemerse investeringsagenda;
- oog voor de impact van beleidsharmonisatie;
- incidentele lasten volgend uit het herindelingsproces worden gedekt door de provincie Gelderland, dan wel vanuit de incidentele Arhi-gelden.

3. Kennis te nemen van de uitgevoerde financiële analyse;
4. De motie 'Uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie' als afgedaan te beschouwen;
5. Het college de opdracht te geven om, op basis van de onder beslispunt 2 geformuleerde Zevenaarse uitgangspunten, samen met de betrokken gemeenten een Liemerse uitgangspuntennotitie op te stellen waarin de meerwaarde, randvoorwaarden en risico's worden onderzocht;
6. Het college opdracht te geven om een Liemerse investeringsagenda voor te bereiden en u hierover in december 2025 via een raad in gesprek te informeren;
7. Het college opdracht te geven om u uiterlijk 28 januari 2026 mee te nemen in de uitkomsten van de verdere verkenning, waaronder de Liemerse uitgangspuntennotitie, met het oog op het te nemen principebesluit om al dan niet over gaan tot het opstellen van een herindelingsontwerp;
8. De bereidheid uitspreken om gemeente Doesburg ambtelijk te ondersteunen gedurende het proces om te komen tot de nieuwe Liemerse gemeente;
9. Vooralsnog een bedrag van € 100.000,- beschikbaar te stellen in 2026 ten behoeve van de uitvoering van de opdrachten in deze verkenningsfase en deze te dekken uit de algemene reserve.

3. Waarom naar de raad

Het college informeert de raad over de uitvoering van moties en toezeggingen. En u bent als raad bevoegd tot het uitspreken van een intentie tot herindeling.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Met dit raadsvoorstel wordt de motie afgedaan en de intentie tot gemeentelijke fusie binnen de Liemers geformaliseerd. Hierna kan de voorbereiding verder worden voortgezet om te komen tot een zorgvuldig herindelingsproces. Door het opstellen van gezamenlijke uitgangspunten en te starten met de voorbereiding van een Liemerse investeringsagenda wordt richting gegeven aan de verkenning. De raad behoudt regie door op basis van deze uitgangspuntennotities in 2026 een principe besluit te nemen.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Door een intentiebesluit tot herindeling te nemen ontstaat er vertrouwen bij de andere gemeenten.
De gemeenteraden van Westervoort, Duiven en Doesburg hebben inmiddels een formeel intentiebesluit genomen om te komen tot een herindeling binnen de Liemers. Om de benodigde vervolgstappen te kunnen nemen is het wenselijk dat ook onze gemeente zich met dit raadsbesluit gaat uitspreken en een intentiebesluit neemt waarin uw raad het voornemen tot herindeling met de gemeenten Westervoort,

Duiven en Doesburg uitspreekt, met een beoogde herindelingsdatum van 1 januari 2029 en waarin u het college oproept om eerst aan de slag te gaan met het opstellen van een eigen en Liemerse uitgangspuntennotitie alvorens op 28 januari 2026 besloten zal worden over het al dan niet opstellen van een herindelingsontwerp.

1.2. Door het nemen van dit besluit zitten wij als gemeente nog steeds in de verkennende fase.
Pas op het moment dat er is besloten op een voorstel tot het opstellen van een herindelingsontwerp start de procedure van de Wet algemene regels herindeling (hierna: Wet arhi).

Het proces om tot dat punt te komen wordt aangeduid als de '*verkenningsfase, als aanloop naar de start van een collectief ontwerpproces van herindeling*'. Het vaststellen van het herindelingsontwerp is echter pas een eerste formele stap in het Wet arhi proces. Het herindelingsontwerp dient als voorloper op het herindelingsproces.

1.3. Herijking op de herindelingspartners is nog mogelijk tot het moment waarop het herindelingsadvies definitief is vastgesteld.
De ontwikkelingen in de Liemers zijn niet onopgemerkt gebleven bij de gemeente Montferland. Mocht uit het eventueel door hen uit te voeren onderzoek blijken dat zij ook wensen aan te sluiten bij dit herindelingsproces dan zouden zij gedurende het proces kunnen invoegen tot het moment waarop het herindelingsadvies definitief wordt vastgesteld. Hierbij geldt wel dat dit niet tot vertraging mag leiden in het proces om te komen tot de herindeling in de Liemers en dat de gemaakte afspraken en vastgestelde uitgangspunten binnen de Liemers onverkort op de aan te haken gemeente(n) van toepassing zijn.

2.1. Er is behoefte aan een uniform en synchroon proces in de Liemers.
Hoewel de formele politieke besluitvorming niet overal op hetzelfde moment plaats heeft gevonden en in vier raden nog niet exact hetzelfde karakter heeft, is de rode draad duidelijk; er ligt een gezamenlijke wens om de mogelijkheden van een herindeling met elkaar serieus te verkennen en uit te werken. Die stap vraagt om meer dan alleen een bestuurlijke ambitie. Het vraagt van gemeenten dat zij zich in dit proces meer en meer tot elkaar verhouden, dat zij elkaars tempo en context respecteren. En dat zij actief toewerken naar een moment in de tijd waarin de vertreksituaties zijn gestroomlijnd, om het formele proces geheel synchroon met elkaar te kunnen gaan doorlopen.

Door deze uitgangspunten vast te stellen kan het college aan de slag met de vervolgstappen om te komen tot een Liemerse uitgangspuntennotitie waarbij de vastgestelde uitgangspunten als vertrekpunt zullen dienen.

3.1. Bijgevoegde financiële vergelijking geeft inzicht in de financiële verschillen tussen de vier gemeenten.
Doel van deze analyse is om op basis van openbare informatie van de gemeenten op hoofdlijnen de belangrijkste (financiële) vergelijking te maken. De informatie is gebaseerd op de openbare informatie op www.findo.nl en www.waarstaatjegemeente.nl. De cijfers zijn gebaseerd op de jaarstukken 2024. Het BBV biedt verschillende mogelijkheden om financiële informatie te verwerken. In de financiële verordening maken gemeenten keuzes hoe ze bijvoorbeeld omgaan met afschrijvingen, rente en toerekening van kosten. De keuzes per gemeenten zijn verschillend. De cijfers kunnen daarom niet bij elkaar worden opgeteld. Ze geven een indicatie van overeenkomsten en verschillen.

4.1. Het college heeft uitvoering gegeven aan de motie 'Uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie'.
Het college heeft per brief van 27 mei 2025 de herindelingspartners en de provincie geïnformeerd over de intentie tot gemeentelijke fusie.

De gemeenten Westervoort, Doesburg en Duiven hebben respectievelijk op 21 oktober 2024, 2 en 3 juli 2025 de intentie tot herindeling uitgesproken.

De voorgestelde uitgangspunten dienen al vertrekpunt voor het vervolgproces om te komen tot een uitgangspuntennotitie voor de Liemers, als geheel van de vier gemeenten.

5.1. Een Liemerse uitgangspuntennotitie kan als gezamenlijk vertrekpunt dienen in het herindelingsproces.
Het is belangrijk dat elke gemeente eerst haar eigen uitgangspunten voor het herindelingsproces vastlegt in een uitgangspuntennotitie. Daarnaast stellen de vier gemeenten een gezamenlijke notitie op met inhoudelijke en procesmatige uitgangspunten. Deze notitie vormt een duidelijk en transparant fundament voor de verwachtingen en het verdere gezamenlijke proces.

De Liemerse uitgangspuntennotitie vormt de basis onder een principebesluit tot het opstellen van een herindelingsontwerp en -advies in de gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar begin 2026 en het startsein voor deze fase in de gemeente Doesburg.

6.1. Een Liemerse investeringsagenda is een strategisch instrument voor gerichte, gedeelde investeringen in de toekomst van het gebied.
In het verlengde van de herindelingsbeweging heeft & Van de Laar de Liemerse gemeenten erop gewezen om dit momentum aan te grijpen om over te gaan tot het opstellen van een Regionale Liemerse Investeringsagenda. In samenwerking met de Liemerse gemeenten, met ondersteuning en financiering vanuit de provincie, kan nu de basis worden gelegd voor een agenda die inhoudelijke opgaven verbindt aan bestuurlijke keuzes en gezamenlijke uitvoering, ten dienste van het gebied de Liemers als geheel.

Het onafhankelijke onderzoek naar de sociale structuur in de Liemers biedt waardevolle inzichten in de dynamiek en kenmerken van de regio. Eventuele knelpunten die hieruit naar voren komen worden zorgvuldig geanalyseerd en vertaald naar een plan van aanpak, dat als belangrijke bouwsteen dient voor de Liemerse investeringsagenda.

Deze investeringsagenda richt zich daarnaast op de grote opgaven die de (nu nog bestaande) gemeentegrenzen overstijgen: de forse woningbouwopgave, verbetering van bereikbaarheid en mobiliteit, en de versterking van de regionale economie. Verbonden in de kansen die drie verhaallijnen van de Liemerse regio bieden: de Liemers als groen/landelijk gebied, de Liemers op het gebied van de infrastructuur in brede zin en de historische omgeving in de Liemers. Niet als optelsom van afzonderlijke projecten, maar als strategisch instrument voor gerichte, gedeelde investeringen in de toekomst van het gebied. Het college zal de komende maanden starten met de voorbereiding hierop. Het daadwerkelijk vormgeven van deze Investeringsagenda zal pas plaatsvinden in Q2 2026. Hier speelt de raad een belangrijke rol in.

7.1 Vanaf dit moment start de procedure conform de Wet arhi.
Op het moment dat de betrokken gemeenteraden besluiten tot de voorbereiding van een herindelingsontwerp (het voorstel tot herindeling) is er sprake van een voorgenomen herindeling en

treden de procedures van de Wet arhi in werking. Gemeenten hebben echter tot het moment van het indienen van het herindelingsadvies (volgend op het herindelingsontwerp) nog invloed op het proces en uw raad kan tot op dat moment nog besluiten om het herindelingsproces te stoppen.

7.2 Door in januari 2026 een principebesluit door alle raden te laten nemen ontstaat er eenduidigheid in het vervolgproces.
Het is van belang dat de principebesluiten die de colleges en raden in januari 2026 nemen zo uniform mogelijk zijn, om met elkaar een collectief, gelijkwaardig en in tijd op elkaar afgestemd proces in te gaan. Daarbij kan er uiteraard wel ruimte zijn voor eigen argumentatie in de voorstellen, maar de kern van het dictum van de te nemen besluiten wordt met elkaar in de projectorganisatie voorbereid en afgestemd.

8.1. De gemeente Doesburg heeft behoefte aan ondersteuning op korte termijn.
Met een beoogde herindelingsdatum van 1 januari 2029 is de oplossing voor het tekort aan ambtelijke capaciteit om haar wettelijke taken goed uit te kunnen blijven voeren in de gemeente Doesburg op de korte termijn niet geborgd. Mede daarom heeft de gemeente Doesburg aan ons verzocht of wij bereid zijn om vooruitlopend op een gemeentelijke herindeling al ondersteuning te bieden. Het college staat bereidwillig tegenover deze tussenvariant waarbij het beslist niet moet gaan om een ambtelijke fusie en de kosten die gemoeid gaan met deze ondersteuning tot het moment van herindeling gedekt zullen worden door de provincie.

9.1. Deze verkenningsfase brengt kosten met zich mee.
Hoewel op dit moment nog niet exact te voorspellen is hoeveel kosten er gemoeid zullen zijn bij het verder voortzetten van deze verkenningsfase, is het voor het college wel noodzakelijk om alvast te beschikken over een budget. Voor de dekking van de kosten van alle stappen die nodig zijn om een principebesluit en een eventueel herindelingsontwerp zullen wij uiteraard zoveel mogelijk een beroep doen op de subsidie in het kader van Vitaal Openbaar Bestuur van de provincie dan wel de beschikbaar te stellen Arhi middelen. Beide zullen nooit voldoende zijn om de daadwerkelijke kosten te dekken. Bovendien leert de praktijk dat de provincie zal sturen op cofinanciering. Om het college ruimte te geven om aan de slag te gaan met de verkenningsfase wordt daarom aan u voorgesteld om een budget van € 100.000,- beschikbaar te stellen uit de algemene reserve.

Alternatieven
n.v.t.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Na besluitvorming over dit voorstel zal in Q4 2025 gestart worden met het opstellen van een Liemerse uitgangspuntennotitie waarin, op basis van de door u vastgestelde Zevenaarse uitgangspuntennotitie, inhoudelijke en procesmatige uitgangspunten worden verwoord in een Liemerse uitgangspuntennotitie voor het collectief van de vier gemeenten.

In het verlengde van de herindelingsbeweging wordt in Q4 2025 ook overgegaan tot de voorbereiding van een Regionale Liemerse Investeringsagenda. In Q2 2026 zal in samenwerking met de Liemerse gemeenten, met ondersteuning en financiering vanuit de provincie Gelderland, de basis worden gelegd voor een agenda die inhoudelijke opgaven verbindt aan bestuurlijke keuzes en gezamenlijke uitvoering, ten dienste van het gebied de Liemers als geheel.

Eind 2025 – begin 2026 zal een plan van aanpak worden opgesteld, in voorbereiding op de volgende fase: het herindelingsontwerp en -advies. Dit plan van aanpak kan zodoende een onderlegger vormen (bijlage)

bij de principebesluiten van begin 2026. Waarmee de colleges en raden zicht hebben op 'hoe de volgende fase' na besluitvorming eruitziet.

28 januari 2026 – Besluitvorming in de gemeenteraad om te komen tot een principebesluit.

7. Klimaat en duurzaamheid
n.v.t.

8. Communicatie
Belangrijk bij een herindeling is het draagvlak: onder de inwoners en binnen de lokale politiek. In het proces om te komen tot een herindelingsontwerp zullen dan ook de benodigde stappen worden gezet in de vorm van participatie en consultatie, zoals onder meer het organiseren van inspraakmomenten voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

9. Kosten, baten en dekking
Nadat u op bijgevoegd raadsvoorstel heeft besloten zullen er kosten worden gemaakt in aanloop naar het principebesluit. Op verzoek van de provincie hebben wij reeds een inschatting gedaan van de te maken kosten, hierbij moet gedacht worden aan ambtelijke inzet, kosten voor het uitvoeren van onderzoeken, de kosten van een projectleider en kosten voor de uitvoering van een inwonerpeiling. Voor deze kosten kunnen wij een gedeeltelijk beroep doen op de provincie in het kader van het programma Vitaal Openbaar Bestuur in Gelderland.

Om het college in 2026 ruimte te geven om aan de slag te gaan met de verkenningsfase vragen we een budget aan van € 100.000, te dekken uit de algemene reserve. Het vrij beschikbare deel in de algemene reserve is voldoende.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1268355	Uitgangspuntennotitie Zevenaar
2.	1269291	Rapport financiële vergelijking herindelingsgemeenten
3.	1269289	Processtappen

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Afdoening motie "Uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie"
zaaknummer	Z/25/494814
documentnummer	INT/25/1267394

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 169 lid 3 van de Gemeentewet en in voorbereiding op het proces zoals beschreven in artikel 5 van Wet algemene regels herindeling.

overwegende dat

- op 7 april jl. het eindrapport 'Nu of Nooit – bestuurlijke toekomst Liemers' is ontvangen;
- op 23 april jl. in een besloten Raad in gesprek is gesproken over het eindrapport, met als doel om te komen tot vervolgstappen in het proces zoals deze geschetst worden in het eindrapport;
- tijdens de raadsvergadering van 21 mei jl. een motie is aangenomen waarin de intentie is uitgesproken om een gemeentelijk herindelingsproces aan te gaan met de gemeenten Duiven, Westervoort en Doesburg, onder de voorwaarden van een zorgvuldig, transparant en inhoudelijk gedegen onderbouwd proces;
- door bijgevoegde uitgangspunten ter vaststelling voor te leggen het college gehoor heeft gegeven aan uw verzoek om de contouren van een uitganspuntennotitie voor de gemeente Zevenaar vast te stellen;
- inmiddels alle betrokken raden de intentie hebben uitgesproken om een gemeentelijke herindelingsproces aan te gaan;
- op basis van de uitgangspunten die met dit besluit voorliggen het gesprek met de Liemerse gemeenten kan worden voortgezet om te komen tot een gezamenlijke Liemerse uitgangspuntennotitie;
- alleen onze gemeente nog niet de intentie tot herindeling heeft uitgesproken;

besluit:

1. De intentie uit te spreken om een herindelingsproces te starten met de gemeenten Westervoort, Duiven en Doesburg, gericht op een bestuurlijke fusie per 1 januari 2029 met in achtneming van de onder beslispunt 2 geformuleerde uitgangspunten;
2. De volgende uitgangspunten en bijbehorende Zevenaarse uitgangspuntennotitie vast te stellen als input voor het college om te komen tot een uitgangspuntennotitie die zal dienen als vertrekpunt voor de gemeente Zevenaar in het herindelingsproces:
   - de herindeling wordt gebaseerd op basis van begrip en respect voor elkaars karakter en positie;
   - inzicht in de sociale structuren binnen de Liemers voorafgaand aan principebesluiten. Als basis voor participatie en versterking na principebesluiten.
   - nadat de Liemerse raden allen een principebesluit hebben genomen worden door middel van een inwonerpeiling en gesprekken met stakeholders (zoals dorpsraden, verenigingen en

stichtingen) de wensen, zorgen en aandachtspunten rondom nabijheid, verbinding en bereikbaarheid opgehaald;
- inzicht in de financiële effecten van een herindeling tussen de vier Liemerse gemeenten en de kansen en risico's daarbinnen;
- in de Liemerse uitgangspuntennotitie is aandacht voor het borgen van (in Zevenaar) ingezette structurele verbetering van bestuurlijke en ambtelijke slagkracht, met (behoud van) deskundigheid en zonder verlies van lokale nabijheid;
- de uitkomsten uit de voornoemde onderzoeken, zowel ten aanzien van de sociale structuur als de financiële effecten, vormen mede input voor de met de andere gemeenten op te stellen Liemerse investeringsagenda;
- oog voor de impact van beleidsharmonisatie;
- incidentele lasten volgend uit het herindelingsproces worden gedekt door de provincie Gelderland, dan wel vanuit de incidentele Arhi-gelden.

3. De motie "Uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie" als afgedaan te beschouwen;
4. Het college de opdracht te geven om, op basis van de onder beslispunt 2 geformuleerde Zevenaarse uitgangspunten, samen met de betrokken gemeenten een Liemerse uitgangspuntennotitie op te stellen waarin de meerwaarde, randvoorwaarden en risico's worden onderzocht;
5. Het college opdracht te geven om een Liemerse investeringsagenda voor te bereiden en u hierover in december 2025 via een raad in gesprek te informeren;
6. Het college opdracht te geven om u uiterlijk 28 januari 2026 mee te nemen in de uitkomsten van de verdere verkenning, waaronder de Liemerse uitgangspuntennotitie, met het oog op het te nemen principebesluit om al dan niet over gaan tot het opstellen van een herindelingsontwerp;
7. De bereidheid uitspreken om gemeente Doesburg ambtelijk te ondersteunen gedurende het proces om te komen tot de nieuwe Liemerse gemeente;
8. Vooralsnog een bedrag van € 100.000,- beschikbaar te stellen in 2026 ten behoeve van de uitvoering van de opdrachten in deze verkenningsfase en deze te dekken uit de algemene reserve.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 28 oktober 2025.

De griffier	De burgemeester
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

Uitgangspuntennotitie gemeente Zevenaar

Uitgangspunten gemeente Zevenaar om te komen tot een herindeling in de Liemers

Korte duiding van de uitgangspunten
In dit document zijn de uitgangspunten verwoord die de gemeente Zevenaar hanteert onder een mogelijk proces van herindeling met de gemeenten Doesburg, Duiven en Westervoort. Daarmee dragen deze uitgangspunten bij aan een te vormen Liemerse uitgangspuntennotitie tussen de vier gemeenten, als onderlinge waarborgen onder verdere politiek-bestuurlijke besluitvorming over herindeling in de Liemers.

Eén van de uitgangspunten is het zorgvuldig omschrijven van de onderzoeken die worden uitgevoerd, afgestemd op de informatiebehoefte van de gemeenteraad. Deze onderzoeken vinden plaats in de periode volgend op een eventueel principebesluit over een herindeling in de Liemers. De uitkomsten leveren een waardevolle bijdrage aan het verdere proces richting een mogelijk herindelingsontwerp.

De herindeling wordt gebaseerd op basis van begrip en respect voor elkaars karakter en positie.

Het uitgangspunt van de herindeling wordt gestoeld op principes van gelijkwaardigheid en wederkerigheid, tussen de betrokken gemeenten. Daarbij zal oog zijn voor het karakter en de daarbinnen geldende bestuursculturen én de positionering van de betreffende gemeenten in het gebied en de regio.

We realiseren ons als partnergemeenten in het proces dat het zijn van een gemeente van circa 100.000 inwoners van alle gremia (raad, college en organisatie) iets anders vraagt. Anders in termen van bijvoorbeeld een groter belang hechten aan hoofdlijnen en strategisch vermogen, het borgen in huis van professionaliteit, oog houden voor nabijheid ondanks grotere schaal en specialismen inbouwen met oog voor generalisten. Het doorlopen proces van organisatieontwikkeling heeft ons geleerd hoe belangrijk het is om robuustheid en structuur zorgvuldig af te stemmen op toekomstige opgaven. Wij hechten er waarde aan om, samen met alle betrokken gemeenten, het sterke fundament dat is opgebouwd te behouden en verder te versterken. Zodat we behouden wat goed is voor de nieuw te vormen organisatie.

Gedurende het herindelingsproces werken we reeds aan het bij een 100.000-gemeente passende gedrag van eenieder en bouwen we aan een gemeentelijke organisatie die daarop aansluit. We onderkennen dat de stap die gezet wordt voor de een impactvoller is dan voor de ander en helpen elkaar in deze beweging richting en ook na fusiedatum.

Inzicht in de sociale structuren binnen de Liemers voorafgaand aan principebesluiten. Als basis voor participatie en versterking na principebesluiten.

Er vindt een onafhankelijk onderzoek plaats naar de sociale structuur binnen de Liemers. Daarbij worden de sociale kenmerken, verbanden en relaties tussen bewoners, organisaties en de vier gemeente(n) in kaart gebracht.

We denken daarbij voor nu aan inzicht in bijvoorbeeld de volgende kenmerken:

- Structuurkenmerken (sociale structuur, kernen en centrumfunctie) gemeenten voor en na herindeling;
- Bevolkings- en huishoudensprognoses voor en na herindeling (20 jaar perspectief).
- Inzicht in het voorzieningenniveau per gemeente, om te waarborgen dat inwoners in de nieuwe gemeente toegang houden tot essentiële maatschappelijke voorzieningen. Het gaat hierbij om o.a. de volgende beleidsterreinen: sport, verenigingen en dorpshuizen, subsidies, onderwijs, cultuur en erfgoed, jeugd, veiligheid, zorg en welzijn, openbare ruimte en groenvoorziening, wonen en volkshuisvesting, mobiliteit en bereikbaarheid, economie en werkgelegenheid.

Eventuele problemen die voortkomen uit de structuurkenmerken worden verwoord in een plan van aanpak. Dit plan van aanpak is input voor de Liemerse investeringsagenda.

Nadat de Liemerse raden allen een principebesluit hebben genomen wordt door middel van een inwonerpeiling en gesprekken met stakeholders (zoals dorpsraden, verenigingen en stichtingen) de wensen, zorgen en aandachtspunten rondom nabijheid, verbinding en bereikbaarheid opgehaald.

Dit participatieve proces heeft tevens tot doel om samen met alle Liemerse inwoners, ondernemers en partners te bouwen aan een visie op de nieuw te vormen gemeente.

Het proces moet transparant zijn voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Participatie is geen bijzaak, maar een wezenlijk onderdeel: "meebeslissen waar het kan, meedenken waar het moet." Hierbij hanteren bij de volgende uitgangspunten:

- Inwoners, bedrijven en organisaties van Zevenaar worden actief geïnformeerd en betrokken zowel in het proces om te komen tot een behoefte- en draagvlakonderzoek als het proces daarna.
- Inzet op gebiedsgerichte participatie passend bij de dorpen en wijken van gemeente Zevenaar.
- Inbreng van inwoners van gemeente Zevenaar in de naamgeving en symboliek van de nieuwe gemeente.

Uitgangspunt daarbij is dat we het participatieve proces – vanaf de principebesluiten – collectief vorm en inhoud geven, met waar écht nodig ruimte is voor lokale gemeentelijke kleuring.

Inzicht in de financiële effecten van een herindeling tussen de vier Liemerse gemeenten en de kansen en risico's daarbinnen.

Er wordt een onafhankelijk financieel onderzoek uitgevoerd naar de effecten van de herindeling, op korte- en lange termijn, inclusief investeringen, besparingen, risico's en kansen. Dit onderzoek duiden we als een 'herindelingsscan', waartoe een verzoek bij de provincie Gelderland en eventueel het Ministerie van BZK wordt ingediend voor de (bekostiging van de) uitvoering.

De financiële situaties van de gemeenten Doesburg, Duiven, Westervoort en Zevenaar worden in beeld gebracht én naar de (financiële) effecten van de herindelingsvariant waarmee er één Liemerse gemeenten ontstaat worden inzichtelijk gemaakt.

Het is noodzakelijk dit aanvullende feitelijke onderzoeken uit te (laten) voeren door een onafhankelijke derde om tot een zorgvuldige politiek-bestuurlijke afweging te kunnen komen, als afronding van de verkenningsfase (principebesluit). Hierdoor zijn de (financiële) risico's en eventuele beheersmaatregelen voorafgaand aan een besluit om te komen tot een herindelingsontwerp in beeld. Onaangename verrassingen achteraf/ later in het herindelingsproces worden zodoende zoveel als mogelijk voorkomen.

De volgende aspecten zullen onderdeel uit moeten maken van dit onderzoek:

- De (toekomstige) financiële positie van gemeenten, inclusief kansen en risico's;
- De mogelijke (financiële) voordelen en verbeteringen die een mogelijke herindeling voor (de inwoners van) Zevenaar kunnen opleveren, bijvoorbeeld op het gebied van schaalvoordelen, arbeidsmarktpotentieel, gezamenlijke investeringen en een sterkere positie richting het Rijk.

De volgende aspecten zullen onderdeel uit moeten maken van dit onderzoek:

<u>Financiële effecten bij herindeling:</u>

- De huidige algemene uitkeringen per gemeente en het effect op de algemene uitkering na herindeling, inclusief het financieel effect per inwoner;
- De tijdelijke verdeelmaatstaf herindeling: eenmalige uitkering van het Rijk;
- Indicatie van de frictielasten bij herindeling;
- Indicatie van de frictielasten bij voortijdige ambtelijke fusie Doesburg / Zevenaar;
- De wijze waarop sprake is van preventief toezicht in de periode van het proces richting herindelingsdatum;
- Indicatie eenmalige uitkering / bijdrage o.b.v. investeringsagenda van de provincie.

<u>Eigen inkomsten:</u>

- Woonlasten per gemeente (Ozb, Riool, Afval);
- Harmonisatie van woonlasten na datum herindeling;
- De financiële verhoudingswet en belastingcapaciteit.

<u>Financiële positie van de gemeenten Duiven, Westervoort, Doesburg en Zevenaar en de Liemerse gemeente:</u>

- Begroting en meerjarenraming t/m 2029;
- Jaarrekening;
- Financiële risico's en bedrijfsvoering risico's (analyse van reserves, schulden, voorzieningen, grondexploitaties, risico's, belastingdruk, investeringsagenda en claims);
- Investeringen t/m 2037 (incl. IHP, MJOP, beheer- en onderhoudsplannen, vastgoed, CO_2-netruaal);
- Weerstandsvermogen en financiële kengetallen;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Grondbeleid;
- Verbonden partijen.

In de Liemerse uitgangspuntennotitie is aandacht voor het borgen van (in Zevenaar ingezette) structurele verbetering van bestuurlijke en ambtelijke slagkracht, met (behoud van) deskundigheid en zonder verlies van lokale nabijheid.

Versterking van bestuurs- en uitvoeringskracht
De herindeling moet leiden tot structurele verbetering van politieke, bestuurlijke en ambtelijke slagkracht, met (behoud van) deskundigheid en zonder verlies van lokale nabijheid.

Lokale identiteit en herkenbaarheid
De herkenbaarheid van kernen en wijken moet behouden blijven. Vormgeving van gebiedsgericht werken en het instellen van instrument als dorps- en wijkraden zijn voor gemeente Zevenaar een belangrijk uitgangspunt.

Harmonisatie van beleid, lokale lasten en dienstverlening
Het behouden van een gelijkblijvend niveau aan voorzieningen, dienstverlening en bereikbaarheid is voor Zevenaar randvoorwaardelijk in het komen tot een nieuwe gemeente.

De uitkomsten uit de voornoemde onderzoeken, zowel ten aanzien van de sociale structuur als de financiële effecten, vormen mede input voor de met de andere gemeenten op te stellen Liemerse investeringsagenda.

In samenwerking met de Liemerse gemeenten, met ondersteuning en financiering vanuit de provincie, kan nu de basis worden gelegd voor een agenda die inhoudelijke opgaven verbindt aan bestuurlijke keuzes en gezamenlijke uitvoering, ten dienste van het gebied de Liemers als geheel.

Het onafhankelijke onderzoek naar de sociale structuur in de Liemers biedt waardevolle inzichten in de dynamiek en kenmerken van de regio. Eventuele knelpunten die hieruit naar voren komen worden zorgvuldig geanalyseerd en vertaald naar een plan van aanpak, dat als belangrijke bouwsteen dient voor de Liemerse investeringsagenda.

Deze investeringsagenda moet zich nadrukkelijk richten op de grote opgaven die de (nu nog bestaande) gemeentegrenzen overstijgen: de forse woningbouwopgave, verbetering van bereikbaarheid en mobiliteit, en de versterking van de regionale economie. Verbonden in de kansen die drie verhaallijnen van de Liemerse regio bieden: de Liemers als groen/landelijk gebied, de Liemers op het gebied van de infrastructuur in brede zin en de historische omgeving in de Liemers. Niet als optelsom van afzonderlijke projecten, maar als strategisch instrument voor gerichte, gedeelde investeringen in de toekomst van het gebied. Hierbij gaat het niet om de thema's die reeds vanuit de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen worden opgepakt.

Oog voor de impact van beleidsharmonisatie.

Er zal aandacht moeten zijn voor de impact van een eventuele vervroegde samenwerking tussen de gemeente Doesburg en Zevenaar, in aanloop naar de beoogde herindelingsdatum. Door in dit proces van samenwerking al te starten met het harmoniseren van beleid op de voornaamste thema's, helpt dit de gemeente Zevenaar fors in de uitvoeringskracht en efficiency daarbinnen.

In het kader van de wet Arhi dient al het beleid twee jaar na herindeling geharmoniseerd te zijn tussen de vier gemeenten. Zevenaar heeft als uitgangspunt dat het niet twee keer een proces van beleidsharmonisatie wil doorlopen. Dit proces is zeer tijdsintensief en vraagt veel van politiek-bestuurlijke besluitvormingsprocessen en is impactvol op de buitenwereld.

Uitgangspunt voor Zevenaar is derhalve om vroegtijdig in het fusieproces (direct na besluitvorming op het herindelingsadvies, waardoor het proces lokaal onomkeerbaar is) tussen vier gemeenten wordt gekomen tot beleidsharmonisatie op prioritaire thema's. Deze set van thema's wordt tussen de vier partnergemeenten bepaald in de Liemerse uitgangspuntennotitie.

Incidentele lasten volgend uit het herindelingsproces worden gedekt door de provincie Gelderland, dan wel vanuit de incidentele Arhi-gelden.

Het proces van herindeling brengt incidentele project-, frictie- en desintegratiekosten met zich mee. Uitgangspunt voor Zevenaar is dat:

- De incidentele kosten (out of pocket van gemeenten) in aanloop naar de principebesluiten direct gerelateerd aan proces van herindeling – inhuur deskundigheid, onderzoekskosten, lokale participatieprocessen – worden gedekt door de provincie Gelderland.
- Incidentele kosten (out of pocket van gemeenten) in het kader van de ambtelijke integratie van Doesburg in Zevenaar worden gedekt door de provincie Gelderland.

De incidentele kosten vanaf principebesluiten in relatie tot het herindelingsproces (projectkosten, frictielasten, desintegratiekosten) tot aan fusiedatum worden waar nodig voorgefinancierd door de gemeenten uit de algemene reserves in een verhouding 1/4^{e} van de totale kosten te dragen per gemeente. En deze kosten later te dekken uit de Arhi-gelden (Rijksmiddelen ter dekking van incidentele lasten bij herindeling), welke ook voor 1/4^{e} ten gunste komen per gemeente.

Financiële vergelijking herindelingsgemeenten

Onderwerp	Financiële vergelijking herindelingsgemeenten
Datum	16 september 2025
Zaaknummer	Z/25/494814
Van afdeling/ambtenaar	Concerncontroller/T. Noordermeer
Aan afdeling/college/raad	Gemeenteraad

Kerkstraat 27 ◆ Postbus 10 ◆ 6900 AA Zevenaar ◆ (0316) 595111 ◆ gemeente@zevenaar.nl ◆ www.zevenaar.nl

1 Leeswijzer **3**
2 Totaaloverzicht **5**
2.1 Kenmerken gemeenten 6
2.2 Belastingen 8
3 Beschouwing financiële positie **9**
3.1 Totale baten en lasten 9
3.2 Balans 10
3.3 Weerstandsvermogen 13
4 Programma 0: Bestuur & ondersteuning **15**
5 Programma 1: Openbare orde en Veiligheid **16**
6 Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat **17**
7 Programma 3: Economie **18**
8 Programma 4: Onderwijs **19**
9 Programma 5: Sport, cultuur en recreatie **20**
10 Programma 6: Sociaal domein **22**
10.1 Basisvoorzieningen 22
10.2 Participatiewet 25
10.3 Wet Maatschappelijke ondersteuning 27
11 Programma 7: Volksgezondheid en duurzaamheid **28**
12 Programma 8: Ruimtelijke ordening en wonen **30**
13 Voorstellen meerjarenbegrotingen **33**
13.1 Maatregelen gemeente Zevenaar 34
13.2 Maatregelen gemeente Doesburg 35
13.3 Maatregelen gemeente Duiven 38
13.4 Maatregelen Westervoort 46

1 Leeswijzer

Dit rapport is opgesteld om inzicht te geven in de financiële positie van de vier gemeenten (Zevenaar, Doesburg, Duiven en Westervoort) en de effecten van een mogelijke samenvoeging. Hieronder vindt u een beknopte uitleg over de opbouw en hoe het rapport gelezen kan worden.

1. Doel en uitgangspunten

- Het rapport vergelijkt de **financiële situatie van de vier gemeenten** op hoofdlijnen.
- Doel: inzicht geven in **overeenkomsten, verschillen en aandachtspunten** bij een mogelijke fusie.
- De cijfers zijn gebaseerd op de **jaarstukken 2024**, aangevuld met openbare bronnen (Findo, Waarstaatjegemeente.nl, Coelo).
- Omdat gemeenten binnen het BBV verschillende keuzes maken (bijv. afschrijvingen, rente, toerekeningen), zijn de cijfers **indicatief** en niet altijd optelbaar.

2. Opbouw van het rapport

- **Hoofdstuk 2–3**: Inleiding, totaaloverzicht, kenmerken gemeenten en beschouwing financiële positie (balans, weerstandsvermogen, kengetallen).
- **Hoofdstuk 4–12**: Vergelijking per programma/taakveld (bijv. bestuur, veiligheid, verkeer, onderwijs, sociaal domein, duurzaamheid, wonen).
- **Hoofdstuk 13**: Voorstellen uit de meerjarenbegrotingen en kadernota's (maatregelen per gemeente, o.a. OZB-stijgingen en lastenaanpassingen).

3. Wat kunt u vinden?

- **Kenmerken gemeenten**: inwoners, sociale structuur, centrumfunctie, stedelijkheid.
- **Financiële kerncijfers**: baten/lasten, reserves, voorzieningen, schuldquote, solvabiliteit.
- **Weerstandsvermogen**: ratio's per gemeente en gecombineerd.
- **Belastingen**: OZB, afvalstoffen- en rioolheffing (2025).
- **Maatregelen ravijnjaren**: OZB-verhogingen en andere lastenmaatregelen per gemeente.

4. Hoe te lezen?

- **Vergelijking tussen gemeenten**: gebruik de tabellen en grafieken om verschillen snel te zien.
- **Samenvoegingseffecten**: let op de indicatieve berekeningen voor de gezamenlijke gemeente (bijv. solvabiliteit 33%, weerstandsratio 4,1).
- **Beleidskeuzes**: bekijk de verschillen in reserves, voorzieningen en belastingdruk → dit zijn belangrijke aandachtspunten bij harmonisatie.
- **Maatregelen (hoofdstuk 13)**: geven richting hoe de gemeenten nu al anticiperen op de ravijnjaren, met name via OZB-stijgingen.

5. Belangrijkste aandachtspunten bij lezing

- Cijfers zijn **niet 1-op-1 optelbaar** → kijk naar trends en verhoudingen.
- De **belastingen en maatregelen** verschillen sterk → dit kan bij harmonisatie leiden tot lastenverschuivingen.
- Let op de **verschillen in reserves en voorzieningen**: sommige gemeenten zijn financieel sterker of kwetsbaarder.
- De **gemeenschappelijke weerstandsratio** (4,1) is gunstig, maar vergt nadere uitwerking.

2 Totaaloverzicht

	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
Bestuur en ondersteuning	2.113	2.293	1.722	2.024
Veiligheid	-105	-133	-83	-80
Verkeer, vervoer en waterstaat	-144	-154	-155	-113
Economie	-59	-10	30	-24
Onderwijs	-109	-83	-100	-72
Sport, cultuur en recreatie	-259	-215	-174	-159
Sociaal domein	-1.373	-1.573	-1.102	-1.343
Volksgezondheid en milieu	-47	32	-20	-38
Volkshuisvesting, RO en sted. ver	-72	-61	-98	-134
Resultaat	**-55**	**96**	**20**	**61**

In de tabel is het gesaldeerde bedrag dat per inwoner per hoofdthema wordt besteed opgenomen. De cijfers zijn gebaseerd op de realisatie in de jaarstukken 2024.

Het resultaat in euro's per gemeenten bedraagt

	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
Resultaat	-2.536	1.021	450	890
In percentage van de baten	-1,4%	2,0%	0,4%	1,5%

Om de bedragen vergelijkbaar te maken is het resultaat gedeeld door de baten. Zevenaar zou de baten met 1,4% moeten verhogen om het tekort op nihil te krijgen.

Belangrijker dan dit getal is het structurele saldo van exploitaties. Het negatieve resultaat van 2,5 miljoen van Zevenaar wordt veroorzaakt door incidentele/eenmalige kosten. De grootste veroorzaker van het tekort van Zevenaar is bijvoorbeeld de bijstelling van de kosten voor het realiseren van grondexploitaties.

Het kengetal in de paragraaf weerstandsvermogen geeft een beter beeld.

Kengetallen	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
Netto schuldquote	71,5%	-12,7%	12,3%	26,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd	60,5%	-20,3%	12,9%	22,0%
Solvabiliteit	27,4%	64,0%	40,3%	16,0%
Structurele exploitatieruimte	-1,7%	1,1%	-4,1%	0,0%
Grondexploitatie	16,9%	0,2%	7,9%	0,0%
Onbenutte belastingcapaciteit	88,4%	106,6%	93,2%	103,0%

Op basis van deze berekeningswijzen wordt het structurele resultaat van alle gemeenten negatiever. Bij Duiven is het effect het grootst en wordt het resultaat 4,5% slechter.

De structurele effecten van 2024 worden meegenomen in de begrotingssaldi vanaf 2026, wellicht zijn deze al (deels) meegenomen in de kadernota/voorjaarsnota.

In de volgende hoofdstukken wordt deze verder uitgesplitst naar taakvelden.

2.1 Kenmerken gemeenten

Op landelijk niveau worden gemeenten op een aantal kenmerken vergeleken. Deze onderwerpen zijn ook van invloed op de hoogte van de algemene uitkering.

In onderstaande tabel zijn de kenmerken en de waarden opgenomen.

Kenmerk	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
Aantal inwoners	45.082	11.311	25.626	15.350
Sociale structuur	Redelijk	Zwak	Goed	Redelijk
Centrum functie	Redelijk	Redelijk	Redelijk	Weinig
Stedelijkheid	Matig	Weinig	Matig	Matig

Hieronder is een toelichting opgenomen op de kenmerken.

Sociale structuur

Aspect	Zwakke sociale structuur	Redelijke sociale structuur	Goede sociale structuur
Demografie	Sterke vergrijzing óf veel kwetsbare jonge gezinnen; leegloop van middengroepen	Evenwichtige mix, maar lichte scheefheden (bv. wat meer ouderen)	Gezonde balans tussen jongeren, werkenden en ouderen
Sociaal-economisch	Veel werkloosheid, lage inkomens, schulden, laag opleidingsniveau	Gemiddeld opleidings- en inkomensniveau; werkgelegenheid aanwezig	Hoog opleidingsniveau, lage werkloosheid, weinig armoede
Sociale cohesie	Weinig betrokkenheid, weinig vrijwilligerswerk, weinig vertrouwen in elkaar	Redelijke betrokkenheid en gemiddeld verenigingsleven	Sterk verenigingsleven, veel vrijwilligerswerk, hoge mate van vertrouwen
Leefbaarheid en veiligheid	Problemen met leefbaarheid en onveiligheid, achterstandswijken	Over het algemeen voldoende, met enkele aandachtswijken	Hoog leefbaarheids- en veiligheidsgevoel in alle wijken
Gezondheid en welzijn	Veel eenzaamheid, gezondheidsproblemen, afhankelijkheid van zorg	Gemiddelde gezondheid en welzijn; gebruik van zorgvoorzieningen op normaal niveau	Inwoners zijn gemiddeld gezond en ervaren minder eenzaamheid
Inclusiviteit	Spanningen tussen bevolkingsgroepen, polarisatie	Redelijk evenwicht, maar soms spanningen	Goede integratie en samenwerking tussen groepen, stabiele samenleving
Veerkracht	Kwetsbaar voor schokken (crisis, bezuinigingen, vergrijzing)	Kan omgaan met veranderingen, maar met kwetsbare plekken	Hoog aanpassingsvermogen en weerbaarheid tegen veranderingen

Centrum functie

Centrumfunctie	Kenmerken
Zwak	- Voorzieningen vooral gericht op eigen inwoners - Beperkt winkelbestand (dagelijkse boodschappen) - Geen middelbare school, beperkte zorgvoorzieningen - Inwoners reizen vaak naar grotere buurgemeente voor werk, zorg en cultuur
Redelijk	- Regionale rol met basisvoorzieningen (winkels, middelbare school, sportcomplexen) - Huisartsenpost en basiszorg aanwezig - Beperkte culturele voorzieningen (bv. theater of klein museum) - Lokale werkgelegenheid, maar veel forensen naar grotere steden
Sterk (goed)	- (Boven)regionale aantrekkingskracht - Uitgebreid winkel- en horeca-aanbod - Ziekenhuis, mbo/hbo-instellingen, grote sport- en cultuurvoorzieningen - Belangrijke werkgelegenheidsmotor voor omliggende gemeenten - Goed bereikbaar met OV en snelwegen

Mate van stedelijkheid

Gemeente	Adressendichtheid	Klasse	Omschrijving
Zevenaar	1.047 adressen/km²	Matig stedelijk (§>1000–1500)	Gemengd stedelijk/dorps
Doesburg	820 adressen/km²	Weinig stedelijk (501–1000)	Overwegend dorps
Westervoort	1.166 adressen/km²	Matig stedelijk (1001–1500)	Stedelijk & dorps gemengd
Duiven	1.172 adressen/km²	Matig stedelijk (1001–1500)	Matig stedelijk karakter

2.2 Belastingen

Op basis van gegevens Coelo over 2025.

	Eigenaar bewoner			Huurder		
	Woonlasten éénpersoonshuishouden	Woonlasten meerpersoons-huishoudens	Rangnummer meerpersoons-huishoudens	Woonlasten éénpersoonshuishouden	Woonlasten meerpersoons-huishoudens	Rangnummer meerpersoons-huishoudens
Gelderland	**€ 966**	**€ 1.055**		**€ 330**	**€ 431**	
Zevenaar	€ 904	€ 1.010	151	€ 377	€ 483	173
Doesburg	€ 1.010	€ 1.208	297	€ 486	€ 684	316
Duiven	€ 877	€ 1.025	166	€ 417	€ 564	240
Westervoort	€ 1.053	€ 1.096	232	€ 220	€ 263	15

OZB, riool en afval

De maatregelen die door de verschillende gemeenten zijn genomen ten behoeve van de ravijnjaren, zijn niet in bovenstaande woonlasten verwerkt.

	OZB-woningen	OZB-niet woningen	Afvalstoffen eenpersoons	Afvalstoffen meerpersoons
Zevenaar	0,1333	0,5682	206	238
Doesburg	0,1342	0,3520	283	316
Duiven	0,1087	0,3704	285	327
Westervoort	0,1458	0,5671	220	263

Riolering is voor de verschillende gemeenten met veel varianten opgebouwd, waardoor deze lastig niet leesbaar is te maken in een tabel.

Het gemiddelde OZB-tarief op basis voor woningen is 0,1305 en voor niet woningen 0,4644. Voor afvalstoffen respectievelijk 248,5 en 286.

Overige tarieven	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
Toeristenbelasting (hotel)	1,05	2,90	2,15	-
Toeristenbelasting (camping)	1,05	1,85	2,15	-
Hondenbelasting	-	57,25	-	104,48
Uittreksel BRP	5,20	12,60	11,55	11,55
Paspoort	86,85	86,85	86,85	86,85
ID-kaart	78,50	78,50	78,50	78,50
Rijbewijs	52,10	52,10	52,10	52,10

In bovenstaande tabel zijn de gevolgen van de maatregelen als gevolg van de ravijnjaren nog niet verwerkt.

3 Beschouwing financiële positie

3.1 Totale baten en lasten

	Zevenaar		Doesburg		Duiven		Westervoort	
	Baten	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**
Bestuur en ondersteuning	131.964	33.919	36.220	11.793	75.370	32.904	43.262	13.413
Veiligheid	170	4.880	44	1.524	72	2.163	64	1.283
Verkeer, vervoer en waterstaat	680	7.226	250	1.966	937	4.796	170	1.880
Economie	652	3.328	508	619	3.448	2.693	56	420
Onderwijs	1.463	6.407	286	1.213	515	3.003	456	1.549
Sport, cultuur en recreatie	2.506	14.235	501	2.894	983	5.343	439	2.868
Sociaal domein	22.072	84.113	8.372	25.836	12.347	39.839	9.666	30.066
Volksgezondheid en milieu	11.238	13.377	4.669	4.326	6.239	6.730	4.177	4.770
Volkshuisvesting, RO en sted. ver	5.880	9.136	786	1.465	1.836	4.274	562	2.603
Totaal	**176.625**	**176.621**	**51.636**	**51.636**	**101.747**	**101.745**	**58.852**	**58.852**

Zevenaar heeft de grootste begrotingsomvang en Doesburg de kleinste. Als de begrotingen bij elkaar opgeteld zouden worden dan is dit ongeveer de omvang van de samengevoegde gemeente.

	Baten	**Lasten**
Bestuur en ondersteuning	286.816	92.029
Veiligheid	350	9.850
Verkeer, vervoer en waterstaat	2.037	15.868
Economie	4.664	7.060
Onderwijs	2.720	12.172
Sport, cultuur en recreatie	4.429	25.340
Sociaal domein	52.457	179.854
Volksgezondheid en milieu	26.323	29.203
Volkshuisvesting, RO en sted. ver	9.064	17.478
Totaal	**388.860**	**388.854**

De werkelijk omvang van de baten en lasten zal anders zijn dan de optelling van de 4.

3.2 Balans

	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
Immateriële vaste activa	551	-	1.130	507
Materiële vaste activa	145.273	32.584	74.888	30.053
Financiële vaste activa	18.247	3.832	3.199	2.487
Voorraden	28.211	423	8.170	608
Uitzettingen met looptijd korter dan één jaar	19.009	5.838	10.557	17.940
Liquide middelen	2.385	276	139	117
Overlopende activa	5.512	2.837	4.306	2.729
Totaal activa	**219.188**	**45.791**	**102.389**	**54.441**

Onder de immateriële vaste activa worden meestal de posten verantwoord voorafgaand aan een grondexploitatie.

	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
Algemene reserve	38.867	6.561	32.127	4.115
Bestemmingsreserves	23.731	21.712	8.639	4.190
Resultaat	-2.537	1.021	450	946
Eigen vermogen	**60.061**	**29.293**	**41.216**	**9.251**
Voorzieningen	13.910	1.339	32.530	9.022
Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer	103.262	6.200	13.769	21.219
Vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar	18.862	3.480	3.693	1.416
Overlopende passiva	23.093	5.479	11.181	13.529
Totaal passiva	**219.188**	**45.791**	**102.389**	**54.437**

Eigen vermogen

Het beleid ten aanzien van bestemmingsreserves verschilt per gemeente. Doesburg heeft verhoudingsgewijs veel bestemmingsreserves. Bij Westervoort is de algemene reserve ongeveer gelijk aan de bestemmingsreserve. Hieronder is een overzicht opgenomen van de grootste bestemmingsreserves per gemeente.

Bestemmingsreserves	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
Woningbouw	2.100		1.700	500
Duurzaamheid/klimaat	1.400	500		165
Kapitaallasten	18.000	15.500		
BUIG		800		
Beschermd wonen		500	1.200	875
Omgevingswet		350	620	235
Wegen (onderhoud en rebabilitatie)		2.500		
Groen/blauwe ontwikkeling			400	
Bovenwijkse voorzieningen			1.500	
Circulaire economie			600	
Ontwikkeling A15			975	
Opschalingskorting				500
Sportvelden				500
	21.500	**20.150**	**6.995**	**2.775**

Voorzieningen

Een ander groot verschil tussen de gemeenten zit in de voorzieningen. Hierin zijn verplichtingen opgenomen die de gemeenten nog hebben.

Voorzieningen	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
Verplichtingen en risico's	3.186.000	368.669	4.681.300	3.474.000
Egalisatie van kosten	5.272.000	386.317	15.141.388	1.768.000
Bijdragen voor heffingen	5.452.000	584.901	13.403.809	3.780.000
	13.910.000	1.339.887	33.226.497	9.022.000

Duiven heeft verhoudingsgewijs een hoge voorziening voor de egalisatie van kosten en bijdragen voor heffingen. Deze zijn volgens de jaarrekening het gevolg van achterstanden op de werkzaamheden voor wegen (12,5 miljoen) en riolering (12,8 miljoen).

Financiële kengetallen

De financiële kengetallen hebben voornamelijk een relatie met balans van de gemeenten. Op basis van de jaarstukken 2024 zijn de kengetallen van de gemeenten als volgt.

Kengetallen	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
Netto schuldquote	71,5%	-12,7%	12,3%	26,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd	60,5%	-20,3%	12,9%	22,0%
Solvabiliteit	27,4%	64,0%	40,3%	16,0%
Structurele exploitatieruimte	-1,7%	1,1%	-4,1%	0,0%
Grondexploitatie	16,9%	0,2%	7,9%	0,0%
Onbenutte belastingcapaciteit	88,4%	106,6%	93,2%	103,0%

Doesburg heeft de beste solvabiliteit en de heeft de activa die zij heeft voornamelijk met eigen geld kunnen financieren. Doesburg heeft beperkt langdurig geld hoeven te lenen. Zevenaar heeft de meeste activiteiten bij de activiteiten bij de activa (MVA en grond) en heeft deze voor een groot deel met geleend geld afgedekt.

Samengevoegd

Als de balansposten opgeteld zouden kunnen worden dan zou dit tot de volgende stand leiden.

Immateriële vaste activa	2.188
Materiële vaste activa	282.798
Financiële vaste activa	27.765
Vaste activa	**312.751**
Voorraden	37.412
Uitzettingen met looptijd korter dan één jaar	53.344
Liquide middelen	2.917
Overlopende activa	15.384
Totaal activa	**421.809**

Algemene reserve	81.670
Bestemmingsreserves	58.272
Resultaat	-120
Eigen vermogen	**139.821**
	-
Voorzieningen	56.801
Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer	144.450
Vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar	27.451
Overlopende passiva	53.282
Totaal passiva	**421.805**

Deze optelling is niet de uitkomst, omdat de uitgangspunten voor het bepalen van de balansposten per gemeente verschilt.

Financiële kengetallen

Op basis van de samengevoegde balans kan een inschatting worden gegeven van de kengetallen van de samengevoegde gemeente. Dit is ook indicatief omdat specifieke informatie om het exact te berekenen niet aanwezig is.

Schuldquote

Dit zijn de schulden op de balans -/- de financiële bezittingen gedeeld door de baten is ongeveer 47%.

Solvabiliteit

Eigen vermogen gedeeld door balanstotaal is ongeveer 33%.

Grondexploitatie

Versimpelde versie, gronden gedeeld door de baten is ongeveer 10%.

Structurele exploitatieruimte

Deze is op basis van de jaarstukken van de gemeenten ongeveer nihil, maar de lange termijn is hierbij belangrijker.

Belastingcapaciteit

Doesburg en Westervoort zitten vanwege hun financiële uitdaging boven de 100% belastingcapaciteit, Zevenaar en Duiven zitten onder de 100%. Dit is gebaseerd op de definities van Coelo.

3.3 Weerstandsvermogen

De weerstandsratio bestaat uit het risicobedrag gedeeld door het beschikbaar vermogen. Onderstaande gegevens zijn gebaseerd op de jaarstukken 2024.

	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
Beschikbare weerstandscapaciteit	25.454	6.616	32.100	5.116
Benodigde weerstandscapaciteit	8.926	2.280	5.800	2.656
Weerstandsratio	2,9	2,9	5,5	1,9

Andere grondslagen voor beschikbare capaciteit:

- Zevenaar: algemene reserve en toekomstige begrotingsresultaten
- Doesburg: algemene reserve + onvoorzien
- Duiven: algemene reserve
- Westervoort: algemene reserve + resultaat

Vergelijkbare uitgangspunten

Als je dezelfde uitgangspunten hanteert voor alle gemeenten, waarbij de beschikbare weerstandscapaciteit gelijk is aan de algemene reserve, dan zou is de ratio per gemeente als volgt.

	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
Algemene reserve	38.867	6.561	32.127	4.115
Benodigde weerstandscapaciteit	8.926	2.280	5.800	2.656
Weerstandsratio (zelfde grondslag)	4,4	2,9	5,5	1,5

Samengevoegd

Als dit wordt bepaald voor de samengevoegde gemeente dan zou de weerstandsratio op basis van dezelfde uitgangspunten ongeveer 4,1 zijn (algemene reserve 81,7 miljoen en risico's ongeveer 20 miljoen)

Verdiepende beschouwingen op taakveldniveau

4 Programma 0: Bestuur & ondersteuning

Taakveld	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
0.1 Bestuur	-65	-64	-138	-135
0.2 Burgerzaken	-12	-22	-6	-6
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-34	-	-3	-19
0.4 Overhead	-407	-560	-384	-336
0.5 Treasury	12	31	32	27
0.61 OZB woningen	171	147	152	198
0.62 OZB niet-woningen	133	37	109	31
0.63 Parkeerbelasting	27	70	-	-
0.64 Belastingen overig	-1	8	-21	-13
0.7 Algemene uitkeringen en overige ui..	2.189	2.613	1.943	2.312
0.8 Overige baten en lasten	-5	-16	-10	-5
0.9 Vennootschapsbelasting	-3	3	-	-
0.10 Mutaties reserves	108	46	48	-30
	2.113	**2.293**	**1.722**	**2.024**

Personeel en overhead
Gemeenten moeten verplichte beleidsindicatoren opnemen. Hieronder zijn de indicatoren opgenomen uit de jaarstukken 2024 die samenhangen met de bedrijfsvoering.

	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
Formatie (per 1.000 inwoners)	8,30	8,92	6,99	6,99
Bezetting (per 1.000 inwoners)	7,11	8,6	6,16	6,16
Apparaatskosten (per inwoner)	€ 882	€ 1.216	€ 850	€ 850
Externe inhuur (% loonsom)	30,00%	18,91%	19,23%	19,23%
Overhead (% totale lasten)	11,20%	14,03%	9,80%	8,81%

Het percentage inhuur bij de gemeente Zevenaar is aanzienlijk hoger dan bij de andere gemeente. Een verklaring hierbij ligt, zoals ook in de balans zichtbaar is, de activiteiten in de grondexploitaties.

5 Programma 1: Openbare orde en Veiligheid

Taakveld	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-74	-71	-59	-54
1.2 Openbare orde en veiligheid	-31	-62	-24	-26
	-105	**-133**	**-83**	**-80**

1.1 - Crisisbeheersing en brandweer
Tot dit taakveld behoren alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen:

- brandbestrijding;
- preventieve maatregelen ten behoeve van de fysieke veiligheid;
- rampenbestrijding;
- leges vergunning brandveilig gebruik inrichting (niet zijnde onderdeel omgevingsvergunning) (op categorie 3.7 Leges en andere rechten).

Het bestaat hoofdzakelijk uit bijdragen aan de veiligheidsregio.

1.2 - Openbare orde en veiligheid
Tot dit taakveld behoren alle gemeentelijke taken op het gebied van de openbare orde en veiligheid:

- toezicht en handhaving openbare orde, parkeren, BOA's, stadswachten;
- Wet Bibob en (bestuurlijke) aanpak georganiseerde criminaliteit;
- bureau Halt;
- preventie van criminaliteit;
- opstellen en handhaven APV;
- leges aanwezigheidsvergunning (o.a. voor speelautomaten), APV, BIBOB, drank & horeca, evenementenvergunning, vergunning vuurwapenwet;
- beleid, toezicht en ruiming van conventionele explosieven;
- veilige woon- en leefomgeving, toezicht op collecten, veiligheid op het ijs, reddingwezen; - gevonden voorwerpen, strandvonderij;
- afvoer en opslag ontruimde inboedels;
- antidiscriminatiebeleid;
- doodsschouw (door de officier van Justitie gelast onderzoek ivm de mogelijk niet natuurlijke doodsoorzaak);
- dierenbescherming;
- tegengaan van radicalisering.

6 Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat

Taakveld	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
2.1 Verkeer en vervoer	-120	-146	-148	-106
2.2 Parkeren	-24	-7	-2	-2
2.3 Recreatieve havens	-	-1	-	-
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-	-	-
2.5 Openbaar vervoer	-	-	-5	-5
	-144	**-154**	**-155**	**-113**

2.1 - Verkeer en vervoer

Tot dit taakveld behoren de taken op het gebied van verkeer te land (inclusief voetgangers) en bijbehorende droge infrastructuur:

- verkeersmaatregelen: verkeersborden, -regelinstallaties, bewegwijzering en straatmeubilair in het bijzonder voor verkeersregulering alsmede wachtruimten voor openbaar vervoer (abri's en taxistandplaatsen), openbare tijdaanwijzing waaronder carillons;
- beïnvloeden van verkeersgedrag met het oog op verkeersveiligheid zoals via verkeers-(circulatie)plannen, - onderzoek, -voorlichting, -onderricht en –examens buiten scholen;
- aanleg, reconstructie en onderhoud van verharde openbare ruimte: wegen, pleinen, fietspaden, voetpaden en overige verhardingen, inkomensoverdrachten aan waterschappen voor beheer en onderhoud;
- civiel technische kunstwerken: inspectie, beheer en onderhoud van bruggen, duikers, tunnels spoorwegovergangen, voorzieningen voor openbaar vervoer en dergelijke, alsmede infrastructuur ten behoeve van luchthavens;
- openbare verlichting: aanleg, beheer en onderhoud;
- openbare laadpalen voor elektrische voertuigen;
- gladheidbestrijding: sneeuwruimen en strooien;
- straatreiniging: schoonmaken en (toezien op) schoonhouden van de openbare ruimte van veeg- en zwerfafval;
- reguleren openbare ruimte: (omgevings)vergunningen voor inritten, aanleg kabels, verhuren standplaatsen (grond, benzinestations);
- verwijderen verkeersobstakels en vergunningen voor het tijdelijke plaatsen van voorwerpen op de openbare weg;
- leges;
    - ontheffingen wegenverkeerswet;
    - kabels en leidingen;
    - ondergrondse ordening/graafwerkzaamheden in de openbare ruimte;
    - telecommunicatie

7 Programma 3: Economie

Taakveld	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
3.1 Economische ontwikkeling	-13	-24	-6	-6
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-46	-	54	-6
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-3	-	-1	3
3.4 Economische promotie	3	14	-17	-15
	-59	**-10**	**30**	**-24**

3.1 - Economische ontwikkeling
Tot dit taakveld behoort algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid:

- clusterontwikkeling en versterking van sectoren, stimulering van (samenwerkings-)projecten van onderzoeksinstellingen en bedrijven;
- lokale, regionale, bovenregionale, internationale op versterking van de economische structuur en innovatie gerichte samenwerkingsverbanden;
- samenwerking met het bedrijfsleven en kennis- en onderzoeksinstellingen;
- ontwikkelen van stedelijke en wijkgerichte economische programma's.
- Aanleg van CAI, breedband en glasvezel.

3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur
Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het scheppen van fysieke condities voor alle vormen van bedrijvigheid:

- grondexploitatie bedrijventerreinen;
- ontwikkeling en onderhoud van bedrijfslocaties en (her-)ontwikkeling van bedrijfspanden;
- herstructurering en verduurzaming bedrijfslocaties;
- investeringen in winkelgebieden en winkelstrips;
- werkzaamheden tbv land- en tuinbouwgronden.

Onder bedrijventerreinen onder 3.2 wordt verstaan: locaties van enige omvang die expliciet als bedrijventerrein worden aangelegd en ingericht en die niet voor andere functies (zoals woningen) worden gebruikt.

8 Programma 4: Onderwijs

Taakveld	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-7	-4	-14
4.2 Onderwijshuisvesting	-76	-13	-67	-25
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-33	-63	-29	-33
	-109	**-83**	**-100**	**-72**

4.2 - Onderwijshuisvesting
Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs:

- nieuwbouw, aanpassing en uitbreiding van bestaande schoolgebouwen;
- verhuur (van bijvoorbeeld een gymnastieklokaal);
- opstellen programma onderwijshuisvesting;
- vandalismebestrijding.

4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken
Tot dit taakveld behoren het lokaal onderwijsbeleid en de leerlingvoorzieningen:

- onderwijsondersteuning: ondersteuning leerkrachten en directie;
- bestuurskosten voor gemeenten die zelf bestuur zijn van openbaar middelbaar onderwijs;
- uitgaven voor bijzonder onderwijs (inclusief bewegingsonderwijs en schoolzwemmen voor leerlingen bijzonder onderwijs);
- achterstandenbeleid;
- coördinatie samen naar school, passend onderwijs;
- volwasseneneducatie;
- peuteropvang;
- leerlingzorg en leerlingbegeleiding;
- leerlingenvervoer (inclusief leerlingenvervoer voor leerlingen openbaar onderwijs);
- stimuleren schooldeelname: leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten.

9 Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

Taakveld	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
5.1 Sportbeleid en activering	-12	-12	-7	-10
5.2 Sportaccommodaties	-78	-49	-40	-22
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproduct..	-23	-2	-9	-4
5.4 Musea	-6	-19	-9	-8
5.5 Cultureel erfgoed	-4	-18	-	-
5.6 Media	-15	-22	-12	-18
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recr..	-121	-93	-97	-97
	-259	**-215**	**-174**	**-159**

5.2 - Sportaccommodaties
Tot dit taakveld behoren alle accommodaties voor sportbeoefening:

- sporthallen, zwembaden, schaatshallen etc.;
- (groene en kunst-)velden, terreinen en opstallen, inclusief faciliteiten en technische voorzieningen;
- trapveldjes in de wijk.

5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
Tot dit taakveld behoren activiteiten ter bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel:

- subsidiëren van podia voor muziek, dans en toneel;
- subsidiëren gezelschappen voor muziek, dans en toneel;
- accommodaties voor beeldende kunst;
- subsidies voor beeldend kunstenaars en projecten;
- kunstaankopen waaronder kunstwerken in de openbare ruimte;
- subsidiëren van cultuuruitingen op het gebied van film en video;
- kunstzinnige vorming en cultuureducatie, bevorderen van een educatief aanbod;
- culturele manifestaties waaronder herdenkingen;
- overkoepelende organen voor kunstbeoefening.

5.4 - Musea
Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur:

- musea, exposities;
- archeologie, heemkunde;
- historische archieven.

5.5 - Cultureel erfgoed
Tot dit taakveld behoren taken gericht op conserveren en voor publiek toegankelijk maken van cultureel erfgoed:

- historische gebouwen, beschermde stads- en dorpsgezichten en overige objecten met historische waarde in de publieke ruimte;
- subsidie, beheer, onderhoud, toezicht en handhaven van cultureel erfgoed;
- het (digitaal) zichtbaar maken van cultuurhistorische waarden.

5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie
Tot dit taakveld behoren openbaar groen, natuur en recreatie:

- natuur- en landschapsbescherming, onderhoud bos en overige natuurgebieden, natuurwachten;
- aanleg, onderhoud openbaar groen, parken, graslanden zonder bestemming inclusief het plaatsen en onderhouden van kunstwerken in de openbare ruimte, gemeentetuin;
- aanleg en onderhoud van niet doorgaande openbare waterwegen: vijvers, sloten en overig water, waaronder onderhouden taluds en betuining;
- aanleg en onderhoud van speelvoorzieningen (zoals speeltuinen, speelplaatsen, speelwerktuigen) en recreatievoorzieningen (zoals hertenkampen, kinderboerderijen, vliegvelden uitsluitend voor sportvliegen, visvijvers, kampeerterreinen, watertappunten, dierentuinen, plantentuinen, volkstuinen, recreatiestranden, toeristische fiets- en wandelpaden, vrijetijdsbesteding in de openlucht, hondenvelden);
- leges kampeervergunning (op categorie 3.7 Leges en andere rechten);
- leges jagen op gemeentegrond (op categorie 3.7 Leges en andere rechten);
- boomplantdagen en volkstuinderverenigingen.

10 Programma 6: Sociaal domein

Taakveld	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-97	-11	-66	-83
6.2 Wijkteams	-124	-132	-113	-105
6.3 Inkomensregelingen	-165	-140	-71	-87
6.4 Begeleide participatie	-116	-143	-3	-213
6.5 Arbeidsparticipatie	-89	-89	-183	-118
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	-33	-60	-50	-46
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-264	-301	-231	-250
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-446	-662	-360	-423
6.81 Geescaleerde zorg 18+	-13	10	3	10
6.82 Geescaleerde zorg 18-	-26	-45	-28	-28
	-1.373	**-1.573**	**-1.102**	**-1.343**

10.1 Basisvoorzieningen

Onder de basisvoorzieningen valt een tweetal taakvelden. De voorliggende voorzieningen in taakveld 6.1 en het wijkteam in taakveld 6.2.

Taakveld	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-97	-11	-66	-83
6.2 Wijkteams	-124	-132	-113	-105
	-221	**-143**	**-179**	**-188**

6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie

Dit taakveld bestaat uit een breed palet aan voorzieningen, diensten, activiteiten en initiatieven gericht op het bieden van een sociale basis. Vaak hebben voorzieningen in deze sociale basis meerdere doelen en zijn ze daarmee van belang voor meerdere domeinen. Het gaat hier niet om toegang- en eerstelijnsvoorzieningen die ondersteuning in het kader van de Wmo en/of Jeugdwet bieden en/of de toegang zijn naar niet vrij toegankelijke ondersteuning vanuit de Wmo en/of Jeugdwet (zoals lokale teams, die bij taakveld 6.21 t/m 6.23 horen).

Tot dit taakveld behoren algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie:

- ondersteunen op participatie gerichte burgerinitiatieven, ondersteuning vrijwilligers en mantelzorg;
- sociaal en cultureel werk, Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW), wijkopbouw, jongerenwerk, schoolmaatschappelijk werk, straathoekwerk;
- preventie op het gebied van participatie (bijv. eenzaamheidsbestrijding), preventie op het gebied van GGZ, aanpak risicojongeren, vroegsignalering;
- buurt- en clubhuizen;
- LHBT-beleid;

- collectief aanvullend vervoer, alleen als dit vervoer als algemene voorziening wordt aangeboden; - toegankelijkheid voorzieningen (inclusie);
- toegankelijkheid voorzieningen (inclusie);
- kinderopvang: toezicht op en handhaving van de kwaliteit van de kinderopvang en peuteropvang; - aanvraag en verstrekking kinderopvangtoeslag Sociaal Medische Indicatie;
- activiteiten volgend uit de Wet Inburgering;
- noodopvang vluchtelingen;
- beleid en activiteiten gericht op vreemdelingen;
- lhbtqia+-beleid;
- leges (register) kinderopvang (op categorie 3.7 Leges en andere rechten).

De volgende thema's van de Brede SPUK-regeling behoren op dit taakveld:

- terugdringen gezondheidsachterstanden;
- versterken sociale basis;
- mantelzorg;
- één tegen eenzaamheid;
- welzijn op recept.

6.2 Toegang

In de begroting 2025 is de toegang gesplitst over drie subtaakvelden.

1. WMO
2. Jeugd
3. Integraal

Onder dit taakveld vallen toegang- en eerstelijnsvoorzieningen die niet kunnen worden uitgesplitst naar Wmo en Jeugd: Daar horen de volgende activiteiten bij:

- voorlichting;
- advisering;
- (cliënt-)ondersteuning;
- toegang tot 1e en 2e lijnsvoorzieningen & zorgcoördinatie;
- vrij toegankelijke hulp- en dienstverlening vanuit de lokale teams (waarvoor geen beschikking is afgegeven);
- inloopfunctie GGZ;
- ondersteuning gedupeerde ouders kinderopvangtoeslagaffaire;
- preventieve taken en vroegsignalering vanuit de lokale teams;
- POH-GGZ met aandachtsgebied jeugd of ondersteuner jeugd (bij de huisarts) (ook bekend als POH jeugd) inclusief de begeleidingstrajecten verricht door deze persoon/personen;
- aanpak Veilig Thuis, aanpak huiselijk geweld en aanpak kindermishandeling (op het gebied van toegangstaken);
- ondersteuning die in het kader van de Jeugdwet wordt uitgevoerd door een JGZ uitvoerder (waarvoor geen beschikking is afgegeven);

- alle activiteiten in het preventief justitieel kader die worden uitgevoerd door het lokale team, een aanbieder of een gecertificeerde instelling (GI), zoals advies, casusregie, het doen van een crisisinterventie of onderzoeken van een zorgmelding net als de toeleiding naar gesloten jeugdzorg. Hiertoe behoren ook de iJw-codes 49 preventief justitieel kader;
- de verwijsindex risicojongeren.

Voor WMO en jeugd zijn ongeveer dezelfde punten opgenomen, maar dan specifiek voor WMO of jeugd.

10.2 Participatiewet

Participatiewet	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
6.3 Inkomensregelingen	-165	-140	-71	-87
6.4 Begeleide participatie	-116	-143	-3	-213
6.5 Arbeidsparticipatie	-89	-89	-183	-118
	-370	-372	-257	-418

6.3 - Inkomensregelingen
Tot dit taakveld behoren alle inkomens- en bijstandsvoorzieningen:

- inkomensvoorzieningen en loonkostensubsidies op grond van de Participatiewet;
- geneeskundige en andere adviezen in verband met de bijstandsverlening;
- IOAW (Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers);
- IOAZ (Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen);
- kosten van levensonderhoud uit het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz 2004);
- kosten levensonderhoud voor startende ondernemers uit Bbz 2004;
- sociale zekerheidsregelingen van het rijk zoals bijvoorbeeld eenmalige uitkeringen voor minima;
- schuldhulpverlening;
- gemeentelijk armoedebeleid: bijzondere bijstand, kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen, korting op musea, sportclubs etc., meerkosten bij werk in geval van handicap of chronische ziekte, etc.

6.4 - WSW en beschut werk
Tot dit taakveld behoren voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid:

- beschut werken;
- bestaande werkverbanden sociale werkvoorziening, bestaande Wsw en begeleid werken dienstbetrekkingen.
- arbeidsmatige dagbesteding.

6.5 - Arbeidsparticipatie
Tot dit taakveld behoren alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen:

- re-integratie-instrumenten, waaronder Work First, proefplaatsing, participatieplaatsen, vrijwilligerswerk/ sociale activering, detacheringsbanen, scholing, duale trajecten;
- Erkenning van Verworven Competenties (EVC), ondersteuning bij starten van een eigen bedrijf, bepaalde vormen van tijdelijke loonkostensubsidie (voor zover ingezet als re-integratie-instrument);
- stimuleringsmaatregelen, waaronder Inkomensvrijlating, stimuleringspremies, vrijlating onkosten vergoeding vrijwilligerswerk, onkostenvergoedingen, No-riskpolis;

- voorzieningen, waaronder Jobcoach, begeleiding Werkvoorzieningen zoals: werkplekaanpassingen, vervoersvoorzieningen, doventolk, brailleregels, aangepaste rolstoel etc.;
- loonwaardebepaling;
- inburgering (WI) cursus Nederlands;
- voorzieningen ter voorbereiding van een zelfstandig bestaan als startend ondernemer en ter begeleiding van startende ondernemers uit het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz).

Aanvullende analyse
Om een beter beeld te krijgen van de verschillen in uitgaven wordt in dit deel gekeken naar enkele onderliggende indicatoren die behoren bij deze wet. De gegevens van www.waarstaatjegemeente.nl zijn hiervoor gebruikt.

Participatiewet	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
Eenouder huishoudens	7,2%	8,2%	7,7%	9,0%
Werkloze beroepsbevolking	3,2%	3,7%	3,0%	3,5%
Personen met een bijstandsuitkering per 1.000 inwoners	25	35	26	33
Huishoudens met bijstandsuitkering (t.o.v. alle huishoudens)	3,7	5,2	3,7	4,5
Laag onderwijsniveau (beroepsbevolking per 1.000 inwoners)	150	120	157	173
Lopende reïntegratievoorzieningen (per 1.000 inwoners)	**14,9**	**20,3**	**14,1**	**19,8**
Werkend zonder bijstand (met reïntegratievoorziening)	4,2	4,8	3,1	4,3
Wekend met bijstand (met reïntegratievoorziening)	1,2	2,4	1,0	1,7
Niet werkend met bijstand (met reïntegratievoorziening)	9,2	13,1	9,4	13,8
Niet werkend zonder bijstand (met reïntegratievoorziening)	0,6	1,2	0,5	0,9

10.3 Wet Maatschappelijke ondersteuning

WMO	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	-33	-60	-50	-46
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-264	-301	-231	-250
6.81 Geescaleerde zorg 18+	-13	10	3	10
	-310	**-351**	**-278**	**-286**

Op "waarstaatjegemeente.nl" zijn meerdere indicatoren opgenomen die een relatie hebben met de kosten op dit taakveld. Deze kunnen inzicht of een verklaring geven in de financiële verschillen.

WMO	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
Unieke WMO-clienten	70	63	64	68
Ondersteuning thuis	12	17	14	19
Hulp bij het huishouden	28	47	38	38
Hulpmiddelen en diensten	47	10	27	28

Per 1.000 inwoners.

11 Programma 7: Volksgezondheid en duurzaamheid

Taakveld	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
7.1 Volksgezondheid	-47	-43	-55	-53
7.2 Riolering	24	53	17	14
7.3 Afval	15	51	46	25
7.4 Milieubeheer	-37	-29	-26	-23
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-2	-	-2	-1
	-47	**32**	**-20**	**-38**

7.1 - Volksgezondheid
Tot dit taakveld behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen:

- het monitoren van de gezondheidssituatie;
- uitvoering van preventieprogramma's, het vroegtijdig signaleren van specifieke stoornissen en gezondheidsbedreigende factoren;
- uitvoering van programma's voor gezondheidsbevordering en maatregelen tegen bedreigingen van de gezondheid;
- bestrijding van infectieziekten en aanbieden van vaccinaties;
- het geven van voorlichting, advies en begeleiding;
- het geven van prenatale voorlichting aan aanstaande ouders;
- het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen;
- het bevorderen van medisch milieukundige zorg;
- het bevorderen van technische hygiëne zorg;
- het bevorderen van psychosociale hulp bij rampen;
- het laten uitvoeren van het basistakenpakket jeugdgezondheidszorg zoals beschreven in art. 5 Wet publieke gezondheid (Wpg) jo. hoofdstuk III Besluit publieke gezondheid (Bpg) en jo Regeling eisen software ex artikel 5, derde lid, Wpg;
- ambulance en ziekenvervoer.

De volgende thema's van de Brede SPUK-regeling horen hier te worden geboekt:

- Kansrijke Start;
- Mentale Gezondheid;
- Aanpak overgewicht en obesitas;
- Valpreventie;
- Versterking kennis- en adviesfunctie GGD;
- Coördinatiekosten regionale aanpak preventie.

7.2 - Riolering
Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken ten aanzien van afvalwater en de waterhuishouding:

- opvang en verwerking van afval- en hemelwater;
- inzameling en transport huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater;
- voorkomen van grondwaterproblemen, onder meer door afvoer van overtollig grondwater;
- rioolwaterzuivering;
- bestrijding verontreiniging oppervlaktewater;
- rioolheffing woningen (op categorie 2.2.2 Belasting op huishoudens);
- rioolheffing niet-woningen (op categorie 2.2.1 Belasting op producenten);
- leges rioolaansluiting (op categorien 3.7 Leges en andere rechten);
- kosten van de heffing en invordering van de rioolheffing.

7.3 - Afval
Tot dit taakveld behoren de inzameling en verwerking van bedrijfs- en huishoudelijk afval:

- afvalscheiding en recycling;
- vuilophaal en afvoer;
- vuilstort en verwerking;
- afvalstoffenheffing (op categorie 3.7 Leges en andere rechten);
- reinigingsrechten (op categorie 3.7 Leges en andere rechten);
- diftar
- kosten van de heffing en invordering van de afvalstoffenheffing en reinigingsrechten.

7.4 - Milieubeheer
Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu waaronder:

- de bescherming en de sanering van de kwaliteit van de bodem en de atmosfeer;
- de beheersing van geluidhinder;
- bescherming tegen straling en dergelijke;
- verplaatsing van milieuhinderlijke bedrijven;
- ongediertebestrijding (bijvoorbeeld eikenprocessierups)
- leges (op categorie 3.7 Leges en andere rechten):
    - omgevingsvergunningen milieubelastende activiteit en maatwerkvoorschriften;
    - bestrijding ongedierte;
    - ontheffing route gevaarlijke stoffen;
    - stookontheffing.

12 Programma 8: Ruimtelijke ordening en wonen

Taakveld	Zevenaar	Doesburg	Duiven	Westervoort
8.1 Ruimtelijke ordening	-40	-24	-76	-88
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijvente..	12	-3	9	-10
8.3 Wonen en bouwen	-44	-34	-31	-36
	-72	**-61**	**-98**	**-134**

8.1 - Ruimte en leefomgeving
Tot dit taakveld behoren taken op het gebied van de ruimtelijke ordening en ontwikkeling en functietoedeling van de leefomgeving:

- voorbereiden van vaststellen structuurplannen en - visies;
- voorbereiden en vaststellen bestemmingsplannen;
- voorbereiden en vaststellen van de gemeentelijke omgevingsvisie;
- voorbereiden en vaststellen van gebiedsgerichte programma's;
- voorbereiden en vaststellen van het omgevingsplan;
- baten en lasten van het Digitaal Stelsel Omgevingswet;
- (leges) omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit (op categorie 3.7 Leges en andere rechten);
- leges aanpassen bestemmingsplannen (op categorie 3.7 Leges en andere rechten);
- leges leegstandsvergunning/Leegstandwet (op categorie 3.7 Leges en andere rechten);
- faciliterend grondbeleid (passief grondbeleid); De gemeente zelf voert geen actief grondbeleid, zij laat dit over aan private ontwikkelaars. Kosten die de gemeente maakt in het kader van dit faciliterend grondbeleid, (moeten) worden verhaald op de private ontwikkelaars. Het betreft hier kosten volgens de kostensoortenlijst zoals: een gebiedsgerichte wijziging van het bestemmingsplan/omgevingsplan, voorzieningen in de openbare ruimte, het aanleggen van nutsvoorzieningen, schadevergoedingen ingevolge de Wro/Omgevingswet etc..

  Wanneer dergelijke kosten worden gemaakt in het kader van faciliterend grondbeleid, worden deze kosten geboekt op taakveld 8.1 en via een tegenboeking naar de balans gemuteerd. Zie voor meer informatie over faciliterend grondbeleid deel C van de notitie Grondbeleid in begroting en jaarverslaggeving 2019 van de Commissie BBV13 .

- Basisregistratie Ondergrond (BRO) en Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT).

8.2 - Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
Tot dit taakveld behoren activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitatie:

- (kostentoerekening) bouwgronden in exploitatie: voorbereidingskosten, grondverwerving, bouwen woonrijp maken (kostensoortenlijst);
- (toerekening) bovenwijkse voorzieningen aan bouwgrondcomplexen;
- financiering (rentetoerekening) en administratie bouwgrondexploitaties;
- verkoop van bouwrijpe gronden, erfpacht, winst- en verliesneming;
- in het voorkomende geval onschadelijk maken en verwijderen van explosieven.

8.3 - Wonen en bouwen
Tot dit taakveld behoren gebiedsontwikkeling, woningvoorraad en huisvestingsvoorziening:

- (leges) omgevingsvergunning (op categorie 3.7 Leges en andere rechten) voor:
  wettelijk voorgeschreven:
  - bouw;
  - rijksmonumenten;
    binnenplans (eventuele activiteiten in het gemeentelijk vergunningstelsel, zoals):
  - aanleg;
  - bouw (bijv. welstand);
  - gebruik brandveiligheid gebouwen;
  - kap;
  - ligplaatsen;
  - monumenten (gemeentelijke/provinciale monumenten);
  - opslag gebruik openbare weg;
  - reclame;
  - sloop;
  - staanplaatsen;
  - uitweg;
- leges vergunningen huisvestingswet (op categorie 3.7 Leges en andere rechten);
- bouwtoezicht;
- basisregistratie adressen en gebouwen (BAG);
- woningbouw en woningverbetering, renovatie;
- woonruimteverdeling, woningsplitsingsvergunning, woonvergunning;
- stedelijke vernieuwing: gebiedsgerichte aanpak woningvoorraad, woonomgeving en voorzieningen;
- subsidie voor woningeigenaren om de eigen woning te verduurzamen;
- uitkoopregeling hoogspanningsverbindingen.

Maatregelen in het kader van de ravijnjaren

13 Voorstellen meerjarenbegrotingen

De gemeenten hebben de voorbereiding op de ravijnjaren anders doorlopen. Een aantal gemeenten hebben bij de meerjarenbegroting 2025 – 2028 in november 2024 al maatregelen genomen en vervolgens in de kadernota of voorjaarsnota in 2025 bijgesteld. De anderen hebben alleen in de kadernota in 2025 voorstellen gedaan.

In de meerjarenbegrotingen die in het najaar van 2025 aan de raden worden voorgelegd kunnen nog aanvullende of gewijzigde voorstellen worden opgenomen. Deze zijn nog niet bekend en daarom niet meegenomen in dit onderdeel.

13.1 Maatregelen gemeente Zevenaar

De gemeente Zevenaar heeft bij de kadernota in 2025 de eerste voorstellen gedaan om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting 2026 – 2029. Op 2 juli 2025 is de kadernota in de raad vastgesteld.

Overzicht van effecten (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Kadernota 2026-2029	-7.901	-6.180	-6.456	-5.519
Financieel gezonde toekomst	3.135	4.740	6.105	6.895
Extra rijksmiddelen	3.500	3.500	300	300
Incidentele begrotingsposten	-292	69	0	0
Structurele saldo na verwerking voorjaarsnota en maatregelen financieel gezonde toekomst	**-1.558**	**2.129**	**-51**	**1.676**
Inzet algemene reserve	1.558	0	0	0
Indexatie	PM	PM	PM	PM
Ambities	PM	PM	PM	PM
Structurele begrotingssaldo	**0**	**2.129**	**-51**	**1.676**

Nr	PR	Omschrijving	Toelichting	2026	2027	2028	2029
FT1	0	Brandverzekeringen	Nieuw initiatief van de VNG om collectief tegen brand te verzekeren	0	150,000	150,000	150,000
FT2	0	Onvoorzien	Verlagen budget onvoorzien naar € 1	25,000	25,000	25,000	25,000
FT3	0	Exploitatielasten duurzaamheid	Vervallen exploitatiebudget voor extra duurzaamheidsimpulsen	90,000	90,000	90,000	90,000
FT4	0	Verlengen afschrijvingstermijnen	Afschrijvingstermijn van gebouwen verlengen van 40 naar 50 jaar	550,000	550,000	550,000	550,000
FT6	6	Samenkracht en burgerparticipatie	Vervallen budget uitvoeringsagenda in 2025 structureel verwerken	286,500	286,500	286,500	286,500
FT7	6	Samenkracht en burgerparticipatie	Verlagen budget inspecties kinderopvang naar realisatie 2024	25,000	25,000	25,000	25,000
FT8	6	Arbeidsparticipatie	Besparing re-integratie middelen	0	150,000	150,000	150,000
FT9	6	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	Verlagen budget woonvoorzieningen naar realisatie eerdere jaren	130,000	130,000	130,000	130,000
FT10	6	PGB WMO	Verlagen begroting op basis van realisatie 2024	150,000	150,000	150,000	150,000
FT11	6	PGB Jeugd	Verlagen begroting op basis van realisatie 2024	150,000	150,000	150,000	150,000
FT12	8	Volkshuisvesting (GREX)	Invoeren projectfinanciering	225,000	225,000	225,000	225,000
			Totaal financieel technisch	**1,631,500**	**1,931,500**	**1,931,500**	**1,931,500**

Nr	PR	Omschrijving	Toelichting	2026	2027	2028	2029
BA1	0	Personeel	Taakstelling ambtelijk apparaat	100,000	100,000	100,000	100,000
BA4	5	Cultuurpresentatie	Verlagen bijdrage aan Kunstwerk (Musiater)	35,000	35,000	35,000	35,000
BA7	6	Samenkracht en burgerparticipatie	Zevenaar Doet anders inrichten	125,000	125,000	125,000	125,000
BA9	6	Samenkracht en burgerparticipatie	School maatschappelijk werk structureel opnemen	-230,000	-230,000	-230,000	-230,000
BA10	6	Samenkracht en burgerparticipatie	Hernieuwd beleid Sociaal Medische Indicatie	110,000	165,000	165,000	165,000
BA11	6	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	Versnelling transitie sterke lokale toegang	-150,000	-150,000	-150,000	-150,000
BA13	6	Arbeidsparticipatie	Brede taakstelling RSD	0	0	250,000	250,000
BA14	6	Huishoudelijke hulp (WMO)	Verschillende maatregelen die tot een besparing leiden	35,000	170,000	205,000	240,000
BA15	6	Huishoudelijke hulp (WMO)	Was- en strijkservice in aansluiting op normenkader huishoudelijke ondersteuning 2025	0	360,000	485,000	485,000
BA16	6	Jeugdhulp met verblijf regionaal	Door betere toegang minder verwijzigen naar verblijf	650,000	1,150,000	1,650,000	2,150,000
			Totaal beleidsmatige aanpassingen	**675,000**	**1,725,000**	**2,635,000**	**3,170,000**

Nr	PR	Omschrijving	Toelichting	2026	2027	2028	2029
IV3	0	Parkeerbelasting	Verhogen parkeerbelasting naar niveau omliggende gemeenten	300,000	300,000	500,000	500,000
IV4	0	Huwelijken	Verhogen kostendekkenheid op basis omliggende gemeenten	10,400	10,400	10,400	10,400
IV5	3	Economische promotie	Verhogen toeristenbelasting naar niveau omliggende gemeenten	62,000	106,000	150,000	194,000
IV6	6	Gehandicapten parkeerkaarten	Verhogen kostendekkenheid en naar niveau van omliggende gemeenten	6,000	13,000	20,000	27,000
IV7	7	Lijkbezorgingsrechten	Verhogen kostendekkenheid naar niveau omliggende gemeenten	13,000	13,000	13,000	13,000
IV8	7	Riolering	Kostendekkendheid tarieven (andere regelgeving BTW)	204,000	408,000	612,000	816,000
IV9	8	Omgevingsleges	Verhogen kostendekkenheid naar niveau omliggende gemeenten	233,000	233,000	233,000	233,000
			Totaal inkomstenverhogend	**828,400**	**1,083,400**	**1,538,400**	**1,793,400**
			Totaal besparingen	**3,134,900**	**4,739,900**	**6,104,900**	**6,894,900**

13.2 Maatregelen gemeente Doesburg

Meerjarenbegroting 2025 - 2028

Nr.	Maatregelen 2025-2028	L/B	TV	P	Pfh	2025	2026	2027	2028
1	Rehabilitatie wegen budget verlagen	L	2.1	1	BvV	75.000	75.000	75.000	75.000
2	Uitbreiden betaald parkeren	B	0,63	1	BvV	76.500	158.800	236.800	236.800
3	Parkeerheffingen	B	0,63	1	BvV	50.000	50.000	50.000	50.000
4	Openbaar groen	L	5,7	1	BvV	50.000	50.000	50.000	50.000
5	Sluiten / beperken subsidie sporthal Beumerskamp / zwembad	L	5,2	1	BvV	0	200.000	250.000	250.000
6	Was- en strijk service	L	6,71	2	BE	115.000	140.000	140.000	140.000
7	Beëindigen collectieve zorgverzekering	L	6,3	2	BE	100.000	100.000	100.000	100.000
8	Herijking overige minimaregelingen	L	6.3	2	BE	50.000	50.000	50.000	50.000
9	Samenredzaamheid leerlingenvervoer	L	4,3	2	BE	15.000	30.000	30.000	30.000
10	Verschuiven WMO vervoer Avan naar Plusbus	L	6.6	2	BE	25.000	25.000	25.000	25.000
11	Lagere storting egalisatiereserve Buig	L	0.10	2	BE	50.000	50.000	50.000	50.000
12	Vermindering applicaties zorg	L	0,4	2	BE		50.000	50.000	50.000
13	WMO geïndiceerde zorg (per saldo) m.n. ambulante begeleiding	L	6.6	2	BE	50.000	100.000	100.000	100.000
14	Invoeren hervormingsafgenda Jeugd (per saldo)	L	6,72	2	BE	170.000	360.000	360.000	360.000
15	Module WgSW MGR	L	6,4	2	BE	128.000	128.000	128.000	128.000
16	Jeugdteam	L	6,2	2	BE	50.000	50.000	50.000	50.000
17	Verlagen budget mantelzorgcompliment	L	6,1	2	BE	17.500	17.500	17.500	17.500
18	Verlagen budget toeristische subsidies en stimuleringsbijdragen	L	3,4	3	SH	25.000	25.000	25.000	25.000
19	Afstoten stadhuis	L	0,4	4	BvV		315.000	315.000	315.000
20	Besparen op formatie	L	0.4	4	LvdM	280.000	280.000	280.000	280.000
21	Inzet AR	B	0.10	4	BvV	pm			
22	Representatie en promotie budget verlagen	L	0.1	4	LvdM	10.000	10.000	10.000	10.000
23	Automatisering	L	0.4	4	LvdM	50.000	50.000	50.000	50.000
24	Schrappen 0,5 Fte wethouders volgende zittingsperiode	L	0,1	4	LvdM		25.000	50.000	50.000
25	Groene Metropool	L	8,1	4	LvdM	50.000	50.000	50.000	50.000
26	Verlagen frictiebudget	L	0,4	4	LvdM	75.000	75.000	75.000	75.000
27	OZB met 10% verhogen	B	0,62 en 0,61	AD	BvV	240.000	240.000	240.000	240.000
28	Volume toename OZB	B	0,62	AD	BvV	50.000	50.000	50.000	50.000
29	Dividend	B	0,5	AD	BvV	83.000	83.000	83.000	83.000
30	Nullijn subsidies	L	Div	nnb	Alle	35.000	35.000	35.000	35.000
31	Kosten projectleiders doorbelasten aan de investeringskredieten	L	0.4	nnb	Alle	100.000	100.000	100.000	100.000
	Totaal maatregelen					**2.020.000**	**2.972.300**	**3.125.300**	**3.125.300**

Kadernota 2026

Begrotingsresultaat tot en met de kadernota:	2026	2027	2028	2029
Begrotingsresultaat tot de kadernota 2026	**-423.572**	**-426.637**	**-108.731**	**-108.731**
Saldo alle begrotingsvoorstellen kadernota 2026:	414.312	643.277	-211.383	-197.508
Begrotingsresultaat tot en met de kadernota 2026	**-9.260**	**216.640**	**-320.114**	**-306.239**

Structureel resultaat tot en met de kadernota:	2026	2027	2028	2029
Structureel resultaat tot de kadernota 2026	**-313.572**	**-346.637**	**-108.731**	**-108.731**
Structurele begrotingsvoorstellen kadernota 2026	484.312	643.277	-211.383	-197.508
Structureel resultaat tot en met de kadernota 2026	**170.740**	**296.640**	**-320.114**	**-306.239**

Meerjarenperspectief

Zoals uit de bovenstaande tabel blijkt, zijn de jaarschijven 2026 en 2027 op basis van de huidige inzichten structureel sluitend. Hierbij wordt wel uitgegaan van een conforme en tijdige invulling van de bij de begroting 2025 ingeboekte bezuinigingsmaatregelen. Of dit perspectief ook voldoende is voor repressief toezicht is op dit moment nog onzeker. Het college van GS heeft bij de beoordeling van de begroting 2025 een drietal vanaf 2026 ingeboekte bezuinigingen vooralsnog als niet reëel beoordeeld, omdat nog niet voldoende aannemelijk werd gemaakt dat er voldoende zekerheid bestaat dat de maatregelen tijdig en volledig gerealiseerd zullen worden. Dit betreft:

- Sluiten / beperken subsidie sporthal Beumerskamp / zwembad
- Afstoten stadhuis
- Schrappen 0,5 Fte wethouders volgende zittingsperiode

Indien deze bezuinigingsmaatregelen in het structurele financiële perspectief buiten beschouwing worden gelaten dan is het resultaat onvoldoende om in aanmerking te komen voor repressief toezicht:

Begrotingsvoorstellen integrale afweging KN 2026-2029

Nr.	Onderwerp	Prg	Pfh	i/s	2026	2027	2028	2029
	A. BUDGETVRAGENDE BEGROTINGSVOORSTELLEN							
A1.1	Uitbreiden betaald parkeren	1	BvV	i	50.000			
A1.2	Beheerkosten sporthal Beumerskamp	1	BvV	s	29.500	29.500	29.500	29.500
A1.3	Openbare verlichting energielasten	1	BvV	s	26.000	26.000	26.000	26.000
A1.4	Openbare verlichting cyclisch onderhoud	1	BvV	s	75.000	75.000	75.000	75.000
A1.5	Parkeervoorzieningen	1	BvV	s	30.000	30.000	30.000	30.000
A1.6	Bouw-, woning en welstandstoezicht (ODRA)	1	BvV	s	20.000	20.000	20.000	20.000
A1.7	ODRA Milieu	1	BvV	s	40.000	40.000	40.000	40.000
A1.8	Digitaal vergunningensysteem	1	BvV	s	105.000	90.000	90.000	90.000
A1.9	Vervanging en onderhoud utilitaire bewegwijzering	1	BvV	s		5.651	5.511	6.636
A1.10	Veiligheidshuis	1	AH	s	1.400	3.200	5.000	5.000
A1.11	Regionale brandweer	1	AH	s	23.000	23.000	23.000	23.000
A2.1	Leerplicht	2	BE	s	15.000	15.000	15.000	15.000
A2.2	MGR module WgSW	2	BE	s	86.000	105.000	125.000	125.000
A2.3	VGGM digitaal kinddossier	2	BE	i	14.000			
	VGGM loonkosten	2	BE	s	21.000	21.000	21.000	21.000
A3.1	Kermisgelden	3	SH	s	14.000	14.000	14.000	14.000
A3.2	Structureel borgen middelen voor uitvoering toeristische visie	3	SH	s			130.000	135.000
A3.3	Toeristische upgrade haven en linies	3	SH	s	54.585	54.585	54.585	54.585
A4.1	Facilitaire diensten	4	AH	s	40.700	40.700	40.700	40.700
A4.2	Opleiding nieuwe gemeenteraad	4	AH	i	6.000			
A4.3	Streekarchivariaat (historisch archief)	4	AH	s	16.203	8.787	8.787	8.787
A4.4	Bezwaar en beroep	4	AH	s	30.000	30.000	30.000	30.000
NNB1.1	Aanpassing bezuinigingsmaatregel nullijn subsidies	nnb	Alle	s	12.500	12.500	12.500	12.500
	TOTAAL BUDGETVRAGENDE BEGROTINGSVOORSTELLEN				**709.888**	**643.923**	**795.583**	**801.708**

	B. BUDGETVERRUIMENDE BEGROTINGSVOORSTELLEN							
B1.1	Uitbreiden betaald parkeren	1	BvV	s	-158.800	68.200	68.200	68.200
B1.2	Leges omgevingsvergunningen	1	BvV	s	20.000	20.000	20.000	20.000
B1.3	Wegvallende exploitatielasten Linie 4	1	BvV	s	140.000	140.000	140.000	140.000
B90.1	Decembercirculaire 2024	AD	BvV	s	54.000	90.000	125.000	125.000
B90.2	Effecten voorjaarsnota 2025 kabinet demping terugval	AD	BvV	s	284.000	329.000	311.000	331.000
	Idem mutaties Jeugd	AD	BvV	s	785.000	640.000	-80.000	-80.000
	TOTAAL BUDGETVERRUIMENDE BEGROTINGSVOORSTELLEN				**1.124.200**	**1.287.200**	**584.200**	**604.200**

	Saldo				**414.312**	**643.277**	**-211.383**	**-197.508**

13.3 Maatregelen gemeente Duiven

Voorjaarsnota en begroting 2025

Bezuinigingsmaatregelen

Om te komen tot sluitende begroting 2025 zijn een aantal maatregelen nodig. Bij de behandeling van de Voorjaarsnota zijn een aantal maatregelen voorgesteld. De voorstellen (categorie A) die doorgevoerd konden worden met instemming van college en gemeenteraad zijn inmiddels inclusief de aangenomen amendementen verwerkt in de voorcalculaties. Het gaat om de volgende maatregelen:

	2025	2026	2027	2028
Verhogen tarieven OZB woningen & niet-woningen met 5% boven inflatie	320.000	320.000	320.000	320.000
Kostendekkende tarieven Lijkbezorgingsrechten	134.168	134.168	134.168	134.168
Afschaffen markt	pm	pm	pm	pm
Verlagen budget publicaties gemeenteblad in huis-aan-huisblad	10.000	10.000	10.000	10.000
Taakstelling brandweer (VGGM)	31.150	31.150	31.150	31.150
Taakstelling contributie VNG 3%	1.290	1.290	1.290	1.290
Representatiekosten bestuur verlagen met 20%	6.000	6.000	6.000	6.000
Budget representatiekosten college verlagen	5.500	5.500	5.500	5.500
Scherper ramen budget reisdocumenten & rijbewijzen	15.000	15.000	15.000	15.000
Scherper ramen budget aankoop en onderhoud meubilair (1stroom)	6.300	6.300	6.300	6.300
Scherper ramen automatiseringsbenodigdheden (1stroom)	6.300	6.300	6.300	6.300
Investeringskrediet vervanging bureaustoelen verlagen (1stroom)	0	3.150	3.150	3.150
Voorziening pensioenen oud-wethouders	70.000	70.000	70.000	70.000
Jaarlijks terugkerende ruimte onder plafond BTW compensatiefonds	400.000	400.000	400.000	400.000
Vermindering bijdrage aan voorziening dubieuze debiteuren	8.700	8.700	8.700	8.700
Groeiontwikkeling gemeentefonds meenemen	pm	pm	pm	pm
Inzet algemene reserve (AR) conform nieuwe spelregels	400.000	pm	pm	pm
Inzet beklemd deel AR conform nieuwe spelregels	1.220.000	pm	pm	pm
Onderbenutting budget positieve gezondheid inzetten	30.000	30.000	30.000	0
Afschaffen gemeentelijke bijdrage aan gemeentepolis	175.000	175.000	175.000	175.000
Extra inzet specialistische ondersteuner	185.000	185.000	185.000	185.000
Budget leerlingprognose schrappen	5.000	5.000	5.000	5.000
Subsidie leerlingbegeleiding verlagen	20.000	20.000	20.000	20.000
Structurele versterking schoolmaatschappelijk werk	200.000	200.000	200.000	200.000
5% afbouw lokale maatwerk jeugdgezondheidszorg	10.250	10.250	10.250	10.250
Verlagen budget vrijwilligersdag	4.000	4.000	4.000	4.000

Verlagen budget mantelzorgcompliment	20.000	20.000	20.000	20.000
Toekenningen sociaal domein (MEE, Liemosa etc.) 5% verlagen	5.800	5.800	5.800	5.800
Subsidie Raad sociaal domein verlagen	1.000	1.000	1.000	1.000
Verlagen budget clientondersteuning	15.000	15.000	15.000	15.000
Verlagen innovatiebudget	50.000	50.000	50.000	50.000
Onderbesteding jeugd en jongerenwerk	25.000	25.000	25.000	25.000
Straatnamen en huisnummers	2.000	2.000	2.000	2.000
Gladheidsbestrijding	10.000	10.000	10.000	10..000
Ongediertebestrijding	1.000	1.000	1.000	1.000
Markten	2.200	2.200	2.200	2.200
Milieuonderzoek bodem	1.000	1.000	1.000	1.000
Omgevingsvergunning	2.500	2.500	2.500	2.500
Bewegwijzering	4.500	4.500	4.500	4.500
Verkeersregelinstallaties	15.000	15.000	15.000	15.000
Klimaatadaptatie	11.824	0	0	0
Sportpark de Nieuweling	4.000	4.000	4.000	4.000
Eilandplein 304	18.000	36.000	36.000	36.000
Gymzalen	3.000	6.000	6.000	6.000
Totaal	**3.454.192**	**1.847.808**	**1.847.808**	**1.817.808**

Om uiteindelijk te kunnen komen tot een sluitende begroting 2025 zijn aanvullende maatregelen nodig. Uit de reeds bestaande lijst met maatregelen is een nieuwe lijst samengesteld die nu tevens wordt voorgesteld. De maatregel marktgelden kostendekkend maken wordt hier uit de lijst gehaald. Op dit moment loopt nog een onderzoek naar de mogelijkheid om met standplaatsvergunningen te werken. Ook de taakstelling voor de VNG contributie voor 2025 gaat uit de lijst omdat voor dat jaar al is ingestemd met de contributiehoogte. De voorgestelde maatregelen betreffen 2025. Enkele maatregelen zijn nu in opgenomen voor de jaren 2026 e.v. voor een pm bedrag, maar dienen nog nader uitgewerkt te worden.

	2025	2026	2027	2028
Invoeren reclamebelasting e/o precariobelasting	0	pm	pm	pm
Leges gehandicaptenparkeerkaart invoeren	12.517	12.517	12.517	12.517
Niet verlengen huishoudelijke toelage	20.000	20.000	20.000	20.000
Verkeersmaatregelen	10.000	10.000	10.000	10.000
APV	7.500	7.500	7.500	7.500
Bedrijvigheid	7.500	7.500	7.500	7.500
Vrijetijdseconomie	7.250	7.250	7.250	7.250
Algemeen sportbeleid	1.103	1.103	1.103	1.103
Stimulering sport	0	13.397	13.397	13.397
Amateurkunst subsidies	7.500	7.500	7.500	7.500
Overige culturele activiteiten	6.500	6.500	6.500	6.500
Overige vormings- en ontwikkelingswerk	9.250	9.250	9.250	9.250
Monumenten	0	0	10.000	10.000
Civiele kunstwerken	0	7.000	0	0
Wegen	100.000	100.000	100.000	100.000
Mobiliteitsplan	7.500	7.500	7.500	7.500
Sportpark Groessen	0	7.000	7.000	7.000
Sportpark Loo	0	4.000	4.000	4.000
Sportpark Westsingel	0	15.000	15.000	15.000
Openbaar groen	0	50.000	50.000	50.000

Landschapsbeleidsplan	4.000	11.000	11.000	11.000
Spoorzone	3.500	6.300	6.300	6.300
Openbaar onderwijs	-25.750	8.500	8.500	8.500
Bijzonder basisonderwijs	0	12.500	25.000	25.000
Burg v Dorth tot Medlerstraat (uitstel tot 2028)	53.167	53.167	53.167	53.167
Triominos	15.000	15.000	15.000	15.000
Wijkhuis van Droo	7.500	7.500	7.500	7.500
Taakstelling VNG contributie	-1.290	0	0	0
Marktgelden niet kostendekkend	-40.416	-40.416	-40.416	-40.416
Afschaffen gemeentelijke bijdrage aan gemeentepolis	-175.000	0	0	0
Totaal	**37.331**	**366.568**	**382.068**	**382.068**

Financieel (totaal-)overzicht

	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo voor begrotingsbehandeling	119.106	-3.506.853	-3.251.045	-1.608.324	-1.608.324
Amendement verhoging OZB	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000
Begrotingsaldo	**184.106**	**-3.441.853**	**-3.186.045**	**-1.543.324**	**-1.543.324**
Structurele gevolgen Najaarsnota 2024	-142.196	-326.737	-181.011	-52.687	-52.687
Saldo voor Voorjaarsnota 2025	**41.910**	**-3.768.590**	**-3.367.056**	**-1.596.011**	**-1.596.011**
Gevolgen Voorjaarsnota 2025					
Programma 1	922.540	3.330.751	3.857.368	2.321.888	2.150.172
Programma 2	-2.156.000	-2.113.465	-1.388.465	-1.046.465	-759.465
Programma 3	-603.650	-374.633	-388.600	-369.287	-400.953
Na Voorjaarsnota voor dekkingsmaatregelen	**-1.795.200**	**-2.925.937**	**-1.286.753**	**-689.875**	**-606.257**
Gevolgen financieel gezond 2026					
Effecten van specifiek goedgekeurde maatregelen		900.426	1.176.452	1.286.952	1.267.552
Effecten van taakstellingen a.g.v. clustering			198.438	210.938	210.938
Effecten van aanpassing in specifieke dienstverlening		80.150	199.550	250.050	112.050
Inzet 10% surplus van de algemene reserve		2.162.700			
Voorlopig goedgekeurde belastingen		785.000	800.000	800.000	800.000
Saldo van de voorjaarsnota na dekkingsmaatregelen		1.002.339	1.087.687	1.858.065	1.784.283

Overzicht voorstellen gemeente Duiven

Nr	Voorstel	Programma	2026	2027	2028	2029
1	Bijstellen budget clientervaringsonderzoek	P2	2.000	2.000	2.000	2.000
4	Stopzetten subsidie voor reguliere peuters	P2	10.200	10.200	10.200	10.200
21	Terugbrengen activiteiten Klimaatadaptatie (KA) en Biodiversiteit (BD)	P3	200.000	200.000	200.000	200.000
22	Subsidie voor leerlingbegeleiding volledig stoppen	P2	25.000	25.000	25.000	25.000
24	Stoppen of doorvoeren huurverhoging Eilandplein	P1	0	4.000	4.000	4.000
25	Verkopen grondposities HAP Groessen (Tempelstraat)	P1	36.000	1.153	1.153	1.153
27	Verkoop gehele OG-tent	P1	0	80.000	80.000	80.000
30	Dubbele dekking beweegteam	P2	219.000	219.000	219.000	219.000
42	Meer commerciële huur toestaan en beheer anders organiseren (Triomonos)	P2	-17.500	37.500	37.500	37.500
44	Meer commerciële huur toestaan en beheer anders organiseren (Wijkhuis)	P2	-6.500	18.500	18.500	18.500
52	Uittreden uit de stichting Liemerse Ambassade	P2	0	0	25.000	25.000
54	Aanpassing dimscenario LED verlichting	P3	-28.974	2.299	2.299	2.299
63	De subsidie aan het Dorpshuis Groessen volledig afbouwen.	P2	0	19.000	19.000	19.000
64	Schrappen aanjaagbudget uitwerking dorpsvisies van Loo, Groessen en wijkontwikkelingsplan Duiven West.	P2	30.000	30.000	30.000	30.000
65	Schrappen uitvoeringsbudget Dorpsgesprekken en stimuleren en verder brengen van (grotere) initiatieven uit de samenleving.	P2	15.000	15.000	15.000	15.000
66	Schrappen subsidiebudget voor Kleur Uw Buurt	P2	25.000	25.000	25.000	25.000
76	Budget groot onderhoud reduceren en uitgaan van minimaal basisniveau.	P2	25.000	25.000	25.000	25.000

84	Stopzetten subsidiering wijk- en dorpsraden	P2	15.000	15.000	15.000	15.000
92	Verlagen uitgaven op gebied van landschap	P3	10.000	10.000	10.000	0
93	Afschaffen tolkdiensten	P2	5.000	5.000	5.000	5.000
94	Efficiency maatregelen bij alleen maatschappelijke begeleiding	P2	10.000	10.000	10.000	10.000
95	10% korten op Santé Partners	P2	0	55.500	111.000	111.000
98	€10.000 korten op budget eenzaamheid.	P2	10.000	10.000	10.000	10.000
99	Plafond mantelzorgwaarderingen en bezuiniging €10.000	P2	10.000	10.000	10.000	10.000
100	Extra inkomsten met avondgebruik gymzalen	P2	-5.000	6.000	7.000	8.000
102	Inzet minimabeleid minimaliseren	P2	175.000	175.000	190.000	190.000
103	Restvervanging Led armaturen in twee jaar uitvoeren	P3	11.000	0	0	0
104	Verlagen kwaliteitsniveau onderhoud bomen van B naar C	P2	10.000	10.000	10.000	10.000
105	Gedeeltelijk het kosten van het vegen doorbelasten in de rioolheffing.	P2	60.000	60.000	60.000	60.000
106	Integraal samenbrengen huurders in vastgoed	P2	-20.000	8.000	8.000	8.000
107	Tijdelijk verlagen investering in openbare verlichting	P3	2.000	2.000	2.000	2.000
116	Onderzoek verhoging pacht/ huur	P1	0	2.500	2.500	2.500
117	Nieuwe aanbesteding voor PMD zakken door Circulus	P3	10.000	10.000	10.000	10.000
120	€25.000 bezuinigen op het beschikbare budget voor SMI	P2	25.000	25.000	25.000	25.000
	Totaal voorgestelde bezuinigingen		**862.226**	**1.127.652**	**1.224.152**	**1.215.152**

Clustering sportparken

Nr	Voorstel	Pr	Budget	2026	2027	2028	2029
68	Meer verantwoordelijkheden neerleggen bij de vereniging, privatisering/ of de samenwerking zoeken met een bedrijf als Ataro.	P2	19.903	0	0	0	0
70	Meer verantwoordelijkheden neerleggen bij de vereniging, privatisering/ of de samenwerking zoeken met een bedrijf als Ataro.	P2	143.889	0	0	0	0
72	Meer verantwoordelijkheden neerleggen bij de vereniging, privatisering/ of de samenwerking zoeken met een bedrijf als Ataro.	P2	60.866	0	0	0	0
74	Meer verantwoordelijkheden neerleggen bij de vereniging, privatisering/ of de samenwerking zoeken met een bedrijf als Ataro.	P2	306.375	0	0	0	0
69	Verhoging huurinkomsten sportpark	P2	19.903	400	400	400	400
71	Verhoging huurinkomsten sportpark	P2	143.889	1.700	1.700	1.700	1.700
73	Verhoging huurinkomsten sportpark	P2	60.866	1.000	1.000	1.000	1.000
75	Verhoging huurinkomsten sportpark	P2	306.375	4.000	4.000	4.000	4.000
	Gevraagde besparing op niveau van cluster	10 %			**53.103**		

Clustering sportbeleid							
32	Stoppen met subsidiëren van sportverenigingen	P2	91.142	105.000	105.000	105.000	105.000
	Gevraagde besparing op niveau van cluster	10 %			**9.114**		

Clustering sportparken							
Nr	**Voorstel**	**Pr**	**Budget**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
68	Meer verantwoordelijkheden neerleggen bij de vereniging, privatisering/ of de samenwerking zoeken met een bedrijf als Ataro.	P2	19.903	0	0	0	0
70	Meer verantwoordelijkheden neerleggen bij de vereniging, privatisering/ of de samenwerking zoeken met een bedrijf als Ataro.	P2	143.889	0	0	0	0
72	Meer verantwoordelijkheden neerleggen bij de vereniging, privatisering/ of de samenwerking zoeken met een bedrijf als Ataro.	P2	60.866	0	0	0	0
74	Meer verantwoordelijkheden neerleggen bij de vereniging, privatisering/ of de samenwerking zoeken met een bedrijf als Ataro.	P2	306.375	0	0	0	0
69	Verhoging huurinkomsten sportpark	P2	19.903	400	400	400	400
71	Verhoging huurinkomsten sportpark	P2	143.889	1.700	1.700	1.700	1.700
73	Verhoging huurinkomsten sportpark	P2	60.866	1.000	1.000	1.000	1.000
75	Verhoging huurinkomsten sportpark	P2	306.375	4.000	4.000	4.000	4.000
	Gevraagde besparing op niveau van cluster	10 %			**53.103**		

Clustering onderhoud buitenruimte							
Nr	**Voorstel**	**Pr**	**Budget**	**2.026**	**2.027**	**2.028**	**2.029**
20	CROW onderhoudsniveau verhardingen centrum van B naar C	P3	1.864.279	6.000	6.000	6.000	6.000
33	Budgetten onderhoud kuntwerken schrappen	P2	14.235	14.000	14.000	14.000	14.000
77	Kwaliteitsniveau onderhoud groen van B naar C	P2	1.746.138	118.000	118.000	118.000	118.000
78	Kwaliteitsniveau onkruidbestrijding verharding van B naar C	P2	1.746.138	56.000	46.000	36.000	16.000
79	Reduceren beheerskosten openbaar groen	P2	1.746.138	0	0	0	0
80	Afname van areaal	P2	1.746.138	0	0	0	0
81	Structrureel budget voor kleine renovaties en vervanging bomen laten vervallen	P2	1.746.138	70.000	70.000	70.000	70.000
88	Verlagen kwaliteitsniveau veegvuil openbare ruimte van niveau B naar C.	P3	418.220	52.000	42.000	32.000	12.000
	Gevraagde besparing op niveau van cluster	10 %			**404.287**		

Clustering cultuur							
Nr	**Voorstel**	**Pr**	**Budget**	**2.026**	**2.027**	**2.028**	**2.029**
11	Stopzetten intitiatievengelden met betrekking tot culturele activiteiten	P2	3.500	10.000	10.000	10.000	10.000
12	Stopzetten budgetten muziek- en cultuuronderwijs en Liemerse Identiteit	P2	106.476	117.000	117.000	117.000	117.000
13	Bezuinigen op volksfeesten	P2		3.000	3.000	3.000	0
15	Bezuinigen Historische Kring	P2	2.200	2.000	2.000	2.000	0
16	Bezuinigen Liemers Museum	P2	23.000	23.000	23.000	23.000	0
34	Geen subsidie meer op gebied van amateurkunst	P2		63.000	63.000	63.000	63.000
36	Stoppen bijdrage aan Jumelage Gemunden am Mail en Connect to Share	P2	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Gevraagde besparing op niveau van cluster		10 %			**23.720**		

Clustering bibliotheek en laaggeletterdheid							
Nr	**Voorstel**	**Pr**	**Budget**	**2.026**	**2.027**	**2.028**	**2.029**
18	Bezuiniging Bibliotheekwerk	P2	404.611	393.000	393.000	393.000	0
23	Schrappen van budget 6299 Aanpak Laaggeletterdheid	P2	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Gevraagde besparing op niveau van cluster		10 %			**42.961**		

Effect van keuzes m.b.t. specifieke dienstverlening voor Duiven

In de begroting van 1Stroom zitten diverse diensten die specifiek voor Duiven worden verricht.

Op de volgende posities is besloten een aanpassing door te voeren:

Inzet uitvoering participatieverordening in lijn brengen op basis van 60/40 methodiek

	2026	**2027**	**2028**	**2029**
Het budget van Westervoort	55.000	55.000	0	0
Het te realiseren budget van Duiven	82.500	82.500	0	0
Het huidige budget van Duiven	130.750	170.000	138.000	0
De door te voeren bezuinigingsmaatregel	48.250	87.500	138.000	0
2026 50% vanwege half jaar	24.125			

Inzet strategische denk- en doekracht in lijn brengen op basis van 60/40 methodiek

	2.026	**2.027**	**2.028**	**2.029**
Het budget van Westervoort	45.000	45.000	45.000	45.000
Het te realiseren budget van Duiven	67.500	67.500	67.500	67.500
Het huidige budget van Duiven	179.550	179.550	179.550	179.550
De door te voeren bezuinigingsmaatregel	112.050	112.050	112.050	112.050
2026 50% vanwege half jaar	56.025			
Effecten van aanpassing in specifieke dienstverlening	80.150	199.550	250.050	112.050

Bijlage 4 : Voorlopig voorgestelde belastingen
Er zijn verschillende belastingmaatregelen onderzocht. Het college stelt onderstaande belastingverhogingen voor, waarbij OZB, naast de reguliere inflatie, als een sluitstuk is beschouwd. De uitwerking naar tarieven vindt plaats in de belastingverordeningen (ter besluitvorming raad in november). Voor de invoering van reclamebelasting op bedrijventerrein toetsen we het concrete voorstel op de huidige wettelijke kaders en informeren de raad over de uitkomsten hiervan in het voorstel van de belastingverordening of in een afzonderlijk bericht.

Voorstel		Budget
Saldo van de voorjaarsnota	€	-2.925.937
Gedekt vanuit overige maatregelen	€	2.242.850
Restant te verdelen	€	-683.087

Scenario's	Kostenreductie		Belastingen		Totaal
Scenario #1 - 25% via kostenreductie	€	-170.772	€ -512.315	€	-683.087
Scenario #2 - 50% via kostenreductie	€	-341.544	€ -341.544	€	-683.087
Scenario #3 - 75% via kostenreductie	€	-512.315	€ -170.772	€	-683.087

Uitgangspunt voor de doorvoering van belastingmaatregelen					
Belastingen		**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
OZB woningen - inflatie	3,18%	127.200	127.200	127.200	127.200
OZB woningen - extra	5,76%	230.457	230.457	230.457	230.457
OZB niet woningen - inflatie	3,18%	95.400	95.400	95.400	95.400
OZB niet woningen - extra	5,76%	172.843	172.843	172.843	172.843
Reclamebelasting *		125.000	125.000	125.000	125.000
Hondenbelasting		0	0	0	0
Precariobelasting		25.000	40.000	40.000	40.000
Toeristenbelasting		9.100	9.100	9.100	9.100
		785.000	800.000	800.000	800.000

5. De voorstellen uit de maatregelen, voorkomend uit het project “Financieel gezond Duiven 2026”, vast te stellen en te laten verwerken in de meerjarenbegroting 2026-2029.
6. Met dit besluit een duidelijk kader geven om te komen tot een structureel sluitende meerjarenbegroting 2026-2029.
7. De voorstellen:
   - 63 ‘schrappen subsidie aan het Dorpshuis Groessen volledig afbouwen’;
   - 64 ‘schrappen aanjaagbudget uitwerking dorpsvisies van Loo, Groessen en wijkontwikkelingsplan Duiven West’;
   - 65 ‘schrappen uitvoeringsbudget dorpsgesprekken en stimuleren en verder brengen van (grotere) initiatieven uit de samenleving’;
   - 84 ‘stopzetten subsidiering wijk- en Dorpsraden’;

   te schrappen uit de voorjaarsnota en deze bezuiniging niet door te voeren;
8. De verloren bezuiniging op te vangen door het extra verhogen van de OZB van maximaal 1%, indien dit noodzakelijk is.
9. De voorgenomen bezuiniging van Kleur uw Buurt te halveren.
10. Het restant naar eigen inzicht onder te brengen bij andere onderdelen bijvoorbeeld groenvoorziening.

13.4 Maatregelen Westervoort

Voorjaarsnota (20 mei 2025)

Door middel van een aantal dekkingsmaatregelen uit het project Westervoort financieel gezond 2026 verbeteren de saldi in de verschillende jaren:

Na Voorjaarsnota voor maatregelen	**643.356**	**-936.000**	**107.393**	**-120.100**	**471.533**
Effecten van voorlopig goedgekeurde kostenreductie***		1.037.767	1.045.267	1.032.067	1.025.867
Effecten van voorlopig goedgekeurde belastingen****		762.108	762.108	762.108	762.108
Saldo van de voorjaarsnota na dekkingsmaatregelen		**863.875**	**1.914.768**	**1.674.075**	**2.259.508**

Er is een aanname verwerkt in programma 1 over de gevolgen van de voorjaarsnota van het Rijk. De exacte gevolgen van de meicirculaire zullen daarna zo spoedig mogelijk volgen.

Bijlage 4: Voorlopig goedgekeurde kostenbesparing

Overzicht van maatregelen m.b.t. kostenreducatie						
Nr	**Voorstel**	**Programma**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
1	Bijstellen budget clientervaringsonderzoek	P2	2.000	2.000	2.000	2.000
2	Stoppen subsidie WMO-raad Westervoort	P2	8.500	8.500	8.500	8.500
3	Terugbrengen inzet leerplicht	P2	25.000	25.000	25.000	25.000
4	Stopzetten subsidie voor reguliere peuters	P2	82.000	82.000	82.000	82.000
5	Een 5% bezuiniging op gezondheidszorg (VGGM-GGD)	P2	32.650	32.650	32.650	32.650
6	Beperking inzet leerlingenvervoer	P2	14.500	23.000	34.800	43.600
8	Jongerenwerk deels bezuinigen	P2	70.000	70.000	70.000	70.000
13	Inzetten op verder exploiteren Huize Vredenburg	P1	0	10.000	10.000	10.000
17	Verkoop van Noordelijke Parallelweg	P1	3.000	3.000	3.000	3.000
18	Stoppen met ruimen van hondenpoep op de hondenuitlaatstroken.	P1	-15.000	20.000	20.000	20.000
21	Stoppen met sportbeleid en de uitvoering ervan.	P2	6.000	6.000	6.000	6.000
22	Stoppen met beweegteam	P2	34.000	34.000	34.000	34.000
36	Stopzetten van de gemeentelijke ondersteuning aan SHO	P2	18.000	18.000	18.000	18.000
37	Verlaging kwaliteitsniveau onkruidbestijding verhardingen	P2	24.000	19.000	14.000	-1.000
43	Stoppen met boomfeestdag	P2	4.000	4.000	4.000	4.000
44	Efficiency maatregelen bij alleen maatschappelijke begeleiding	P2	10.000	10.000	10.000	10.000
50	Stoppen met deelname aan de GMR	P3	32.000	32.000	32.000	32.000

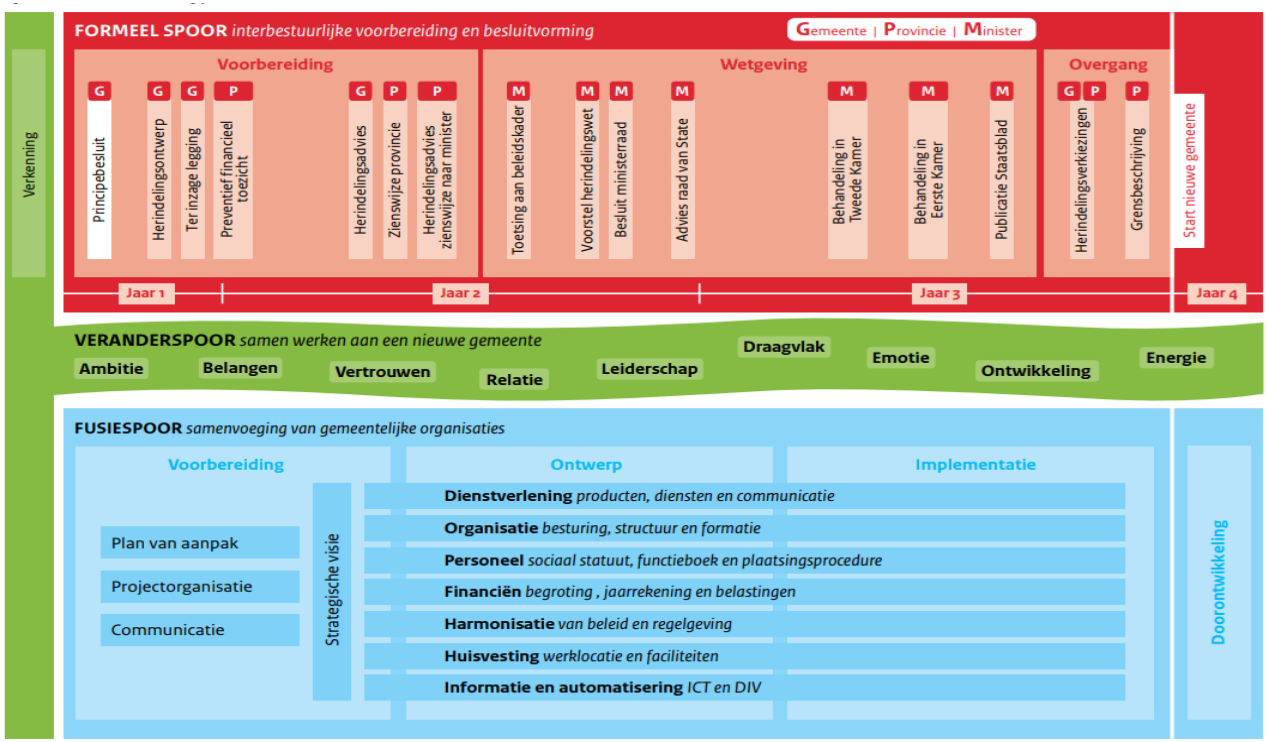
51	Stoppen met deelname aan de GMR	P3	26.717	26.717	26.717	26.717
52	Stoppenzetten handgeld het Ambacht	P3	10.000	9.000	9.000	9.000
63	Terugbrengen activiteiten Klimaatadaptatie (KA) en Biodiversiteit (BD)	P3	108.000	108.000	108.000	108.000
64	Mogelijk dubbele dekking beweegteam	P2	174.000	174.000	174.000	174.000
68	Taakstelling van 5% opleggen aan de VNG.	P1	1.400	1.400	1.400	1.400
69	Taakstelling van 5% opleggen op veiligheid (VGGM - brandweer)	P1	40.000	40.000	40.000	40.000
70	Beperken van de vergoeding op de dienstreizen	P1	2.000	2.000	2.000	2.000
75	10% korten op Santé Partners	P2	60.000	60.000	60.000	60.000
76	Afschaffen mantelzorgwaardering	P2	30.000	30.000	30.000	30.000
77	Stoppen met diverse subsidies onderwijsactiviteiten	P2	15.000	15.000	15.000	15.000
78	Inzet minimabeleid minimaliseren	P2	100.000	100.000	100.000	100.000
81	Gedeeltelijk het kosten van het vegen doorbelasten in de rioolheffing.	P2	25.000	25.000	25.000	25.000
91	Tweejarige pilot jeugdhulpexpertise t.b.v. kinderopvang	P2	0	20.000	0	0
92	Post positieve gezondheid maximaal 50.000 bezuinigen.	P2	50.000	0	0	0
95	Nieuwe aanbesteding voor PMD zakken door Circulus	P3	10.000	10.000	10.000	10.000
97	Stopzetten budget inclusie	P2	10.000	0	0	0
98	€25.000 bezuinigen op het beschikbare budget voor SMI	P2	25.000	25.000	25.000	25.000
	Totale opbrengst kostenreductie		**1.037.767**	**1.045.267**	**1.032.067**	**1.025.867**

Bijlage 5: Voorlopig goedgekeurde belastingen

Uitgangspunt voor de doorvoering van belastingmaatregelen					
Belastingen		**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
OZB woningen - inflatie	3,18%	108.120	108.120	108.120	108.120
OZB woningen - extra	15%	510.000	510.000	510.000	510.000
OZB woningen - inflatie	3,18%	20.988	20.988	20.988	20.988
OZB niet woningen	15%	99.000	99.000	99.000	99.000
Hondenbelasting		24.000	24.000	24.000	24.000
Totaal opbrengst belastingmaatregelen		762.108	762.108	762.108	762.108

Informeel spoor	
21 oktober 2024	*Besluitvorming gemeente Westervoort – intentie tot herindeling in de Liemers*
7 april 2025	Oplevering rapport "Nu of Nooit – bestuurlijke toekomst Liemers"
23 april 2025	Raad in gesprek
21 mei 2025	Raadsmotie aangenomen "Uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie"
2 juli 2025	*Besluitvorming gemeente Doesburg – intentie tot herindeling in de Liemers*
3 juli 2025	*Besluitvorming gemeente Duiven – intentie tot herindeling in de Liemers*
28 oktober 2025	Besluitvorming gemeenteraad – *Voorstel tot afdoen van de raadsmotie van 21 mei jl. en het uitspreken van de intentie tot herindeling in de Liemers.*
Q4 2025	Start opstellen Liemerse uitgangspuntennotitie Start interne voorbereiding opstellen Liemerse investeringsagenda
Eind 2025 – begin 2026	Opstellen plan van aanpak ter voorbereiding op de volgende fase (herindelingsontwerp en – advies)
Januari 2026	Principe besluit gemeenteraad Zevenaar, Westervoort, Duiven en Doesburg
Startpunt formeel spoor / voorbereiden herindelingsontwerp	
Q2 2026	Opstellen Liemerse Investeringsagenda

Zie hieronder het verdere proces t.a.v. het formele spoor, in lijn met artikel 5 Wet arhi:

Amendement Afdoening motie uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie

De ondergetekenden stellen volgend amendement voor bij voorstel Z/25/494814 Afdoening motie uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie:

De raad wordt voorgesteld:

1. de intentie uit te spreken om een herindelingsproces te starten met de gemeenten Westervoort, Duiven en Doesburg, gericht op een bestuurlijke fusie per 1 januari 2029 met in achtneming van de onder beslissing 2 geformuleerde uitgangspunten;
2. de volgende uitgangspunten en bijbehorende Zevenaarse uitgangspuntennotitie vast te stellen als input voor het college om te komen tot een uitgangspuntennotitie die zal dienen als vertrekpunt voor de gemeente Zevenaar in het herindelingsproces:
   -de herindeling wordt gebaseerd op basis van begrip en respect voor elkaars karakter en positie;
   -inzicht in de sociale structuren binnen de Liemers voorafgaand aan principebesluiten. Als basis voor participatie en versterking na principebesluiten.
   -nadat de Liemerse raden allen een principebesluit hebben genomen worden door midden van een inwonerpeiling en gesprekken met stakeholders (zoals dorpsraden, verenigingen en stichtingen) de wensen, zorgen en aandachtspunten rondom nabijheid, verbinding en bereikbaarheid opgehaald;
   -inzicht in de financiële effecten van een herindeling tussen de vier Liemerse en de kansen en risico's daarbinnen;
   -in de Liemerse uitgangspuntennotitie is aandacht voor het borgen van (in Zevenaar) ingezette structurele verbetering van bestuurlijke ambtelijke slagkracht, met (behoud van) deskundigheid en zonder verlies van lokale nabijheid;
   -de uitkomsten van deze onderzoeken, zowel ten aanzien van de sociale structuur als de financiële effecten, vormen mede input voor de met de andere gemeenten op te stellen Liemerse investeringsagenda;
   -oog voor de impact van beleidsharmonisatie;
   -incidentele lasten volgend uit het herindelingsproces worden gedekt door de provincie Gelderland, dan wel vanuit de incidentele Arhi-gelden.
3. kennis te nemen van de uitgevoerde financiële analyse;
4. de motie 'Uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie' als afgedaan te beschouwen;
5. het college de opdracht te geven om, op basis van de onder beslispunt 2 geformuleerde Zevenaarse uitgangspunten, samen met de betrokken gemeenten een Liemerse uitgangspuntennotitie op te stellen waarin de meerwaarde, randvoorwaarden en risico's worden onderzocht;
6. het college opdracht te geven om een Liemerse investeringsagenda voor te bereiden en u hierover in december 2025 via een raad in gesprek te informeren;
7. het college opdracht te geven om u uiterlijk 28 januari 2026 mee te nemen in de uitkomsten van de verdere verkenning, waaronder de Liemerse uitgangspuntennotitie, met het oog op het te nemen principebesluit om al dan niet over te gaan tot het opstellen van een herindelingsontwerp;
8. de bereidheid uitspreken om gemeente Doesburg ambtelijk te ondersteunen gedurende het proces om te komen tot de nieuwe Liemerse gemeente;
9. vooralsnog een bedrag van €100.000,- beschikbaar te stellen in 2026 ten behoeve van de uitvoering van de opdrachten in deze verkenningsfase en deze te dekken uit de algemene reserve.

wordt gewijzigd in:

1. de intentie uit te spreken om een herindelingsproces te starten met de gemeenten Westervoort, Duiven en Doesburg, gericht op een bestuurlijke fusie per 1 januari 2029 met in achtneming van de onder beslissing 2 geformuleerde uitgangspunten;
2. de volgende uitgangspunten en bijbehorende Zevenaarse uitgangspuntennotitie vast te stellen als input voor het college om te komen tot een uitgangspuntennotitie die zal dienen als vertrekpunt voor de gemeente Zevenaar in het herindelingsproces:
    a. de herindeling wordt gebaseerd op basis van begrip en respect voor elkaars karakter en positie;
    b. inzicht in de sociale structuren binnen de Liemers voorafgaand aan principebesluiten. Als basis voor participatie en versterking na principebesluiten.
    c. voordat de Liemerse raden allen een principebesluit hebben genomen wordt door middel van een inwonerpeiling opgehaald **wat de mening van onze inwoners is inzake een herindeling en wat hun wensen, zorgen en aandachtspunten zijn over een herindeling;**
    d. voordat de Liemerse raden allen een principebesluit hebben genomen wordt door middel van een enquête onder de medewerkers van de gemeente Zevenaar opgehaald wat de mening is van de medewerkers over een herindeling en wat hun wensen, zorgen en aandachtspunten zijn over een herindeling;
    e. nadat de Liemerse raden allen een principebesluit hebben genomen wordt door middel van gesprekken met stakeholders (zoals dorpsraden, verenigingen en stichtingen) de wensen, zorgen en aandachtspunten rondom nabijheid, verbinding en bereikbaarheid opgehaald;
    f. inzicht in de financiële effecten van een herindeling tussen de vier Liemerse gemeenten en de kansen en risico's daarbinnen;
    g. inzicht in de potentiële (financiële) effecten van een herindeling voor de inwoners van de gemeente Zevenaar en de kansen en risico's daarbinnen;
    h. in de Liemerse uitgangspuntennotitie is aandacht voor het borgen van (in Zevenaar) ingezette structurele verbetering van bestuurlijke ambtelijke slagkracht, met (behoud van) deskundigheid en zonder verlies van lokale nabijheid;
    i. de uitkomsten van deze onderzoeken, zowel ten aanzien van de sociale structuur als de financiële effecten, vormen mede input voor de met de andere gemeenten op te stellen Liemerse investeringsagenda;
    j. oog voor de impact van beleidsharmonisatie;
    k. incidentele lasten volgend uit het herindelingsproces worden gedekt door de provincie Gelderland, dan wel vanuit de incidentele Arhi-gelden.
3. kennis te nemen van de uitgevoerde financiële analyse;
4. de motie 'Uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie' als afgedaan te beschouwen;
5. het college de opdracht te geven om, op basis van de onder beslispunt 2 geformuleerde Zevenaarse uitgangspunten, samen met de betrokken gemeenten een Liemerse uitgangspuntennotitie op te stellen waarin de meerwaarde, randvoorwaarden en risico's worden onderzocht;
6. het college opdracht te geven om een Liemerse investeringsagenda voor te bereiden en u hierover in december 2025 via een raad in gesprek te informeren;
7. het college opdracht te geven om u uiterlijk 28 januari 2026 mee te nemen in de uitkomsten van de verdere verkenning, waaronder de Liemerse uitgangspuntennotitie, met het oog op het te nemen principebesluit om al dan niet over te gaan tot het opstellen van een herindelingsontwerp;
8. de bereidheid uitspreken om gemeente Doesburg ambtelijk te ondersteunen gedurende het proces om te komen tot de nieuwe Liemerse gemeente;

9. vooralsnog een bedrag van €100.000,- beschikbaar te stellen in 2026 ten behoeve van de uitvoering van de opdrachten in deze verkenningsfase en deze te dekken uit de algemene reserve.

Toelichting
Indieners zijn van mening dat met het oog op participatie, de inwoners niet pas betrokken zouden moeten worden als het principebesluit al genomen is, zo ervaren de inwoners dat zij geen echte inspraak hebben gehad. Ook is het hiermee mogelijk om de zorgen die de inwoners van de gemeente Zevenaar hebben m.b.t een herindeling, nog voor het nemen van het principebesluit weggenomen kunnen worden. Ook zijn indieners van mening dat de medewerkers van de gemeente Zevenaar bevraagd moeten worden over hun zorgen en wensen, zeker gezien een groot deel van hen nog maar net de vorige herindeling hebben afgerond en er met een nieuwe herindeling veel op hen afkomt en ook hier eventuele zorgen kunnen worden weggenomen of rekening mee kan worden gehouden.

Zevenaar, 28 oktober 2025

Lotte van der Velden, Lijst Van der Velden

Het amendement is verworpen met 6 stemmen voor en 20 stemmen tegen.

Amendement WijZZ, Sociaal Zevenaar, Lokaal Belang, CDA en PvdA over afdoening motie uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie

De ondergetekenden stellen volgend amendement voor bij voorstel Z/25/494814 Afdoening motie uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie:

De raad wordt voorgesteld:

1. de intentie uit te spreken om een herindelingsproces te starten met de gemeenten Westervoort, Duiven en Doesburg, gericht op een bestuurlijke fusie per 1 januari 2029 met in achtneming van de onder beslissing 2 geformuleerde uitgangspunten;
2. de volgende uitgangspunten en bijbehorende Zevenaarse uitgangspuntennotitie vast te stellen als input voor het college om te komen tot een uitgangspuntennotitie die zal dienen als vertrekpunt voor de gemeente Zevenaar in het herindelingsproces:
   -de herindeling wordt gebaseerd op basis van begrip en respect voor elkaars karakter en positie;
   -inzicht in de sociale structuren binnen de Liemers voorafgaand aan principebesluiten. Als basis voor participatie en versterking na principebesluiten.
   -nadat de Liemerse raden allen een principebesluit hebben genomen worden door midden van een inwonerpeiling en gesprekken met stakeholders (zoals dorpsraden, verenigingen en stichtingen) de wensen, zorgen en aandachtspunten rondom nabijheid, verbinding en bereikbaarheid opgehaald;
   -inzicht in de financiële effecten van een herindeling tussen de vier Liemerse en de kansen en risico's daarbinnen;
   -in de Liemerse uitgangspuntennotitie is aandacht voor het borgen van (in Zevenaar) ingezette structurele verbetering van bestuurlijke ambtelijke slagkracht, met (behoud van) deskundigheid en zonder verlies van lokale nabijheid;
   -de uitkomsten van deze onderzoeken, zowel ten aanzien van de sociale structuur als de financiële effecten, vormen mede input voor de met de andere gemeenten op te stellen Liemerse investeringsagenda;
   -oog voor de impact van beleidsharmonisatie;
   -incidentele lasten volgend uit het herindelingsproces worden gedekt door de provincie Gelderland, dan wel vanuit de incidentele Arhi-gelden.
3. kennis te nemen van de uitgevoerde financiële analyse;
4. de motie 'Uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie' als afgedaan te beschouwen;
5. het college de opdracht te geven om, op basis van de onder beslispunt 2 geformuleerde Zevenaarse uitgangspunten, samen met de betrokken gemeenten een Liemerse uitgangspuntennotitie op te stellen waarin de meerwaarde, randvoorwaarden en risico's worden onderzocht;
6. het college opdracht te geven om een Liemerse investeringsagenda voor te bereiden en u hierover in december 2025 via een raad in gesprek te informeren;
7. het college opdracht te geven om u uiterlijk 28 januari 2026 mee te nemen in de uitkomsten van de verdere verkenning, waaronder de Liemerse uitgangspuntennotitie, met het oog op het te nemen principebesluit om al dan niet over te gaan tot het opstellen van een herindelingsontwerp;
8. de bereidheid uitspreken om gemeente Doesburg ambtelijk te ondersteunen gedurende het proces om te komen tot de nieuwe Liemerse gemeente;
9. vooralsnog een bedrag van €100.000,- beschikbaar te stellen in 2026 ten behoeve van de uitvoering van de opdrachten in deze verkenningsfase en deze te dekken uit de algemene reserve.

wordt gewijzigd in:

1. de intentie uit te spreken om een herindelingsproces te starten met de gemeenten Westervoort, Duiven en Doesburg, gericht op een bestuurlijke fusie per 1 januari 2029 met in achtneming van de onder beslissing 2 geformuleerde uitgangspunten;
2. de volgende uitgangspunten en bijbehorende Zevenaarse uitgangspuntennotitie vast te stellen als input voor het college om te komen tot een uitgangspuntennotitie die zal dienen als vertrekpunt voor de gemeente Zevenaar in het herindelingsproces:
    a. de herindeling wordt gebaseerd op basis van begrip en respect voor elkaars karakter en positie;
    b. inzicht in de sociale structuren binnen de Liemers voorafgaand aan principebesluiten. Als basis voor participatie en versterking na principebesluiten;
    c. nadat de Liemerse raden allen een principebesluit hebben genomen worden door midden van een inwonerpeiling en gesprekken met stakeholders (zoals dorpsraden, verenigingen en stichtingen) de wensen, zorgen en aandachtspunten rondom nabijheid, verbinding en bereikbaarheid opgehaald;
    d. inzicht in de financiële effecten van een herindeling tussen de vier Liemerse en de kansen en risico's daarbinnen;
    e. **de inwoners van de gemeente Zevenaar mogen er in voorzieningenniveau niet op achteruitgaan;**
    f. in de Liemerse uitgangspuntennotitie is aandacht voor het borgen van (in Zevenaar) ingezette structurele verbetering van bestuurlijke ambtelijke slagkracht, met (behoud van) deskundigheid en zonder verlies van lokale nabijheid;
    g. de uitkomsten van deze onderzoeken, zowel ten aanzien van de sociale structuur als de financiële effecten, vormen mede input voor de met de andere gemeenten op te stellen Liemerse investeringsagenda;
    h. oog voor de impact van beleidsharmonisatie;
    i. incidentele lasten volgend uit het herindelingsproces worden gedekt door de provincie Gelderland, dan wel vanuit de incidentele Arhi-gelden.
3. kennis te nemen van de uitgevoerde financiële analyse;
4. de motie 'Uitspreken intentie tot gemeentelijke fusie' als afgedaan te beschouwen;
5. het college de opdracht te geven om, op basis van de onder beslispunt 2 geformuleerde Zevenaarse uitgangspunten, samen met de betrokken gemeenten een Liemerse uitgangspuntennotitie op te stellen waarin de meerwaarde, randvoorwaarden en risico's worden onderzocht;
6. het college opdracht te geven om een Liemerse investeringsagenda voor te bereiden en u hierover in december 2025 via een raad in gesprek te informeren;
7. het college opdracht te geven om u uiterlijk 28 januari 2026 mee te nemen in de uitkomsten van de verdere verkenning, waaronder de Liemerse uitgangspuntennotitie, met het oog op het te nemen principebesluit om al dan niet over te gaan tot het opstellen van een herindelingsontwerp;
8. de bereidheid uitspreken om gemeente Doesburg ambtelijk te ondersteunen gedurende het proces om te komen tot de nieuwe Liemerse gemeente;
9. vooralsnog een bedrag van €100.000,- beschikbaar te stellen in 2026 ten behoeve van de uitvoering van de opdrachten in deze verkenningsfase en deze te dekken uit de algemene reserve.

Toelichting:
Aan het voorgestelde besluit is onder beslispunt 2 een uitgangspunt "e" toegevoegd: *"de inwoners van de gemeente Zevenaar mogen er in voorzieningenniveau niet op achteruitgaan".*

Zevenaar, 28 oktober 2025

Nanne van Dellen, WijZZ
Huub Meijer, Sociaal Zevenaar
Tjeerd Boekhorst, Lokaal Belang
Jojanneke de Nooij, CDA Zevenaar
Maaike Jansen, PvdA Zevenaar

Dit amendement is aangenomen met 25 stemmen voor en 1 stem tegen in de vergadering van 28 oktober 2025.

Besluitenlijst raadsvergaderingen d.d. 24 september 2025

De beraadslagingen zijn terug te kijken en luisteren op de website van de gemeente Zevenaar: https://channel.royalcast.com/zevenaar/#!/gemeentezevenaar/20250924_1

Tijd	19:30 – 22:12
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	Lucien van Riswijk
Griffier	Lennart Sluis
College	Toon Albers, Stef Bijl, Arthur Boone, Bart Kagei en Aad van Orden
Aanwezigen	Lokaal Belang: Tjeerd Boekhorst, Britte van Die, Harry Staring en Peter Pollmann; WijZZ: Anita van Loon, Hans Winters, Dorien Riswick-Keultjes en Jelle Hugen; CDA: Jojanneke de Nooij, Frank Evers en Willy van Dinther; VVD: Peter Vos, Glen Stokman, Erik Vernes en Martin Bloemberg; PvdA: Berend Metz; D66: Erik Verkampen; GroenLinks: Micha van Aken en Koen Godschalk; Lijst van der Velden: Lotte van der Velden; Sociaal Zevenaar: Huub Meijer en Guido Ariessen; Ons Zevenaar: Martin Witjes.
Afwezig	PvdA: Maaike Jansen en Nathani Niebuur-Sluiter; VVD: Pascal de Winkel; WijZZ: Nanne van Dellen

1	**Opening** De voorzitter opent de vergadering om 19:30 uur.
2	**Vaststellen agenda** Het voorstel om agendapunt 8.b "Z/25/488911 Vaststellen subsidieplafond regeling "slopen en vervangen brom- en snorfietsen 2025 Zevenaar" als hamerstuk 7.g te behandelen is verworpen. De raad stelt de agenda ongewijzigd vast.
3	**Afscheid en installatie kinderburgemeester**
3.a	**Afscheid kinderburgemeester schooljaar 2024-2025** Er wordt afscheid genomen van kinderburgemeester Lot Kelderman. De voorzitter houdt een korte toespraak en dankt Lot voor haar inzet als kinderburgmeester. De voorzitter overhandigt haar een jeugdlintje en een oorkonde.
3.b	**Z/25/496503 Benoeming Kinderburgemeester schooljaar 2025-2026** Portefuillehouder: Lucien van Riswijk *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld om te benoemen tot kinderburgemeester van de gemeente Zevenaar voor het schooljaar 2025-2026: Nina Leeuwestein.

	Besluit: De raad besluit tot kinderburgemeester van de Gemeente Zevenaar voor het schooljaar 2025-2026 te benoemen: Nina Leeuwestein.
4	**Benoemingen en ontheffingen**
4.b	**Z/25/500525 Benoemen van een lid van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven** Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk *Voorgesteld besluit:* Wij stellen u voor om: 1. te benoemen als lid van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven: raadslid Lotte van der Velden. *Besluit:* De raad besluit: 1. te benoemen als lid van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven: raadslid Lotte van der Velden.
5	**Mededelingen**
5.a	**Mededelingen raadsleden vanuit hun vertegenwoordigende rol in diverse gemeenschappelijke doelen** Dhr. Godschalk (GroenLinks) doet een mededeling vanuit zijn rol als lid van de Regioagendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen regio over een bijeenkomst voor raadsleden die gehouden wordt op 10 oktober 2025.
5.b	**Mededelingen college** Er zijn geen mededelingen vanuit het college.
6	**Mondelinge vragen aan het college** De fractie van ONS Zevenaar heeft schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording ingediend over misbruik- en geweldssituaties in opvanglocaties voor Oekraïners. De vragen worden ter vergadering door wethouder Aad van Orden beantwoord.
7	**Hamerstukken**
7.a	**Z/25/498197 Verklaring van geen bedenkingen voor het vestigen van een metaalrecyclingsbedrijf met 2 bedrijfswoningen aan de Copera 2, 4 en 10 in Spijk** Portefeuillehouder: Aad van Orden

	Voorgesteld besluit: De raad wordt voorgesteld: 1. De Nota van zienswijzen genaamd 'Nota zienswijze, Copera 2, 4 en 10 Spijk' vast te stellen en daarmee de zienswijze ongegrond te verklaren; 2. Een definitieve verklaring van geen bedenkingen af te geven voor de realisatie van een bedrijf met twee bedrijfswoningen aan de Copera 2, 4 en 10 in Spijk. *Besluit:* De raad besluit: 1. De Nota van zienswijzen genaamd 'Nota zienswijze, Copera 2, 4 en 10 Spijk' vast te stellen en daarmee de zienswijze ongegrond te verklaren; 2. Een definitieve verklaring van geen bedenkingen af te geven voor de realisatie van een bedrijf met twee bedrijfswoningen aan de Copera 2, 4 en 10 in Spijk.
7.b	**Z/24/468629 Verklaring van geen bedenkingen omgevingsvergunning realisatie woning aan de Eltenseweg 1A te Babberich** Portefeuillehouder: Aad van Orden *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld: 1. De nota van zienswijzen genaamd 'Eltenseweg 1A Babberich' vast te stellen; 2. Voor de locatie Eltenseweg 1A te Babberich een verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het realiseren van een woning. *Besluit:* De raad besluit: 1. De nota van zienswijzen genaamd 'Eltenseweg 1A Babberich' vast te stellen; 2. Voor de locatie Eltenseweg 1A te Babberich een verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het realiseren van een woning.
7.c	**Z/24/477506 Verklaring van geen bedenkingen Dorpsplein 1 in Pannerden** Portefeuillehouder: Aad van Orden *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld een definitieve verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het bouwen van 16 appartementen aan Dorpsplein 1 in Pannerden. *Besluit:* De raad besluit een definitieve verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het bouwen van 16 appartementen aan Dorpsplein 1 in Pannerden.

7.d	**Z/25/495500 Jaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 van de RDL** Portefeuillehouder: Bart Kagei *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld: 1. kennis te nemen van de jaarrekening 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst De Liemers; 2. kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2026-2029 van de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst De Liemers; 3. kenbaar maken aan de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst dat er geen zienswijze zal worden ingediend op de ontwerpbegroting 2026-2029. *Besluit:* De raad besluit: 1. kennis te nemen van de jaarrekening 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst De Liemers; 2. kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2026-2029 van de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst De Liemers; 3. kenbaar maken aan de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst dat er geen zienswijze zal worden ingediend op de ontwerpbegroting 2026-2029.
7.e	**Z/24/476670 Actualisatie Reglement van orde en Verordening op de raadscommissies** Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk *Voorgesteld besluit:* Wij stellen u voor om de volgende verordeningen vast te stellen: 1. Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Zevenaar 2025. 2. Verordening op de raadscommissies van de raad van de gemeente Zevenaar 2025. *Besluit:* De raad besluit: 1. Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Zevenaar 2025. 2. Verordening op de raadscommissies van de raad van de gemeente Zevenaar 2025.
7.f	**Z/25/493371 Ambtsinstructie voor de griffier van de gemeente Zevenaar 2025** Portefeuillehouder: Werkgeverscommissie *Voorgesteld besluit:* Uw raad wordt voorgesteld de volgende instructie vast te stellen:

	1. Ambtsinstructie voor de griffier van de gemeente Zevenaar 2025. *Besluit:* De raad besluit om de volgende instructie vast te stellen: 1. Ambtsinstructie voor de griffier van de gemeente Zevenaar 2025.
8	**Bespreekpunten**
8.a	**Z/25/498300 Rekenkameronderzoek Jeugdwet en Wmo** Portefeuillehouder: Rekenkamer *Stemuitslag:* Het geamendeerde voorstel is aangenomen met 15 stemmen voor en 8 stemmen tegen. *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld om: 1. Het college de opdracht te geven om de wachtlijsten aan te pakken door middel van een eenmalige inhaalslag. 2. Het college de opdracht te geven om de huidige bureaucratische werkwijzen te verbeteren en te vereenvoudigen. 3. Het college de opdracht te geven om te heroverwegen of de huidige centrale aanpak van Jeugdwet en Wmo in de gemeente Zevenaar qua organisatiestructuur past bij de gestelde beleidsdoelen. 4. Het college de opdracht te geven om de samenwerking tussen gemeentelijke organisatie en ketenpartners te versterken door gezamenlijk structurele overleg-, uitwissel-, en leer-en-verbeterprocessen in te richten. 5. Het college de opdracht te geven om in de eigen gemeentelijke organisatie en samen met ketenpartners te streven naar een beter evenwicht tussen enerzijds laagdrempeligheid en fijnmazigheid van de toegang en anderzijds een stevige, duidelijke, maar toch menselijke centrale organisatie. 6. Het college de opdracht te geven om in te zetten op een voorliggend veld dat niet alleen signalerend werkt, maar ook drempelverlagend op de toegang, en dat escalatie van problematiek kan voorkomen. 7. Het college de opdracht te geven om het vastleggen en deelbaar maken van 'outcome' informatie structureel te verankeren in de gemeentelijke organisatie en bij ketenpartners. 8. Als raad actief te sturen op het vaststellen van SMART geformuleerde beleidskaders. 9. Het college te vragen om informatie waarmee de doeltreffendheid van het beleid en de uitvoering beter te beoordelen zijn. 10. Budget beschikbaar te stellen om het wegwerken van de wachtlijsten en wellicht andere organisatorische verbeteringen mogelijk te maken.

	Besluit: De raad besluit: 1. het college de opdracht te geven om de stand van de wachtlijsten vast te stellen per kwartaal van 2025 en de oorzaken van het ontstaan van deze wachtlijsten te analyseren. 2. het college de opdracht te geven uiterlijk in januari 2026 een raadsvoorstel aan te leveren voor een verbeterplan Jeugdwet en Wmo, inclusief de analyse onder punt 1. Het plan moet opgesteld worden op basis van SMART geformuleerde doelen, waardoor de gemeenteraad in positie komt om haar controlerende taak uit te voeren. 3. dat het verbeterplan voorstellen bevat om de tevredenheid van inwoners te verhogen door, tenminste: a. De werkwijzen te vereenvoudigen en te verbeteren, b. het voorliggend veld te versterken, c. de toegankelijkheid beter in balans te brengen door middel van centrale organisatie, d. de resultaten van de Cliëntervaringsonderzoeken hierin mee te nemen. 4. dat het verbeterplan structurele verbeteringen beschrijft in de samenwerking met ketenpartners, met afspraken voor gezamenlijk overleg, leerprocessen, verbeterprocessen en het delen van outcome-informatie. 5. dat het plan vanaf de start uitvoerbaar, transparant en controleerbaar is, zodat voortgang en resultaat objectief door de gemeenteraad beoordeeld kan worden. 6. het college de opdracht te geven om de resultaten van de Cliëntervaringsonderzoeken rond de Wmo- en Jeugdhulpverlening en de ontwikkelingen van de wachtlijsten (t.o.v. peildatum 1 oktober 2025) als meetinstrumenten in de P&C cyclus op te nemen, om meer inzicht te krijgen in de, door inwoners, ervaren kwaliteit van de dienstverlening vanuit de gemeente en ketenpartners. *Toezeggingen:* Wethouder Bijl zegt toe dat het college vóór 25 december 2025 terugkomt op de uitkomsten van de besproken Cliëntervaringsonderzoeken (CEO) 2024.
8.a.1	**AANGENOMEN - Amendement D66, WijZZ, Sociaal Zevenaar en CDA - Rekenkameronderzoek Jeugdwet en Wmo** *Stemuitslag:* Het amendement is unaniem aangenomen. **Het ontwerpbesluit:** De raad besluit: 1. Het college de opdracht te geven om de wachtlijsten aan te pakken door middel van een eenmalige inhaalslag. 2. Het college de opdracht te geven om de huidige bureaucratische werkwijzen te verbeteren en te vereenvoudigen.

	3. Het college de opdracht te geven om te heroverwegen of de huidige centrale aanpak van Jeugdwet en Wmo in de gemeente Zevenaar qua organisatiestructuur past bij de gestelde beleidsdoelen. 4. Het college de opdracht te geven om de samenwerking tussen gemeentelijke organisatie en ketenpartners te versterken door gezamenlijk structurele overleg-, uitwissel-, en leer-en-verbeterprocessen in te richten. 5. Het college de opdracht te geven om in de eigen gemeentelijke organisatie en samen met ketenpartners te streven naar een beter evenwicht tussen enerzijds laagdrempeligheid en fijnmazigheid van de toegang en anderzijds een stevige, duidelijke, maar toch menselijke centrale organisatie. 6. Het college de opdracht te geven om in te zetten op een voorliggend veld dat niet alleen signalerend werkt, maar ook drempelverlagend op de toegang, en dat escalatie van problematiek kan voorkomen. 7. Het college de opdracht te geven om het vastleggen en deelbaar maken van 'outcome' informatie structureel te verankeren in de gemeentelijke organisatie en bij ketenpartners. 8. Als raad actief te sturen op het vaststellen van SMART geformuleerde beleidskaders. 9. Het college te vragen om informatie waarmee de doeltreffendheid van het beleid en de uitvoering beter te beoordelen zijn. 10. Budget beschikbaar te stellen om het wegwerken van de wachtlijsten en wellicht andere organisatorische verbeteringen mogelijk te maken. **Wordt <u>gewijzigd</u> in:** De raad besluit: 1. het college de opdracht te geven om de stand van de wachtlijsten vast te stellen per kwartaal van 2025 en de oorzaken van het ontstaan van deze wachtlijsten te analyseren. 2. het college de opdracht te geven uiterlijk in januari 2026 een raadsvoorstel aan te leveren voor een verbeterplan Jeugdwet en Wmo, inclusief de analyse onder punt 1. Het plan moet opgesteld worden op basis van SMART geformuleerde doelen, waardoor de gemeenteraad in positie komt om haar controlerende taak uit te voeren. 3. het verbeterplan bevat voorstellen om de tevredenheid van inwoners te verhogen door, tenminste: a. De werkwijzen te vereenvoudigen en te verbeteren, b. het voorliggend veld te versterken, c. de toegankelijkheid beter in balans te brengen door middel van centrale organisatie, d. de resultaten van de Cliëntervaringsonderzoeken hierin mee te nemen. 4. het verbeterplan beschrijft structurele verbeteringen in de samenwerking met ketenpartners, met afspraken voor gezamenlijk overleg, leerprocessen, verbeterprocessen en het delen van outcome-informatie. 5. het plan is vanaf de start uitvoerbaar, transparant en controleerbaar, zodat voortgang en resultaat objectief door de gemeenteraad beoordeeld kan worden.

	6. het college de opdracht te geven om de resultaten van de Cliëntervaringsonderzoeken rond de Wmo- en Jeugdhulpverlening en de ontwikkelingen van de wachtlijsten (t.o.v. peildatum 1 oktober 2025) als meetinstrumenten in de P&C cyclus op te nemen, Om meer inzicht te krijgen in de, door inwoners, ervaren kwaliteit van de dienstverlening vanuit de gemeente en ketenpartners.
8.b	**Z/25/488911 Vaststellen subsidieplafond regeling "slopen en vervangen brom- en snorfietsen 2025 Zevenaar"** Portefeuillehouder: Bart Kagei De heer Witjes (ONS Zevenaar) legt een stemverklaring af. *Stemuitslag:* Het voorstel is unaniem aangenomen. *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld voor de subsidieregeling 'Subsidieregeling slopen en vervangen brom- en snorfietsen 2025-2026 gemeente Zevenaar' het subsidieplafond vast te stellen op het bedrag van € 113.756. *Besluit:* De raad besluit voor de subsidieregeling 'Subsidieregeling slopen en vervangen brom- en snorfietsen 2025-2026 gemeente Zevenaar' het subsidieplafond vast te stellen op het bedrag van € 113.756.
8.c	**Z/25/487030 Fusie omgevingsdiensten regio Arnhem en regio Nijmegen** Portefeuillehouder: Bart Kagei *Stemuitslag:* Het geamendeerde voorstel is unaniem aangenomen. *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld: 1. Kennis te nemen van het besluit van de besturen van de omgevingsdiensten ODRA en ODRN om de ontwerp-stukken voor een fusie van beide diensten voor een zienswijze voor te leggen aan de raad; 2. tegen de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (GR ODGM) een zienswijze in te dienen. *Besluit:* De raad besluit:

	1. Kennis te nemen van het besluit van de besturen van de omgevingsdiensten ODRA en ODRN om de ontwerp-stukken voor een fusie van beide diensten voor een zienswijze voor te leggen aan de raad; 2. tegen de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (GR ODGM) een zienswijze in te dienen waarin het volgende wordt opgenomen: - de gemeenteraad van Zevenaar pleit voor harde kaders op kwaliteit en prijs, met als doel dat de nieuwe organisatie ten doel heeft om beter te presteren dan de huidige ODRA. - de gemeenteraad is van oordeel dat bij de inrichting van de fusie concrete kwaliteits-doelstellingen vastgelegd dienen te worden en dat erop toegezien moet worden dat binnen 3 jaar verbeteringen op deze doelstellingen behaald zijn. - de gemeenteraad van Zevenaar is van oordeel dat zeker gesteld moet worden dat de dienstverlening voor inwoners en ondernemers zichtbaar en toegankelijk blijft. - de gemeenteraad van Zevenaar wenst periodiek geïnformeerd te worden over de voortgang van de fusie, inclusief de borging van kwaliteit, prijs en publieksgerichtheid.
8.c.1	**AANGENOMEN - Amendement PvdA en VVD - Kwaliteit en toegankelijkheid bij fusie ODRA en ODRN** *Stemuitslag:* Het amendement is unaniem aangenomen. **Het ontwerpbesluit:** De raad besluit: 1. Kennis te nemen van het besluit van de besturen van de omgevingsdiensten ODRA en ODRN om de ontwerp-stukken voor een fusie van beide diensten voor een zienswijze voor te leggen aan de raad; 2. tegen de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (GR ODGM) een zienswijze in te dienen. **wordt <u>gewijzigd</u> in:** De raad besluit: 1. Kennis te nemen van het besluit van de besturen van de omgevingsdiensten ODRA en ODRN om de ontwerp-stukken voor een fusie van beide diensten voor een zienswijze voor te leggen aan de raad; 2. tegen de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (GR ODGM) een zienswijze in te dienen waarin het volgende wordt opgenomen: - de gemeenteraad van Zevenaar pleit voor harde kaders op kwaliteit en prijs, met als doel dat de nieuwe organisatie ten doel heeft om beter te presteren dan de huidige ODRA. - de gemeenteraad is van oordeel dat bij de inrichting van de fusie concrete kwaliteits-doelstellingen vastgelegd dienen te worden en dat erop toegezien moet worden dat binnen 3 jaar verbeteringen op deze doelstellingen behaald zijn.

	- de gemeenteraad van Zevenaar is van oordeel dat zeker gesteld moet worden dat de dienstverlening voor inwoners en ondernemers zichtbaar en toegankelijk blijft. - de gemeenteraad van Zevenaar wenst periodiek geïnformeerd te worden over de voortgang van de fusie, inclusief de borging van kwaliteit, prijs en publieksgerichtheid.
9	**Moties vreemd aan de orde van dag** Door de fracties van Lokaal Belang en VVD is een motie vreemd ingediend over "Zorgvuldige omgang met grondwateronttrekking en communicatie bij project Via15".
9.a	**AANGENOMEN - (Gewijzigd) Motie vreemd Lokaal Belang en VVD - Zorgvuldige omgang met grondwateronttrekking en communicatie bij project Via15** De indieners verzoeken het college: 1. om bij het projectbureau Via15 en andere uitvoerende instanties nadrukkelijk aan te dringen op het zorgvuldig naleven van de vergunningen en wettelijke voorschriften inzake grondwateronttrekking; 2. om in overleg met Rijkswaterstaat, de provincie Gelderland, aannemers en andere betrokkenen te bewerkstelligen dat de risicocontour bij grondwateronttrekking duidelijk wordt vastgesteld en gecommuniceerd; 3. om, voor zover wettelijk mogelijk en binnen de bevoegdheden van het college, te bevorderen dat in Zevenaar – met name in de wijken Methen I, Methen II en Roodwilligen – bouwkundige vooropnames van woningen binnen de risicocontour worden uitgevoerd vóór aanvang van de werkzaamheden, waarbij enige soepelheid (coulance) wordt betracht bij het vaststellen van deze contour; 4. om aan te dringen op een zorgvuldige, officiële en herleidbare vastlegging van deze vooropnames; 5. Via15 tijdens bestuurlijke en ambtelijke overleggen te verzoeken ruim aandacht te besteden aan een tijdige en zorgvuldige communicatie gedurende de gehele looptijd van het project, zodat inwoners, bedrijven en andere belanghebbenden steeds adequaat en transparant geïnformeerd worden.”. *Stemuitslag:* De motie is unaniem aangenomen.
10	**Vaststellen besluitenlijsten van de vorige raadsvergaderingen** De raad stelt de besluitenlijsten van de raadsvergaderingen van 25 juni 2025 en 2 juli 2025 ongewijzigd vast.
11	**Raadsinformatiebrieven (RIB) ter kennisname** *Besluit:* De raad neemt de raadsinformatiebrieven ter kennisname aan. *Raadsinformatiebrieven :*

	25-515 Regionale woningmarktmonitor GMR 2024 25-516 2de voortgangrapportage RES Arnhem-Nijmegen 25-517 Essentiele functies Zevenaar 25-518 Witte Kruis 25-519 Lokale Aanpak Energiearmoede 25-520 Kaart risicovolle bouwstoffen Zevenaar 25-521 Zienswijze op het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie 25-522 Afhandeling faillissement Groupcard compensatie inwoners 25-523 Ondertekening convenant Schoon en Emissieloos Bouwen 25-524 Toezegging 350 'samenwerking in de organisatie' 25-525 Experimenten RSD 25-526 Gevoerd bestuurlijk integriteitsbeleid 2024 25-527 Stand van zaken 3e waterverhaal van Nederland 25-528 Flexwoningen Reisenakker 25-529 Toezending van het rapport 'Inventarisatie verkeersonveilige situaties in en rondom het centrum van Zevenaar' 25-530 Bestuurlijke rapportage eerste halfjaar 2025 25-531 Update uitvoeringsprogramma dienstverlening 25-532 Stand van zaken asiel en migratie 25-533 WOZ-uitvoering 2025 25-534 Overzicht uitvoering aanvaarde raadsmoties en toezeggingen tot en met 12 augustus 2025
12	**Ingekomen stukken afdoen conform advies** *Besluit:* De raad stelt de lijst van ingekomen stukken vast conform advies. *Ingekomen stukken raad:* 01. 250620 Brief van Wandelnet Position Paper belang van wandelen en lopen t.b.v gemeenteraadsverkiezingen 2026 02. 250623 Inwonerbrief met verzoek om een draagvlakonderzoek onder inwoners te organiseren inzake fusie Liemerse gemeenten 03. 250623 Oproep Aanjaagteam Wonen Welzijn Zorg voor Ouderen tot investeren in vitale zorgzame gemeenschappen voor ouderen 04. 250624 Brief initiatiefnemer aan gemeenteraad betreffende Kruuthuuske raadsvergadering 25 juni 2025 05. 250624 Handreiking Het Vergeten Kind tbv verkiezingen - maak van aandachtsvolle jeugdzorg prioriteit 06. 250625 Nota Sportvisserij Nederland over de waarde van sportvissen t.b.v. partijprogramma's gemeenteraadsverkiezingen 2025

	07. 250625 Brief Regioagendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (RAC GMR) aan DB-AB - advies en verslag vergadering 23 juni 2025 08. 250626 Agendabundel bestuursvergadering Reinigingsdienst De Liemers (RDL) 23 juni 2025 09. 250626 Handreiking Gemeenteraadsverkiezingen 2026 Koninklijke Vereniging Stadswerk Nederland 10. 250626 Toezending documenten door ANBO-PCOB inzake onderzoek seniorvriendelijkheid gemeenten 11. 250630 Brief LiemersNovum inzake IHP geamendeerd aangenomen reactie 12. 250630 Brief IVN 29 juni 2025 t.b.v. verkiezingsprogramma's - het belang van groen 13. 250630 Raadsmemo Euregio Rijn-Waal 26 juni 2025 14. 250630 Tussenrapportage 2025 Reinigingsdienst De Liemers/aanpassing Begroting 2025 15. 250630 Motie gemeente Laarbeek bestaanszekerheid werknemers werkontwikkelbedrijven aangenomen 16. 250630 Input Gemeenteraadsverkiezingen Transport en Logistiek Nederland 17. 250701 Jaarstukken 2024 BVO DRAN (Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen) 18. 250701 Brief BVO DRAN KTO Routevervoer 2025 19. 250703 Meerjarenprogrammabegrotingn 2026-2029 BVO DRAN 20. 250703 Brief Sportinnovator investeren in sport en bewegen loont - input verkiezingsprogramma's 21. 250708 Brief van de Gelderse natuurorganisaties (Natuur en Milieu Gelderland) input verkiezingsprogramma's 22. 250708 Mail Gelderse Sportfederatie aanbeveling om sport op de politieke agenda te plaatsen 23. 250708 Handreiking Pleegzorg voor Gemeenteraadsverkiezingen 2026 (Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen) 24. 250709 Brief Stichting Vanuit Autisme Bekeken inzake voorstel tekst autisme in partijprogramma's 25. 250709 Kopie brief gemeente Duiven aan minister Groene Groei en Klimaat en TenneT verzoek berekening magneetveldzone 380kV hoogspanningslijn 26. 250709 Brief The Economic Board Bouwen aan de regio van morgen 27. 250709 Brief input NIP t.b.v. Gemeenteraadsverkiezingen 2026 28. 250709 Bezwaar d.d. 220525 omtrent aanpassing bestemming van groen naar bouwgrond locatie Middelweert (Vierkenshof) te Tolkamer 29. 250710 Brief Stichting FietsVeiligNL 080725 over verkeersveiligheid schoolgaande kinderen 2025 e.v. kinderfietshelm 30. 250711 VNG Ledenbrief 25-036 Onderhandelaarsakkoord Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)

	31. 250711 VNG-ledenbrief 25-037 Wet gegevensverwerking persoonsgerichte aanpak radicalisering en terroristische activiteiten (Wet PARTA) 32. 250714 Verzoek diverse agrariërs 040725 om afgeven negatief advies m.b.t. plannen K3 zandwinning Galstraat, Uurlingstraat en Wetering 33. 250714 Nota van NOV-versterk samen met vrijwilligers hun onmisbare rol-over positie van vrijwilligerswerk (input GR26) 34. 250717 Brief VGGM 080725 Reactie op zienswijze begroting VGGM 2026 35. 250717 Brief Raad van State kennisgeving overdracht zaak naar andere ambtenaar bestemmingsplan bedrijventerrein Tatelaar 36. 250717 Input Per Saldo over het persoonsgebonden budget voor het verkiezingsprogramma gemeenteraadsverkiezingen 2026 37. 250717 Verslag Euregioraad 26 juni 2025 incl. presentatie 38. 250717 Sport en bewegen in Zevenaar - Uitnodiging Ataro tot gesprek richting gemeenteraadsverkiezingen 39. 250717 Brief VNG, P10, K80 en Unie van Waterschappen 150725 aan Ministeries (4x) inzake veranderend grondgebruik 40. 250718 Brief woningcorporaties (Baston, Vryleve, Plavei) input gemeenteraadsverkiezingen 2026 inzake wonen in de gemeente Zevenaar 41. 250722 Brief H. Lombarts inzake beëindiging commissielidmaatschap 42. 250723 Brief Attero B.V. inzake nieuwe plastic heffing treft gemeentelijke afvalstoffenheffing en circulariteit 43. 250723 Brief Bartimeús - Robert Coppes Stichting - Visio input verkiezingen oog voor blinde en slechtziende inwoners 44. 250725 Brief ProRail inbreng verkiezingsprogramma's position paper 45. 250725 Brief Geothermie Nederland suggesties voor aardwarmte in verkiezingsprogramma's 46. 250725 Kwartaalbericht Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen 2e kwartaal 2025_230725 48. 250728 Brief Dierenbescherming "De gemeente maakt het verschil - 15 acties voor dierenwelzijn" 49. 250730 Brief ActiZ over "Artikel kostenprijsbenchmark Jeugdgezondheidszorg" 50. 250801 Brief ANBO-PCOB over "Onderzoek naar mobiliteit en verkeer" 51. 250804 Brief Vitens over "Drinkwaterzekerheid in verkiezingsprogramma's" 52. 250815 Brief VoetgangersVereniging Nederland over het voetgangersbeleid in de gemeente 53. 250815 Raad van State brief - kennisgeving van start procedure bestemmingsplan Buitengebied Groessenseweg 15 te Zevenaar 54. 250820 Brief Stichting Nederlandse Haarden- en Kachelbranche inzake houtstookbeleid en uitspraak Reclame Code Commissie 55. 250820 Zienswijzenota conceptbegroting 2026-2029 Groene Metropoolregio inclusief overzicht subsidiëring The Economic Board

	56. 250826 Artikel PFAS over De oude Romeinen werden vergiftigd door lood Deel 1 57. 250828 Brief Soroptimistclub Arnhem-Oost 270825 stop geweld tegen vrouwen - verdrag van Istanbul in partijprogramma's 58. 250828 VNG ledenbrief samen sterker doe mee met het gemeentelijk risicobeheerfonds 59. 250829 Brief Milieu Centraal toelichting uitspraak RCC van de NHK tegen Milieu Centraal eerlijk over houtstook 60. 250829 Brief Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) over gemeenteraadsverkiezingen en het belang van laadinfrastructuur 61. 250830 Brief Sportpark Hengelder in uw verkiezingsprogramma 62. 250902 Brief Zonnepark Bijvanck 63. 250902 Nieuwsbrief Euregio Rhein-Waal over het door Interreg gefinancierde project Transnationale Arbeidsmigratie in de Euregio (TRAM) 64. 250908 DAS Nadere reactie op Nota zienswijzen_Geanonimiseerd 65. 250909 Aangenomen motie Maashorst spreekt zich uit tegen mensenrechtenschendingen in Gaza en Israël 66. 250909 Handreiking Q-support postinfectieuze aandoeningen 67. 250909 Brief UNICEF Kijkkader kindgericht financieel beleid 68. 250910 VNG-ledenbrief 25/041 - Ledenraadpleging continueren IZA en deelname aan AZWA en HLO 69. 250916 Brief VPPG over VPPG 1987–2025 – Achtendertig Jaar Verbondenheid met de Lokale Democratie 70. 250916 Brief Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) over begroting 2026 71. 250916 Brief Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) over Begroting 2026-2029 72. 250918 Brief Stichting 113 Zelfmoordpreventie over Binnenkort wettelijke taak suïcidepreventie voor gemeenten
13	**Sluiting** De voorzitter sluit de vergadering om 22:12 uur.

GEMEENTE ZEVENAAR

Lijst van ingekomen stukken raadsvergadering d.d. 28 oktober 2025

Nr.	Ontvangstdatum	Titel	Wijze van afdoening
1316	22-09-2025	Brief van Stichting Bewonersbelangen Arbeidsmigratie over standpunten gemeenteraadsverkiezingen	Voor kennisgeving aannemen
1317	22-09-2025	Brief van Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN) over agenda en stukken bestuursvergadering 2 oktober 2025	Voor kennisgeving aannemen
1318	23-09-2025	Brief van Info Vizier over oproep zet gelijke behandeling op de agenda	Voor kennisgeving aannemen
1319	23-09-2025	Brief van Reinigingsdienst De Liemers (RDL) over agendabundel bestuurs-vergadering 11 september 2025	Voor kennisgeving aannemen
1320	24-09-2025	Brief van inwoner over verklaring van geen bedenkingen vestiging metaal-recyclingsbedrijf met 2 bedrijfswoningen Copera 2, 4 en 10 Spijk – raads-vergadering 24 september 2025	Voor kennisgeving aannemen
1321	25-09-2025	Kennisgeving brief van college gemeente Zevenaar aan gemeente Montferland over zienswijze Landbouwsluis Beek	Voor kennisgeving aannemen
1322	25-09-2025	Brief van Kinderombudsman over aanbieding rapport Opgroeien in Onzekerheid over kinderen in armoede	Voor kennisgeving aannemen

Nr.	Ontvangstdatum	Titel	Wijze van afdoening
1323	25-09-2025	Brief van inwoner over niet tijdig informeren over bestratingswerkzaam-heden Bastion Zevenaar	Ter afdoening in handen stellen van het college
1324	25-09-2025	Brief van Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) over bijzondere Ledenbrief - Rijksbegroting 2026 en de gevolgen voor gemeenten	Voor kennisgeving aannemen
1325	29-09-2025	Brief van Stichting Sint en Pietengilde over oproep betreffende proces vergunningverlening van en omtrent sinterklaasintochten	Ter afdoening in handen stellen van het college
1326	29-09-2025	Brief van Raden in Verzet over verkiezingsprogramma's - geen taken zonder knaken	Voor kennisgeving aannemen
1327	02-10-2025	Brief van Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) over ledenbrief 25-044 toelichting Cao Gemeenten-SGO 2025-2027	Voor kennisgeving aannemen
1328	03-10-2025	Brief van gemeente Zutphen over motie verruiming kwijtscheldingsregeling Waterschap Rijn en IJssel	Voor kennisgeving aannemen
1329	07-10-2025	Kennisgeving ontslag commissielid namens Lokaal Belang	Voor kennisgeving aannemen
1330	07-10-2025	Kennisgeving ontslag commissielid namens de VVD	Voor kennisgeving aannemen
1331	06-10-2025	Brief van Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) over ledenbrief 25/045 LOGA nr. 25/04 - Functiewaardering Cao Gemeenten en Cao SGO	Voor kennisgeving aannemen

Nr.	Ontvangstdatum	Titel	Wijze van afdoening
1332	08-10-2025	Brief van BMC over Analyse kadernota's gemeenten: financiële problemen blijven aanhouden	Voor kennisgeving aannemen
1333	09-10-2025	Brief van Graafschap College over pamflet gemeenteraadsverkiezingen samenwerking met middelbaar beroepsonderwijs	Voor kennisgeving aannemen
1334	13-10-2025	Brief van Rekenkamer Zevenaar over aankondiging rekenkameronderzoek informatieveiligheid Gemeente Zevenaar	Voor kennisgeving aannemen
1335	15-10-2025	Brief van Auditcommissie over interimcontrole 2025, 2e voortgangsrapportage 2025 en meerjarenbegroting 2026-2029	Voor kennisgeving aannemen
1336	15-10-2025	Brief van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) over ledenbrief 23-046 Ontwikkelingen asiel en Oekraïne-opvang	Voor kennisgeving aannemen
1337	13-10-2025	Brief van coördinatieteam Giesepad en Giesepad KIDS over behoud en restauratie van een duiker-sluis in uiterwaarden Giesbeek	Ter afdoening in handen stellen van het college
1338	17-10-2025	Brief van Stichting Armoedefonds over armoedeonderzoek - Mensen in armoede niet voorbereid op noodsituaties	Voor kennisgeving aannemen
1339	17-10-2025	Brief van Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) over reactie op zienswijze Begroting 2026 ODRA	Voor kennisgeving aannemen
1340	17-10-2025	Brief van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) over ledenbrief 25-047 modelverordening Lokaal eigendom bij grootschalige elektriciteitsopwek	Voor kennisgeving aannemen

Nr.	Ontvangstdatum	Titel	Wijze van afdoening
1341	17-10-2025	Brief van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) over ledenbrief 25-048 Modelbeleidsregels schuldhulpverlening	Voor kennisgeving aannemen
1342	21-10-2025	Brief van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) over ledenbrief 25/049 Compensatie voor medewerkers sociaal ontwikkelbedrijven	Voor kennisgeving aannemen
1343	21-10-2025	Brief van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) over VNG Ledenbrief 25/050 Publiekscampagne maatschappelijke weerbaarheid 'Denk vooruit	Voor kennisgeving aannemen
1344	23-10-2025	Brief van Groene Metropoolregio (GMR) Arnhem-Nijmegen over kwartaalbericht 3e kwartaal 2025	Voor kennisgeving aannemen

Raadsinformatiebrieven

Nr.	Ontvangstdatum	Onderwerp	Portefeuillehouder
535	01-10-2025	25-535 Septembercirculaire gemeentefonds 2025	A.M. Boone
536	13-10-2025	25-536 Dialoog met de Samenleving - resultaten	B.M. Kagei
537	23-10-2025	25-537 Nieuws vanuit de Groene Metropoolregio	L.J.E.M. van Riswijk
538	23-10-2025	25-538 Evaluatie revitalisering Angerlo	A.H.M. Albers

Nr.	Ontvangstdatum	Onderwerp	Portefeuillehouder
539	23-10-2025	25-539 Een Gelders Akkoord	L.J.E.M. van Riswijk
540	23-10-2025	25-540 Uitvoeringsplan Sociaal Domein 2025-2028	S.H. Bijl
541	23-10-2025	25-541 Uitkomsten Cliëntervaringsonderzoek 2024	S.H. Bijl

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 28 oktober 2025

De griffier
Lennart Sluis

De burgemeester
Lucien van Riswijk